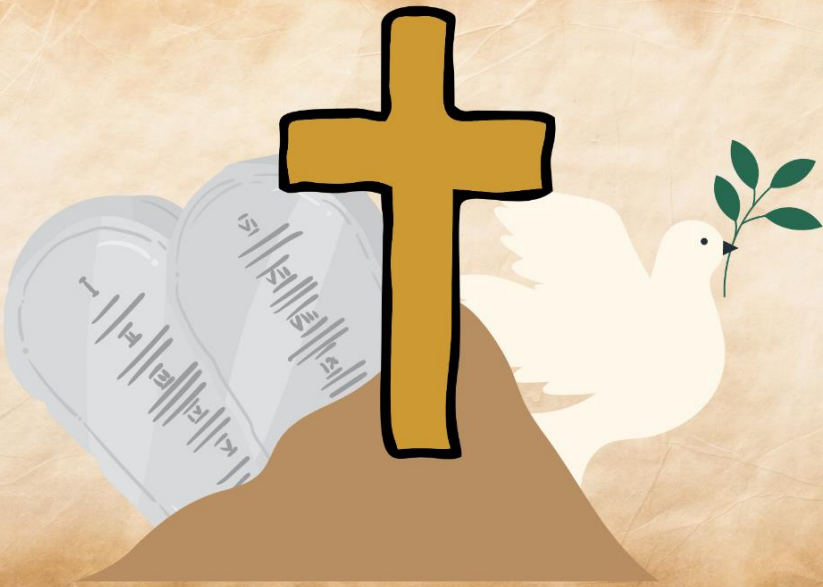

T I M O G R O O T

**VAN WET NAAR
GENADE**

**DE ROL VAN DE WET EN GENADE
IN HET LEVEN VAN EEN CHRISTEN**

Van wet naar genade

De rol van de wet en genade in het leven van een christen

Timo Groot

Van wet naar genade

Door Timo Groot

Voor meer onderwijsmateriaal en Bijbelstudies kunt u mijn website www.LivingGospel.nl bezoeken.

Copyright: Timo Groot

Fotografie: Canva

14 augustus 2023: Eerste druk

Uitgever: Timotheus media

ISBN: 9789083340937

De Bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling (Copyright ©2010/2016 Stichting HSV) tenzij anders vermeld. Onderstrepingen of teksten tussen haakjes in de Bijbelteksten zijn toegevoegd door de auteur.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of doorgegeven door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Timotheus media, met als uitzondering korte citaten tot een maximum van 400 woorden. Voor vragen kunt u een mail sturen naar info@LivingGospel.nl.

INHOUD

VOORWOORD	9
DEEL 1: DE WET VOOR DE ISRAËLIET	11
H1 DE ONTVANGEN WET	12
Voor de wet.....	13
De verbondsmaaltijd.....	19
De woestijnreis	23
De wet ontvangen bij de Sinaï.....	26
Samenvatting	30
H2 WAT IS DE WET?	32
De definitie van de wet.....	32
De opbouw van de wet.....	35
De inhoud van de wet	41
De zegen en de vloek.....	46
Samenvatting	46
H3 VOOR WIE IS DE WET?	48
Groep 1: De Israëlieten.....	49
Groep 2: De vreemdelingen.....	53
Groep 3: De heidenen?	55
Groep 4: De christenen?	57
Groep 5: Degenen die de wet houden?	61
Samenvatting	66
H4 DE WET IS ONVOLMAAKT	68
De wet is goed.....	68
De mens is onvolmaakt.....	71
Vlees versus geest.....	73

De wet rechtvaardigt niemand	76
De vloek van de wet.....	81
De wet is op de verkeerde plaats geschreven	83
De wet geeft roem.....	87
De wet lost het zondeprobleem niet op.....	90
De wet versus de belofte.....	95
De wet versus het geloof.....	99
De krachteloze wet.....	101
Samenvatting	103
H5 WAAR DIENT DE WET VOOR	105
De wet moet vervuld worden.....	105
De wet leert de zonde kennen.....	112
De wet doet de overtredingen toenemen.....	115
De wet als leermeester	123
Tijdelijke verzoening.....	127
De rechtspraak	128
Schaduwbeeld van Jezus.....	131
De wet laat de rechtvaardigheid van God zien	136
Samenvatting	138
H6 SLAAF VAN DE WET	140
De wet was bedoeld tot vrijheid	140
De wet werd een slavenjuk	141
Het einde van de wet.....	143
DEEL 2: DE VRIJHEID VAN DE HEIDEN.....	144
H7 DE SCHIJNVRIJHEID.....	145
Onjuist begrip van genade	146

Kenmerken van de schijnvrijheid	146
De uitkomst van de zonde.....	150
Samenvatting	156
H8 ZONDER GOD EN VERBOND	158
Het verbond van de heidenen.....	158
Leven onder de heerschappij van de duivel.....	164
Samenvatting	170
H9 SLAAF VAN DE ZONDE	171
Leven onder de toorn van God	171
Slaaf van de zonde.....	173
Conclusie	175
DEEL 3: DE GENADE VAN GOD.....	177
H10 WAT IS GENADE	178
De betekenis van de genade.....	178
Gods liefde.....	182
Het evangelie van de genade	185
Gerechtvaardigd uit genade	188
De Romeinenbrief.....	191
Vergeven uit genade	194
God werkt met genade.....	196
Samenvatting	199
H11 PRIJS VAN DE GENADE	201
Gods prijs: Zijn geliefde Zoon.....	201
Het verhaal van Jezus Christus.....	202
Jouw probleem is betaald.....	205
Samenvatting	208

H12 DE WEDERGEBOORTE.....	209
De onderdelen van de mens	210
Sleutel 1: De wedergeboorte.....	214
Sleutel 2: Ontvang Gods openbaring.....	222
Sleutel 3: Jouw geest is rechtvaardig.....	229
Samenvatting	232
H13 HET NIEUWE LEVEN.....	234
Sleutel 4: Jij leeft niet meer	235
Sleutel 5a: Wees een slaaf van het goede	240
Sleutel 5b: Verander jouw gedachten	244
Sleutel 6: Leef in relatie met God en gelovigen	247
Samenvatting	249
H14 LEVEN DOOR DE GEEST	251
De belofte in het Oude Testament	252
Sleutel 7: Leven door de Geest.....	254
Sleutel 8: De vrucht van de Geest.....	263
Sleutel 9: Spreken in tongentaal	267
Samenvatting	270
H15 GELOVEN IN DE GENADE.....	272
Sleutel 10: Ontvangen door geloof.....	272
Sleutel 11: Genade en geloof: hand in hand	279
Sleutel 12: Volharden in de genade	287
Samenvatting	294
H16 GODS GENADE DOORGEVEN	296
Sleutel 13: De wet van Christus.....	296
Sleutel 14: vergeef de mensen	304

Sleutel 15: Delen in de goedheid van God	311
Samenvatting	318
H17 SLAAF VAN CHRISTUS	320
Samenvatting boek.....	320
Vrije slaven van Jezus Christus	323
Jezus: vol van genade	325
GODS GENADE ONTVANGEN	328
BIJLAGE 1: MOEILIJKE WETTEN	332
Rechtsregels.....	332
Eredienst	340
Woonplaats van God.....	345
LIVING GOSPEL.....	348
Wie ben ik?.....	348
Ontstaan en sociale media.....	349
Visie, doelen en meebouwen	350

VOORWOORD

Ik ben dankbaar voor Gods grote genade. Ik ben dankbaar dat Hij heeft voorzien in alles wat ik nodig heb. Ik weet dat ik gered ben en naar de hemel ga, enkel en alleen door het werk dat Jezus heeft gedaan aan het kruis. Door het geloof ben ik door Jezus gered, rechtvaardig gemaakt, schoongemaakt van al mijn zonden en ben ik een geliefd kind van Hem geworden. Ik heb Gods overvloedige genade ontvangen door te geloven. Toch zijn er veel momenten in mijn leven geweest dat ik dacht: ‘hoef ik alleen maar te geloven om rechtvaardig te worden? Moet ik ook niet dingen doen om rechtvaardig en gered te blijven?’ Ik denk dat ik niet de enige ben die hier over nadacht. Een grote valkuil is dat sommigen na hun wedergeboorte denken: ‘Oké, ik ben gered, nu moet ik heilig leven, goede werken doen, elke zondag naar de kerk en als ik dat allemaal doe, blijft God van mij houden en blijf ik gered.’ Het is belangrijk om deze dingen te doen, maar je hoeft dit niet te doen om Gods liefde te verdienen. God houdt oneindig veel van jou en Zijn liefde voor jou hangt niet af van de dingen die je (verkeerd) doet. Zelf worstelde ik veel met het begrip rechtvaardigheid en steeds had ik het idee dat ik tekort schoot bij God. Wanneer ik iets verkeerd had gedaan, bleef ik bang dat God mij dit keer misschien niet meer wilde vergeven. Of ik dacht dat God mij wel zou vergeven, maar dat Hij een tijd boos op mij zou blijven doordat ik een misstap had begaan en ik Zijn liefde terug moest verdienen door urenlange of dagenlange berouw. De reden waarom ik dit schrijf, is omdat ik weet dat ik niet de enige ben die zo denkt of gedacht heeft. Ik weet zeker dat dit boek zal helpen om deze leugens te ontmaskeren.

Dit boek laat Gods genade zien. Gods genade is zo groot, dat geen duizend boeken Zijn volheid van genade kan beschrijven. Toch gaan wij samen een poging wagen om een

gedeelte van Gods overvloedige genade te ontdekken. Wij gaan dit in drie delen doen.

In deel 1 van het boek behandelen wij de wet van Mozes en zien wij dat deze wet niet de oplossing biedt om de zondige natuur van de mens te veranderen. Er zijn vele lieve broeders en zusters die er alles aan doen om de wet te gehoorzamen, maar het punt is dat de wet ons niet rechtvaardig kan maken. De wet is goed en heilig, maar de uitwerking van de wet is dat wij veroordeeld worden.

In deel 2 bekijken wij het leven zonder God en zonder de wet van Mozes. Wij zien waar het leven naar toe leidt als iemand in zonde leeft en zich niets van God aantrekt. Ook dit is niet de weg die God wil dat wij gaan.

In deel 3 zien wij de juiste weg naar rechtvaardigheid en het eeuwige leven. Er is maar één weg en dat is Jezus Christus. Hij heeft ons genade gegeven zodat wij rechtvaardigheid mogen ontvangen door het geloof in Hem. Jezus maakt ons gratis en voor niets rechtvaardig, en daar komt geen goede werk van ons bij kijken. Alles is door Jezus uit genade gegeven.

Ik weet dat dit boek weerstand kan opleveren. Ik wil jou vragen om het hele boek met de Bijbel te bestuderen. Ik moedig niet aan om je rechtvaardigheid te zoeken in jouw eigen goede werken. Ik moedig ook niet aan om in zonde te leven en te denken: ‘Het is toch allemaal genade’. Ik moedig jou in dit boek aan om te leven in de rechtvaardigheid die Jezus aan jou gegeven heeft. Vertrouw niet op jouw eigen werken, maar vertrouw op het werk van Jezus Christus. Jezus heeft jou tijdens de wedergeboorte een nieuw rechtvaardig leven gegeven. Leef in dit leven. Dat is waar dit boek over gaat. Ik weet zeker dat dit boek tot grote zegen is, zolang jij openstaat voor hetgeen de Heilige Geest tot jou wil spreken.

Timo Groot

DEEL 1

DE WET VOOR DE ISRAËLIET

H1 DE ONTVANGEN WET

De wet werd aan het volk van Israël gegeven in de tijd dat Mozes het volk uit Egypte leidde naar het beloofde land. Deze gebeurtenis vond duizenden jaren geleden plaats en nog steeds heeft iedere Bijbel een vertaling van deze wet. Het is een groot wonder dat de wet en de geschriften voor duizenden jaren bewaard zijn gebleven en dankzij verschillende overschrijvers en monniken lezen wij nog steeds het verbond tussen God en Israël en tussen God en de mens. Gods verbond, dat duizenden jaren oud is, is relevant voor ons vandaag en wij kunnen Gods principes, wetten en beloften nog steeds toepassen op ons eigen leven. De wet: de een ervaart dit als een grote zegen en leidraad voor het leven, terwijl de ander dit als een grote belemmering ervaart en liever niet wordt aangespoord om anders te leven. De wet: de één heeft hem lief en de ander haat hem.

Laat Uw barmhartigheid over mij komen, dan zal ik leven, want Uw wet is mijn bron van blijdschap. (Psalm 119:77)

Redding blijft ver van de zondaars, want uw wetten zoeken ze niet. (Psalm 119:155)

Ik weet niet hoe jij kijkt naar het wetboek dat staat in de boeken van Mozes¹. Misschien lees jij dit dagelijks en probeer jij je overal aan te houden. Misschien lees jij alleen het Nieuwe Testament en heb jij nog nooit van de wetten en geboden van het Oude Testament gehoord. In dit boek behandelen wij belangrijke vragen over de wet en of deze geldt voor gelovigen. Voordat wij deze vragen beantwoorden, is het belangrijk om eerst te bestuderen wanneer de wet werd gegeven, wat de wet is en wat Gods bedoeling is met de wet.

¹ De boeken van Mozes zijn de eerste vijf boeken van de Bijbel.

Voor de wet

Laten wij eerst kijken naar de tijd voor de wet. Het wetboek van Mozes met alle bepalingen en verordeningen van God was niet gegeven aan het begin van de schepping. Mozes leefde duizenden jaren² na de eerste mens, Adam. Als wij de Bijbel bestuderen, dan zien wij dat de boeken Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium waarin de bepalingen van de wet staan niet de eerste boeken zijn. Voordat de wet gegeven werd, was er het boek Genesis met de verhalen van Adam, Abel en Kaïn, Noach, Abraham, Izak, Jakob en Jozef. Ook de geschiedenis die in het boek Job is beschreven vond voor de wet plaats. Er was dus een tijd voor de wet. Er leefden mensen op aarde zonder wetboek en zonder het verbond dat tussen God en het volk Israël werd gesloten. Hoe was dit mogelijk? Keek God eerst niet naar de mensen om? Of maakte het niet uit dat de eerste mensen op aarde zondigden?

Dat de mens zonder de wet en verbond leefde, kwam niet door God. God was zeer begaan met de mensen van het boek Genesis en als de mens God diende zorgde God voor zegen en voorspoed. God zocht mensen uit die Hem wilden dienen en met hen sloot Hij verschillende verbonden. Sommige verbonden waren voor individuen of families en sommige waren voor alle (toekomstige) mensen. Denk bijvoorbeeld aan het verbond tussen God en Noach. Noach bouwde een ark want God zou alle mensen uitroeien op aarde door de water-vloed. Aangezien Noach genade vond in Gods ogen werd hij en zijn familie gered uit de vloed doordat zij in de ark bleven drijven op het water. Nadat het water van de aarde zakte en Noach en zijn familie voet zette op aarde, sloot God een verbond met alle (toekomstige) mensen.

*Ik maak **Mijn verbond** met u, dat niet meer alle vlees door het water van een vloed zal worden uitgeroeid, en dat er geen*

² Sommige Bijbelleraars zeggen dat Mozes ongeveer 2500 jaar na Adam geboren werd.

vloed meer zal zijn om de aarde te gronde te richten. (Genesis 9:11)

God zag om naar de mensen van het boek Genesis en sloot verschillende verbonden met mensen die Hem wilden dienen. God bleef trouw aan Zijn mensen en hield van hen. Helaas waren er veel mensen die niet naar God omzagen en leefden in zonde, waardoor God velen niet kon zegenen. Een verbond tussen God en de mens kende namelijk een tweerichtingsverkeer. God zorgde voor de mensen en de mensen dienden, vertrouwden en gehoorzaamden God.

In het boek Genesis hadden de mensen nog niet de tien geboden ontvangen. Toch lezen wij dat God ervan uitging dat de mensen de tien geboden kenden en wisten wat wel goed en niet goed was. God veroordeelde namelijk sommige mensen uit het boek Genesis omdat zij zich niet aan Zijn geboden hielden. Denk bijvoorbeeld aan de steden Sodom en Gomorra of de straf van Kaïn omdat hij zijn broer Abel had vermoord³.

Want totdat de wet er kwam, was er wel zonde in de wereld. (...) (Romeinen 5:13)

Waarom waren mensen niet automatisch in het verbond met God geplaatst? Waarom was het nodig dat de mens zelf het besluit nam om God te gehoorzamen en te dienen? Als wij de eerste hoofdstukken van de Bijbel bestuderen, dan zien wij dat God de mens in Zijn verbond had geplaatst en dat de mens hier zelf uit was gegaan. Het was nooit God plan of bedoeling om de mens alleen te laten en dat mensen zonder God op aarde zouden wandelen. Als het aan God lag, wandelden de mens en Hij voor eeuwig samen en hoefde de mens niet na te denken over de wet, de zonde of het verschil tussen goed en kwaad. Helaas koos de mens er zelf voor tijdens de zondeval.

³ Deze verhalen staan in Genesis 4, 18 en 19.

Toen God de mensen schiep, zegende Hij hen en de mensen mochten heersen over Zijn schepping⁴. Hij plaatste de eerste mens, Adam, in de hof in Eden en sloot een fantastisch mooi verbond met hem.

De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven. (Genesis 2:15-17)

Kun jij je het voorstellen? Stel je voor dat je bent aangenomen voor een nieuwe baan in een fabriek en de baas zegt ‘ik zegen jou met de positie om te heersen in mijn bedrijf. Je hebt de leiding over alle medewerkers en iedereen moet zich bij jou verantwoorden. Alle nieuwe producten die van de band komen mag jij gebruiken en ik zal in jouw complete levensonderhoud voorzien. Je hoeft je niet druk te maken over eten of andere zaken die jij nodig hebt, want ik zal daarin voorzien. Er is alleen een ding dat jij niet mag doen en dat is gebruikmaken van product x.’ Ik denk dat iedereen blij zou zijn met zo’n fantastische baan. Het verbond dat God met Adam sloot was een goed verbond voor Adam. Hij had de leiding over de schepping, mocht die onderhouden, mocht van elke boom eten en leefde continu in de allesovertreffende zegen van God. Als Adam iets zou missen, zou God het hem direct geven. Denk bijvoorbeeld aan alle dieren die God speciaal voor hem gemaakt had, omdat God erachter kwam dat Adam iets miste.

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem. De HEERE God vormde uit de aardbodem alle dieren van het veld en alle vogels in de lucht, en bracht die bij Adam om te

⁴ Genesis 1:28

zien hoe hij ze noemen zou; en zoals Adam elk levend wezen noemen zou, zo zou zijn naam zijn. (Genesis 2:18-19)

Toen God erachter kwam dat dit niet de juiste oplossing voor Adam was, besloot Hij hem iets anders te geven, zodat hij gelukkig zou worden.

*Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, **tot een vrouw** en Hij bracht haar bij Adam. (Genesis 2:21-22)*

God zegende Adam met alles wat hij nodig had. En het aller-mooiste was dat Adam en Eva niet alleen in de tuin zouden zijn. God kwam namelijk langs om met hen te wandelen⁵.

God was een God van bovennatuurlijke zegen. God had alles aan Adam geschonken en God vroeg maar iets heel kleins terug van Adam. Adam moest namelijk op God vertrouwen en Hem gehoorzamen door niet de vrucht te eten van de boom van de kennis van goed en kwaad. Adam mocht alles doen en had de heerschappij over de hele hof. In ruil daarvoor vroeg God gehoorzaamheid en vertrouwen. God vroeg niet iets onmogelijks of iets moeilijks waar Adam aan moest voldoen. God wilde graag een zegende God zijn en een relatie met Adam aangaan. Het eerste verbond tussen God en de mens was dus een verbond met overvloedige zegen en als het aan God zou liggen zou dit verbond voor eeuwig duren.

Toch besloten Adam en Eva de enige bepaling te overtreden van dit verbond. Door de leugens van de slang⁶ nam Eva een hap van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad. De duivel vertelde namelijk de leugen dat Eva haar

⁵ Genesis 3:8

⁶ De slang is de duivel. Dit zien wij in Openbaring 12:9.

ogen zouden opengaan en zou worden als God, goed en kwaad kennend, als zij van de vrucht zou eten⁷.

*En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja, een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden; **en zij nam van zijn vrucht en at**; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, **en hij at ervan**. (Genesis 3:6)*

Door te eten van de vrucht van deze boom was het verbond tussen God en de mensen verbroken. Niet God verbrak dit verbond, het was de mens die dit verbond verbrak. Adam en Eva waren geplaatst in een prachtig verbond met God en door deze ongehoorzaamheid waren zij dit verbond kwijt. Door deze ongehoorzaamheid konden zij niet meer leven in de hof van Eden, verloren zij de heerschappij in de tuin en konden zij niet meer wandelen met God. Als dit niet erg genoeg was, waren Adam en Eva nu ook onderworpen aan de vloek van de aarde en verscheen de dood. Niet alleen Adam en Eva hadden te kampen met de dood en de vloek, maar ook alle dieren die onderdeel uitmaakten van de schepping.

*Tegen de vrouw zei Hij: Ik zal uw moeite in uw zwangerschap zeer groot maken; met pijn zult u kinderen baren. Naar uw man zal uw begeerte uitgaan, maar hij zal over u heersen. En tegen Adam zei Hij: Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan Ik u geboden had: U mag daarvan niet eten, **is de aardbodem omwille van u vervloekt**; met zwoegen zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven; dorens en distels zal hij voor u laten opkomen en u zult het gewas van het veld eten. In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren. (Genesis 3:16-19)*

⁷ Genesis 3:5

Alles ging eerst makkelijk in de hof van Eden. Gods zegen rustte op de hof en de aarde. Alles zou nu moeizaam gaan op aarde, want Gods zegen rust er niet meer op en het zou vervloekt zijn. Dit was niet Gods plan met de mens. De mens koos zelf voor de vloek en het zwoegen.

In het boek Genesis zien wij hoe de mens steeds verder afgleed. Denk bijvoorbeeld aan het verhaal van Kaïn en Abel en hoe Kaïn zijn eigen broer Abel vermoordde⁸. Denk aan de slechte generatiegenoten van Noach.

*En de HEERE zag dat de slechtheid van de mens op de aarde groot was, en dat al de gedachtespinsels van zijn hart elke dag **alleen maar slecht waren**. Toen kreeg de HEERE er berouw over dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het bedroefde Hem in Zijn hart. (Genesis 6:5-6)*

Toch bleef God van de mensen houden die in Hem geloofden en op Hem vertrouwden. God hield van Abel, Henoch, Abraham, Jozef en zovelen anderen die op Hem vertrouwden. Deze mensen zegende God en Hij sloot met een aantal mensen nieuwe verbonden. Eén van die verbonden was tussen Hem, Abraham en zijn nageslacht. Abraham zou het beloofde land ontvangen. Een land dat overvloeit van melk en honing zou het eigendom worden van zijn nageslacht. Het verbond met Abraham behandelen wij later in dit boek uitvoeriger⁹. Voor nu is het belangrijk om te weten dat het verbond met Abraham werd doorgegeven aan zijn zoon Izak en vanuit Izak werd doorgegeven aan zijn zoon Jakob, die door God Israël genoemd werd. Vanuit Jakob werd Gods volk Israël geboren en zij werden steeds talrijker totdat er ongeveer 600.000 mannen waren en nog vele vrouwen en kinderen¹⁰. Zij leefden onder het verbond van Abraham omdat zij tot zijn nageslacht

⁸ Genesis 4:8

⁹ Zie de wet versus de belofte in hoofdstuk 4.

¹⁰ Theologen schatten dat er 2.000.000 Israëlieten waren tijdens de uittocht van Egypte. Dit is inclusief alle mannen, vrouwen en kinderen. Zie ook Exodus 12:37.

behoorden en hadden recht op het beloofde land, maar de realiteit was dat zij in slavernij zaten in het machtige land Egypte. Daar werden zij verdrukt en schreeuwden zij het uit en God hoorde hen.

Het gebeurde vele dagen daarna, toen de koning van Egypte gestorven was, dat de Israëlieten zuchtten en het uitschreeuwden vanwege de slavenarbeid. En hun hulpgeroep vanwege de slavenarbeid steeg omhoog tot God. Toen hoorde God hun gekerm, en God dacht aan Zijn verbond met Abraham, met Izak en met Jakob. (Exodus 2:23-24)

Toen God het volk van Israël hoorde schreeuwen dacht Hij aan Zijn verbond dat Hij met Abraham, Izak en Jakob had gesloten. De Israëlieten brachten vele jaar in slavernij door en al die jaren bevonden zij zich niet in het beloofde land dat God aan hun voorouder Abraham had beloofd. Maar de verandering was onderweg.

De verbondsmaaltijd

Toen God het geschreeuw en de pijn van de Israëlieten hoorde, ging Hij verder met Zijn plan om Israël te redden en hen in het beloofde land te brengen. Om dit te bereiken riep hij Mozes. Mozes hoedde het kleinvee van zijn schoonvader en hij kwam bij de Horeb-berg. Hier verscheen de Engel van de Heere in een brandende doornstruik en God sprak met Mozes. God vertelde over het leed van de Israëlieten en vertelde dat Hij had besloten om hen te bevrijden uit slavernij en dat Mozes een groot onderdeel zou uitmaken van Zijn plan.

Nu dan, ga op weg. Ik zal u naar de farao zenden, en u zult Mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte leiden. (Exodus 3:10)

God vertelde aan Mozes wat er zou gebeuren en dat het volk bevrijd zou worden uit de machtige hand van de farao van

Egypte. Hier vinden wij een mooi beeld. Nog voordat Israël de wet en de bepalingen van God ontving, zag God naar hen om. God zorgde er eerst voor dat de Israëlieten Hem leerden kennen, zagen dat Hij machtiger was dan de goden van Egypte en ervoerden dat God een God van overvloed was¹¹ voordat Hij met de wet en de geboden kwam. Nadat Mozes in Egypte kwam, was er een strijd gaande tussen de farao en de goden van Egypte aan de ene kant en Mozes en de God van de Israëlieten aan de andere kant.

(...) Ik zal aan al de goden van de Egyptenaren strafgerichten voltrekken, Ik, de HEERE. (Exodus 12:12)¹²

God liet door verschillende wondertekenen en plagen zien dat Hij machtiger was dan alle goden van de Egyptenaren. De Israëlieten hadden God leren kennen als de Almachtige God die naar hen omzag. Geen Israëliet kon twijfelen of God bestaat.

Nadat het volk Egypte negen plagen had ontvangen van God, was het tijd voor de tiende en laatste plaag. God zou alle eerstgeborenen van de Egyptenaren treffen met de dood. Dit was een erg zware straf, maar de Egyptenaren hadden zelf ook verschrikkelijke dingen gedaan tegen de Israëlieten. Denk bijvoorbeeld aan het vermoorden van alle Israëlitische jongens door hen in de Nijl te werpen¹³.

En Mozes zei: Zo zegt de HEERE: Omstreeks middernacht zal Ik uittrekken door het midden van Egypte en alle eerstgeborenen in het land Egypte zullen sterven, van de eerstgeborene van de farao af, die op zijn troon zitten zou, tot de eerstgeborene van de slavin die achter de handmolen zit, en alle eerstgeborenen van het vee. (Exodus 11:4-5)

¹¹ Exodus 3:21

¹² Zie ook Numeri 33:4

¹³ Exodus 1:22

Iedere eerstgeborene zou overlijden door deze plaag. God maakte een uitzondering en dat leidt ons naar het verbondsmaaltijd van God: het Pascha. God spaarde namelijk de Israëlieten die het Pascha vierden¹⁴. Tijdens het Pascha moesten de Israëlitische huisgezinnen een lam zonder enig gebrek slachten¹⁵ en het bloed van het lam moesten zij strijken op de deurposten van het huis waar zij het Pascha vierden. In het huis aten zij het lam op. Toen God in de nacht langs de huizen ging om alle eerstgeborenen te doden, zag Hij bij de Israëlieten het bloed aan de deur en besloot Hij om dat huis over te slaan. Hierdoor werden alle Israëlitische eerstgeborenen gered van deze plaag.

Want de HEERE zal het land doortrekken om Egypte te treffen, maar als Hij het bloed zal zien op de bovendeur en op de beide deurposten, dan zal de HEERE de deur voorbijgaan en de verdere niet toestaan om uw huizen binnen te komen om u te treffen. (...) Dit is een Pascha-offer voor de HEERE, Die in Egypte de huizen van de Israëlieten voorbijging, toen Hij de Egyptenaren trof en onze huizen bevrijdde. (Exodus 12:23-27)

De Israëlieten vierden het Pascha, de verbondsmaaltijd van God. Dit was een grote geloofsdaad, want alleen door het vieren van de Pascha kon de verdere niet in het huis van de Israëlieten binnenkomen en spaarde God het leven van de eerstgeborenen. De Israëlieten konden geen andere voorbereidingen treffen. Zij konden niet hun huis barricaderen of hun ramen dichttimmeren met planken. Zij moesten vertrouwen dat het vieren van het Pascha en het strijken van het bloed op de deurposten voldoende was om te ontkomen aan deze verschrikkelijke plaag. Het Pascha kunnen wij beschouwen als

¹⁴ Ik denk dat Egyptenaren die het voorbeeld van de Israëlieten volgden ook gered werden van deze straf, maar dit heb ik niet in de Bijbel kunnen vinden.

¹⁵ Exodus 12:5

een verbondsmaaltijd tussen God en het volk Israël. God sloot namelijk het verbond dat de Israëlieten door het Pascha te vieren werden gered.

Door het geloof heeft hij (Mozes) het Pascha ingesteld en het besprenkelen met het bloed, opdat de verderver van de eerstgeborenen hen niet zou treffen. (Hebreeën 11:28)

Zoals het Pascha de Israëlieten beschermde, beschermt ons offerlam, Jezus Christus, ons vandaag van het verderf.

Een mooi beeld van het Pascha is dat God dit invoerde voor de wet. Voordat de Israëlieten de geboden en verordeningen van God ontvingen, besloot God hen te bevrijden van de plaag en Hij bevrijdde hen uit de hand van de farao. Voordat God iets van hen verwachtte, zorgde Hij al voor hen en bevrijdde Hij hen uit slavernij. God had hen uit genade in vrijheid gebracht.

Zo wil God ons ook vandaag in vrijheid brengen. Jezus had Zijn leven aan ons gegeven nog voordat wij ‘goede’ mensen waren¹⁶. Wij hoefden niets te presteren, wij hoefden niet eerst heilig te leven of wij hoefden geen grote donatie aan goede doelen te geven, God wilde ons Zijn redding en genade schenken op basis van geloof en vertrouwen. De Israëlieten bevestigden hun geloof door het eten van het Pascha en het strijken van het bloed van het lam op de deurposten. Wij bevestigen ons geloof door te belijden dat Jezus Heer is.

Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden. (Romeinen 10:9)

Wij hoeven alleen te geloven en te belijden en wij zijn gered van de verderver en de dood. Dit betekent niet dat wij een keer in ons leven belijden dat Jezus Heer is en vervolgens

¹⁶ Romeinen 5:8

niets doen en ons niet bekeren van onze zonden en slechte werken. Het is namelijk iedereen zijn roeping om gelijkvormig te worden aan Jezus.

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn. (Romeinen 8:29)

De woestijnreis

Nu wij het Pascha hebben behandeld, is het nu tijd om te kijken naar de tijd na het Pascha. Na de tiende plaag met de dood van alle eerstgeborenen was het voor de farao genoeg en mochten de Israëlieten vertrekken uit Egypte. Voor dit moment was het hart van de farao verhard en wilde hij niets weten van een uittocht van de Israëlieten uit zijn land¹⁷. Iedere Israëliet ging mee en er bleef niemand achter. Iedereen vertrok met bezittingen uit het land Egypte.

*De Israëlieten hadden gedaan overeenkomstig het woord van Mozes en hadden van de Egyptenaren **zilveren voorwerpen, gouden voorwerpen en kleren gevraagd**. Bovendien had de HEERE het volk genade gegeven in de ogen van de Egyptenaren, zodat zij hun **het gevraagde gaven**. Zo beroofden zij de Egyptenaren.* (Exodus 12:35-36)

Daarnaast hadden alle Israëlieten een goede gezondheid. Niemand bleef achter in Egypte, maar iedereen maakte de reis door de woestijn. Stel, er zouden twee miljoen mensen meerekken. Als wij kijken naar een doorsnee land of volk van twee miljoen mensen, dan is niet iedereen een jonge man of vrouw van dertig jaar met een goede conditie om een lange reis door de woestijn te maken. Velen zouden vanwege hun gezondheid of ouderdom achter moeten blijven. Maar God voorzag hierin.

¹⁷ Exodus 11:10

Hij leidde hen uit met zilver en goud, onder hun stammen was niemand die struikelde. (Psalm 105:37)

Onder de stammen van Israël was er niemand die struikelde. Oftewel, niemand bleef ziek achter en iedereen kon de woestijnreis maken. Ik geloof dat het eten van de Pascha ervoor zorgde dat iedereen op bovennatuurlijke wijze genas. God wilde iedere Israëliet bevrijden. God dacht aan Zijn verbond met Abraham en zorgde ervoor dat niemand achterbleef. Zo geldt Gods nieuwe verbond door het offer van Jezus ook voor iedereen. Iedereen die gelooft en de keuze voor Jezus maakt, maakt onderdeel uit van Gods redding.

Alle Israëlieten vertrokken uit Egypte en maakten de reis naar het land dat God aan Abraham had beloofd¹⁸. Nu was het de tijd voor de nakomelingen van Abraham, het volk van Israël, om dit land in bezit te nemen. Vanuit Egypte trokken zij door de Schelfzee¹⁹ naar de woestijn. Bij de Schelfzee en in de woestijn waren de Israëlieten getuigen van grote wonderen die God deed. Denk bijvoorbeeld aan de zee die in tweeën spleet, het bittere water wat zoet werd, het manna en de kwartels die zij konden eten, het water dat uit de rots kwam en de oorlog die zij wonnen tegen het machtige volk Amalek²⁰. Alles wat God beloofde gebeurde en God zorgde voor hen. De Israëlieten hadden genoeg gezien om op God te vertrouwen. In deze periode sloot God verschillende verbonden en liet Hij duidelijk zien wie Hij was. Ik kan mij voorstellen dat veel Israëlieten bang waren dat God hen net zo zou behandelen als hoe God de Egyptenaren behandelde met al de plagen. Daarom zei God:

Als u aandachtig luistert naar de stem van de HEERE, uw God, en doet wat juist is in Zijn ogen, als u Zijn geboden ge-

¹⁸ Genesis 13:15

¹⁹ Exodus 14

²⁰ Exodus 14:1-31, 15:25, 16:1-36, 17:6 en 17:8-16

hoorzaamt en al Zijn verordeningen in acht neemt, dan zal Ik geen enkele van de ziekten over u brengen die Ik over Egypte gebracht heb, want Ik ben de HEERE, uw Heelmeester. (Exodus 15:26)

De Israëlieten wisten dat God Zijn volk goed zou behandelen als zij zich hielden aan de geboden van God. Ook vandaag behandelt God Zijn kinderen goed en rechtvaardig²¹.

In het volgende hoofdstuk behandelen wij de bepalingen en geboden van de wet die Mozes van God ontving op de berg Sinai. Toen de Israëlieten uit Egypte wegtrokken hadden zij ongeveer twee maanden gereisd om bij deze berg te komen. In deze maanden hadden de Israëlieten de behoefte aan wetten en werden er al rechtszaken tussen hen gehouden. Mozes moest rechtspreken. Hoe kwam Mozes aan de kennis en het inzicht om goed recht te spreken, nog voordat God de wet gaf op de berg?

*Het gebeurde dan de volgende dag dat Mozes zitting hield om recht te spreken over het volk. Het volk stond voor Mozes, van de morgen tot de avond. (...) Wanneer zij een zaak hebben, komt men daarmee naar mij (Mozes) en oordeel ik tussen de een en de ander. **Ik maak hun de verordeningen van God en Zijn wetten bekend.** (Exodus 18:13-16)*

Al voordat de wet aan Mozes werd gegeven sprak God tot hem en kon Mozes rechtvaardig rechtspreken en de verordeningen en wetten van God bekendmaken. Als wij in de volgende hoofdstukken de beloftes en verordeningen van de wet lezen, mogen wij beseffen dat deze niet door Mozes waren bedacht, maar waren ingegeven door God.

Daarnaast golden de wet en de bepalingen van God niet vanaf de berg Sinai, waar Mozes het fysieke wetboek van God ontving. Ook daarvoor was het natuurlijk de bedoeling

²¹ Mattheüs 7:11 en Jakobus 1:17

dat de Israëlieten goed leefden, ook al hadden zij nog niet de fysieke wet. In Romeinen 2:14 staat dat mensen die de wet niet hebben (of zoals de Israëlieten: nog niet hadden) van nature het goede kunnen doen. De wet is dan als het ware geschreven in het hart en het geweten van mensen vertelt of zij juist of onjuist handelen. Voor de tijd van de wet was het voor de Israëlieten dus mogelijk om te zondigen. Door de totstandkoming van de wet wisten de Israëlieten beter wat wel goed is in Gods ogen en wat niet goed is.

*Want zij die zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan, en zij die onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden. Niet de hoorders van de wet zijn immers rechtvaardig voor God, maar de daders van de wet zullen gerechtvaardigd worden. Want wanneer heidenen, **die de wet niet hebben, van nature doen wat de wet zegt**, zijn zij, hoewel zij de wet niet hebben, **zichzelf tot wet**. Zij tonen dat het werk van de wet geschreven is in hun hart. Daar getuigt ook hun geweten van, en hun gedachten onderling beschuldigen of ook verontschuldigen elkaar. (Romeinen 2:12)*

God ging ervan uit dat de mens zelf ook in staat was om goede keuzes te maken. Om deze reden werd Gods oordeel ook in het boek Genesis uitgesproken.

De wet ontvangen bij de Sinai

Laten wij verder kijken naar de totstandkoming van de wet. Aangezien het geweten van mensen aangetast kan zijn, is dit niet het beste middel om goed te leven. Het geweten van veel mensen is misschien ‘voldoende’. Zij weten bijvoorbeeld dat het niet goed is om iemand te vermoorden of te beroven. Toch kan het geweten van mensen zijn aangetast door de ervaringen die zij meemaken, het onderwijs dat zij hebben gekregen of de omgang met slechte vrienden. Daarom is het belangrijk

om een wetboek te hebben waar duidelijk in staat wat wel goed is en wat niet goed is in Gods ogen. Hierdoor weet iedereen wat rechtvaardig is en wat onrechtvaardig is en is het beter om rechtszaken te voeren.

Laten wij terugkeren naar het volk van Israël. In de derde maand na de uittocht van Israël bevond het volk zich in de woestijn Sinai en de Israëlieten sloegen hun kamp op tegenover de berg Sinai. God riep Mozes de berg op en daar sprak God tot Mozes. God sloot hier het verbond met Israël en zei tegen Mozes:

*Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en **Mijn verbond in acht neemt**, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden die u tot de Israëlieten moet spreken.* (Exodus 19:5-6)

God sloot een verbond met het volk Israël en Mozes handelde als een bemiddelaar tussen God en de mensen. Hij bracht de woorden van God over aan de Israëlieten en vroeg of zij akkoord gingen met een verbond tussen hen en God.

*Mozes kwam terug en riep de oudsten van het volk, en hield hun al deze woorden voor, die de HEERE hem geboden had. Toen antwoordde heel het volk gezamenlijk en zei: **Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen!** En Mozes bracht de woorden van het volk weer over aan de HEERE.* (Exodus 19:7-8)

Het volk Israël ging akkoord met het verbond van God. Hiermee werd de weg geopend naar de wet en de verbonden die God met het volk zou sluiten in de volgende hoofdstukken van de Bijbel. Nadat Mozes aan God had verteld dat de Israëlieten akkoord gingen, verkondigde God Zijn wetten en geboden aan Mozes. Nogmaals, God verkondigde de wet, het

waren geen ideeën van Mozes. Toen Mozes de geboden en wetten van God had gehoord, schreef hij deze op²². Nadat Mozes het verbondsboek had geschreven las hij dit voor en de Israëlieten zeiden dat zij God zouden gehoorzamen.

Hij nam het boek van het verbond en las dit ten aanhoren van het volk voor. En zij zeiden: Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen en Hem gehoorzamen. (Exodus 24:7)

Het verbond tussen God en het volk Israël werd bekrachtigd met brandoffers en dankoffers van jonge stieren voor God. Mozes nam het bloed van de stieren en sprenkelde het op het volk en het verbondsboek.

*Want nadat elk gebod overeenkomstig de wet aan heel het volk door Mozes meegedeeld was, nam hij **het bloed** van de kalveren en van de bokken met water en scharlakenrode wol en hysop, en besprenkelde het boek zelf en heel het volk, terwijl hij zei: **Dit is het bloed van het verbond dat God u bevelen heeft te houden.** (Hebreeën 9:19-20)*

Het bloed maakt een belangrijk onderdeel uit van het verbond van God. Als het volk Israël niet gehoorzaamde aan de wet was er bloed nodig voor verzoening²³. Bij ongehoorzaamheid moest iemand een offer van een dier brengen om opnieuw verzoend te worden met God. Met de besprenkeling van het bloed op het volk liet God zien dat de straf van ongehoorzaamheid de dood was van de zondaar. Gelukkig kon dit in veel gevallen verzoend en vergeven worden door het offeren van een dier.

Tot slot bekijken wij hoe de wet aan Mozes werd gegeven. In de eerste plaats gebruikte God engelen om de wet te geven. De wet was van God afkomstig en Hij had de verbon-

²² Exodus 24:4

²³ Hebreeën 9:22

den en geboden gemaakt²⁴, maar via engelen werd deze wet aan Mozes gegeven.

*De wet (...) werd **door engelen** uitgevaardigd bij monde van een bemiddelaar. (Galaten 3:19)²⁵*

God gaf de wet niet rechtstreeks aan het volk Israël. Hiervoor gebruikte God twee ‘tussenpersonen’. Eerst gaf God de wet aan de engelen en vervolgens gaven de engelen de wet aan een bemiddelaar. Deze bemiddelaar was Mozes. Via Mozes kregen de Israëlieten de wet te horen. Volgens Deuteronomium 33 was God aanwezig op de berg Sinaï met tienduizenden engelen.

Ten tweede werd de wet gegeven op de berg Sinaï door veel geluid en bliksemschichten. Dit was voor het volk zeer angstaanjagend.

*En het gebeurde op de derde dag, toen het morgen werd, dat er op de berg **donderslagen, bliksemflitsen en een zware wolk waren, en zeer sterk bazuingeschal**, zodat al het volk dat in het kamp was, beefde. (...) De berg Sinaï was geheel in rook gehuld, omdat de HEERE er in vuur neerdaalde. De rook ervan steeg omhoog als de rook van een oven, en heel de berg beefde hevig. Het bazuingeschal werd gaandeweg zeer sterk. (Exodus 19:16-19)*

Ook Paulus sprak in de Hebreeënbrief over deze berg en hoe de wet werd ontvangen door het volk Israël. Paulus vergeleek ons nieuwe verbond met het oude verbond. Daarom zegt hij dat wij niet tot een tastbare berg, de berg Sinaï, zijn genaderd, maar tot een andere geestelijke berg.

²⁴ Nehemia 9:13

²⁵ Zie ook Handelingen 7:53, Hebreeën 2:2 en Deuteronomium 33:2-4

Want u bent niet tot een tastbare berg genaderd, en tot een brandend vuur, tot donkerheid, duisternis en stormwind, tot bazuïngeschal en het geluid van woorden. Zij die dat hoorden, smeekten dat het woord niet meer tot hen gericht zou worden, want zij konden wat hun bevolen werd niet verdragen: zelfs als een dier de berg aanraakt, zal het gestenigd of met een pijl doorschoten worden. En wat zij zagen was zo verschrikkelijk, dat Mozes zei: Ik ben zeer bevreesd en sta te beven. (Hebreeën 12:18-21)

Niet alleen het volk, maar ook Mozes vond het een zeer angstwekkende ervaring. De wet werd gegeven met veel angstaanjagende tekenen en door tussenkomst van engelen. Later in dit boek gaan wij duidelijke verschillen zien tussen hoe de wet werd gegeven en hoe de genade van God door Jezus Christus werd gegeven. Wij hoeven namelijk niet bang te zijn voor God, maar het volk van Israël was zeer bevreesd.

Samenvatting

God gaf de wet niet aan het begin van de schepping, maar pas duizenden jaren later. In het begin schiep God Adam en gaf hem een geweldig verbond. Hij mocht alles doen behalve eten van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad. Adam deed dit toch, waardoor hij uit het verbond met God stapte. In het boek Genesis leefden de mensen zonder de wet en verbond tussen God en het volk Israël. Toch besloot God om verbonden te sluiten met mensen die in Hem geloofden en Hem vertrouwden. Een van hen was Abraham en God beloofde dat hij het beloofde land zou ontvangen. De nakomelingen van Abraham, het volk Israël, brachten eerst vele jaren door in slavernij en waren gevangen in het land Egypte. God bevrijdde het volk door Egypte verschillende plagen te geven. De laatste plaag was de dood van alle eerstgeborenen, van de eerstgeborene van de farao tot de eerstgeborene van een slaaf. Alleen de Israëlieten die het Pascha vierden ontkwamen aan

deze plaag. Nadat God alle eerstgeborenen van de Egyptenaren had gedood mocht het volk vertrekken van de Farao. Het volk vertrok gezond en met veel waardevolle bezittingen. In de reis van Egypte naar de berg Sinai waar de wet werd gegeven, maakte het volk verschillende grote wonderen mee. Hierdoor leerden zij God kennen. Op de berg Sinai gaf God door tussenkomst van engelen de wet aan Mozes. Mozes bracht de wet over aan het volk van Israël. Dit was een angst-aanjagende gebeurtenis. Om de wet te bekrachtigen werden offers aan God gebracht en het bloed van de offers werd besprenkeld over de Israëlieten en het verbondsboek.

H2 WAT IS DE WET?

Nu wij hebben gezien hoe de wet aan Mozes en het volk Israel werd gegeven is het nu tijd om te kijken wat de wet is. Waar spreken mensen over als zij zeggen dat zij zich aan de wet moeten houden? Bedoelen zij dan alle wetten die in de boeken van Mozes worden gegeven? In dit hoofdstuk bekijken wij wat de wet is, uit welke onderdelen de wet bestaat, wat er gebeurt als iemand zich aan de wet houdt en wat er gebeurt als iemand zich niet aan de wet houdt. In dit hoofdstuk wordt een aantal voorbeelden opgesomd van geboden en bepalingen die in de wet staan. Wij kunnen in de opzet van dit boek niet alle geboden en verbonden behandelen. Voor een compleet overzicht kun jij de boeken van Mozes lezen.

De definitie van de wet

In dit boek wordt met de wet alle voorschriften, geboden, verordeningen en wetten bedoeld die in de boeken Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium staan opgeschreven. Deze wetten waren door God geopenbaard aan Mozes en door Mozes werden zij gegeven aan de Israëlieten. Omdat God de wet aan Mozes gaf, verwoordde verschillende schrijvers van de Bijbel de wet als ‘de wet van Mozes’.

*Vervul je taak ten behoeve van de HEERE, je God, door in Zijn wegen te gaan, en door Zijn verordeningen, Zijn geboden, Zijn bepalingen en Zijn getuigenissen in acht te nemen, zoals geschreven staat **in de wet van Mozes**, opdat je verstandig zult handelen bij alles wat je doet, bij alles waar je je op richt. (1 Koningen 2:3)²⁶*

²⁶ Zie ook Jozua 8:32, Ezra 3:2, Daniël 9:11, Maleachi 3:22, Lukas 24:44 en 1 Korinthe 9:9.

Naast de wet van Mozes werd de wet ook ‘de wet van God’ genoemd.

*Zij lazen uit het boek voor, uit **de wet van God**, gaven uitleg en verklaarden de betekenis, zodat men de voorlezing begreep.* (Nehemia 8:8)²⁷

God had tien geboden aan Mozes gegeven op de stenen tafelen en daarnaast moest Mozes verschillende wetten en verboden opschrijven²⁸.

*De HEERE zei tegen Mozes: Klim naar boven, naar Mij toe, de berg op, en blijf daar. Dan zal Ik u de stenen tafelen geven, **de wet** (tôrâ) en **de geboden** (mišvâ), die Ik opgeschreven heb om hun te onderwijzen.* (Exodus 24:12)

Het Hebreeuwse woord voor ‘wet’ is ‘tôrâ’ en betekent ‘wet’, ‘instructie’, ‘onderwijzing’ of ‘Thora’. Dit woord komt 219 keer voor in het Oude Testament. Het Hebreeuwse woord voor ‘geboden’ is ‘mišvâ’ en betekent ‘geboden’, ‘verordeningen’, ‘voorschrift’ en ‘wet’. Dit woord komt 181 keer voor in het Oude Testament. In andere Bijbelteksten gebruikt God ook andere woorden om Zijn geboden en wetten aan te duiden. Dit is ‘ḥuqqâ’ en ‘mišmeret’²⁹ en betekent onder andere ‘verordening’ of ‘voorschrift’. ‘ḥuqqâ’ wordt 104 keer gebruikt en ‘mišmeret’ wordt 78 keer gebruikt in het Oude Testament. Deze woorden horen dicht bij elkaar, maar kunnen ook opsommend gebruikt worden. Dit is bijvoorbeeld het geval in het boek Genesis, waar God tegen Izak zei dat Hij Zijn verbond met zijn vader Abraham gestand deed in zijn leven.

²⁷ Zie ook Nehemia 8:18, 10:29-30, Romeinen 7:22-26 en 8:7.

²⁸ Exodus 24:4

²⁹ Het Hebreeuws kent meer woorden die ‘wet’ betekenen, zoals ‘dāṭ’, ‘ḥōq’ en ‘mišpāt’. Wij laten het bij deze opsomming om aan te tonen dat het woord ‘wet’ of een afgeleide van dit woord vaak voorkomt in het Oude Testament.

In het volgende vers gaf God aan waarom Hij een belofte deed aan Abraham.

*Omdat Abraham Mijn stem gehoorzaamd heeft en **Mijn voorschriften** (mišmeret), **Mijn geboden** (mišvâ), **Mijn verordeningen** (huqqâ) en **Mijn wetten** (tôrâ) in acht genomen heeft. (Genesis 26:5)*

In de Bijbel wordt vaak over voorschriften, geboden, verordeningen en wetten gesproken. Dit betekent dat de wetten en geboden van God niet een bij onderwerp zijn in het Woord van God. Daarnaast bestaat het Oude Testament volgens de Rabbijnen uit 613 wetten (Ik heb ze niet nageteld). De wetten komen vaak voor in de Bijbel en God verwachtte dat het volk Israël zich aan alles hield.

De wet was uit zichzelf volmaakt en heilig, net zoals God volmaakt en heilig was. Dit was een belangrijke eigenschap van de wet.

Zo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed. (Romeinen 7:12)

God dacht niet ‘wat zal ik verzinnen waar de mensen zich aan moeten houden?’ De wet was niet een aantal regels dat uit het niets bedacht was. Nee, de wet was volmaakt goed. God wist wat goed was en wat niet goed was. God was honderd procent goed, volmaakt en rechtvaardig.

De HEERE is rechtvaardig in al Zijn wegen, goedertieren in al Zijn werken. (Psalm 145:17)

Toen God de wet maakte, nam Hij zichzelf als voorbeeld. God riep de Israëlieten op om zich aan de wet te houden, zodat zij net zo heilig zouden zijn als Hij (Wat alleen Jezus Christus was gelukt).

*Spreek tot heel de gemeenschap van de Israëlieten, en zeg tegen hen: **Heilig moet u zijn, want Ik, de HEERE, uw God, ben heilig.** (Leviticus 19:2)³⁰*

De wet was dus niet verkeerd en hoefde niet verandert te worden door rechters of koningen. De wet liet zien hoe de Israëlieten heilig konden leven en gold ook voor de Israëlieten die na Mozes leefden.

De opbouw van de wet

De wet was logisch opgebouwd. Voordat de wet aan Mozes werd gegeven zei God wat het volk kon verwachten als zij een verbond met Hem zouden sluiten. Dit was een soort inleiding op alle geboden en verbonden die God met hen zou sluiten. Hierdoor wisten de Israëlieten wat God voor hen zou betekenen als zij de wet onderhielden.

Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden die u tot de Israëlieten moet spreken. (Exodus 19:5-6)

Als de Israëlieten zich aan de geboden hielden, dan zouden zij een heilig volk zijn en een koninkrijk van priesters. Zij zouden God dienen en aan alle volken laten zien hoe men behoorde te leven. Dat niet alleen, God zou het volk Israël beschouwen als Zijn eigen bezit. Dit liet Gods liefde zien voor het volk en dat God hen op een bijzondere manier zou behandelen. Ieder volk op aarde zou zien hoe gezegend zij door God waren en hoe geliefd ze waren. Als de Israëlieten zich aan het verbond zouden houden, zou Gods zegen over hen uitgestort worden en leefden zij in overvloed.

³⁰ Zie ook Leviticus 11:44-45, 20:26 en 1 Petrus 1:16.

Na deze inleiding verkondigde God de wet en de verbonden. In onderstaand schema staat een overzicht van de wet van Mozes. Wij kunnen de wet onderverdelen in hoofdgroepen en onderdelen van deze hoofdgroepen, welke in de eerste kolom staan. De hoofdgroepen zijn vet gemaakt en de onderdelen staan onder de hoofdgroepen. De onderverdeling heb ik, de schrijver, zelf gemaakt. Hierdoor kunnen wij de wet beter begrijpen en overzichtelijk zien wat er in de wet staat. In de tweede kolom staan de Bijbelteksten waar deze wetten in de Bijbel staan. Nadat wij het schema hebben behandeld gaan wij dieper in op de verschillende onderdelen van de wet.

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
DE TIEN GEBODEN	Exodus 20:1-17, Deuteronomium 4:13 en 5:1-21.
RECHTSREGELS OVER ...	Deuteronomium 27:26 en 31:9-13.
God liefhebben/vrezen	Leviticus 19:14, 25:43, Deuteronomium 4:10, 5:29, 6:4-5, 6:13, 6:16, 6:24, 10:12-13, 10:16, 10:20, 11:1, 11:13, 11:22, 30:6, 30:16 en 30:20.
Slavernij	Exodus 21:2-11, 21:16, 21:20-21, 21:26-27, Leviticus 25:39-46, Deuteronomium 15:12-18, 23:15-16 en 24:7.
Mogelijke doodslag of moord	Exodus 21:12-14, 23:7, Leviticus 24:17, 24:21b, Numeri 35:6, 35:9-34, Deuteronomium 4:41-43, 19:1-13, 21:1-9, 21:22-23 en 27:24-25.
Onjuiste behandeling ouders	Exodus 21:15, 21:17, Leviticus 19:2-3a, 20:9, Deuteronomium 21:18-21 en 27:16.
Mishandeling	Exodus 21:18-19, 21:22-25 en Deuteronomium 25:11.
Nalatigheid (ongelukken door dieren)	Exodus 21:28-36
Diefstal	Exodus 22:1-4, 22:9, Leviticus 19:11 en 19:13a.
Vergoedingen door ongelukken (zoals brand)	Exodus 22:5-8 en 22:10-15.

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
Huwelijken en (verkeerde) gemeenschap	Exodus 22:16-17, 22:19, Leviticus 18:6-20, 18:22-30, 19:20, 19:29, 20:10-23, Numeri 5:11-31, 36:5-9, Deuteronomium 7:2-3, 17:17, 22:13-30, 23:17-18, 24:1-5, 25:5-10 en 27:20-23.
Afgoderij, tovenarij, waarzeggerij en valse profetie	Exodus 22:18, 22:20, 23:13, 23:24, 23:32-33, 34:12-17, Leviticus 17:7, 18:1-3, 18:21, 19:4, 19:26b, 19:31, 20:2-6, 20:27, 26:1-2, Deuteronomium 4:15-20, 4:23-27, 6:14-15, 7:4, 7:16b, 7:25-26, 8:19, 11:16, 12:2-4, 12:30-31, 13:1-18, 16:21-22, 17:2-7, 18:9-14, 18:20-22, 27:15, 28:14, 29:18 en 30:17.
Zweren, vervloekingen, beloftes, geloftes, leugens en laster	Leviticus 5:1, 5:4, 5:15, 6:1-5, Leviticus 19:11-12, 19:16, 24:15-16, Numeri 5:5-8, 30:1-16 en Deuteronomium 23:21-23.
Onreinheid (zoals aanrakingen van doden, kadavers, geslachtsgemeenschap, geboorte, etc.)	Leviticus 5:2-3, 11:1-47, 12:1-8, 15:1-33, 18:19, Numeri 5:1-4, 19:11-22, Deuteronomium 12:15, 12:22 en 15:22.
Hoe omgaan met kwetsbare mensen (zoals vreemdelingen, armen, wezen en weduwen)	Exodus 22:21-24, 23:9, Leviticus 19:9-10, 19:13b-14, 19:32, 19:33-34, 23:22, 25:35-55, Deuteronomium 10:19, 14:28-29, 15:7-8, 15:10-11, 24:12-15, 24:17-22, 26:12-15 en 27:18-19.
Hoe omgaan met elkaar (geen kwetsbaren maar gelijke partijen)	Exodus 23:4-5, Leviticus 19:17-18, 24:18-21a, 25:17, Deuteronomium 19:14, 22:1-4 en 25:13-16.
Leningen, onderpand en rente	Exodus 22:25-27, Leviticus 25:36-37, Deuteronomium 23:19-20, 24:6, 24:10-13 en 24:17.
Rechtszaken, leiders en oorlogen	Exodus 22:28, 23:1-3, 23:6, 23:8, Leviticus 19:15, 19:35-36, Numeri 10:1-10, Deuteronomium 1:13-18, 16:18-20, 17:8-20, 19:15-21, 20:1-20, 21:10-14, 23:9-14, 24:5, 25:1-3 en 25:17-19.
Dieren en het eten van dieren	Exodus 22:31, 23:19b, 34:26b, Leviticus 11:1-47, 17:10-16, 19:19, 19:26a, 20:25, Deuteronomium 12:15-16, 12:20-25, 14:3-21, 15:20-23, 22:6-7 en 25:4.
Het omgaan met de grond	Exodus 23:10-11, Leviticus 7:22-27,

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
en natuur	19:9-10, 19:19, 19:23-25, 23:22, 25:2-7, 25:11-12, Deuteronomium 22:9-10, 23:24-25 en 24:19-21.
Sabbat en rustperiodes	Exodus 23:12, 31:12-17, 34:21, 35:1-3, Leviticus 16:31, 19:3b, 19:30a, 23:3, 23:7-8, 23:21, 23:24, 23:28-32, 23:35-36, 23:39, 26:2, Numeri 15:32-36, 28:18, 28:25-26, 29:1, 29:7, 29:12, 29:35 en Deuteronomium 16:8.
Melaatsheid	Leviticus 13:1-59, 14:1-20, 33-57 en Deuteronomium 24:8-9.
Erfrecht	Numeri 27:5-11, 36:5-9, Deuteronomium 21:15-17 en 25:6.
Jubeljaar, bezittingen (terug)kopen, kwijtschelding en vrijheid	Leviticus 25:8-55, Deuteronomium 15:1-3, 15:9, 15:12-15 en 12:18.
Individuele acties zoals kleding, huizen, God verkondigen aan de kinderen en mensen die niet in de gemeente van de Heere mogen komen.	Leviticus 19:2, 19:19, 19:27-28, 20:7-8, 20:26, 23:29, 23:31, 23:40, Numeri 15:37-41, Deuteronomium 4:2, 4:9-10, 6:6-9, 11:18-20, 14:1, 22:5, 22:8, 22:11-12, 23:1-8, 24:16 en 27:17.
De woestijnreis	Numeri 2:1-34, 9:15-23, 10:1-8, 21:8-9, 26:1-4 en Deuteronomium 27:1-8.
EREDIENST	
Offeren en altaars	Exodus 20:24-26, 23:18, 24:25, Leviticus 17:1-5, 17:8-9, 22:17-20, 22:24-30, Deuteronomium 12:5-7, 12:11-14, 12:26 en 17:1.
Het dagelijkse, wekelijkse en maandelijks offer	Exodus 29:38-43, Numeri 28:1-15, 28:23-24, 28:31 en 29:1-40.
Het hefoffer	Exodus 25:1-9, 29:27-28, 30:11-16, 35:4-9, Leviticus 7:14, 7:32-34, 10:14-15, Numeri 5:9-10, 15:17-21, 18:26-32, Deuteronomium 12:6 en 12:17-18.
Het brandoffer	Leviticus 1:1-17, 5:7, 5:10, 6:8-13, 12:6-8, 14:10-32, 15:30, 16:3, 16:5, 16:24, 22:18, 23:12, 23:18-19, 23:37, Numeri 6:11, 6:14-16, 15:1-16, 15:22-26, 28:19, 29:1-40, Deuteronomium 12:6, 12:13 en

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
	12:27.
Het graanoffer	Leviticus 2:1-16, 6:14-23, 14:10-32, 23:13-14, 23:16, 23:18, 23:37, Numeri 6:15-17, 15:1-16, 28:20, 28:26-31 en 29:1-40.
Het dankoffer	Leviticus 3:1-17, 7:11-21, 7:28-36, 19:5-8, 22:21-23 en Numeri 6:14-17.
Het zondoffer	Leviticus 4:1-35, 5:7-9, 5:11, 6:24-30, 12:6-8, 14:10-32, 15:30, 16:3, 16:5-6, 16:9, 16:11, 16:15, 16:25-28, 23:19, Numeri 6:11, 6:14-16, 15:22-29, 28:22 en 29:1-40.
Het schuldoffer	Leviticus 5:5-19, 6:1-7, 7:1-10, 19:21-22 en Numeri 6:12.
Nazireeërschap	Numeri 6:1-21
Het geven van eerstelingen, tienden en materiële goederen.	Exodus 22:29-30, 23:19a, 25:1-7, 34:19-20, 34:26a, Leviticus 23:10-11, 23:17, 23:20, 27:1-34, Numeri 3:44-51, 18:26, Deuteronomium 12:6, 12:17-18, 14:22-29, 15:19-23 en 26:1-15.
Feestdagen	Exodus 23:14-17, 34:18, 34:22-23, Leviticus 16:1-34, 23:1-44, Numeri 9:1-14, 28:16-31, 29:1-40, Deuteronomium 16:1-17 en 31:10.
De rode koe zonder gebrek	Numeri 19:1-10
DE WOONPLAATS VAN GOD	Exodus 25:9 en 40:1-2.
De tabernakel (tentdoeken/kleden)	Exodus 26:1-34, 26:36-37, 27:9-19, 31:1-8, 35:10-12, 35:17-18, 40:8, Leviticus 19:30b en 26:2b.
De ark van het verbond	Exodus 25:10-22, 26:34, 31:7, 35:12 en 40:3.
De tafel voor de toonbroden	Exodus 25:23-30, 26:35, 31:8, 35:13, 40:4a en Leviticus 24:5-9.
De gouden kandelaar	Exodus 25:31-40, 26:35, 27:20-21, 31:8, 35:14, 40:4b, Leviticus 24:1-4 en Numeri 8:1-4.
Koperen brandofferaltaar	Exodus 27:1-8, 31:9, 35:16a en 40:6.
Reukofferaltaar	Exodus 30:1-10, 31:8, 35:15 en 40:5.
Koperen wasvat	Exodus 30:17-21, 31:9, 35:16b en 40:7.

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
Heiligen van de tabernakel/zalfolie	Exodus 30:22-38, 31:11, 35:15 en 40:9-11.
Voorschriften voor de priesters	Leviticus 10:8-11, 16:2-28, 16:32-34, 17:6, 21:1-24, 22:1-16, Numeri 18:1-20 en Deuteronomium 18:3-5.
Voorschriften voor de Levieten	Numeri 1:47-54, 3:5-52, 4:1-49, 8:5-26, 18:1-7, 18:21-32, 35:1-8, Deuteronomium 10:8-9, 12:19, 14:27-30, 18:1-2, 18:6-8, 21:5 en 26:12-15.
Priesterkleding	Exodus 28, 31:10 en 35:19.
Priesterinwijding	Exodus 29:1-37, 40:12-15 en Leviticus 8:1-36.
ZEGENINGEN	Deuteronomium 11:26-30, 27:12 en 28:1-13.
Het beloofde land	Exodus 33:1, Leviticus 20:24, Numeri 33:53, 34:1-15, Deuteronomium 1:8, 2:29, 3:28, 4:1, 4:5, 6:18-19, 6:23, 8:1, 8:7-10, 9:8-9, 11:21-25, 11:31, 12:9, 28:1 en 30:16.
Leiding van God/Gods aanwezigheid	Exodus 23:20-21, 25:8, 29:45-46, 33:12-17, 34:10, Leviticus 22:31-33, 26:11-12, Numeri 6:25-27, Deuteronomium 4:6-8, 7:6-9, 14:2, 26:16-19, 27:9, 28:9-10, 29:13 en 31:6.
Bescherming/overwinning	Exodus 23:22-23, 23:27-31, 34:11, 34:24, Leviticus 18:5, 25:18, 26:5b-8, Numeri 6:24, Deuteronomium 2:25, 7:16-24, 9:3, 11:23-25, 12:10, 20:1, 28:7 en 31:3-6.
Genezing/ouderdom	Exodus 15:26, 23:25, 23:26b, Deuteronomium 4:40, 5:33, 6:2, 7:15, 11:9 en 25:15.
Vruchtbaarheid van mensen en dieren	Exodus 23:26a, Leviticus 26:9, Deuteronomium 1:10-11, 6:3, 7:13-14, 8:1, 28:4, 28:11 en 30:16.
Overvloed aan bezittingen, eten en vruchtbare grond	Leviticus 25:19-22, 26:4-5a, 26:10, Deuteronomium 2:7, 6:10-12, 7:13, 8:7-14, 8:18, 11:10-15, 15:4-6, 16:15, 23:20, 24:19, 28:4-5, 28:8 en 28:11-12.
Overall is Gods zegen aan-	Deuteronomium 28:3, 28:6, 28:13 en

ONDERDEEL	BIJBELTEKSTEN
wezig	30:16.
Herstel na de ballingschap	Deuteronomium 30:1-10
Jezus Christus	Deuteronomium 18:15-18
Speciale zegen voor de stammen van Israël	Deuteronomium 33:1-29
VERVLOEKINGEN	Deuteronomium 11:26-30, 27:13 en 28:15-68.
Ziekte, zwakte en dood	Leviticus 26:16a, 26:25, 26:30, Deuteronomium 7:10, 28:21-22, 28:27-29, 28:34-35, 28:59-62, 29:22 en 30:18.
Onvruchtbaarheid van mensen en dieren	Deuteronomium 28:18
Droogte, onvruchtbare grond en hongersnood	Leviticus 26:19-20, 26:26, 26:29, Deuteronomium 11:17, 28:17-18, 28:22-24, 28:38-40, 28:42, 28:48, 28:53-57 en 29:23.
Financiële en materiële tekorten	Deuteronomium 28:43-44, 28:48 en 28:57.
Veroveringen door de vijand, gedood worden en wegvoeringen naar andere landen.	Leviticus 26:16b-17, 26:25, 26:33a, 26:37b-39, Deuteronomium 4:25-28, 8:19-20, 28:25, 28:29-34, 28:36-37, 28:41, 28:48-52, 28:63-65, 28:68 en 29:28.
Onbeschermd tegen wilde dieren, verlaten steden en verwoeste land	Leviticus 26:22, 26:31-33 en 28:26.
Angst	Leviticus 26:36-37 en Deuteronomium 28:66-67.
Overall vervloekt	Deuteronomium 28:16 en 28:19-20.

De inhoud van de wet

De wet van Mozes bestond uit veel wetteksten en verboden. De tien geboden waren het hart van het wetboek van Mozes. In de Bijbel worden deze geboden de ‘tien woorden’ genoemd³¹ en deze woorden vormden de basis voor de andere rechtsregels. Deze geboden waren geen adviezen of aanspo-

³¹ Deuteronomium 10:4

ringen van God, maar het volk diende zich aan alles te houden³², zodat het volk wijze besluiten zou nemen en God hun kon zegenen in het beloofde land³³. De tien geboden waren geschreven door God en overhandigd aan Mozes op de berg Sinaï.

*Daarop maakte ik (Mozes) een kist van acaciahout en hiew twee stenen tafelen uit, net als de eerste; en ik klom de berg op met de twee tafelen in mijn hand. Toen **schreef Hij** (God) **op de tafelen**, overeenkomstig de eerste tekst, de Tien Woorden die de HEERE tot u gesproken had op de berg (...) (Deuteronomium 10:3-4)*

In Exodus 20 staan de tien geboden beschreven. De geboden zijn:

1. Vereer geen andere goden naast de God van Israël.
2. Maak geen afgodsbeelden en kniel niet voor hen neer.
3. Misbruik de naam van God niet.
4. Gedenk de sabbat.
5. Toon eerbied voor de ouders.
6. Sla niemand dood.
7. Pleeg geen overspel.
8. Steel niet.
9. Geef geen vals getuigenis.
10. Begeer niet iemands huis, vrouw of wat van iemand anders is.³⁴

Als het volk zich aan deze geboden hield, had het volk liefde voor God en liefde voor de medemens³⁵. Elk gebod dat God gaf was niet zonder reden, maar had een belangrijk doel voor

³² Exodus 20:6, Deuteronomium 27:26 en 32:46-47

³³ Jozua 1:8, Deuteronomium 6:24-25, 8:1 en 11:22

³⁴ Zie voor een uitgebreid overzicht Exodus 20 en Deuteronomium 5.

³⁵ Mattheüs 22:36-40 en Galaten 5:22-23

het welzijn van de Israëlieten en de mogelijkheid dat God tussen Zijn volk kon wonen³⁶.

Na de tien geboden staan er veel regels en wetten in de boeken van Mozes. Wij lezen wetten in Exodus, Numeri, Leviticus en Deuteronomium. Veel wetten werden aan Mozes gegeven op de berg Sinaï, maar er waren ook wetten die op een ander moment werden gegeven. Dit kwam bijvoorbeeld doordat de Israëlieten vragen hadden over een wetsprincipe en dat Mozes aan God vroeg wat hij moest antwoorden³⁷. In bovenstaand schema staan alle geboden die ik heb kunnen vinden in de boeken van Mozes, dus zowel de wetten op de berg Sinaï als de wetten die op een later moment in de woestijn werden gegeven. Sommige wetten spreken voor zich. Ik neem bijvoorbeeld aan dat iedereen weet dat het doodslaan van iemand niet de bedoeling is. Andere wetten vragen om extra uitleg.

Als wij de wetten bestuderen, dan kunnen wij een onderscheid maken. Zo zijn er wetten van morele aard. Aan de hand van deze wetten kunnen wij goed leven en handelen wij in ons leven altijd volgens goede normen en waarden. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling om te liegen, mensen te mishandelen of een valse getuigenis te geven in een rechtszaak.

Er zijn ook burgerlijke of civiele wetten. In Nederland kennen wij het burgerlijk wetboek waarin staat beschreven hoe wij met elkaar om moeten gaan. Op basis van goede normen en waarden geeft het burgerlijk wetboek invulling om goed met elkaar om te gaan. Eigenlijk vloeien de morele wetten over in de burgerlijke wetten. Een goede waarde in Nederland is bijvoorbeeld dat een onderneming betrouwbaar is in zijn belastingaangifte en de juiste bedragen noteert, zodat voldoende belasting wordt betaald. Om deze waarde handen en voeten te geven heeft de Nederlandse politiek verschillen-

³⁶ Exodus 25:8, 29:45-46 en 34:9

³⁷ Denk bijvoorbeeld aan de zaak van Machla, Noa, Hogla, Milka en Tirza over erfrecht in Numeri 27:1-11 en 36:1-13.

de burgerlijke wetten bedacht. Zo moet de onderneming een goede administratie bijhouden en moet dit 7 jaar bewaard worden. Hierdoor kan de Belastingdienst een goede controle uitvoeren. De morele wet is dat een onderneming betrouwbaar is, de juiste bedragen noteert op de belastingaangifte en de Belastingdienst dit kan controleren. De burgerlijke wet is dat de onderneming een goede administratie bijhoudt en dit 7 jaar bewaard. Ieder land wil dat ondernemingen betrouwbaar zijn in hun belastingaangiftes, maar niet ieder land stelt bijvoorbeeld de eis dat de administratie 7 jaar bewaard wordt. In de Verenigde Staten hoeft de administratie maar 3 jaar bewaard te worden. Betekent dit dat een Amerikaan met een onderneming die na 4 jaar zijn administratie weggooit fout bezig is? Nee. Betekent die dat een Nederlander die na 4 jaar zijn administratie weggooit fout bezig is? Ja. In de Bijbel staan een heleboel burgerlijke wetten die specifiek golden voor het volk van Israël in die tijd. De volgende wet was een wet dat bedoeld was in het kamp van het leger. Voor die tijd was het een belangrijke en slimme wet om ziektes en andere onreinheid te voorkomen. Wat denk jij, zou deze wet vandaag ook gelden voor soldaten?

U moet bij uw uitrusting ook een schepje hebben, en het moet zó zijn dat u daarmee een gat graaft wanneer u buiten het kamp gaat zitten. Daarna moet u zich omkeren en uw uitwerpselen bedekken. (Deuteronomium 23:13)

Of mogen soldaten vandaag ook kiezen voor een wc of Dixi in het legerkamp?

In Nederland hebben wij ook veel wetten die aangeven wat voor straf iemand ontvangt als hij een (burgerlijke) wet heeft overtreden. In het wetboek van Mozes stonden ook richtlijnen voor de straffen die de Israëlieten kregen als zij zich niet aan de wet hielden. In de eerste plaats zegende God het volk als het aan alle geboden hield en kwam de vloek als

de Israëlieten ongehoorzaam waren³⁸. In de tweede plaats waren er straffen voor een individuele Israëliet als hij een wet overtrad. Hieronder staan een aantal voorbeelden.

Wanneer iemand een rund of een stuk kleinvee steelt en het slacht of verkoopt, moet hij vijf runderen als vergoeding geven voor het rund, en vier stuks kleinvee voor het stuk kleinvee. (Exodus 22:1)

(...) En zie, is de getuige een valse getuige, heeft hij vals getuigd tegen zijn broeder, dan moet u met hem doen zoals hij met zijn broeder dacht te doen. (Deuteronomium 19:18-19)

Ook als iemand welke mens dan ook om het leven brengt, moet hij zeker gedood worden. Wie andermans dier om het leven brengt, moet dat dier vergoeden: een leven voor een leven. Als iemand zijn naaste letsel toebrengt, moet hem hetzelfde aangedaan worden wat hij gedaan heeft: breuk voor breuk, oog voor oog, tand voor tand. Zoals hij de ander letsel heeft toegebracht, moet hem hetzelfde toegebracht worden. (Leviticus 24:17-20)

Naast deze voorschriften verlangde God bij een zonde ook een brand- of slachtoffer om verzoening te doen. Dit was een beeld van het offer dat Jezus Christus zou volbrengen³⁹. Tot slot waren er de ceremoniële wetten. Dit waren voorschriften voor de tabernakel van God, welke feesten de Israëlieten moesten vieren en hoe zij offers moesten brengen. Als je meer wilt weten over de wetten van Mozes dan raad ik jou aan om nu bijlage 1 te lezen. In deze bijlage gaan wij dieper op de wetten, de tabernakel en de eredienst in.

³⁸ Deuteronomium 11:26-28, 27:26, 28:1-2 en 28:15

³⁹ Hier komen wij straks op terug.

De zegen en de vloek

God had alle wetten, bepalingen en verordeningen niet voor niets gegeven. Hij had een verbond gesloten met het volk Israël. Als Israël de wet zou gehoorzamen zou God het volk zegenen en als Israël ongehoorzaam zou zijn, viel de vloek op het volk. Het was Gods verlangen om het volk te zegenen, maar Israël had zelf de keuze om gezegend of vervloekt te worden. Zij konden zelf kiezen tussen gehoorzaamheid en de zegen of ongehoorzaamheid en de vloek.

Zie, ik houd u heden zegen en vloek voor: de zegen, als u luistert naar de geboden van de HEERE, uw God, die ik u heden gebied; de vloek, als u niet luistert naar de geboden van de HEERE, uw God (...) (Deuteronomium 11:26-28)

Ik roep heden de hemel en de aarde tot getuigen tegen u: het leven en de dood heb ik u voorgehouden, de zegen en de vloek! Kies dan het leven, opdat u leeft, u en uw nageslacht, (Deuteronomium 30:19)

Ondanks Gods aansporing aan het volk om Hem te dienen en Hem te gehoorzamen, waren de Israëlieten vaak ongehoorzaam. Hierdoor wandelden vele generaties Israëlieten in de vloek van dit wetboek. De grootste vloek was de ballingschap, waarbij de Israëlieten uit hun land werden verdreven door andere volken en werden meegevoerd als oorlogsbuit. Helaas leefde het volk Israël jarenlang onder ballingschap doordat zij niet gehoorzaam waren aan God.

God had een plan bedacht om het volk te zegenen, maar het volk koos er zelf voor om in de vloek te wandelen.

Samenvatting

In dit hoofdstuk hebben wij de wet uitgediept en ingedeeld in groepen. In de Bijbel wordt de wet ‘de wet van Mozes’ of ‘de wet van God’ genoemd en in de Bijbel wordt vaak verwezen

naar wetten, geboden, verordeningen en bepalingen. De tien geboden waren het hart van de wet. Dit was de basis van al de wetten en bepalingen die in de wet staan. Wij hadden gezien dat de wetten in het wetboek zowel van morele aard als van burgerlijke aard waren. Tot slot zagen wij het verbond dat God met het volk sloot. Als het volk God zou gehoorzamen zou God het volk zegenen en anders kwam de vloek over hen. God wilde het volk zegenen, maar dan moest het volk wel de beslissing nemen om God te gehoorzamen.

H3 VOOR WIE IS DE WET?

Nu wij hebben bestudeerd hoe de wet is ontvangen en wat er in de wet staat is het nu tijd om te kijken voor wie de wet is bedoeld. Aan wie heeft God de wet gegeven en wie staan onder de macht van deze wet? Iedere christen weet dat het niet meer nodig is dat stieren, schapen, geiten en duiven nodig zijn om verzoening te brengen tussen God en de mens. Jezus heeft voor eens en altijd verzoening gebracht door Zijn bloed in de hemelse tabernakel.

Maar toen is Christus verschenen (...) Hij is niet door bloed van bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed eens en voor altijd binnengegaan in het heiligdom en heeft daardoor een eeuwige verlossing teweeggebracht. (Hebreeën 9:11-12)

Dank God dat wij niet bij elke zonde met een stier naar Jeruzalem hoeven te reizen om daar de stier te slachten om onze zonde te verzoenen. Jezus Christus bracht een offer met Zijn eigen bloed. Het offer van Jezus overstijgt elk dieroffer⁴⁰. De dieroffers waren van tijdelijke aard en zijn vandaag niet meer nodig.

Daarnaast is er ook geen tabernakel of tempel nodig om God of de Heilige Geest te ontmoeten. De Heilige Geest woont niet meer in een tabernakel, maar Hij woont in de wedergeboren gelovige.

Of weet u niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, Die in u is en Die u van God hebt ontvangen, en dat u niet van uzelf bent? (1 Korinthe 6:19)⁴¹

Als iemand wedergeboren is, dan leeft God in zijn lichaam en is zijn lichaam Gods tempel en woonplaats. God heeft geen

⁴⁰ Hebreeën 9:12-13 en 10:4.

⁴¹ Zie ook: Romeinen 8:11, 1 Johannes 4:12 en Efeze 3:16-17.

tabernakel, gebouw, kamer of kerkgebouw nodig om bij mensen te wonen. God heeft toestemming nodig om in iemands lichaam en hart te wonen. God is altijd in de gelovigen aanwezig.

Als christenen zeggen dat zij wel of niet onder de wet moeten leven, dan bedoelen zij de morele wetten en een aantal burgerlijke wetten. In sommige kerken hangen de tien geboden aan de kerkmuur en worden deze iedere zondag voorgelezen. Volgens deze kerken vormen deze geboden de basis en moeten de christenen zich aan deze geboden houden. De overige wetten in het wetboek van Mozes kan gebruikt worden om de tien geboden te verduidelijken en nader toe te lichten. In dit hoofdstuk bekijken wij aan wie God de tien geboden, de morele wetten en ceremoniële wetten heeft gegeven.

Groep 1: De Israëlieten

In de vorige hoofdstukken zagen wij dat God de wet aan Mozes gaf en dat Mozes de wet vervolgens doorgaf aan het volk Israël. De Israëlieten beloofden dat zij zich aan de wet zouden houden waardoor zij Gods persoonlijk eigendom zouden zijn.

Mozes kwam terug en riep de oudsten van het volk, en hield hun al deze woorden voor, die de HEERE hem geboden had. Toen antwoordde heel het volk gezamenlijk en zei: Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen! En Mozes bracht de woorden van het volk weer over aan de HEERE. (Exodus 19:7-8)

In de eerste plaats gaf God de wet en de verbonden aan Mozes en het volk Israël. Dit deed Hij vanwege Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob.

Toen hoorde God hun gekerm, en God dacht aan Zijn verbond met Abraham, met Izak en met Jakob. En God zag naar

de Israëlieten om en ontfermde Zich over hen. (Exodus 2:24-25)

De wet werd niet alleen aan de generatie Israëlieten gegeven die de woestijnreis meemaakten. De wet hield elke generatie stand en de ouders moesten de wet doorgeven aan hun kinderen.

*Want Hij heeft een getuigenis ingesteld in Jakob, een wet vastgesteld in Israël; die heeft Hij onze vaders geboden om ze **hun kinderen bekend te maken**, opdat de volgende generatie ze zal kennen, de kinderen die geboren zullen worden, en zij opstaan en ze weer aan hun kinderen vertellen; (Psalm 78:5-6)*

Denk bijvoorbeeld aan de volgende generaties:

1. De generatie van Jozua die het beloofde land in bezit namen.

Alleen, wees sterk en zeer moedig, door nauwlettend te handelen overeenkomstig heel de wet die Mozes, Mijn dienaar, u (Jozua) geboden heeft. Wijk daar niet van af, naar rechts of naar links, opdat u verstandig zult handelen overal waar u gaat. Dit boek met deze wet mag niet wijken uit uw mond, maar u moet het dag en nacht overdenken, zodat u nauwlettend zult handelen overeenkomstig alles wat daarin geschreven staat. Dan immers zult u uw wegen voorspoedig maken en dan zult u verstandig handelen. (Jozua 1:7-8)⁴²

2. De generatie na Jozua die in het beloofde land leefden en nog een deel van het beloofde land moesten veroveren. Zij waren niet in alles gehoorzaam aan de geboden van God⁴³.

⁴² Zie ook Jozua 8:30-35, 11:15 en 22:5.

⁴³ Richteren 2:1-5

3. De tijd dat de Israëlieten onder de leiding van verschillende richteren of leiders leefden. Vaak waren de Israëlieten ongehoorzaam aan Gods geboden⁴⁴. Hierdoor werden zij aangevalen door andere volken. Toch bleef God genadig en als het volk om berouw riep, bevrijdde Hij het volk.

4. De generatie van koning David en Salomo⁴⁵. Onder de heerschappij van deze koningen zien wij de zegeningen die rustte op het volk als het Zijn geboden in acht nam. Koning David leefde rechtvaardig en zei aan het eind van zijn leven het volgende tegen zijn zoon Salomo:

*Vervul je taak ten behoeve van de HEERE, je God, door in Zijn wegen te gaan, en door Zijn verordeningen, Zijn geboden, Zijn bepalingen en Zijn getuigenissen in acht te nemen, zoals geschreven staat in **de wet van Mozes**, opdat je verstandig zult handelen bij alles wat je doet, bij alles waar je je op richt. (1 Koningen 2:3)*

Salomo volgde dit op⁴⁶ en onder zijn heerschappij was grote rijkdom en vrede, zoals de wet van Mozes beloofde. Salomo was gehoorzaam en hij had liefde voor God en God kwam met Zijn overvloed aan zegen.

Juda en Israëel waren met velen, zo talrijk als het zand dat aan de zee is. Zij aten en dronken en waren blij. (...) Hij (Salomo) had vrede aan al zijn zijden, van rondom. En Juda en Israëel woonden onbezorgd, ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, van Dan tot Berseba, al de dagen van Salomo. (1 Koningen 4:20-25)

⁴⁴ Zie o.a. Richteren 2:11-12, 2:17, 3:4-7, 3:12, 4:1, 6:1, 10:6, 13:1 en 17:1-6.

⁴⁵ Salomo was in zijn ouderdom helaas afgeweken van de weg van God door veel buitenlandse vrouwen te nemen en dienden de afgoden van deze vrouwen (1 Koningen 11:1-8).

⁴⁶ 1 Koningen 3:3 en 3:9.

Zo werd koning Salomo, wat rijkdom en wijsheid betrof, aanzienlijker dan alle koningen van de aarde. En de hele wereld zocht Salomo op, om zijn wijsheid te horen, die God hem in zijn hart had gegeven. (...) De koning maakte het zilver in Jeruzalem zo overvloedig als stenen, en de ceders maakte hij zo talrijk als de wilde vijgenbomen die in het Laagland voorkomen. (1 Koningen 10:23-27)

God kwam Zijn belofte na! Als het volk en de koning God gehoorzaamde en zich aan Zijn geboden hield, kwam God met zegen en voorspoed.

5. De generatie van de koningen na Salomo over Israël en Juda. Een aantal koningen waren goed in de ogen van God, maar de meeste koningen handelden slecht in Zijn ogen en zij luisterden niet naar de geboden van God en gingen andere goden achterna⁴⁷. Hierdoor kwam het volk onder de vloek, terwijl God het volk wilde zegenen. In de boeken 1 en 2 Koningen en 1 en 2 Kronieken staan de verhalen over deze koningen.

6. De generatie Israëlieten die in de ballingschap belandden. De Israëlieten gehoorzaamden niet de wet van Mozes. God was genadig. Hij leidde hun niet in ballingschap na een dag ongehoorzaamheid, of een week, of een jaar of tien jaar, maar pas na vele jaren. God had geduld en barmhartigheid, maar op een gegeven moment was Gods geduld op en stuurde Hij de Israëlieten in ballingschap, doordat de Israëlieten het verbond hadden verbroken.

Toen de HEERE Israël en Juda door de dienst van alle profeten, van alle zieners, gewaarschuwd had: Bekeer u van uw slechte wegen en neem Mijn geboden en Mijn verordeningen in acht, overeenkomstig heel de wet die Ik uw vadersen gebo-

⁴⁷ Zie o.a. 1 Koningen 15:3, 15:11, 15:26, 15:34, 16:13, 16:19, 16:25, 16:30, 22:43, 22:53, 2 Koningen 8:18, 10:31, 12:2, 13:2, 13:11, 14:3, 14:24, 15:3, 15:9, 15:18, 15:24, 15:28, 15:34, 16:2, 17:2, 18:3, 21:2, 21:20, 22:2, 23:32, 23:37, 24:9 en 24:19.

*den heb, en die Ik tot u gezonden heb door de dienst van Mijn dienaren, de profeten – toen luisterden zij niet, maar zij waren halsstarrig, zo halsstarrig als hun vaderen, die niet in de HEERE, hun God, geloofd hadden. Ook verwierpen zij Zijn verordeningen en Zijn verbond. (...) Ja, zij **verlieten al de geboden van de HEERE**. (2 Koningen 7:13-16)*

Jarenlang en generaties lang riep God het volk op om zich te bekeren en terug te keren naar Zijn wetten en geboden. God gebruikte veel profeten zodat het volk zich zou bekeren van hun slechte wegen.

*Als u zich bekeert, Israël, spreekt de HEERE, **bekeer u dan tot Mij** (Jeremia 4:1)*

*Nu dan, zeg toch tegen de mannen van Juda en tegen de inwoners van Jeruzalem: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik bereid onheil tegen u, bedenk een plan tegen u. **Bekeer u toch**, ieder van zijn slechte weg. Maak uw wegen en uw daden goed. (Jeremia 18:11)*

Maar het volk bekeerde zich niet en kwam in ballingschap. Zij werden krijgsgevangen genomen door andere volken, waar de wet van Mozes voor waarschuwde. Toch zorgde God nog steeds voor het volk en daardoor bestaat vandaag de dag het land Israël.

De wet van Mozes gold niet alleen voor de generatiegenoten van Mozes, maar ook voor elke generatie na Mozes. Dit gold ook voor de zegeningen en vervloekingen die in de wet stonden.

Groep 2: De vreemdelingen

De wet van Mozes gold niet alleen voor de Israëlieten, maar ook voor de vreemdelingen die in het land Israël verbleven. Toen Mozes en de Israëlieten uit het land Egypte vertrokken,

gingen grote groepen mensen vanuit verschillende volken met hen mee.

Ook trok een grote groep van mensen van allerlei herkomst met hen mee. (Exodus 12:38)

Deze mensen of ‘vreemdelingen’ moesten zich ook aan de wet houden. Daarnaast moesten de Israëlieten goed omgaan met de vreemdelingen en waren er speciale geboden voor de behandeling van vreemdelingen opgeschreven in de wet van Mozes.

U mag een vreemdeling niet uitbuiten en hem niet onderdrukken, want u bent zelf vreemdelingen geweest in het land Egypte. (Exodus 22:21)

De vreemdeling die bij u verblijft, moet voor u zijn als een ingezetene onder u. U moet hem liefhebben als uzelf, want u bent zelf vreemdelingen geweest in het land Egypte. Ik ben de HEERE, uw God. (Leviticus 19:34)

Vaak werd het volk Israël opgeroepen om goed te zijn voor de vreemdelingen. Israël wist hoe het was om als vreemdelingen te verblijven in Egypte en hoe zij als slaven werden behandeld. De Israëlieten moesten beter omgaan met de vreemdelingen onder hun gezag. Tegelijkertijd moesten de vreemdelingen zich houden aan de geboden van de wet van Mozes.

Voor u geldt één recht, zowel voor de vreemdeling als voor de ingezetene, want Ik ben de HEERE, uw God. (Leviticus 24:22)

Zowel de Israëliet als de vreemdeling moesten in de rechtspraak op dezelfde wijze worden behandeld en worden beoordeeld. De Israëliet werd niet voorgetrokken en de vreemdeling werd niet achtergesteld.

Groep 3: De heidenen?

Dan volgt nu een groep die buiten de wet van Mozes stond. De wet werd specifiek aan Mozes en het volk Israël gegeven en niet aan de heidenen⁴⁸. Sommige christenen zeggen vandaag: ‘Fijn dat ik niet meer onder de wet van Mozes ben, maar onder de genade.’ Ik begrijp wat ze bedoelen, maar eigenlijk klopt dit niet helemaal. Als heiden zijn zij nooit onder de wet geweest.

(...) heidenen, die de wet niet hebben, (...) (Romeinen 2:14)

In het boek Galaten lezen wij over een terechtwijzing van Paulus aan Petrus. Volgens Joods gebruik mochten heidenen en Israëlieten niet samen eten⁴⁹. Maar daar was verandering ingekomen doordat Jezus stierf aan het kruis⁵⁰. Petrus, een Israëliet, at eerst samen met de heidenen, maar toen er andere Israëlieten bijkwamen ging hij alleen met de Israëlieten eten. Paulus merkte dit en stelde hem als volgt terecht:

Maar toen ik zag dat zij niet juist wandelden, overeenkomstig de waarheid van het Evangelie, zei ik tegen Petrus in het bijzijn van allen: Als u die een Jood bent, naar heidens gebruik leeft en niet naar Joods gebruik, waarom dwingt u dan de heidenen op de Joodse manier te leven? (Galaten 2:14)

Paulus stelde een vraag, maar het antwoord wist Petrus wel. Hij moest (gelovige) heidenen niet dwingen om op de Joodse of Israëlitische manier te leven met de reinigingswetten en voorschriften van Mozes.

⁴⁸ Heidenen zijn niet-Israëlieten.

⁴⁹ Zie ook Handelingen 10:28 en 11:3. Dit had te maken met de ceremoniële verontreinigingen die plaats konden vinden. Israëlieten mochten bijvoorbeeld bepaalde dieren niet eten en heidenen konden onreine dingen doen tijdens het eten of waren zelf onrein.

⁵⁰ Efeze 2:11-14

Laten wij nog een tekst bestuderen om te zien dat heidenen niet onder de wet en verbond van Mozes stonden. In het boek Efeze spreekt Paulus over de wet van Mozes. Deze wet bracht scheiding tussen de heidenen en de Israëlieten. De Israëlieten waren onder de macht van de wet en de verbonden die bij deze wet hoorden en de heidenen maakten hier geen onderdeel van uit.

*Bedenk dat u (de heiden) destijds **niet verbonden was met Christus, uitgesloten was van het burgerschap van Israël en geen deel had aan de verbondssluitingen en de beloften die daarbij hoorden. U leefde zonder hoop en zonder God in deze wereld.*** (Efeze 2:12, NBV21)

Heidenen hadden dus geen verbond met God en hoefden zich niet aan de wet van Mozes te houden. De wet van Mozes werd alleen gegeven aan het volk Israël. Tegelijkertijd moesten heidenen wel weten wat goed en fout was. Niet door de wet, maar door hun eigen geweten⁵¹. In het Oude Testament zien wij verschillende verhalen en profetieën waarin God bepaalde heidenvolken verweet dat zij in zonde leefden. Denk bijvoorbeeld aan de zondvloed in de tijd van Noach, aan Sodom en Gomorra en aan de heidense stad Ninevé waar Jona en Nahum over geprofeteerd hadden⁵². Daarnaast zegende God verschillende heidenvolken en had Hij aparte verbonden met ze gesloten⁵³. Maar de heidenvolken vielen niet onder de wet van Mozes en hadden geen recht op de verbonden die God met Israël sloot.

⁵¹ Zie onder andere Romeinen 1:18-23 en 2:12-15.

⁵² Genesis 6:5, 18:20, 19:15, Jona 1:2, 3:8-10 en Nahum 1:1. Zie ook Jeremia 46-51 en Ezechiël 29-30

⁵³ Genesis 16:10-14, 21:13, 27:39-40, Deuteronomium 2 en Jesaja 19:20-25.

Groep 4: De christenen?

Moeten de christenen zich aan de wet houden? Iedereen is het erover eens dat wij ons niet hoeven te houden aan de offerdiensten en de wetten met betrekking tot het eten van dieren. Als ik zou vragen of wij ons aan de feestdagen of de sabbat moeten houden, dan krijgen wij al verschillende visies. De één is ervan overtuigd dat dit moet terwijl de ander zegt dat dit niet bij ons verbond hoort. Wat zegt de Bijbel over christenen en de wet? In deze paragraaf behandelen wij alleen de vraag of christenen zich aan de wet moeten houden. De argumenten voor dit standpunt behandelen wij in de volgende hoofdstukken. Een aantal Bijbelteksten behandelen wij nu kort, maar komen in de volgende hoofdstukken terug.

Vooral de brieven Romeinen en Galaten gaan diep in op deze vraag. Laten wij naar een aantal kernteksten van deze boeken kijken.

U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade.
(Romeinen 6:14)

Ik denk dat dit de duidelijkste tekst is waarin wij zien dat christenen niet onder de wet leven. Christenen vallen niet onder de wet, maar onder de genade. Genade betekent niet dat wij een leven in zonde en ongehoorzaamheid kunnen leven en dat het God niet meer uitmaakt wat wij doen⁵⁴. Wat genade wel betekent behandelen wij in deel 3 van dit boek.

Maar nu zijn wij ontslagen van de wet, gestorven aan dat waaraan wij vastgebonden zaten, zodat wij in nieuwheid van Geest dienen, en niet in oudheid van letter. (Romeinen 7:6)

Wij zijn dood voor de wet omdat wij samen met Christus zijn gestorven in Zijn dood⁵⁵. Paulus vergeleek de wet van Mozes

⁵⁴ Romeinen 6:15-18

⁵⁵ Romeinen 7:1-6

met een huwelijksverbond tussen een man en een vrouw. De gehuwde vrouw is door het verbond gebonden aan een man totdat de man sterft. Vandaag zien wij dit terug in de huwelijksbelofte waarin de bruid en bruidegom elkaar trouw beloven in goede en kwade dagen, in gezondheid en ziekte, tot de dood hun scheidt. Als de man is overleden mag de vrouw trouwen met een andere man en wordt zij geen overspelige of ontrouwe vrouw genoemd. Zo zijn wij samen met Jezus gestorven aan het kruis van Golgotha en leeft ons oude leven niet meer dat onder de macht van de wet was⁵⁶. Wij zijn daardoor ontslagen van de wet en de wet regeert niet meer over ons. Datgeen waar de wet over regeerde is namelijk gestorven en bestaat niet meer. *‘Het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden’*⁵⁷.

*Om hen die onder de wet waren, **vrij te kopen**, opdat wij de aanneming tot kinderen zouden ontvangen. (Galaten 4:5)*

Om ervoor te zorgen dat wij niet meer onder de wet zijn, heeft God Zijn Zoon naar de aarde gestuurd zodat Hij ons kon vrijkopen van deze wet. Jezus heeft onder de wet geleefd en deze wet vervuld⁵⁸. Daardoor heeft Hij ervoor gezorgd dat iedereen die Hem aanneemt als Redder rechtvaardig wordt en niet meer onder de macht van de wet van Mozes staat. Daarnaast kan de wet van Mozes niemand rechtvaardigen, maar alleen het geloof in Jezus Christus.

*Maar nu is **zonder de wet** gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de Wet en de Profeten is getuigd: name-*

⁵⁶ Nogmaals, niet-Israëlieten leefden niet onder de wet. Paulus schreef dit stukje aan mensen die de wet kennen, waarmee hij waarschijnlijk de Israëlieten bedoelde die in deze gemeente kwamen (Romeinen 7:1). Toch kunnen ook wij van deze tekst veel leren. Om deze studie niet onnodig ingewikkeld te maken gaan wij er nu voor het gemak van uit dat ons oude leven onder de wet zat.

⁵⁷ Galaten 2:19, Romeinen 6:3, Galaten 3:27 en de citaat: 2 Korinthe 5:17b.

⁵⁸ Mattheüs 5:17

lijk gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus, (...) (Romeinen 3:21-22)

Weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden uit het geloof van Christus en niet uit werken van de wet. Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd. (Galaten 2:16)

U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee bent u uit de genade gevallen. (Galaten 5:4)

Wij worden niet geleid door de wet, maar wij worden geleid door de Heilige Geest. Wij zijn geen eigendom van de wet, maar als wij wedergeboren zijn, zijn wij eigendom van de Heilige Geest geworden⁵⁹.

Als u echter door de Geest geleid wordt, bent u niet onder de wet. (Galaten 5:18)

Maar hij is Jood die het in het verborgene is, en dát is besnijden, die van het hart is, naar de geest, niet naar de letter. Zijn lof is niet uit mensen maar uit God. (Romeinen 2:29)⁶⁰

Met de letter bedoelde Paulus de wet van Mozes.

Dit alleen wil ik van u vernemen: Hebt u de Geest ontvangen uit de werken van de wet, of uit de prediking van het geloof? Bent u zo dwaas? U die met de Geest begonnen bent, gaat u nu eindigen met het vlees? (...) Hij dan Die u de Geest ver-

⁵⁹ 1 Korinthe 6:19-20

⁶⁰ Deze tekst is best lastig. Deze gaan wij later behandelen.

*leent en krachten onder u werkt, doet Hij dat **uit de werken van de wet**, of uit de prediking van het geloof? (Galaten 3:2-5)*

In bovenstaande tekst stelde Paulus een aantal vragen aan de Galaten. Hij toonde met deze vragen aan dat zij de Heilige Geest niet hadden ontvangen omdat zij zich aan de wet van Mozes hielden, maar doordat zij in Jezus Christus geloofden. Mozes gaf hun de wet, maar Jezus Christus gaf hun de Heilige Geest, genade en waarheid.

Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen. (Johannes 1:17)

Daarnaast had God eerst de belofte gedaan aan Abraham dat in hem en in Jezus Christus alle volken gezegend zouden worden⁶¹. Abraham ontving deze belofte uit geloof en niet doordat hij zich aan de wet van Mozes hield. Uit geloof volgde hij God in alles en dit rekende God tot gerechtigheid⁶². Abraham leefde voor de tijd van de wet. Als God aan Abraham deze belofte had gedaan, dan kon de wet, die pas veel later werd gegeven aan Mozes, hier geen verandering in brengen. Als God iets belooft, dan komt Hij dit altijd na⁶³. God had de belofte uit genade gegeven en niet door de werken van Abraham⁶⁴.

*Dit nu zeg ik: Het verbond, dat eertijds door God rechtsgeldig was gemaakt met het oog op Christus, wordt **door de wet**, die na vierhonderddertig jaar gekomen is, **niet krachteloos gemaakt** om de belofte teniet te doen. Want als de erfenis uit de wet is, is zij niet meer uit de belofte; maar aan Abraham heeft*

⁶¹ Genesis 22:18

⁶² Genesis 12:1-5, Romeinen 3:28, 4:1-3 en Hebrëeën 11:8-12.

⁶³ 1 Korinthe 1:20, Numeri 23:19 en Titus 1:2

⁶⁴ Geloof en gehoorzaamheid gaan hand in hand in de verhalen van Abraham. Abraham gehoorzaamde God en God zegende Abraham uit genade en niet doordat God het hem verplicht was omdat hij goede werken deed.

God die door de belofte genadig geschonken. (Galaten 3:17-18)

Tot slot behandelen wij nog één tekst om te zien dat de wet niet voor rechtvaardige christenen geldt. Of, beter gezegd, voor christenen die door Jezus Christus rechtvaardig zijn gemaakt⁶⁵.

*Maar wij weten dat de wet goed is, als men die wettig gebruikt, en als men dit weet: **dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige**, maar voor wettelozen en voor opstandigen, goddelozen en zondaars, onheiligen en onreinen, voor hen die vader of moeder vermoorden, voor doodslagers, voor ontuchtplegers, voor mannen die met mannen slapen, voor mensenhandelaars, leugenaars, meinedigen en als er iets anders tegen de gezonde leer is, overeenkomstig het Evangelie van de heerlijkheid van de zalige God, dat mij toevertrouwd is. (1 Timotheüs 1:8-11)*

De wet is dus niet bestemd voor degenen die door het bloed van Jezus Christus rechtvaardig zijn gemaakt.

Tot slot hoeven de Israëlieten die tot geloof in Jezus Christus zijn gekomen zich ook niet meer aan de wet van Mozes houden. Zij zijn namelijk door Jezus vrijgekocht en ontslagen van de wet.

Groep 5: Degenen die de wet houden?

Tot slot behandelen wij nog één groep. Wij zagen dat christenen niet onder de macht van de wet vallen. Maar wat gebeurt er als een christen zelf besluit om zich te houden aan de wet van Mozes? In de tijd van Paulus waren er veel christenen en dwaalleraren die na verloop van tijd terug wilden keren naar de wet. In de eerste plaats riepen zij op dat de mannelijke

⁶⁵ 2 Korinthe 5:21 en Kolossenzen 1:21-22. Zie ook mijn boek 'Gods Koninkrijk'.

christenen hun voorhuid moesten besnijden⁶⁶ en in de tweede plaats moesten de christenen zich aan de wet van Mozes houden.

*Enkele gelovigen die tot de partij van de farizeeën behoorden, gaven echter te verstaan dat ook **de niet-Joodse gelovigen dienden te worden besneden en opdracht moesten krijgen zich aan de wet van Mozes te houden.** (Handelingen 15:5, NBV21)*

Nadat dit gezegd werd, kwam er een vergadering van de oudsten en apostelen in Jeruzalem. Onder leiding van de Heilige Geest⁶⁷ werden de heidenen opgedragen dat zij zich niet hoefden te besnijden of zich aan de wet van Mozes hoefden te houden. Het enige wat de heidense gelovigen moesten doen was dat zij zich onthielden van afgodenoffers, geen bloed of verstikte dieren aten en niet leefden in hoererij⁶⁸. Helaas bleven er veel gelovigen bij hun standpunt en geboden zij anderen om zich te besnijden en de wet van Mozes te onderhouden. Hierdoor moest Paulus een aantal gemeenten corrigeren in zijn brieven en schrijven dat zij niet onder de wet van Mozes leefden. Deze Bijbelteksten hadden wij in de vorige groep behandeld.

Voor Paulus was het geen discussiepunt. Paulus wist dat wanneer een gelovige kiest voor de besnijdenis, hij automatisch onder de gehele wet valt.

*Zie, ik, Paulus, zeg u dat, als u zich laat besnijden, Christus u van geen nut zal zijn. En nogmaals betuig ik aan ieder mens die zich laat besnijden, dat **hij verplicht is de hele wet te onderhouden.** U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee bent u uit de gena-*

⁶⁶ Handelingen 11:2, Galaten 2:3-4, Filippenzen 3:2 en Titus 1:10.

⁶⁷ Handelingen 15:28

⁶⁸ Handelingen 15:19-20 en 15:28-29.

de gevallen. Want wij verwachten door de Geest, uit het geloof, de hoop van de gerechtigheid. (Galaten 5:2-5)

Voor Paulus was dit punt zelfs zo belangrijk, dat hij liever vervolgd werd door de Israëlieten dan zou toegeven aan deze dwaalleer⁶⁹.

Volgens Paulus moeten wij erop waken dat wij niet terugkeren naar de wet. Of, zoals hijzelf schreef, moeten wij ons *‘niet weer met een juk van slavernij belasten*⁷⁰.’ Paulus vergeleek de situatie tussen een vrije christen en een christen die zich aan de wet wil houden met Hagar en Sara. Sara was de vrouw van Abraham en Hagar was de slavin van Sara. Toen Abraham nog geen kind kon krijgen bij Sara, gaf Sara haar slavin aan Abraham zodat Abraham een nageslacht kon verwekken⁷¹. Uit Hagar werd Ismaël geboren. Dit werd op natuurlijke wijze bedacht en gedaan, waardoor wij kunnen spreken over ‘de zoon naar het vlees’. Een aantal jaar later sprak God tot Abraham en zei Hij dat Sara ook een zoon zou baren⁷². Dit was een belofte van God en daardoor kunnen wij spreken over ‘de zoon van de belofte.’ God zorgde ervoor dat Sara een kind kon krijgen en zij noemden hem Izak⁷³. Nu had Abraham twee zonen en twee vrouwen: de slavin Hagar en haar zoon Ismaël en de vrije vrouw Sara en haar zoon Izak. Paulus vergeleek deze twee vrouwen met de twee verbonden met God. Het ene verbond gaat over de wet van Mozes en het ander verbond gaat over de genade van Jezus Christus. Met welke zoon wil jij je vereenzelvigen? Met Ismaël en de wet van Mozes of met Izak en de genade van Jezus Christus? Wil jij een verbond met God dat uitsluitend werkt met de werken van het vlees en de wet of een verbond met God dat werkt

⁶⁹ Galaten 2:11-14 en 6:12

⁷⁰ Galaten 5:1b

⁷¹ Genesis 16:1-16

⁷² Genesis 17:15-22

⁷³ Genesis 21:1-3

met de belofte van Jezus Christus en de genade die Hij gebracht heeft?

Als wij het verhaal van Abraham, Ismaël en Izak verder lezen, dan zien wij dat er maar één zoon was die de erfenis van Abraham ontving. Dit was de zoon van de belofte, Izak⁷⁴. Daarom is het belangrijk dat wij geen kinderen zijn van de slavin Hagar, maar kinderen zijn van de vrije Sara.

Zeg mij, u die onder de wet wilt zijn, luistert u niet naar de wet? Want er staat geschreven dat Abraham twee zonen had, een van de slavin, en een van de vrije. Maar hij die van de slavin was, is naar het vlees geboren, hij echter die van de vrije was, door de belofte. Deze dingen hebben een zinnebeeldige betekenis; want deze vrouwen zijn de twee verbonden: het ene, dat van de berg Sinai, dat kinderen voortbrengt voor de slavernij, dat is Hagar. Want deze Hagar is de berg Sinai in Arabië, en komt overeen met het huidige Jeruzalem, dat met haar kinderen in slavernij is. Maar het Jeruzalem dat boven is, is vrij, en dat is de moeder van ons allen. (...) Wij nu, broeders, zijn kinderen van de belofte, net zoals Izak. (...) Wat zegt de Schrift echter? Jaag de slavin en haar zoon weg, want de zoon van de slavin zal beslist niet erven met de zoon van de vrije. Daarom, broeders, wij zijn geen kinderen van de slavin, maar van de vrije. Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft, en laat u niet weer met een juk van slavernij belasten. (Galaten 4:21-5:1)

In deze moeilijke vergelijking van Paulus vergeleek hij ook nog de twee vrouwen met twee verschillende plaatsen. De slavin Hagar vergeleek hij met de berg Sinai. De oplettende lezer komt tot de ontdekking dat dit de berg was waar Mozes de wet van God ontving⁷⁵. Hagar werd ook op deze manier vergeleken met de wet van Mozes en met de Israëlieten die

⁷⁴ Genesis 21:10

⁷⁵ Exodus 19:1-3

nog onder de wet leefden, het huidige Jeruzalem. Dan is er Sara die werd vergeleken met het hemelse Jeruzalem of het Jeruzalem dat boven is. Dit is een vrije stad, waar mensen niet meer onder de wet leven, maar onder de genade van Jezus⁷⁶. Wij worden nu al vergeleken met het hemelse Jeruzalem. Dit betekent dat het hemelse Jeruzalem niet alleen toekomstgericht is, maar dat wij hier vandaag ook al in kunnen leven. Paulus roept ons dus op om niet meer terug te keren naar de wet van Mozes, omdat dit een juk van slavernij voor ons zal zijn.

Het is erg belangrijk dat wij niet onder de wet van Mozes leven. Als iemand zich aan de wet wil houden, dan moet hij zich aan de complete wet houden. Het is niet mogelijk dat iemand kiest om zich aan bepaalde wetten wel te houden en bepaalde wetten niet. Als zo'n persoon een gebod overtreedt, dan komt hij onder de vloek van de wet en wandelt hij niet meer in de zegen.

Want allen die uit de werken van de wet zijn, zijn onder de vloek. Er staat immers geschreven: Vervloekt is ieder die niet blijft bij alles wat geschreven staat in het boek van de wet, om dat te doen. (Galaten 3:10)⁷⁷

Aangezien iedereen heeft gezondigd, valt er niemand onder de zegen van de wet van Mozes, maar valt iedereen onder de vloek van de wet⁷⁸. Wij kunnen niet gerechtvaardigd worden door de wet en de wet brengt ons geen voordeel. Het is dus belangrijk dat niemand onder de wet staat, maar dat iedereen onder de genade van Jezus Christus is geplaatst, waardoor de vloek van de wet is verbroken⁷⁹.

Mensen die de keuze maken om zich aan de wetten en geboden van Mozes te houden en dit vanuit hun eigen werken

⁷⁶ Filippenzen 3:20 en Kolossenzen 3:1.

⁷⁷ Zie ook Deuteronomium 27:26.

⁷⁸ Romeinen 3:9-11 en Deuteronomium 28:15-68.

⁷⁹ Galaten 3:13-14

proberen te doen, staan onder de wet van Mozes. Mensen kunnen hiervoor kiezen, maar hierdoor vallen zij gelijk onder het oordeel en de vloek en vallen zij buiten de gerechtigheid, zegen en genade die van God komen. De volgende Bijbelteksten laten dit duidelijk zien.

En dat door de wet niemand gerechtvaardigd wordt voor God, is duidelijk, want de rechtvaardige zal uit het geloof leven. (Galaten 3:11)

*Wij (...) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden uit het geloof van Christus en niet uit werken van de wet. Immers, **uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd.** (Galaten 2:15-16)*

U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee bent u uit de genade gevallen. (Galaten 5:4)

Samenvatting

In dit hoofdstuk hadden wij gekeken naar vijf verschillende groepen. Wij zagen dat de Israëlieten en de vreemdelingen die in Israël verbleven onder de wet van Mozes vielen. Mozes ontving de wet en gaf dit als middelaar door aan het volk Israël. Hierbij ging het om alle generaties Israëlieten en wij zagen dat het volk vaak onder de vloek van de wet leefde omdat zij zich niet hielden aan de geboden. Israëlieten die tot geloof in Jezus Christus zijn gekomen maken geen onderdeel meer uit van de wet van Mozes. Jezus heeft hun vrijgekocht en ontslagen van de wet. De volgende groep die wij behandelden waren de heidenen. Zij vielen niet onder de wet, omdat God de wet specifiek aan het volk Israël had gegeven. Dit betekende niet dat de heidenen hun gang konden gaan. Als zij vielen in erge zonden kwam God met het oordeel. Tot slot zagen wij

dat christenen niet meer onder de wet vallen omdat God hun genade heeft gegeven door Jezus. Christenen die besluiten om zich wel aan de wet te houden vallen onder de wet en worden dan door de wet geoordeeld. Aangezien iedereen heeft gezondigd, vallen zij onder het oordeel en de vloek van de wet.

H4 DE WET IS ONVOLMAAKT

In dit hoofdstuk bestuderen wij waarom de wet van Mozes niet tot volmaaktheid leidde. God had namelijk een plan om het volk Israël te zegenen en dat de heidenvolken door Israël gezegend zouden worden. Als Israël gehoorzaam was aan de geboden van Mozes, dan waren zij onder de zegen en konden alle heidenvolken zien dat God te midden van het volk leefde. Zoals wij in het vorige hoofdstuk zagen werkte dit niet. De Israëlieten waren meestal niet gehoorzaam, waardoor God hen niet kon zegenen en de vloek van de wet over hen kwam. De wet en de mens stonden eeuwenlang tegenover elkaar en de wet kon er niet voor zorgen dat de mens goed leefde en gerechtvaardigd werd. In dit hoofdstuk komen de menselijke beperkingen voorbij en zien wij tien redenen waarom de wet niet tot volmaaktheid kon leiden en God met een nieuw verbond moest komen. Maar eerst gaan wij in op de goedheid van de wet. Ook al heeft God ons een nieuw verbond gegeven, ook het oude verbond was van God afkomstig en daardoor goed. God geeft de mens alleen goede dingen, dit geldt zowel voor het Nieuwe als Oude Testament.

Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven en daalt neer van de Vader der lichten, bij Wie er geen verandering is, of schaduw van omkeer. (Jakobus 1:17)

En dit is de boodschap die wij van Hem gehoord hebben en aan u verkondigen, dat God licht is en dat in Hem in het geheel geen duisternis is. (1 Johannes 1:5)

De wet is goed

De wet van Mozes was goed en rechtvaardig. God had niet een wetboek verzonnen die onrechtvaardig en onheilig was. God dacht niet: 'Ik heb deze wet aan Mozes gegeven, maar achteraf gezien ben Ik het niet eens met gebod 2, 50, 93, 134

en 268, dus laat Ik de wet maar afschaffen en een nieuwe manier verzinnen om ervoor te zorgen dat de mens goed leeft.’ Nee, de wet is goed en heilig en God gebruikte zichzelf als maatstaf om te bepalen wat er in de wet moest staan.

*Want er staat geschreven: Wees heilig, want Ik ben heilig. (1 Petrus 1:16)*⁸⁰

Als wij bestuderen waarom de wet van Mozes niet werkte en tot onvolmaaktheid leidde, komen wij erachter dat de wet wel werkte, maar de mens niet. Als God zei dat de mens kon leven door zich aan elk gebod van de wet te houden⁸¹, dan klopt dit. Theoretisch gezien kon de wet ervoor zorgen dat mensen goed leefden en zonder zonde waren. Praktisch gezien kon dit niet omdat de mens een zondige natuur had en in zonde werd geboren⁸². Zonde en ongerechtigheid waren eigenschappen van de mens. De Enige die geen zondige natuur had was Jezus, die geboren werd uit de maagd Maria. Hij ‘erfde’ niet de zondige natuur van Zijn vader Jozef en Hij had het perfecte karakter. Hij hield zich aan elk gebod van de wet zodat Hij de wet volbracht had⁸³ en daardoor zonder zonde was. Jezus had kunnen zondigen, maar dat deed Hij niet.

*Want wij hebben geen Hogepriester (Jezus) Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, **maar zonder zonde.** (Hebreeën 4:15)*⁸⁴

De wet was dus niet verkeerd, maar goed en rechtvaardig.

⁸⁰ Zie ook: Leviticus 11:44 en 20:7.

⁸¹ Leviticus 18:5

⁸² Psalm 51:7, 58:4, Romeinen 3,23 en 5:12.

⁸³ Mattheüs 5:17

⁸⁴ Zie ook: 2 Korinthe 5:21, 1 Petrus 2:22 en 1 Johannes 3:5.

*Zo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed. (Romeinen 7:12)*⁸⁵

Paulus sprak in deze tekst over de complete wet van Mozes en elk afzonderlijk gebod. Alles wat God tegen Mozes sprak was volmaakt goed. Ook koning David schreef veel Psalmen waarin hij de wet verheerlijkte en zei dat deze goed was.

De wet van de HEERE is volmaakt, zij bekeert de ziel; de getuigenis van de HEERE is betrouwbaar, zij geeft de eenvoudige wijsheid. De bevelen van de HEERE zijn recht, zij verblijden het hart; het gebod van de HEERE is zuiver, het verlicht de ogen. (Psalm 19:8-9)

Ook de grootste Psalm van de Bijbel gaat over de wet van Mozes. Het was David gelukt om 176 verzen te schrijven om deze wet te verheerlijken.

Welzalig zijn de oprechten van wandel, die in de wet van de HEERE gaan. (Psalm 119:1)

Tot slot werden de mensen die de wet in acht namen verstandig genoemd. God stelde zelfs beloftes vast voor degenen die naar Zijn geboden en bepalingen luisterden en deze uitvoerden. Het Bijbelboek Spreuken vertelt veel over de zegeningen van degenen die de wet onderhielden.

Wie de wet in acht neemt, is een verstandige zoon, (Spreuken 28:7)

De wet was dus niet verkeerd en ook vandaag kunnen wij veel wijsheden ontdekken uit de wet. Tegelijkertijd was er geen volmaaktheid mogelijk doordat mensen zich aan de wet hielden. In de rest van dit hoofdstuk behandelen wij tien redenen

⁸⁵ Zie ook Romeinen 7:7

waarom God een ander middel nodig had om de mens tot volmaaktheid te brengen.

De mens is onvolmaakt

Zoals wij in de vorige paragraaf al lazen werkte de wet wel, maar de mens was onvolmaakt. De mens kon zich onmogelijk aan de wet houden. Iedereen op aarde had gezondigd en had daardoor de wet van Mozes overtreden.

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God, (Romeinen 3:23)

Als wij aan zonden denken, dan denken wij vaak aan moordenaars, verkrachters, drugshandelaren en overtredingen waardoor mensen een lange tijd in de gevangenis moeten verblijven. Dit zijn inderdaad zonden en mensen die hierin wandel(d)en hebben de wet van Mozes overtreden. Maar weet jij wie nog meer deze wet overtreden?

1. Mensen die oordelen over anderen en dezelfde fouten maken.
2. Mensen die anderen niet liefhebben.
3. Mensen die onterecht boos worden op anderen.
4. Mensen die bemoeizuchtig zijn.
5. Mensen die in hun hart overspel plegen met een andere vrouw of man.
6. Mensen die iets beloven en het vervolgens niet doen.
7. Mensen die vloeken of misbruik maken van Gods naam.
8. Mensen die aanzien des persoons hebben: degenen die invloedrijke personen beter behandelen dan armen.
9. Mensen die het goede nalaten: ze weten hoe ze moeten handelen, maar doen dat niet.
10. Mensen die anderen niet vergeven.⁸⁶

⁸⁶ **1.** Mattheüs 7:1. **2.** 1 Johannes 3:11-15. **3.** Mattheüs 5:22. **4.** 1 Petrus 4:15. **5.** Mattheüs 5:28. **6.** Mattheüs 5:37. **7.** Exodus 20:7 en Jakobus 3:9-10. **8.** Jakobus 2:8-9. **9.** Jakobus 4:17 en Lukas 12:47. **10.** Markus 11:25.

Wij zouden nog honderden zonden op kunnen noemen. Als ik naar mijzelf kijk, dan weet ik honderd procent zeker dat ik een aantal geboden heb overtreden en daardoor ben ik, volgens de wet van Mozes, een zondaar. Maar het is toch niet erg om per ongeluk een ‘kleine’ zonde te doen? Jakobus leert ons iets anders.

Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden. (Jakobus 2:10)

Stel, er woont een vrome en rechtvaardige man bij jou in de buurt. Er is niets op hem aan te merken en elke dag leeft hij perfect. Op een dag wordt hij onterecht boos op een buurman. Door deze zonde is hij in Gods ogen niet meer vroom en rechtvaardig, want hij heeft op één punt de wet overtreden. Hij is niet meer rechtvaardig maar een zondaar. Eén zonde in iemands leven zorgt ervoor dat diegene een zondaar is en niet meer rechtvaardig kan zijn of worden door zich aan de rest van de wet van Mozes te houden. Het is over en uit.

Dit klinkt misschien hard, maar dit is de realiteit. Eén zonde zorgt ervoor dat een mens God voor eeuwig zal missen. Dank God dat Hij met een beter plan is gekomen en Hij de gelovigen door Jezus Christus rechtvaardig heeft gemaakt⁸⁷.

Zoals geschreven staat: Er is niemand rechtvaardig, ook niet één, er is niemand die verstandig is, er is niemand die God zoekt. Allen zijn zij afgedwaald, samen zijn zij nutteloos geworden. Er is niemand die goeddoet, er is er zelfs niet één. (Romeinen 3:10-12)

Ook Jezus zei dat er niemand was die de wet van Mozes deed en volbracht had. Een aantal Israëlieten beschuldigden Jezus dat Hij de mensen misleidde, niet goed was en dat Hij ver-

⁸⁷ Hier komen wij in deel 3 op terug.

keerd handelde door mensen op de sabbat te genezen. Jezus kaatste de bal terug en zei dat niemand van de Israëlieten zich aan de wet van Mozes hield.

Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. (Johannes 7:19)

Doordat de mensen zich niet aan de wet van Mozes hielden, verloor de wet zijn kracht en konden de mensen niet (volledig) genieten van de zegeningen die God in de wet had beloofd. Daarnaast verdraaide de farizeeërs vaak de wet van Mozes en verzonnen zij hun eigen geboden en bepalingen die niet in de wet stonden. Of zij verzonnen redenen waarom zij zich niet aan een gebod van de wet hoefden te houden, waardoor zij de wet van Mozes en de geboden van God krachteloos maakten⁸⁸. Dit probleem was er niet alleen in de tijd van Jezus, maar ook in de tijd van de profeet Habakuk.

Daarom verliest de wet zijn kracht en komt het recht nooit meer tevoorschijn; want de goddeloze omsingelt de rechtvaardige, daarom komt het recht verdraaid tevoorschijn. (Habakuk 1:4)

God wilde dat Zijn volk Hem gehoorzaam zou zijn waardoor Hij het volk kon zegenen. Doordat niemand zich aan de wet van Mozes hield, kon God het volk niet zegenen en kwam het onder de vloek terecht en verloor de wet zijn kracht. De wet werkte wel, maar de mens werkte niet.

Vlees versus geest

De belangrijkste reden waarom de mens niet de wet kon onderhouden is dat de mens vleeselijk en de wet geestelijk is.

⁸⁸ Mattheüs 12:2, 15:1-2- 6 en 16:6.

Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde. (Romeinen 7:14)

Wat bedoelde Paulus met het feit dat de mens vleeselijk is? In de eerste plaats is ‘het vlees’ in de Bijbel een verwijzing naar het fysieke menselijk lichaam en het feit dat het lichaam sterfelijk is⁸⁹. In de tweede plaats wordt de zondige natuur van de mens bedoeld. Deze zondige natuur heeft ieder mens geërfd van Adam en iedereen wordt geboren als zondaar⁹⁰. De mens staat onder de macht en heerschappij van de zonde⁹¹ en daardoor maakt de mens verkeerde besluiten. Paulus zegt dat in de mens niets goeds woont. De mens is geïnfecteerd door zondige verlangens, de zonde woont in iedereen en iedereen heeft dus een zondige geaardheid.

Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, niets goeds woont. Immers, het willen is er bij mij wel, maar het goede teweegbrengen, dat vind ik niet. Want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. Als ik nu dat doe wat ik niet wil, breng ik dat niet meer teweeg, maar de zonde die in mij woont. (Romeinen 7:18-20)

Het vlees in Romeinen 7:14 spreekt over de zondige natuur van de mens. De zondige natuur spreekt niet alleen over ons lichaam, spieren en botten, maar ook over onze gedachten, emoties, wil en de verlangens die wij doen. Aangezien wij een zondige natuur hebben, kunnen wij niet iets geestelijks doen en volbrengen, zoals de wet van Mozes.

Wat betekent het dat de wet van Mozes geestelijk is? Dit betekent dat de wet van God afkomstig is en heilig, rechtvaardig en goed⁹² is. Het vlees met de zondige natuur en het geestelijke dat van God komt kunnen niet samengaan. Het is

⁸⁹ Mattheüs 24:22, Lukas 24:39 en Handelingen 2:17.

⁹⁰ Romeinen 5:12, 5:18-19 en Psalm 51:7.

⁹¹ Johannes 8:34

⁹² Romeinen 7:12

onmogelijk dat de zondige mens de geboden en bepalingen van de geestelijke en heilige wet in acht kan nemen. Als een mens uit eigen werken probeert om de wet te onderhouden, ontstaat er een groot strijdveld in zijn vlees. Aan de ene kant wil hij zich aan de wet houden, maar aan de andere kant kan dit niet doordat de zonde aanwezig is in het vlees.

Want naar de innerlijke mens⁹³ verheug ik mij in de wet van God. Maar in mijn leden zie ik een andere wet, die tegen de wet van mijn verstand strijd voert en mij tot gevangene maakt van de wet van de zonde, die in mijn leden is. (...) Zo dien ik dan zelf wel met het verstand de wet van God, maar met het vlees de wet van de zonde. (Romeinen 7:22-26)

Paulus kwam tot het besef dat hij met zijn verstand het goede wilde doen en zich aan de wet van Mozes⁹⁴ wilde houden, maar dat in zijn vleeselijke lichaam de zonde woont die hem ervan weerhoudt om zich aan de wet te houden. Paulus had te maken met twee verschillende wetten. De wet van Mozes en de wet van de zonde. Hij wilde zich altijd aan de wet van Mozes houden, maar door zijn menselijke beperkingen en natuur diende hij de wet van de zonde. Het was voor Paulus, en voor ons, onmogelijk om de wet van Mozes te onderhouden. Om deze reden staat de mens in vijandschap met God, doordat de mens met zijn zondige natuur God niet kan behagen.

Immers, het denken van het vlees is vijandschap tegen God. Het onderwerpt zich namelijk niet aan de wet van God, want het kan dat ook niet. En zij die in het vlees zijn, kunnen God niet behagen. (Romeinen 8:7-8)

⁹³ In dit vers bedoelt Paulus met de innerlijke mens vooral het verstand en de wil van de mens.

⁹⁴ De wet van Mozes en de wet van God gaan over dezelfde wet.

Doordat de mens met zijn zondige natuur de wet van Mozes niet kan vervullen, is de wet van Mozes krachteloos geworden. Niemand heeft aanspraak op de zegen van God die in de wet geschreven staat.

Want wat voor de wet onmogelijk was, krachteloos als zij was door het vlees, (...) (Romeinen 8:3)

De wet rechtvaardigt niemand

Daarnaast maakt niemand aanspraak om rechtvaardig te worden door zich aan de wet te houden. Zoals wij al zagen is één zonde genoeg om een overtreder van de wet en een zondaar te zijn. Dit betekent dat niemand gerechtvaardigd wordt, maar dat iedereen geoordeeld wordt door de wet van Mozes. Iedereen die zich aan de wet van Mozes probeert te houden zal geoordeeld worden door deze wet en iedereen die de wet niet onderhoudt of niet weet dat die bestaat zal verloren gaan zonder de wet. De complete mensheid zal geoordeeld en verloren gaan en iedereen zit met hetzelfde probleem. De wet van Mozes kan hier geen verandering in brengen.

Want zij die zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan, en zij die onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden. (Romeinen 2:12)

Mensen kunnen niet door hun eigen goede werken gerechtvaardigd worden en in de hemel komen. Het oordeel valt over iedereen. In deel 3 zullen wij zien dat er één weg is naar rechtvaardigheid en naar God en dat is het geloof en het vertrouwen in Jezus Christus.

Wij komen dus tot de slotsom dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt zonder werken van de wet. (Romeinen 3:28)⁹⁵

⁹⁵ Zie ook Romeinen 9:31-32

In de brief aan de Galaten legt Paulus dit nogmaals uit.

Wij (...) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden uit het geloof van Christus en niet uit werken van de wet. Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd. (Galaten 2:15-16)

Paulus schreef dit naar de Israëlieten in de gemeente te Galatië⁹⁶. Zij luisterden naar dwaalleraren en wilden terugkeren naar de werken van de wet van Mozes. Paulus legde in de brief aan de Galaten duidelijk uit dat gelovigen niet meer onder de wet van Mozes leefden, maar zijn vrijgekocht door Jezus Christus. Zij bereikten geen rechtvaardigheid door de wet na te leven en goede werken te doen, maar zij ontvingen rechtvaardigheid door het geloof in Jezus Christus.

En dat door de wet niemand gerechtvaardigd wordt voor God, is duidelijk, want de rechtvaardige zal uit het geloof leven. (Galaten 3:11)⁹⁷

De brief aan de Hebreëen zegt hetzelfde. In plaats van de rechtvaardigheid noemde de schrijver het nu de volmaaktheid.

De wet heeft namelijk niets tot volmaaktheid gebracht, (...) (Hebreëen 7:19)

De wet had niet bereikt waar het voor bedoeld was en daardoor leidde de wet niet tot volmaaktheid. De wet was niet in staat om het probleem van de zonde op te lossen en kon er niet voor zorgen dat God met de mens kon leven. Denk bijvoorbeeld aan de tabernakel. Slecht eenmaal per jaar mocht

⁹⁶ Galaten 1:2 en 2:15

⁹⁷ Zie ook Habakuk 2:4 en Hebreëen 10:38.

alleen de hogepriester in het heilige der heiligen komen. Voor één ogenblik kon één persoon naderen tot de verblijfplaats van God en voordat de hogepriester kon binnengaan moest hij verzoening brengen voor zijn eigen zonden. God is heilig en de mens is zondig. Dit kon door de wet van Mozes niet worden veranderd.

Een andere reden waarom de wet van Mozes niet tot volmaaktheid kon leiden was dat God een nieuw verbond sloot met de mensen. Het eerste verbond, de wet van Mozes, werkte niet, dus heeft God een tweede verbond gesloten. Als het eerste verbond werkte was een tweede verbond niet nodig geweest.

Immers, als dat eerste verbond onberispelijk geweest was, zou er voor een tweede geen plaats zijn gezocht. (Hebreeën 8:7)

Het tweede verbond spreekt over de genade van Jezus Christus en hoe de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt. Het eerste verbond was tijdelijk en beperkt, terwijl het tweede verbond voor eeuwig geldt. De wet van Mozes kon niet tot volmaaktheid leiden. God had een ander plan en wist vanaf het begin van de schepping dat Hij Zijn Zoon moest geven om de mens te redden en te rechtvaardigen. Daarnaast konden de dierenoffers die gebracht werden er niet voor zorgen dat mensen behouden werden⁹⁸.

Een volgende reden waarom niemand gerechtvaardigd kon worden door de wet is dat God Zijn Zoon heeft gestuurd om mensen te rechtvaardigen. Als iemand denkt dat mensen gerechtvaardigd kunnen worden door zich aan de wet te houden, dan is Jezus voor niets gestorven.

⁹⁸ Hebreeën 10:4. De offerdiensten waren een geloofsdaad en laten het volmaakte werk van Jezus Christus zien. Dit zullen wij in hoofdstuk 5 behandelen.

Ik doe de genade van God niet teniet; want als er gerechtigheid door de wet zou zijn, dan was Christus tevergeefs gestorven. (Galaten 2:21)

Als de wet tot rechtvaardigheid kan leiden, hebben wij het offer van Jezus Christus niet nodig. De conclusie van bovenstaande tekst is dat wij Jezus Christus nodig hebben en niet op de wet van Mozes kunnen vertrouwen. Jezus maakt ons rechtvaardig en de wet doet dit niet. In de wet van Mozes zijn alle zonden opgesloten en moet er een oordeel geveld worden. In de genade van Jezus Christus is er vergeving van zonden.

Dit beeld zien wij terug in het verhaal van Jezus en de overspelige vrouw. De Farizeeën brachten een vrouw bij Jezus en zij zeiden dat zij die vrouw op heterdaad betrapt hadden terwijl zij overspel pleegde. Het oordeel van de wet was dat deze vrouw gestenigd moest worden. De genade van Jezus Christus zei *'Ik veroordeel u niet; ga heen en zondig niet meer.'*⁹⁹ Genade betekent niet dat wij eindeloos kunnen zondigen en het allemaal niet uitmaakt. Jezus zei namelijk tegen de overspelige vrouw: *'zondig niet meer'*. Genade betekent de kracht om niet meer te zondigen.

Laten wij tot slot de volgende vraag behandelen: 'wij kunnen niet volmaakt worden door de wet te onderhouden, maar kan het ons wel voordeel brengen als wij deze wet onderhouden?' Om hier antwoord op te geven gaan wij bestuderen wat iemand zei over de wet. Het was iemand die zei dat hij onberispelijk was in het volgen van de wet, uit een wetsgetrouwe familie kwam en een geboren Hebreër¹⁰⁰ was. Zowel zijn afkomst en zijn handelingen lieten zien dat hij een ware Israëliet was die zich aan alle wetten hield. Wat zei hij, Paulus, over de levenswijze die hij deed voordat hij Jezus leerde kennen?

⁹⁹ Johannes 8:11b. zie ook het hele verhaal: Johannes 8:1-11.

¹⁰⁰ Dit betekent dat hij uit een Israëlietische familie afstamde die zich aan alle Israëlietische wetten hield en geen heidense gewoontes overnamen van de Romeinen.

(...) wij verrichten onze dienst door de Geest van God en laten ons voorstaan op Christus Jezus, **niet op afkomst en prestaties**, hoewel ik alle redenen heb om daarop te vertrouwen. Als anderen menen dat te kunnen doen, dan kan ik dat zeker. Ik werd besneden toen ik acht dagen oud was en **behoor tot het volk van Israël**, tot de stam Benjamin, ik ben een **geboren Hebreëer met de wetsopvatting van een farizeëer**, ik heb de gemeente fanatiek vervolgd en ten aanzien van de rechtvaardigheid die de wet voorschrijft was er op mij **niets aan te merken**. Maar wat voor mij winst was, ben ik omwille van Christus als **verlies** gaan beschouwen. Sterker nog, alles beschouw ik als **verlies**, want alles wordt overtroffen door het kennen van Christus Jezus, mijn Heer, omwille van wie ik alles heb prijsgegeven. **In mijn ogen is het waardeloze troep**, want ik wil Christus winnen en één met Hem zijn – niet dankzij mijn eigen rechtvaardigheid door het naleven van de wet, maar dankzij de rechtvaardigheid die er is door het geloof in Christus en die God toekent op grond van geloof. (Filippenzen 3:3-9. NBV21)

De periode voordat Paulus Jezus leerde kennen en hij nog vertrouwde op zijn eigen prestaties beschouwde hij als verlies en waardeloze troep of vuilnis. Hij kon Jezus Christus niet winnen door zijn eigen rechtvaardigheid die hij zou bereiken door het naleven van de wet van Mozes, maar hij kon Christus alleen winnen door zijn geloof in Hem. Niemand kan Jezus Christus en de rechtvaardigheid verdienen door zich aan de wet te houden. Als Paulus de wet van Mozes, die van God afkomstig was, beschouwde als troep, hoeveel te meer zijn alle andere zaken in de wereld te beschouwen als troep als wij het vergelijken met de genade en het leven die Jezus ons wil geven?

Naast troep noemt Paulus de wet ook *'de bediening van de dood'*¹⁰¹. Dit laat het verdrietige verloop zien van de

¹⁰¹ 2 Korinthe 3:7

uitkomst die de wet geeft. De wet zal iedereen veroordelen en dus doden. Volgens de wet heeft niemand recht op het eeuwige leven met God, maar iedereen zal veroordeeld worden en de geestelijke dood¹⁰² tegemoet zien. De wet laat duidelijk zien dat niemand uit eigen werken gerechtvaardigd wordt, waardoor Paulus de wet ‘*de bediening van de dood*’ noemt.

De vloek van de wet

In de vorige paragraaf zagen wij dat niemand gerechtvaardigd kon worden door de wet. Hierdoor mist de mens de heerlijkheid van God.

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God (Romeinen 3:23)

Dit is de ergste vloek dat een mens kan treffen: de heerlijkheid van God missen en voor eeuwig afgezonderd van Hem leven. Mensen die zich aan de wet proberen te houden en niet vertrouwen op de genade van Jezus Christus zijn niet alleen onder deze vloek, maar onder alle vloeken die in de wet van Mozes staan.

Want allen die uit de werken van de wet zijn, zijn onder de vloek. Er staat immers geschreven: Vervloekt is ieder die niet blijft bij alles wat geschreven staat in het boek van de wet, om dat te doen. (Galaten 3:10)

Als de mens zich aan alle geboden en bepalingen van de wet hield, dan ontving hij de zegen van God. Als de mens zou struikelen en een zonde zou begaan, dan had de vloek recht gekregen op de mens.

¹⁰² De eeuwige afzondering van God en de hel. Dit wordt ook de tweede dood genoemd. Zie Openbaring 20:11-15.

Vervloekt is wie de woorden van deze wet niet uitvoert door ze te houden! (Deuteronomium 27:26)

Wat de vloek van de wet inhoud hadden wij behandeld in hoofdstuk 2. De tabel over de vloek staat voor de volledigheid hieronder nogmaals weergegeven met de Bijbelverwijzingen.

VERVLOEKINGEN	Deuteronomium 11:26-30, 27:13 en 28:15-68.
Ziekte, zwakte en dood	Leviticus 26:16a, 26:25, 26:30, Deuteronomium 7:10, 28:21-22, 28:27-29, 28:34-35, 28:59-62, 29:22 en 30:18.
Onvruchtbaarheid van mensen en dieren	Deuteronomium 28:18
Droogte, onvruchtbare grond en honger	Leviticus 26:19-20, 26:26, 26:29, Deuteronomium 11:17, 28:17-18, 28:22-24, 28:38-40, 28:42, 28:48, 28:53-57 en 29:23.
Financiële en materiële tekorten	Deuteronomium 28:43-44, 28:48 en 28:57.
Veroveringen door de vijand, gedood worden en wegvoeringen naar andere landen.	Leviticus 26:16b-17, 26:25, 26:33a, 26:37b-39, Deuteronomium 4:25-28, 8:19-20, 28:25, 28:29-34, 28:36-37, 28:41, 28:48-52, 28:63-65, 28:68 en 29:28.
Onbeschermd tegen wilde dieren, verlaten steden en verwoeste land	Leviticus 26:22, 26:31-33 en 28:26.
Angst	Leviticus 26:36-37 en Deuteronomium 28:66-67.
Overall vervloekt	Deuteronomium 28:16 en 28:19-20.

God had de wet en het verbond ingesteld om het volk te zegenen, maar in de praktijk belandde het volk in de vervloekingen die in de wet staan. De grootste vervloeking voor het volk van Israël was dat zij in ballingschap zouden gaan en andere volken moesten dienen. Door de zonde die het volk deed, werd dit realiteit en werden de Israëlieten verdreven uit hun beloofde land. De wet werkte niet, want God wilde het volk

zegenen, maar in plaats van de zegen die over het volk regeerde, regeerde de vloek.

Door het doen van een zonde had de vloek recht op de mens. Tegelijkertijd bleef God genadig en barmhartig richting Zijn volk. Hij riep de Israëlieten meermaals op om te stoppen met zondigen, zodat Hij hun kon vergeven en de zegen over hun kon gebieden. God wilde niet dat de mens gebukt ging onder de vloek, maar wilde hem juist zegenen met bovennatuurlijke zegen. Ook onder de wet van Mozes was Gods genade zichtbaar.

Toen de HEERE bij hem (Mozes) voorbijkwam, riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, Die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar Die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht. (Exodus 34:6-7)¹⁰³

Als God geen genade had getoond, zou ieder mens onder de volledige vloek van de wet verblijven en was er geen uitkomst nodig. Dank God dat Hij genadig en barmhartig is en Hij Zijn Zoon heeft gegeven om ons te verlossen van de vloek van de wet¹⁰⁴.

De wet is op de verkeerde plaats geschreven

Laten wij kort terugkeren naar het geestelijke en heilige karakter van de wet tegenover het vleselijke en zondige karakter van de mens. De wet van Mozes was goed en datgeen wat in de wet stond was rechtvaardig. Dit was ook niet het probleem. Het probleem was dat de mens met zijn zondige natuur zich

¹⁰³ Zie ook Psalm 86:15 en 103:8-12.

¹⁰⁴ Galaten 3:13

niet kon houden aan de wet. De wet was in stenen tafelen geschreven en moest Mozes in een boek schrijven¹⁰⁵.

In die tijd zei de HEERE tegen mij: Houw twee stenen tafelen voor u uit (...) En Ik zal op die tafelen de woorden schrijven (...) (Deuteronomium 10:1-2)

De wet bevond zich in steen, maar het moest in het hart van de mens geschreven worden. Dit was het grote probleem. Stel, jij woont in een huis met kinderen. Jij maakt gebruik van huisregels, schrijft deze op en hangt het papiertje aan de muur. Ik denk dat iedere ouder weet dat het schrijven van regels op een papier er niet automatisch voor zorgt dat de kinderen zich eraan houden. Als de kinderen zich aan de regels houden, dan is er vrede en harmonie in het huis. Als de kinderen zich er nooit aan houden, hoe vaak zij het ook lezen of horen, is er geen vrede en harmonie in huis. Zo is het ook met de wet. In de eerste plaats is de wet geschreven in steen of op papier. Dit betekent dat iedereen het kan lezen of het kan horen. Maar dit hoeft niets te veranderen aan de manier waarop iemand leeft. Als de woorden van de wet op papier blijven en niet indalen tot het hart van de mens, heeft de wet geen enkele zin, kracht of zegen. Mensen kunnen de wet horen of lezen, maar het tegenovergestelde doen, net zoals kinderen de huisregels kunnen lezen en het tegenovergestelde doen.

*Maar zij weigerden er acht op te slaan, zij zetten hun schouder er dwars tegenin en stopten hun oren toe om niet te hoeven luisteren. **Zij maakten hun hart als diamant**, om maar niet te hoeven luisteren naar de wet en de woorden die de HEERE van de legermachten door Zijn Geest gezonden had, (...) (Zacharia 7:11-12)*

¹⁰⁵ Exodus 24:4

De Israëlieten in de tijd van de profeet Zacharia stopten hun oren toe om maar niet te hoeven luisteren naar de wet en geboden van God. Hun hart was als een diamant. Oftewel, hun hart was zo hard dat God niet Zijn wetten en geboden hierin kon schrijven. De wet van Mozes bleef op papier staan en kwam niet in het hart van de Israëlieten terecht, waardoor zij bleven zondigen. De wet was op de verkeerde plaats geschreven: het was geschreven op steen, terwijl het geschreven moest worden in het hart van de mens. Daarom beloofde God dat er dagen zouden aanbreken dat de wet geschreven zou worden in het hart¹⁰⁶.

*Voorzeker, dit is het verbond dat Ik na die dagen met het huis van Israël sluiten zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal **die in hun hart schrijven**. Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. (Jeremia 31:33)¹⁰⁷*

Laten wij terugkeren naar het voorbeeld van de huisregels en de kinderen. Stel, je hebt een kind en hij doet alles goed. Je hoeft hem nooit aan te spreken op zijn gedrag, hij doet klusjes in huis en leeft een voorbeeldig leven. Op zo'n moment hoeven de ouders geen huisregels te maken en op te hangen aan de muur. Het kind doet de huisregels, of er een blaadje aan de muur hangt of niet. Hij hoeft niet te luisteren naar de regels, maar leeft deze uit. Stel, er komt nog een kind bij. Dit kind is precies tegenovergesteld. Hij is vaak boos, luistert niet, maakt vaak ruzie en doet geen klusjes in huis. Om deze reden maak jij huisregels, schrijft deze op en hangt het aan de muur. Alleen zonder resultaat: het kind blijft ondeugend en gemeen doen. Wie doet de regels? Is dat degene die geen huisregels heeft, maar deze van nature wel doet, of degene die de huisregels hoort en kent, en ze niet doet?

¹⁰⁶ En die zijn aangebroken sinds de opstanding van Jezus Christus.

¹⁰⁷ Wij komen in deel 3 terug op de betekenis van deze tekst.

*Niet de hoorders van de wet zijn immers rechtvaardig voor God, maar de daders van de wet zullen gerechtvaardigd worden. Want wanneer heidenen, die de wet niet hebben, van nature doen wat de wet zegt, zijn zij, hoewel zij de wet niet hebben, zichzelf tot wet. **Zij tonen dat het werk van de wet geschreven is in hun hart.** Daar getuigt ook hun geweten van, en hun gedachten onderling beschuldigen of ook verontschuldigen elkaar. (Romeinen 2:13-15)*

In Romeinen 2 zien wij nogmaals dat de wet niet geschreven moet zijn op papier, maar geschreven moet zijn in het hart. Als mensen die de wet niet kennen doen wat de wet zegt, dan zijn zij rechtvaardig voor God. Als mensen de wet kennen maar niet doen wat de wet zegt, dan zijn zij onrechtvaardig voor God. Laten wij nog één tekst bestuderen.

*Hij heeft ons namelijk bekwaam gemaakt om dienaars van het nieuwe verbond te zijn, niet van de letter, maar van de Geest; **want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.** (2 Korinthe 3:6)*

In deze tekst wordt een onderscheid gemaakt tussen het nieuwe verbond: de genade van Jezus Christus, en het oude verbond: de letter van Mozes. De wet van Mozes is met letters in stenen geschreven¹⁰⁸, terwijl het nieuwe verbond door de Heilige Geest in het hart van de mens aanwezig is. Het zondige karakter van de mens zorgde ervoor dat de wet van Mozes alleen tot veroordeling kon leiden en daardoor doodt de letter de mens. De wet die geschreven is op papier of in steen kan alleen maar doden en schuldig verklaren. Het nieuwe verbond werkt met de Heilige Geest. De Heilige Geest maakt juist levend en zorgt ervoor dat mensen gerechtvaardigd worden. Volgen wij de letter of volgen wij de Heilige Geest? Hier komen wij in hoofdstuk 14 op terug.

¹⁰⁸ 2 Korinthe 3:7

De wet geeft roem

In de bovenstaande paragrafen zagen wij duidelijk dat niemand gerechtvaardigd kon worden door zich aan de wet van Mozes te houden. Toch zijn er veel (niet-gelovige) mensen die denken dat zij in de hemel komen als zij goede werken doen en geen erge zonden begaan. Mensen op straat zeggen: ‘Als er een hemel is, dan kom ik er wel in. Ik ben namelijk een vrijwilliger, help mensen om mij heen en zorg goed voor de natuur.’ Of mensen zeggen als iemand overlijdt: ‘Ja, hij geloofde niet, maar toch deed hij goede daden. Ik denk dat God wel een plekje in de hemel voor hem heeft.’ Natuurlijk is het goed dat mensen en christenen goede werken doen en omzien naar anderen. Dit is zelfs een opdracht voor de gelovigen¹⁰⁹. Maar het punt is, niemand komt in de hemel doordat hij goede werken doet. De volgende spreuk heeft mij geholpen om de relatie tussen de hemel en goede werken in te zien: ‘Ik doe geen goede werken om in de hemel te komen, maar omdat ik in de hemel kom, doe ik goede werken.’ Oftewel, ik besef dat ik mijn plaats in de hemel niet kan ‘kopen’ door goede daden, maar doordat ik een kind van God ben, heb ik Zijn liefde ontvangen waardoor ik omzie naar anderen. De enige manier om in de hemel te komen is door te geloven in Jezus Christus. Er is geen andere weg mogelijk.

Jezus zei tegen hem (Thomas): Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij. (Johannes 14:6)

De wet van Mozes zegt niet: ‘Want uit genade bent u zalig geworden’¹¹⁰, maar zegt: ‘Mijn verordeningen en Mijn bepalingen moet u in acht nemen. De mens die ze houdt, zal erdoor

¹⁰⁹ Mattheüs 5:16, 1 Korinthe 15:58, Kolossenzen 1:10, 1 Timotheüs 5:3, 5:8, Jakobus 1:27 en 2:14-17.

¹¹⁰ Efeze 2:8.

leven.¹¹¹ Als iemand zich aan de wet van Mozes houdt, goede daden doet en niet zondigt, dan zorgt dit ervoor dat iemand zichzelf kan verheerlijken, roemen of ophemelen. Iemand denkt dat hij door zijn eigen werken en prestaties in de hemel kan komen, terwijl dit niet het geval is, want iedereen heeft gezondigd en mist het leven met God.

Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit werken, opdat niemand zou roemen. (Efeze 2:8-9)

Doordat de gelovigen door genade gered worden, is er geen roem mogelijk. God werkt niet met roem, maar werkt uitsluitend met genade.

Waar is dan de roem? Hij is uitgesloten. Door welke wet? Van de werken? Nee, maar door de wet van het geloof. Wij komen dus tot de slotsom dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt zonder werken van de wet. (Romeinen 3:27-28)

Door de hele Bijbel heen zien wij dat God niet wil werken met mensen die vanuit hun eigen kracht en goedheid denken het verschil te maken in de wereld en vervolgens over zichzelf roemen. God zoekt juist de nederigen van hart om het verschil te maken. God houdt niet van hooghartigen die roemen, maar houdt van nederigen die weten dat zij God nodig hebben en weten dat zij op Hem kunnen vertrouwen¹¹². De wet van Mozes brengt roem voort, terwijl dit niet Gods plan is. God werkt met genade.

¹¹¹ Leviticus 18:5. Zie ook Romeinen 10:5 en Galaten 3:12.

¹¹² Spreuken 11:2, 22:4, 29:23, Romeinen 12:16, 1 Korinthe 1:28-29, Filippenzen 2:3, Hebreëen 11:1-38, Jakobus 4:10 en 1 Petrus 5:6.

Maar als het door genade is, is het niet meer uit de werken, anders is genade geen genade meer. En als het uit de werken is, is het geen genade meer, anders is het werk geen werk meer. (Romeinen 11:6)

De genade van God betekent dat God een onverdiende gunst aan ons geeft. Op verjaardagen ontvangt iemand cadeaus, niet omdat hij daarvoor hoefde te werken, maar omdat anderen hem onverdiende gunst geven. Aan het eind van iedere maand ontvangt een werknemer zijn loon van zijn baas. Niet uit onverdiende gunst, maar doordat de werknemer heeft gewerkt en het dus zelf heeft verdiend. Wij kunnen niet Gods gunst verdienen door ons aan de wet van Mozes te houden en werken te doen. Wij ontvangen onverdiende gunst door Gods genade en ons geloof in Jezus Christus.

Aan hem nu die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar wat men hem verschuldigd is. (Romeinen 4:4)

Het is niet en genade en werken doen om in de hemel te komen en gerechtvaardigd te zijn. Wij kunnen nooit onze positie in de hemel verdienen door de werken, want wij schieten allemaal tekort. Wij komen enkel en alleen door Gods genade en ons geloof in Jezus Christus in de hemel en alleen door geloof en genade maakt God ons rechtvaardig. Als wij straks in de hemel komen, dan kunnen wij geen mens vinden die kan roemen op zijn goede werken of zijn levenswandel. Wij vinden alleen mensen die door genade zijn binnengegaan. Alleen Jezus Christus was vanuit zichzelf waardig om de hemel binnen te gaan¹¹³.

¹¹³ Openbaring 5:1-5

De wet lost het zondeprobleem niet op

Zoals wij in hoofdstuk 2 en bijlage 1 zagen waren er offerdiensten waarbij de priesters een dier offerde aan God om verzoening te doen voor het volk of een individuele Israëliet¹¹⁴. De zonde werd niet aangerekend op de mens, maar werd overgedragen op het dier, en het dier betaalde de prijs voor de zonde. Alleen kon dit nooit voor eeuwig werken want er waren twee problemen. Probleem 1: een mens was veel meer waard dan een dier. Het was onrechtvaardig dat een dier gedood werd voor de zonde van een mens. Probleem 2: Wanneer een mens vergeven werd, was er niet gelijk verlossing. Oftewel, iemand die een zonde deed, kon de volgende dag nogmaals dezelfde zonde doen. Laten wij deze problemen bekijken.

Probleem 1: de mens is veel meer waard dan een dier. Stel, een bedrijf heeft zijn klanten voor miljarden euro's opge-licht en dit komt naar buiten. Het hele bestuur is hiervoor verantwoordelijk en zij weten er allemaal van af. De aandeelhouders en de klanten eisen dat er mensen ontslagen worden voor dit schandaal. Hoe zal de reactie van de aandeelhouders zijn als de grote directeur zegt: 'vergeef ons. Wij hebben grote fouten gemaakt en daardoor worden er mensen ontslagen. Wij hebben met het voltallige bestuur besloten om twintig schoonmakers¹¹⁵ te ontslaan en nieuwe schoonmakers aan te nemen.' Dit slaat nergens op. De aandeelhouders zullen eisen dat niet de schoonmakers, maar het bestuur en de belangrijkste managers die meewerkten aan het schandaal moeten opstappen. Hoe kan het bestuur zijn zonde doorgeven aan een schoonmaker en vervolgens zelf geen verantwoording hoeven afleggen? Dit zal niemand accepteren. Als wij dit vergelijken met de wet van Mozes: Waarom zou God het toestaan dat een mens zijn zonde kan doorgeven aan een dier en dat een dier

¹¹⁴ Leviticus 4:1-6:7

¹¹⁵ Geen kwaad woord voor schoonmakers! Er zijn weinig beroepen die wij meer nodig hebben! Dit gaat enkel over de verantwoordelijkheidsvraagstukken.

de prijs van de zonde moet betalen? De mens heeft namelijk veel meer waarde dan een dier. Het klinkt gek, maar God heeft nooit de offerdiensten gewild of aanvaard om de zonde van mensen weg te nemen.

(...) Slachtoffer en graanoffer en brandoffers en offers voor de zonde hebt U niet gewild en zij hebben U niet behaagd, hoewel zij overeenkomstig de wet worden gebracht. (Hebreeën 10:8)¹¹⁶

In de eerste plaats had God offers voor de zonde niet gewild, ook al werd dit door de wet verplicht. God had de offerdiensten aan de Israëlieten geboden, maar God verlangde een ander offer dan dieroffers. In de tweede plaats konden de offers God niet behagen. Het was een oneerlijke ruil om de mens vrij spreken in ruil voor een dier. De mens is namelijk veel meer waard. Daarom was er een ander offer nodig dat God wel kon behagen, namelijk Zijn eigen Zoon.

Maar de HEER wilde hem (Jezus) breken, Hij maakte hem ziek. Hij offerde zijn leven voor de schuld van anderen (...) (Jesaja 53:10. NBV21)

Het offeren van dieren was niet genoeg. Het bloed van stieren en bokken kon de zonde van mensen niet wegnemen, maar het bloed van Jezus Christus kan dit wel.

Want het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt. (...) En iedere priester stond wel dagelijks te dienen en bracht vaak dezelfde slachtoffers, die de zonden toch nooit zouden kunnen wegnemen, (Hebreeën 10:4-11)

¹¹⁶ Zie ook: Psalm 40:7

Hadden de Israëlieten dan voor niets geofferd? Bracht dit hun geen enkel voordeel? De offers konden de Israëlieten niet tot volmaaktheid brengen, maar zij brachten de offers als geloofshandeling. Elke keer dat een Israëliet een offer bracht, dacht God aan het offer van Zijn Zoon en om die reden vergaf Hij de Israëliet¹¹⁷. Het dier nam niet de zonde weg, maar Jezus Christus die nog komen zou, nam de zonde van de Israëliet weg. Vandaag hoeven er geen offers meer gebracht te worden om onze zonden weg te nemen. Jezus Christus heeft namelijk de prijs voor eens en voor altijd betaald en ons vergeven¹¹⁸.

Waar er nu vergeving voor is, is er geen offer voor de zonde meer nodig. (Hebreeën 10:18)

Dat de offerdiensten onvolmaakt waren, konden de Israëlieten ook zien aan de tabernakel en het heilige der heiligen. God wilde graag bij de mensen wonen en de zonde verhinderde dat. God kon niet wonen op een plek waar zonde was, want anders zouden de mensen door de goedheid en heiligheid van God sterven¹¹⁹. Door de offerdiensten en de wet van Mozes was het mogelijk dat God te midden van Zijn volk kon wonen, maar nog steeds was God beperkt. Hij verbleef in de ark van het verbond en Hij verbleef achter het voorhangsel. Een Israëliet kon niet zomaar binnekomen, want dan zou hij sterven. Ook wanneer een Israëliet een offer bracht voor zijn verzoening, kon hij nog steeds niet in het heilige der heiligen komen. De offerdiensten konden niet de relatie tussen God en de mens volledig herstellen, er bleef een kloof tussen God en het volk bestaan. In het heilige der heiligen mocht alleen de hogepriester eenmaal per jaar binnengaan om verzoening te brengen voor het volk van Israël, de rest van het volk kon

¹¹⁷ Hebreeën 9:8-10, 10:1 en 11:28.

¹¹⁸ Hebreeën 9:26 en 10:12-18.

¹¹⁹ Exodus 20:19, 33:2-5, 33:20, Jesaja 6:5 en Openbaring 1:17.

nooit voor God verschijnen, hoeveel offers zij ook brachten voor hun zonden.

*Het eerste deel van de tabernakel gingen de priesters voortdurend binnen om de diensten te volbrengen. In het tweede deel echter ging alleen de hogepriester eenmaal per jaar binnen, niet zonder bloed, dat hij voor zichzelf offerde en voor de afdwalingen van het volk. Daarmee maakte de Heilige Geest dit duidelijk dat **de weg naar het heiligdom nog niet openbaar gemaakt was**, zolang de eerste tabernakel nog in gebruik was. (Hebreeën 9:6-8)*

Probleem 2: Wanneer een mens vergeven werd, was er niet gelijk verlossing. Dat het offeren van een dier de zonde niet wegnam en niet tot volmaaktheid leidde, konden de Israëlieten ook zelf zien. Elk dag van het jaar werden offers gebracht om verzoening te doen voor de zonde. Er was geen stier of bok dat ervoor kon zorgen dat de Israëlieten nooit meer een offer hoefde te brengen voor zonden. Bij elke zonde moest een Israëliet naar Gods heiligdom om opnieuw een offer te brengen.

*Want de wet (...) **kan nooit met dezelfde offers**, die zij jaar in jaar uit ononderbroken brengen, **hen die naderen tot volmaaktheid brengen**. Zou er anders niet een einde gekomen zijn aan het offeren? Want zij die de dienst verrichtten, zouden zich dan in geen enkel opzicht meer bewust zijn van zonden, wanneer zij eens en voor altijd gereinigd waren. (Hebreeën 10:1-2)*

De Israëlieten kwamen niet van de zonde af en door hun eigen werken waren zij niet volmaakt. Het offer was niet goed genoeg waardoor er geen verlossing kon plaatsvinden. Het dieroffer kon niet het zondige karakter van de mens veranderen en de Israëlieten bleven doorgaan met zondigen.

Naast het offer waren ook de priesters en de hogepriester onvolmaakt. Ook zij hadden een zondige natuur en zij konden niet middelen tussen God en de mens.

En daarom moet hij (de hogepriester), evenals voor het volk, ook voor zichzelf offeren vanwege de zonden. (Hebreeën 5:3)

Hij (Jezus) heeft het niet nodig, zoals de hogepriesters, elke dag eerst voor zijn eigen zonden slachtoffers te brengen en pas daarna voor die van het volk. (Hebreeën 7:27)

Voordat de hogepriester verzoening kon brengen in het heilige der heiligen voor het volk op de grote verzoendag, moest hij eerst een offer brengen voor zijn eigen zonden. Dit moest hij ieder jaar herhalen. Anders zou hij door zijn zonden sterven.¹²⁰ De hogepriester was geen goede middelaar, aangezien hij ook schuldig was voor God. Er was een volmaakt Persoon nodig om als middelaar te dienen tussen God aan de ene kant en de mensheid aan de ander kant, maar deze werd nooit gevonden. Er was niemand verlost van de zondemacht. De wet van Mozes kon nooit een volmaakte hogepriester of middelaar voortbrengen¹²¹ en de offers die de hogepriester voor zichzelf bracht, zorgde er niet voor dat zijn zondige karakter verdween. Daarnaast stierven alle (hoge)priesters en niemand leefde voor eeuwig¹²², dus het volk was steeds afhankelijk van nieuwe priesters die met hun eigen zondige karakters worstelden. Oftewel, elke (hoge)priester die dienst deed in het heiligdom van God had te maken met zijn eigen vlees, sterfelijkheid en zwakheid.

Want de wet stelt mensen, die met zwakheid behept zijn, aan als hogepriester. (...) (Hebreeën 7:28)

¹²⁰ Leviticus 16:2-3

¹²¹ Hebreeën 7:11 en 7:28.

¹²² Hebreeën 7:23

Uiteindelijk stuurde God Zijn eerstgeboren Zoon naar de aarde en Hij is onze volmaakte Hogepriester en Middelaar geworden en Hij heeft niet te maken met het zondige vlees, sterfelijkeid of zwakheid.

De wet versus de belofte

Laten wij terugkeren naar het Oude Testament in de tijd voor de wet. In het boek Genesis lezen wij over Abraham en hoe Abraham door God werd gezegend. Abraham werd door God geroepen om zijn volk en familie te verlaten en God te vertrouwen. God zou hem leiden naar een land dat van hem en zijn nageslacht zou zijn.

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. (Genesis 12:1)

Abraham geloofde en gehoorzaamde God en daardoor zegende God hem.

Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. (Genesis 12:2-3)

God beloofde aan Abraham dat alle geslachten van de aardbodem door hem gezegend zouden worden. Het was altijd Gods plan geweest om niet alleen Abraham en Israël te zegenen, maar dat Israël een zegen zou zijn voor de gehele wereld. Dit is vervuld, want uit het volk Israël is Jezus Christus gekomen die een zegen is voor de gehele wereld.

En de Schrift, die voorzag dat God uit het geloof de heidenen zou rechtvaardigen, verkondigde eertijds aan Abraham het

*Evangelie: In u zullen al de volken gezegend worden. (Galaten 3:8)*¹²³

Het is belangrijk om te beseffen dat God het evangelie al aan Abraham had verkondigd. Abraham wist dat de Messias verzoening zou brengen voor de gehele wereld. Nadat Abraham deze belofte van God ontving, ging hij op reis en kwam hij in het beloofde land. Hij verbleef er als vreemdeling, maar zijn nageslacht zou het land in bezit nemen. Nadat Abraham in het beloofde land verbleef, lukte het hem en zijn vrouw Sara niet om een kind te verwekken. Toch beloofde God dat Abraham een kind en nageslacht zou verwekken¹²⁴ bij Sara. Pas op honderdjarige leeftijd ontving Abraham zijn beloofde kind Izak. Vervolgens gaan er vele jaren voorbij¹²⁵ en God sprak opnieuw tot Abraham. Hij moest zijn zoon offeren als een brandoffer. Abraham ging op weg, nam Izak en een aantal knechten mee, en vertrok naar het land Moria. Abraham bouwde een altaar en bond Izak vast aan deze altaar. Vervolgens nam hij zijn mes om zijn zoon te slachten en te offeren voor God. Toen riep een engel: *‘Abraham, Abraham! (...) Steek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets.’*¹²⁶ Abraham keek om zich heen en zag een ram in het struikgewas die hij in plaats van zijn zoon Izak kon offeren.¹²⁷ Als wij dit verhaal goed bestuderen, dan zien wij veel verwijzingen naar het offer van Jezus Christus. In de dingen die Abraham in dit verhaal moest doen, zag hij wat Jezus Christus, God zelf, zou doen voor de mensheid. Laten wij een aantal overeenkomsten en verschillen bekijken.

¹²³ Zie ook Johannes 8:56

¹²⁴ Genesis 15:4

¹²⁵ Theologen schatten dat Izak rond de dertig jaar moest zijn geweest toen God aan Abraham vroeg om hem te offeren.

¹²⁶ Genesis 22:11-12

¹²⁷ Lees het hele verhaal in Genesis 22:1-19.

Abraham en Izak	God en Jezus Christus
Izak was een zoon van de belofte. (Galaten 4:23)	Jezus was de beloofde Zoon en Messias. (Micha 5:1)
Abraham moest zijn enige en geliefde zoon Izak offeren. (Genesis 22:2)	God moest Zijn enige en geliefde Zoon Jezus offeren. (Mattheüs 17:5 en Johannes 3:14-16)
Izak diende als brandoffer. (Genesis 22:2) ¹²⁸	Jezus diende als brandoffer. (Hebreeën 9:12, 9:28 en 10:6)
Izak werd op een berg geofferd. (Genesis 22:2)	Jezus werd op de rots Golgotha geofferd. ¹²⁹ (Mattheüs 27:33)
Izak moest zijn eigen hout dragen voor zijn eigen offer. (Genesis 22:6)	Jezus moest Zijn eigen hout (het kruis) dragen voor Zijn eigen offer. (Johannes 19:17)
Abraham profeteerde dat God zelf voor een Lam zou zorgen. (Genesis 22:8) ¹³⁰	Jezus Christus was het Lam van God en was een geschenk voor de mens. (Johannes 1:29)
Izak werd vastgebonden aan het offer. (Genesis 22:9)	Jezus werd vastgebonden aan het kruis. (Johannes 19:18)
Uiteindelijk hoefde Abraham Izak niet te offeren. (Genesis 22:12)	God offerde Jezus Christus wel, tot in de dood. (Lukas 23:46)
Abraham gaf zijn offerplaats de naam: De Heere zal erin voorzien. (Genesis 22:14)	Jezus heeft voorzien en ons alles gegeven. (Efeze 1:7 en 2 Petrus 1:3-4)
Abraham en Izak werden gezegend en hun nageslacht zou talrijk worden. (Genesis 22:16)	Jezus is gezegend en Hij zal veel nageslacht zien. Hij is namelijk de eerstgeborenen van vele broeders. (Jesaja 53:10-12 en Romeinen 8:29)
God beloofde dat iemand vanuit zijn nageslacht alle volken van de aarde zou zegenen. (Genesis 22:18)	Jezus heeft alle volken van de aarde gezegend. (Handelingen 3:25 en Galaten 3:14)

¹²⁸ Een brandoffer diende o.a. als verzoening. Lees Leviticus 1:4.

¹²⁹ Theologen gaan ervan uit dat Jezus op dezelfde plek, of dicht bij dezelfde plek, is geofferd als Izak.

¹³⁰ Abraham profeteerde niet over het offer van Izak. Tijdens dit offer voorzag God niet in een lam maar in een ram. Genesis 22:13.

Abraham en Izak	God en Jezus Christus
Abraham geloofde dat God Izak uit de dood kon opwekken. (Hebreeën 11:17-19)	Jezus stond op uit de dood. (Lukas 24:6-7)

In dit verhaal zien wij dat God aan Abraham had beloofd dat Hij zal voorzien. Izak was een voorafschaduw van Jezus en Abraham kon uit dit verhaal leren dat God Zijn Zoon zou offeren om ons te verlossen. God deed een belofte en als God iets belooft, dan komt Hij hier niet op terug.

Immers, zovele beloften van God als er zijn, die zijn in Hem ja en in Hem amen, tot verheerlijking van God door ons. (2 Korinthe 1:20)

Als God aan Abraham had beloofd dat Hij Zijn Zoon zou sturen om te voorzien in rechtvaardigheid en zegen, dan kan de wet, die pas vierhonderddertig jaar later was gekomen, dit besluit niet meer veranderen. God liegt nooit en Hij komt Zijn belofte altijd na. Er is voorziening en verlossing mogelijk door het offer van Gods Zoon.

*Dit nu zeg ik: Het verbond, dat eertijds door God rechtsgeldig was gemaakt met het oog op Christus, wordt door de wet, die na vierhonderddertig jaar gekomen is, niet krachteloos gemaakt om de belofte teniet te doen. Want als de erfenis uit de wet is, is zij niet meer uit de belofte; **maar aan Abraham heeft God die door de belofte genadig geschonken.** (Galaten 3:17-18)*

De wet van Mozes kon de mens niet verlossen. Het offer van Jezus Christus kan dit wel. Daarom is de erfenis niet uit de wet, maar uit de belofte aan Abraham. God zou Zijn Zoon sturen naar de aarde, uit genade. God dacht niet: 'Laten wij met plan A beginnen en kijken of de mens zelf zijn rechtvaardigheid kan verdienen door zich aan de wet van Mozes te

houden. Als dit niet lukt hebben wij altijd nog plan B en stuur Ik Mijn Zoon naar de aarde.’ Nee, vanaf het moment dat Adam en Eva hadden gezondigd en de mensen verloren zouden gaan, had God het plan om Zijn Zoon te sturen naar de aarde¹³¹. Gods plan was altijd geweest om door de belofte, het geloof en de genade de mens te herstellen. De wet van Mozes die later kwam, kon geen verandering brengen aan de belofte van God aan Abraham. Beloofd was beloofd.

De wet versus het geloof

In de vorige paragraaf lazen wij dat de belofte van God voor de wet werd gegeven aan Abraham. Deze paragraaf gaat hier verder op in en wij zien dat geloven en de wet onderhouden niet samen kunnen gaan. In hoofdstuk 15 behandelen wij het geloof uitvoeriger.

Want niet door de wet is de belofte aan Abraham of zijn nageslacht gedaan dat hij een erfgenaam van de wereld zou zijn, maar door de gerechtigheid van het geloof. Immers, als zij die uit de wet zijn, erfgenamen zijn, is het geloof zonder inhoud geworden en is de belofte tenietgedaan. (Romeinen 4:13-14)

Als wij naar het leven van Abraham kijken, dan zien wij dat het geloof dat Abraham in God had van groot belang was. Zijn geloof was de reden dat hij als rechtvaardige werd aangerekend.

En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid. (Genesis 15:6)

Abraham werd niet gerechtvaardigd doordat hij zich aan de wet van Mozes hield. Hij werd gerechtvaardigd door zijn geloof in God. Hij geloofde dat God hem veel nageslacht zou geven en dat uit zijn nageslacht de Messias zou voortkomen.

¹³¹ Genesis 3:15

Net zoals de belofte voor de wet werd gegeven, was ook het geloof van Abraham voor de wet voldoende om rechtvaardig te worden. God schiep behagen in geloof en zonder geloof is het onmogelijk om Hem welgevallig te zijn¹³². Daarnaast, als de rechtvaardigheid uit de wet zou komen, dan heeft het geen enkele zin meer om te geloven. Of de gerechtigheid komt door de eigen werken en de wet, of door het geloof en vertrouwen dat Jezus Christus ons gerechtvaardigd heeft.

God werkte sinds de schepping met geloof. Adam en Eva aten van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad, omdat zij meer geloof hechtten aan de woorden van de slang dan aan de woorden van God. Abel en Kaïn, de kinderen van Adam, ondervinden ook dat God met geloof werkte. Abel gaf een offer aan God in geloof en gaf zijn eerstgeborenen, waardoor God getuigde dat Hij rechtvaardig was. Kaïn gaf een offer in ongeloof en pas na verloop van dagen. Dit bracht hem geen enkel voordeel op¹³³. God werkte vanaf het begin van de schepping met geloof en vertrouwen en daar kwam geen onderscheid in, ook al werd de wet van Mozes gegeven. Omdat God met geloof werkt en niet met de wet, worden degenen die geloven gezegend en degenen die de werken van de wet doen vervloekt.

*Daarom worden zij **die uit het geloof zijn, gezegend samen met de gelovige Abraham. Want allen die uit de werken van de wet zijn, zijn onder de vloek. Er staat immers geschreven: Vervloekt is ieder die niet blijft bij alles wat geschreven staat in het boek van de wet, om dat te doen.** (Galaten 3:9-10)*

Christenen mogen kijken naar het leven van Abraham en in dezelfde voetsporen als hem treden¹³⁴. Abraham is onze geloofsheld en ons voorbeeld. Laat over jou dezelfde getuigenis

¹³² Hebrëen 11:6

¹³³ Genesis 3:1-7, 3:13, 4:1-5 en Hebrëen 11:4

¹³⁴ Romeinen 4:12 en Galaten 3:7

gezegd worden: ‘En ... geloofde God, en het is hem of haar tot gerechtigheid gerekend.’¹³⁵

In hoofdstuk 3 van de brief aan de Galaten maakt Paulus een duidelijk onderscheid. Of je bent een zoon van Abraham en werkt met geloof, of je bent onder de vloek en doet de werken van de wet. Er is geen tussenvorm mogelijk.

Maar voor de wet is het niet: uit geloof, maar: De mens die deze dingen doet, zal daardoor leven. (Galaten 3:12)

De krachteloze wet

In de vorige paragrafen zagen wij dat de wet geen zegen brengt, maar alleen de vloek, schuld en het verliezen van het eeuwige leven met God. Dit komt niet door de wet, maar door de zondige natuur van de mens¹³⁶. De wet is dus krachteloos en kan ons geen zegen of vergeving brengen. Daarnaast was er in de tijd van Paulus een grote opschudding met de vraag of mannen zich moesten besnijden. Aan de ene kant stond het Israëliische volk dat zich moest besnijden. Aan de andere kant stonden de gelovige heidenen die zich niet hoefden te besnijden. Paulus wilde duidelijk maken dat de besnijdenis, dat hand in hand gaat met de werken van de wet, niet voor extra kracht of genade van God zou zorgen. De besnijdenis van het lichaam is zinloos geworden door het nieuwe verbond met Jezus Christus.

Zie, ik, Paulus, zeg u dat, als u zich laat besnijden, Christus u van geen nut zal zijn. En nogmaals betuig ik aan ieder mens die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de hele wet te onderhouden. U bent van Christus losgeraakt, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; en daarmee bent u uit de genade gevallen. (Galaten 5:2-3)

¹³⁵ Zie ook Romeinen 4:3

¹³⁶ Romeinen 8:3

Paulus schreef dit aan een gemeente met Israëlieten en heidenen. Als wij een breder kader schetsen, dan kunnen wij stellen dat veel gelovigen Israëlieten waren in de tijd van Paulus. Veel Israëlieten werden als baby besneden en zij konden hier niets aan veranderen. Voor deze mensen gold niet dat Jezus geen nut meer voor hen had en zij uit de genade waren gevallen. Zij zijn pas op latere leeftijd tot geloof gekomen en maakten vanaf dat moment deel uit van het nieuwe verbond. Het maakte niet uit wat er voor die tijd gebeurd was. Ook voor de mannen die om medische redenen besneden moe(s)ten worden, gold niet dat zij direct uit de genade waren gevallen. Deze tekst was specifiek gericht voor mensen die de besnijdenis verplicht stelden om gered te worden. Als iemand zoiets geloofde, dan was diegene volgens Paulus uit de genade gevallen en had Christus geen nut in zijn leven. Diegene vertrouwde op de krachteloze wet en verloor dan de krachtige belofte van Jezus Christus.

Als God ons redt uit genade en geloof, dan kan er geen andere voorwaarde zijn voor onze redding. Als de eis komt om besneden te worden, dan is het niet meer uit genade, maar uit een werk dat door de mens zelf gedaan wordt. Genade en werken om gered te worden gaan dan hand in hand, en dit is onmogelijk¹³⁷. Vaak hebben wij het idee om iets toe te voegen aan de genade die God ons geeft. ‘Ik moet beter mijn best doen, want anders kom ik niet in de hemel’. Of ‘Ik doe alles wat ik zelf kan en de genade doet de rest.’ Wij worden behouden door onze eigen verdiensten of door de genade van God en het geloof. In dit hoofdstuk zagen wij dat het eerste niemand lukte, dus is er nog maar één mogelijk over. Iedereen die in de hemel komt, is daar vanwege de genade van God en niet door de eigen werken.

Doordat het in het nieuwe verbond van God niet uitmaakt dat iemand als baby is besneden of als heiden is toegevoegd aan de gemeente, kan Paulus het volgende zeggen:

¹³⁷ Romeinen 11:6

In Christus Jezus heeft namelijk niet het besneden zijn enige kracht, en ook niet het onbesneden zijn, maar het geloof, dat door de liefde werkzaam is. (Galaten 5:6)

God werkt met het geloof en door het geloof zijn wij een nieuwe schepping geworden, wat een belofte is van het nieuwe verbond.

Want in Christus Jezus heeft niet het besneden zijn enige kracht, en ook niet het onbesneden zijn, maar wel dat we een nieuwe schepping zijn. (Galaten 6:15)

In dit hoofdstuk hadden wij ook andere teksten aangehaald waarom de wet onvolmaakt was en deze spreken tegelijkertijd over de krachteloosheid van de wet. Aangezien wij deze teksten al hadden behandeld volgt hier alleen de Bijbelteksten en worden deze niet verder uitgewerkt.

Want wat voor de wet onmogelijk was, krachteloos als zij was door het vlees, (...) (Romeinen 8:3)

Daarom verliest de wet zijn kracht en komt het recht nooit meer tevoorschijn; want de goddeloze omsingelt de rechtvaardige, daarom komt het recht verdraaid tevoorschijn. (Habakuk 1:4)

De wet heeft namelijk niets tot volmaaktheid gebracht, (...) (Hebreeën 7:19)

Samenvatting

In dit hoofdstuk zagen wij een aantal redenen waarom de wet niet tot volmaaktheid kon leiden en er een nieuw verbond nodig was. In de eerste plaats zagen wij dat de wet goed en heilig was. De wet kon naar volmaaktheid leiden en de wet

was goed voor de mens. Om de volgende redenen leidde de wet niet tot volmaaktheid en zegen:

1. De mens werkte niet. Niemand was rechtvaardig en niemand was in staat om de volledige wet te onderhouden. De wet verlangde totale gehoorzaamheid. Als iemand op één punt van de wet struikelde, dan heeft hij alle geboden overtreden.
2. De wet is geestelijk en afkomstig van een heilige God. De mens is vleeselijk en heeft een zondige natuur. De wet en de mens staan tegenover elkaar.
3. Door de zondige natuur van de mens kan de wet niemand rechtvaardigen. De wet kan ons alleen veroordelen.
4. Ongehoorzaamheid wordt in de wet gestraft met de vloek. Iedereen die een zonde deed, werd getroffen door de vloek van de wet.
5. De wet was in stenen tafelen geschreven, terwijl de wet in het hart van de mens aanwezig hoort te zijn.
6. De wet zorgt voor roem. Iemand kan naar zijn eigen werken kijken en van zichzelf roemen. God werkt niet met roem maar met genade.
7. De wet kan niets doen tegen het zondeprobleem. De wet is niet in staat om zonden te vergeven en kan niet de mens verlossen van de zondemacht.
8. God heeft voor de aanstelling van de wet een belofte gedaan aan Abraham. Door zijn Nageslacht zou iedereen gezegend worden. God kan deze belofte niet verbreken door de aanstelling van de wet.
9. God werkt met geloof terwijl de wet werkt met goede werken. Abraham was gerechtvaardigd door het geloof en niet doordat hij zich aan de wet van Mozes hield.
10. De wet is krachteloos, want door de wet te onderhouden vallen wij uit de genade van God en heeft Jezus Christus geen nut voor ons.

H5 WAAR DIENT DE WET VOOR

In het vorige hoofdstuk zagen wij dat de wet van Mozes niet tot volmaaktheid kon leiden. Maar wat is dan de functie van de wet geweest en waarom besloot God om de wet aan Israël te geven? Wij weten dat God alleen goede dingen geeft en ons niet misleidt met verbonden of wetten die nergens voor dienen. Zoals wij lezen is God trouw, genadig en barmhartig en heeft Hij het beste met ons voor. God wil ons zegenen en overvloed geven en ons niet beperken met bepalingen of situaties in het leven die nergens toe dienen. Zo is de wet nuttig en kunnen wij veel leren van de wet. Daarnaast was de wet nodig, omdat God ons wil laten zien wie Hij is door de wet heen en wij tot het besef komen dat niemand rechtvaardig en goed is en iedereen Jezus Christus nodig heeft om rechtvaardig te worden. In dit hoofdstuk lezen wij waarvoor de wet diende.

De wet moet vervuld worden

Het was noodzakelijk dat de wet van Mozes vervuld moest worden. De wet werd vervuld door Jezus Christus.

Denk niet dat Ik (Jezus) gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen. (Mattheüs 5:17)

De wet en de profeten waren niet slecht. Het was niet het geval dat het Oude Testament slecht was en vernietigd moest worden. Nee, zoals wij in het vorige hoofdstuk lezen, was de wet van Mozes goed. De mens was verkeerd, waardoor hij zich niet aan deze geestelijke geboden kon houden. Jezus vervulde de wet van Mozes: Hij hield zich aan elk gebod. Jezus vervulde ook de profeten, wat inhield dat elke profetie uit het Oude Testament over de Messias in Hem vervuld zou en zal worden.

Stel, jij leeft in de tijd van Jezus en ziet Hem op aarde rondlopen. Als jij naar Jezus kijkt en Zijn karakter en daden vergelijkt met de geboden van de wet, dan zie je dat Jezus geen enkele overtreding begaat en altijd het juiste doet op aarde. Jezus doet geen zonde en Hij zorgt voor de zieken, armen en hulpbehoevenden. Jezus leidt het perfecte leven en je kunt Hem van niets beschuldigen.

Toen Jezus gevangengezet werd, kunnen wij het volgende lezen:

En de overpriesters en heel de Raad zochten een getuigenverklaring tegen Jezus om Hem te kunnen doden, maar vonden die niet. Want velen legden een vals getuigenis tegen Hem af, maar de getuigenissen waren niet eensluidend. (Markus 14:55-56)

Jezus sprak voor grote groepen mensen en er waren nauwelijks momenten dat Hij alleen gelaten werd. In de Bijbel lezen wij dat Jezus 's nachts naar een eenzame plek ging om te bidden met God¹³⁸. Overdag kon dit niet, omdat grote groepen mensen Hem volgden. Al deze tienduizenden of honderdduizenden mensen zagen Hem iedere dag. Niemand kon Hem van iets beschuldigen, Jezus leefde altijd een goed en heilig leven. Zelfs in omstandigheden dat Jezus het moeilijk had, en velen van ons iets verkeerd zouden doen, deed Hij niets zondig. Denk bijvoorbeeld aan de vrienden die het dak van Jezus openmaakten om hun verlamde vriend naar beneden te laten. Velen zouden boos worden omdat hun dak vernield wordt. Of denk aan de onthoofding van Zijn vriend Johannes de Doper en Jezus, ondanks zijn verdriet, toch in liefde bleef handelen voor de mensen om Hem heen. Of denk aan Zijn discipel Judas die Hem verraadde¹³⁹. Onder alle omstandigheden leefde Jezus het perfecte leven en niemand kon Hem beschuldigen.

¹³⁸ Mattheüs 14:13, Markus 1:35, 1:45, 6:31-33, Lukas 4:42 en 9:10.

¹³⁹ Markus 2:1-12, Mattheüs 14:10-14 en 26:47-50.

Daarom kwamen er alleen valse getuigenissen en werd Jezus uiteindelijk onterecht veroordeeld. De duivel wilde Jezus laten kruisigen en op die manier Hem verhinderen om Koning te worden over de wereld. Maar doordat Jezus geen zonde gedaan had, werd Hij onterecht gedood. De duivel maakte een grote fout, want doordat Jezus onterecht werd veroordeeld en gedood, kreeg Hij alle macht en heerschappij terug die de duivel had gekregen van de zonde van Adam en Eva. Jezus had de wet vervuld, werd onterecht gedood en heeft daardoor alle heerschappij en macht ontvangen, precies zoals de profeten hadden aangekondigd¹⁴⁰. Jezus heeft zowel de wet als de profeten vervuld in Zijn leven.

Want het einddoel van de wet is Christus, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft. (Romeinen 10:4)

Laten wij de volgende vraag bestuderen: Waarom moest de wet vervuld worden? Op deze vraag zijn veel antwoorden mogelijk en daarnaast gaat dit om geestelijke principes die moeilijk zijn uit te leggen met aardse woorden. Laten wij een aantal punten behandelen:

In de eerste plaats moest iemand het losgeld betalen voor de mensen, waardoor zij gered konden worden.

Hij (Jezus) heeft Zich gegeven als een losprijs voor allen. Dit is het getuigenis op de door God bestemde tijd. (1 Timotheüs 2:6)

Jezus heeft de wet van Mozes vervuld en vervolgens heeft Hij Zijn leven aan ons gegeven als losprijs. Oftewel, iedereen die gelooft en vertrouwt op Jezus Christus is gered doordat Jezus onze schuld heeft betaald. De enige reden dat Jezus als offer kon dienen, was wanneer Hij perfect volmaakt zou zijn en zonder zonde was. Zoals een offerlam in het Oude Testament

¹⁴⁰ Jesaja 52:13-53:12.

zonder gebrek moest zijn¹⁴¹, moest Jezus Christus zonder gebrek zijn. God had bepaald dat de schuld op deze manier betaald moest worden¹⁴².

In de tweede plaats had de mens een Middelaar nodig die tussen God en de mensen in kon staan. Toen Jezus nog niet was gekomen vroeg Job om een Middelaar. Job zocht Iemand om over zijn klacht te spreken en te vragen om te middelen. Job ondervond grote ellende en ziekte door de duivel¹⁴³ en hij zocht Iemand die voor hem kon opkomen. Iemand die aan God de Vader kon vragen om verzoening en lichamelijke genezing.

Als er dan een afgezant bij hem is, een bemiddelaar, één uit duizend, om de mens bekend te maken wat zijn recht is, dan zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, zodat hij niet neerdaalt in het graf; Ik heb verzoening gevonden. (Job 33:23-24)

Job leefde voor de wet van Mozes. Uiteindelijk was Mozes een middelaar en middelde hij tussen God en het volk¹⁴⁴. Maar ook Mozes was beperkt als middelaar. Uiteindelijk stuurde God Zijn Zoon naar de aarde, zodat Hij een Middelaar kon zijn tussen God en de mensen.

Want er is één God. Er is ook één Middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus. (1 Timotheüs 2:5)¹⁴⁵

Jezus kon alleen middelen als Hij de wet van Mozes zou vervullen en zonder zonde was. Vervolgens moest Hij sterven

¹⁴¹ Leviticus 1:10

¹⁴² Romeinen 3:21-26. Zie ook Openbaring 5:1-5. Jezus moest overwinnen om de boekrol te openen.

¹⁴³ Job 1:12 en 2:7.

¹⁴⁴ Exodus 32:7-14 en Galaten 3:19

¹⁴⁵ Zie ook: Hebréeën 8:6, 9:15 en 12:24.

voor het volken en via deze weg kan Hij nu middelen tussen de mens en God de Vader¹⁴⁶.

In de derde plaats had de mens een volmaakte Hogepriester nodig die medelijden kon hebben met de mens. Doordat Jezus op aarde had geleefd en dezelfde verleidingen als de mensen had, weet Hij hoe moeilijk de strijd voor de mens is. Toch zondigde Jezus niet in Zijn strijd. Hij heeft de wet vervuld, is zonder zonde en dient als Hogepriester in de hemel om verzoening te brengen voor de mensen bij God en Hij pleit voor de mensen in de hemel.

Daarom moest Hij in alles aan Zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen die God betreffen, om de zonden van het volk te verzoenen. Want waarin Hij Zelf geleden heeft, toen Hij verzocht werd, kan Hij hen die verzocht worden, te hulp komen. (Hebreeën 2:17-18)¹⁴⁷

Er zijn nog veel meer redenen te bedenken waarom Jezus de wet moest vervullen, alleen past dit niet in de opzet van dit boek.

Door de tekst van Mattheüs zeggen een aantal christenen dat wij nog steeds onder de wet zijn. Wij gaan voor de volledigheid kort in op de tekst uit Mattheüs en vragen ons af wat Jezus bedoelde met het niet afschaffen van de wet van Mozes.

Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen. Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is. Wie dan een van

¹⁴⁶ Dat Jezus bemiddelt bij God de Vader betekent niet dat de gedachten en de wil van God anders is dan Jezus Christus. Zie bijvoorbeeld Johannes 10:37 en 14:8-11.

¹⁴⁷ Zie ook Hebreeën 3:1, 4:14-16, 6:20, 7:25-28, 8:1 en 9:11.

deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen. Want Ik zeg u: Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan. (Mattheüs 5:17-20)

De Wet en de Profeten zijn er tot Johannes. Vanaf die tijd wordt het Koninkrijk van God verkondigd, en ieder doet het geweld aan. En het is gemakkelijker dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat één tittel van de wet wegvalt. (Lukas 16:16-17)

Zoals wij zagen was de wet van Mozes goed en heilig en van God afkomstig. De geboden van de wet waren niet verkeerd en lieten zien hoe de mens goed kan leven. Wat wel verkeerd was is dat de wet er niet voor kon zorgen dat de mens gerechtvaardigd werd. Het doel van de wet was goed, maar het middel werkte niet door de zondige natuur van de mens. Daardoor kon Jezus zeggen dat geen gebod of letter van de wet zou vervallen. Alleen, de wet is niet meer bestemd voor de rechtvaardigen, maar voor degenen die in zonde leven.

Maar wij weten dat de wet goed is, als men die wettig gebruikt, en als men dit weet: dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige, maar voor wettelozen en voor opstandigen, goddelozen en zondaars, onheiligen en onreinen, (etc.) (1 Timotheüs 1:8-9)

De rechtvaardigen zijn degenen die door Jezus Christus rechtvaardig zijn gemaakt. De rechtvaardige is samen met Jezus gestorven en daardoor ontslagen van de wet¹⁴⁸. De gelovige luistert niet naar de wet, maar luistert naar de Heilige Geest,

¹⁴⁸ Romeinen 7:6. Zie hoofdstuk 3 en 4 een deel 3.

die de gelovige leidt in zijn leven. Betekent dit dat de rechtvaardige gelovige een wetteloos leven hoort te leiden? Nee, want de leiding die de Heilige Geest geeft gaat nooit tegen de wet in. Daarnaast heeft de gelovige zijn zondige natuur met Jezus gekruisigd en leeft hij een nieuw leven geleid door de Heilige Geest¹⁴⁹. In deel 3 van dit boek gaan wij dieper op deze principes in. Voor nu is het belangrijk om te begrijpen dat de wet van kracht blijft, alleen zijn de gelovigen ontslagen van de wet en worden niet veroordeeld door de wet. De wet blijft van kracht voor zondaren en mensen die niet in Jezus Christus geloven. Zij worden geoordeeld op grond van de werken die zij doen en zij worden getoetst aan de wet. Dege-
nen die de wet kennen worden veroordeeld door de wet en degenen die de wet niet kennen gaan verloren zonder de wet.

Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt voor God. Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden. Door de wet is immers kennis van zonde. (Romeinen 3:19-20)

Door de wet weet de gehele wereld dat zij verloren gaat. Tijdens het laatste oordeel voor de grote witte troon worden alle doden geoordeeld, omdat hun werken niet goed waren. Alleen de mensen die Jezus Christus gerechtvaardigd heeft staan in het boek van het leven, alle andere mensen worden onder andere door de wet van Mozes veroordeeld¹⁵⁰.

En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat. (...) En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens. En de doden werden ge-

¹⁴⁹ Galaten 6:22-25

¹⁵⁰ Lukas 16:27-31 en Johannes 5:45-47.

oordeeld overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, overeenkomstig hun werken. (...) en zij werden geoordeeld, ieder overeenkomstig zijn werken. (...) En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen. (Openbaring 20:11-15)

De wet leert de zonde kennen

De tweede reden waar de wet van Mozes voor diende was dat de wet liet zien wat zonde is.

(...) ik (Paulus) zou de zonde niet hebben leren kennen dan door de wet. Ik zou immers ook niet geweten hebben dat begeerte zonde was, als de wet niet zei: U zult niet begeren. (Romeinen 7:7)

In Nederland hebben wij verschillende wetboeken. Waarom zijn deze boeken nodig? Zodat wij weten of wij iets wel of niet mogen doen. Wij kunnen niet verwachten dat iedereen weet wat goed of fout is. De mens wordt gevormd door zijn persoonlijke karakter, door de opvoeding van zijn ouders, de cultuur van een land, de media, het onderwijs, zijn vrienden, zijn collega's, zijn levenservaringen, zijn geloof en nog veel meer andere factoren. Door al deze factoren wordt een mens gehersenspoeld en weet het soms niet meer wat wel of niet goed is.

Kijk bijvoorbeeld naar de media en reclames. Veel mensen bekijken elke dag het nieuws, lezen de krant, horen meningen van geleerden en zien reclames. Elke dag worden bepaalde onderwerpen aangehaald en langzaam geloof je alles wat het nieuws of de televisie zegt. Ik zeg niet dat alle media fout is en niemand de krant mag lezen, maar je moet je wel goed beseffen dat de media jouw visie en leefwijze probeert te veranderen. Veel onderwerpen die de media behandelt, gaan tegen het Woord van God in. Terwijl God twee geslachten heeft gemaakt, de man en de vrouw, vertelt de media dat er

meerdere geslachten of genders zijn. Terwijl God een jongen in de baarmoeder heeft gemaakt, zegt de media dat het kind zelf kan bepalen of het een jongen of meisje wordt. Of denk aan de datingsite voor mensen die naast hun partner nog een geheime relatie zoeken. Of aan bepaalde muzieknnummers waar dronkenschap, drugs, overspel, echtscheiding en zonde onder een vrolijke beat worden verheerlijkt. Het geweten van de mens wordt gemanipuleerd en zaken die de Bijbel als zonde aanmerkt, wordt door de media als zegen gepromoot. Hoe kan de mens in deze wereld nog de waarheid kennen en weten wat een zegen van God is en wat zonde is? De Bijbel laat dit zien.

Door de wet van Mozes kan een mens zien dat hij zondig is. Misschien klaagt zijn geweten hem niet meer aan en denkt hij dat hij goed leeft. Hij doet namelijk alles wat de media verheerlijkt, hoe hij is opgevoed door zijn ouders en het onderwijs hem heeft laten zien. Als hij de wet van Mozes en de geboden leest, dan weet hij dat hij zondig is. Het doel van de wet is om de zonde te laten zien, zodat mensen ervan overtuigd worden dat zij Jezus Christus nodig hebben om gerechtvaardigd te worden. Als mensen beseffen dat zij de heerlijkheid van de hemel missen, zijn zij wanhopig op zoek naar een oplossing.

Wij weten nu dat alles wat de wet zegt, zij dat spreekt tot hen die onder de wet zijn, opdat elke mond gestopt wordt en de hele wereld doemwaardig wordt voor God. (...) Door de wet is immers kennis van zonde. (Romeinen 3:19-20)

De kennis van zonde en dat iemand beseft dat hij niet in de hemel komt, kan drie gevolgen hebben die wij in de drie delen van dit boek behandelen. Het eerste gevolg (deel 1) is dat een persoon er alles aan doet om rechtvaardig te leven en de wet van Mozes te onderhouden. Dit gaat niet lukken, want ieder-

een heeft een zondig natuur¹⁵¹. Het tweede gevolg (deel 2) is dat iemand denkt: ‘nu ben ik zondig, dus maakt het niet meer uit wat ik doe. Het lukt mij toch niet meer om in de hemel te komen.’ Als het om een gelovige gaat, dan kan hij er zelfs een geestelijk sausje overheen gooien. ‘Ik ben onder de genade, dus God vergeef mij wel.’ Als het om een ongelovige gaat, dan kan hij God ontkennen en zeggen dat er geen oordeel komt. Dood is dood. Het derde en juiste gevolg (deel 3) is dat iemand beseft dat hij Jezus Christus nodig heeft, tot geloof komt en gaat wandelen in de rechtvaardigheid die Jezus aan hem geeft. Het is belangrijk dat mensen kennis krijgen over de zonde en dat zij niet uit hun eigen werken in de hemel komen. Het is echter nog belangrijker dat zij erkennen dat zij Jezus Christus nodig hebben en tot geloof komen.

Maar de Schrift heeft alles onder de zonde opgesloten (sygkleiō), opdat de belofte aan de gelovigen gegeven zou worden door het geloof in Jezus Christus. (Galaten 3:22)

De Bijbel laat duidelijk zien wat zonde is. En dat is veel meer dan sommigen denken. De conclusie van Paulus is dat iedereen door de wet van Mozes kan zien dat hij onder de macht van de zonde staat. De wet van Mozes geeft hier openbaring over. Het Griekse woord voor opgesloten is ‘sygkleiō’ en betekent ‘insluiten’. Dit woord wordt ook gebruikt in Lukas 5:6 bij de wonderbare visvangst. Op het woord van Jezus wierpen de discipelen de netten uit in het water en een grote hoeveelheid vissen ‘sluiten in’ het net. Oftewel, de vissen werden gevangen in de net van de discipelen. Door de wet van Mozes leest iedereen dat hij gezondigd heeft en dus gevangen is genomen door de zonde, zoals een vis gevangen is door een net. Niemand is rechtvaardig. Alleen door het geloof in Jezus Christus wordt de gevangene bevrijdt van de gevangenis van de zonde.

¹⁵¹ Romeinen 3:9-18

Laten wij kort terugkeren naar de Israëlieten in de woestijn. Zij werden door de offerdiensten herinnerd aan de macht van de zonde en dat zij niet konden losbreken van de zonde. Bij een overtreding van de wet moest de Israëliet een dier naar de priesters brengen om te slachten voor Gods aangezicht¹⁵². Hierdoor werd hij vergeven. Het gevolg was dat de Israëlieten elke keer naar de priesters moesten gaan als zij gezondigd hadden. Elke keer besepte de zondaar dat hij gezondigd had, maar ook alle andere Israëlieten waar hij langs liep konden zien dat er gezondigd was en er een offer nodig was. Oftewel, elke dag werd iedereen aan de zonde herinnerd. Daarnaast moest de Hogepriester eenmaal per jaar verzoening brengen voor het gehele volk op de grote verzoendag. Ook op deze dag dachten de Israëlieten na over de zonde.

Maar nu wordt men door deze offers elk jaar opnieuw aan de zonden herinnerd. (Hebreeën 10:3)

De wet van Mozes en de verplichtingen om offers te brengen zijn bedoeld om te herinneren en denken aan de zonde.

De wet doet de overtredingen toenemen

Het volgende waar de wet voor diende was dat de overtredingen in de wereld toenam. Ja, je leest het goed. De wet deed de overtredingen in de wereld toenemen.

De wet echter kwam er nog bij opdat de overtreding zou toenemen, (...) (Romeinen 5:20)

Waar toe dient dan de wet? Zij is eraan toegevoegd omwille van de overtredingen (...) (Galaten 3:19)

¹⁵² Leviticus 4:1-35

De wet zorgde er niet voor dat een mens een zondaar werd. Ieder mens was een zondaar door de overtreding van Adam¹⁵³ en kreeg een zondige natuur. De zonde was niet ontstaan vanaf de wet van Mozes, maar vanaf het moment dat Adam en Eva de verboden vrucht aten van de boom van kennis van goed en kwaad. Vanaf dat moment is de straf op de zonde, de dood, in de wereld gekomen.

De wet brengt immers toorn teweeg, want waar geen wet is, is ook geen overtreding. (Romeinen 4:15)

Want totdat de wet er kwam, was er wel zonde in de wereld. Zonde wordt echter niet toegerekend als er geen wet is. (Romeinen 5:13)

Iedereen in het boek Genesis leed onder de straf van de zonde van Adam. Iedereen zou uiteindelijk sterven. Tegelijkertijd leren wij in Romeinen 5:13 dat de zonde niet (volledig) toegerekend werd omdat de wet van Mozes nog niet gegeven was. Zonde werd dus minder of in bepaalde gevallen niet bestraft. Denk bijvoorbeeld aan Kaïn. Kaïn vermoordde zijn broer Abel en volgens de wet van Mozes moest hij direct gedood worden. Maar wij lezen dat dit nog niet van God hoefde en hij spaarde zijn leven en beschermde hem¹⁵⁴. Of denk aan Abraham die met zijn halfzus trouwde. Wij lezen nergens een berisping van God, terwijl God deze relatie later in de wet verbood¹⁵⁵.

Aan de ene kant oordeelde God in het boek Genesis en lezen wij over de straf over de generatiegenoten van Noach, de steden Sodom en Gomorra en de spraakverwarring toen de stad Babel werd gebouwd¹⁵⁶. Aan de andere kant ging God,

¹⁵³ Romeinen 5:12

¹⁵⁴ Genesis 4:1-16. Ook al beschermde God Kaïn, Kaïn ondervond wel een vloek doordat hij zijn broer vermoordde.

¹⁵⁵ Vergelijk Genesis 20:12 met Leviticus 18:6-9.

¹⁵⁶ Genesis 6:1-7:23, 11:1-9 en 19:1-29.

als er berouw was over de zonde of het in onwetendheid was gedaan, voorbij aan de ongerechtigheden¹⁵⁷. Een mooi voorbeeld hiervan is het verhaal van de hoer Rachab¹⁵⁸. Voordat Rachab de Israëlieten en de wet van Mozes leerde kennen, leefde zij in de stad Jericho en bedreef zij prostitutie. Jozua, de bevelhebber over de Israëlieten, wilde de stad Jericho veroveren en met de grond gelijkmaken. Hiervoor stuurde hij twee verspieders die in het geheim de stad Jericho bekeken. De verspieders overnachtten bij Rachab. De koning van Jericho kreeg te horen dat er verspieders in zijn stad waren en stuurde mannen om hen te vinden, maar Rachab hield de verspieders verborgen en zorgde ervoor dat zij konden ontsnappen. Vervolgens verwoestten Jozua en het volk Israël de stad Jericho en iedereen, behalve Rachab en haar familie, vond de dood. Dankzij deze geloofsdaad die Rachab aan de verspieders bewees, werden zij en haar familie gered van de dood. Rachab leefde eerst in prostitutie. De straf op prostitutie en overspel was volgens de wet van Mozes de dood¹⁵⁹. Maar Rachab leefde nog niet onder de wet van Mozes en het werd haar niet toegerekend. Zij bleef in leven en mocht te midden van het volk Israël leven. Wanneer zij, nadat zij werd toegevoegd aan het volk Israël en onder de wet van Mozes kwam, in prostitutie bleef leven, dan volgde onmiddellijk de straf op haar zonde. Gelukkig besloot Rachab te breken met de prostitutie en trouwde zij met Salmon¹⁶⁰. Zij had gezondigd, maar dit werd haar niet toegerekend.

De wet liet de overtredingen en de schuld toenemen. Dit kwam ten eerste doordat er meer regels werden opgesteld. Denk aan het voorbeeld van Abraham die trouwde met zijn halfzus. Ten tweede werd bekend wat de zonde was, zodat er geen onwetendheid meer bestond over de zonde. Mensen zagen dat zij zondigden, werden bewust van hun overtredingen

¹⁵⁷ Handelingen 17:30

¹⁵⁸ Jozua 2:1-24 en 6:22-25

¹⁵⁹ Leviticus 19:29, Deuteronomium 23:17 en Johannes 8:1-5.

¹⁶⁰ Mattheüs 1:5

en wisten dat de zonde bestraft werd. Denk aan het voorbeeld van Rachab. Ten derde lokte de wet de zonde uit.

Want toen wij in het vlees waren, waren de hartstochten van de zonden, die geprikkeld worden door de wet, in onze leden werkzaam om vrucht te dragen voor de dood. (Romeinen 7:5)

Stel, je past op een kind en je moet even naar de wc. Het kind is rustig en lief aan het spelen met zijn lego en heeft geen behoefte om iets anders te gaan doen. Vlak voordat je naar de wc gaat zeg je tegen het kind: ‘Ik ga nu eventjes naar de wc. Luister goed: er is een pot met snoep in de kast. Jij mag geen snoepje pakken.’ Het kind wist eerst niet eens dat er een pot met snoep was, maar doordat jij hem daarop wees, begint het moeilijk te worden. Zou ik stiekem een snoepje pakken? Zou hij het doorhebben? In deze situatie had je beter niets kunnen zeggen en dan was er ook geen aanleiding bij het kind geweest om ondeugend te zijn. Jouw gebod heeft ervoor gezorgd dat er een verlangen in het kind is ontstaan om te zondigen.

Een ander voorbeeld. Ik verbied het jou om over een paarse pinguïn na te denken. Zet een timer en denk dertig seconden lang niet na over een paarse pinguïn. Ik weet dat dit de lastigste dertig seconden ooit waren om niet over een paarse pinguïn na te denken. Er gingen waarschijnlijk jaren voorbij waarbij jij nooit aan een paarse pinguïn dacht. Maar doordat het voor dertig seconden verboden was, wilde je erover nadenken. Mijn verbod heeft een aanleiding van overtreding gegeven.

Dit was ook het geval met de wet. Natuurlijk was het altijd mogelijk geweest om per ongeluk een zonde te doen, zonder te weten dat het zonde was. Maar de mens kan niet tegen de woorden: ‘dit is verboden’. Juist die woorden zetten de mens ertoe aan om te zondigen. Waarom zijn scheldwoorden en vloeken vaak woorden die aanstootgevend zijn voor bepaalde groepen? Waarom vloeken mensen met ziekten, met

God of andere gevoelige onderwerpen die mensen pijn kunnen doen? Als iets tegenzit dan heeft niemand moeite met de woorden 'O, nee' of 'ach'. Waarom kiezen veel mensen woorden die je eigenlijk niet mag uitspreken en mensen pijn kunnen doen? Omdat het verboden is en de mens is geneigd om iets te doen dat verboden is. De wet zorgde ervoor dat de overtredingen toenamen, omdat het ons zondige karakter uitdaagde en daardoor aan ons liet zien dat wij een zondig en opstandig karakter hadden.

In een aantal kerken wordt iedere week de tien geboden voorgelezen en vertelt wat de gemeenteleden niet mogen doen. Maar zorgt dit er niet onbewust voor dat wij uitgedaagd worden om de zonde wel te doen? Ik wil liever horen wat ik wel mag doen en wat Jezus voor mij heeft gedaan, dan mijn hele leven horen wat ik niet mag doen. Ik wil kijken naar de goedheid van Jezus en op Hem lijken, dan te kijken naar de slechtheid van de zonde en er alles aan doen om niet op de zonde te lijken. Als iemand naar de complete goedheid van Jezus kijkt, dan bestaat er geen verlangen om te zondigen.

Paulus legde de werking van de wet verder uit in de Romeinenbrief, welke wij vers voor vers gaan bestuderen. Paulus nam de zonde van de begeerte als voorbeeld in zijn onderwijs.

Maar de zonde heeft door het gebod een aanleiding gevonden en in mij allerlei begeerte teweeggebracht, want zonder de wet is de zonde dood. (Romeinen 7:8)

Het zondige karakter van de mens zoekt een oorzaak of aanleiding waardoor hij opstandig kan zijn tegen God. Als de mens niet weet hoe hij kan rebelleren tegen God, dan kan de mens ook niet bewust zondigen. De wet liet zien hoe de mens kan rebelleren tegen God en dus had het zondige karakter van de mens een aanleiding gevonden om te rebelleren en zondig te zijn tegenover God.

Ik nu leefde voorheen zonder wet, maar toen het gebod kwam, is de zonde weer levend geworden. Ik echter ben gestorven. (Romeinen 7:9)

De zondige natuur heeft dus een wet of gebod nodig, zodat deze kan zondigen tegen God. Stel, ik doe vandaag een zonde en weet niet dat het een zonde is. Ik leef op dit moment met het besef dat ik recht voor God sta. Ik voel mij niet bedreigd door Gods oordeel en heb geen zondebesef, omdat ik niet weet dat ik aan het zondigen ben. Ik leef. Als de Heilige Geest tot mij spreekt en zegt dat het zonde is, dan weet ik dat ik niet rechtsta voor God. Oftewel, de zonde is weer levend geworden. Ik weet dat God het recht heeft om mij te veroordelen en ik de dood en de afzondering van God verdien en geen recht meer heb op het eeuwige leven met God¹⁶¹. Ik dacht eerst dat ik leefde, maar door de wet kom ik erachter dat ik geestelijk dood ben.

En het gebod, dat tot leven had moeten leiden, bleek voor mij de dood te betekenen. (Romeinen 7:10)

De wet van Mozes was goedbedoeld en als iemand deze wet onderhield, dan zou dit hem leven en zegen geven¹⁶². Maar door het zondige karakter en ongehoorzaamheid van de mens leidde de wet van Mozes niet tot leven en zegen, maar tot dood en vloek.

Want de zonde heeft door het gebod een aanleiding gevonden en mij misleid en daardoor gedood. (Romeinen 7:11)

De reden waarom de wet de dood en de vloek heeft gebracht komt door het zondige karakter van de mens die erachter is

¹⁶¹ Voor dit voorbeeld gaan wij eventjes voorbij het feit dat God genadig is en wil vergeven.

¹⁶² Leviticus 18:5, Deuteronomium 28:1-2 en 30:15-16.

gekomen dat deze in opstand kan komen door God. De mens leest een gebod en de zondige natuur van de mens wil deze verbreken, zoals wij in deze paragraaf hadden behandeld. Doordat een gebod de aanleiding geeft om te zondigen, zorgt de wet ervoor dat de overtredingen toenemen. Daarnaast misleiden de geboden de mens. Net zoals de slang Adam en Eva misleidde door een gebod van God als beperking te zien¹⁶³, zo kunnen de geboden in de wet van Mozes ook de mens misleiden. Soms wordt gedacht: ‘Dit mag niet omdat God mijn vrijheid wil afpakken.’ Dit klopt niet. Alles wat God verbood diende er juist voor dat de mens niet onder het slavenjuk kwam van de zonde, de vloek en de dood. God gaf geboden om de mens te helpen en niet om tegen te werken.

Zo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed¹⁶⁴. Is dan het goede de oorzaak van mijn dood geworden? Volstrekt niet! Maar de zonde heeft – opdat zij als zonde zichtbaar zou worden – door het goede voor mij de dood teweeggebracht, opdat door het gebod de zonde uitermate zondig zou blijken te zijn. (Romeinen 7:12-13)

Door de wet zijn de overtredingen toegenomen en beseft de mens dat hij onder de dood, de vloek en het oordeel staat. Paulus maakt duidelijk dat de reden dat de mens onder de dood staat niet de schuld is van de wet van Mozes, maar komt door het zondige karakter van de mens. Het goede, de wet van Mozes, is niet de oorzaak van de dood en het oordeel, maar de zondige natuur van de mens zorgde hiervoor.

Laten wij nog één tekst bestuderen die Paulus aan de gemeente te Korinthe schreef.

¹⁶³ Genesis 3:1-7

¹⁶⁴ Deze tekst hebben wij uitgebreid behandeld in hoofdstuk 4 en zullen wij niet nogmaals behandelen.

De prikkel nu van de dood is de zonde, en de kracht van de zonde is de wet. (1 Korinthe 15:56)

De context van deze tekst gaat over de opname van de gemeente waarbij de lichamen van alle gelovigen veranderd zullen worden. Vlak voordat de gelovigen worden opgenomen in de hemel ontvangen zij nieuwe lichamen. De lichamen waarin wij nu leven zijn stoffelijk en vergaan. Paulus schreef dat wij vlak voor de opname een nieuw lichaam van Jezus ontvangen die onsterfelijk is. Wanneer dit gebeurt is de dood definitief verslagen en heeft de dood geen recht meer op de gelovigen. Tot de opname van de gemeente is de natuurlijke dood overal aanwezig en niemand ontkomt hieraan. Ik bid dat jij honderdtwintig jaar wordt in alle gezondheid en kracht, maar er komt een moment dat jouw natuurlijke lichaam ermee stopt. Waarom? Omdat het natuurlijke lichaam onderworpen is aan de zondemacht. Ja, Jezus bevrijdt ons van de zondemacht, onze geest en (een deel van de) ziel zijn gered en leven eeuwig en Jezus wil ons lichaam genezen. Maar nee, ons natuurlijke lichaam leeft niet voor eeuwig. De vloek¹⁶⁵ die rust op ons natuurlijke lichaam is nog niet volledig verbroken. Het lichaam vergaat en wij krijgen er een nieuw onsterfelijk lichaam voor terug.

1 Korinthe 15:56 zegt dat de prikkel van de dood de zonde is. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen en door de zonde leven wij in een vervallen schepping.

Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen, en door de zonde de dood, en zo de dood over alle mensen is gekomen, in wie allen gezondigd hebben. (Romeinen 5:12)

De dood heeft dus de macht gekregen over de complete vervallen schepping. Zowel dier als mens komt te overlijden. En

¹⁶⁵ Genesis 3:19

waar haalt de zonde zijn kracht vandaan? Dat is van de wet. Door de wet ontstaat het verlangen in de zondige mens om te zondigen en te rebelleren tegen God. De wet van Mozes laat de overtredingen toenemen.

De wet als leermeester

Het volgende punt waar de wet voor diende was dat de wet een leermeester was voordat Jezus en de genade kwam. In het derde hoofdstuk van de Galatenbrief schreef Paulus dat de wet diende omwille van de overtredingen en dat de wet liet zien wat de zonde is. Vervolgens schreef hij het volgende:

Voordat het geloof echter kwam, werden wij door de wet bewaakt, als gevangenen opgesloten, totdat het geloof geopenbaard zou worden. Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden. Maar nu het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder een leermeester. (Galaten 3:23-25)

De wet diende als leermeester¹⁶⁶. Leermeester komt van het Griekse woord ‘paidagōgos’ en wordt als volgt vertaald in de Bijbelvertalingen:

HSV: leermeester

NBG en SV: tuchtmeester

NBV21: onder toezicht

BGT: bewaker

GNB: oppasser

KJV: schoolmaster (schoolmeester/onderwijzer)

AMP: tutor and disciplinarian (Docent en disciplinair, iemand die regels en straffen oplegt.)

¹⁶⁶ Gelovige heidenen zijn nooit onder de wet geweest en dus was de wet ook geen leermeester over heidense volken, zoals Nederland. De wet was een leermeester voor de Israëlieten voor de kruisiging en opstanding van Jezus.

Als wij vandaag aan een leermeester denken, dan denken wij aan een lieve meester of juf die lesgeeft aan een klas kinderen. De meester doet zijn best om de kinderen bij de les te houden en als een kind dat niet doet, volgt er een lichte straf, zoals nablijven, strafregels schrijven, op de gang zitten of melden bij de directeur. Als wij een paar honderd jaar teruggaan, waren de straffen erger en mocht de meester gebruik maken van lijfstraffen. Denk bijvoorbeeld aan het slaan met de liniaal, zweepslagen op de rug of het knielen op een houten plank voorin de klas waarbij het volle gewicht van het kind op zijn knieën rustte en daardoor pijn deden. Ook mentaal werden kinderen gestraft. Soms moest een kind een bord met de tekst 'domoor' of 'kwaaddoener' om zijn nek dragen. Als de Bijbel spreekt over het feit dat de wet een leermeester voor de mens was voordat Jezus was gekomen, dan moeten wij niet denken aan de fijne terechtwijzingen van vandaag op school, van de erge terechtwijzingen van honderden jaren geleden, maar van een nog wreder meester waarbij elke overtreding zeer zwaar gestraft werd.

Laten wij kort de geschiedenis induiken en kijken wie de leermeesters waren in de tijd van Paulus en het Romeinse rijk. In deze tijd waren er rijke ouders, kinderen en slaven. De rijke ouders hadden geen tijd om de hele dag bij het kind te zijn. Toch wilde zij iemand aanstellen die het kind beschermde tegen gevaar en ervoor zorgde dat het kind goed opgevoed werd en geen misdrijven of kwalijke zaken uitvoerde. Hiervoor stelde zij een slaaf aan, de leermeester. De leermeester zorgde voor het kind, beschermde hem tegen gevaar en bracht hem naar school. Meestal werden niet de beste slaven aangesteld om als leermeester te dienen, maar juist de slaven die geen ander werk konden doen en als uitschot werden beschouwd. Hoe zou de relatie tussen zo'n leermeester en kind zijn? In de eerste plaats waren de leermeesters vrijheidsberovend. Als een kind van veertien jaar continu in de gaten werd gehouden door een leermeester, dan tastte dat de vrijheid aan. In de tweede plaats was de leermeester streng en wreed. Hij

stond erom bekend dat hij het kind op harde wijze terechtstelde, waarbij lijfstraffen werden toegestaan. In de derde plaats was de leermeester geen goed voorbeeld voor het kind. Als het kind op school zat, dan kon de leermeester in een bepaalde ruimte wachten samen met de andere leermeesters. Vaak ontstonden er grote ruzies en vochten de leermeesters met elkaar. Daarnaast had de leermeester geen goed taalgebruik, wat natuurlijk niet goed was voor de opvoeding van het kind. In de vierde plaats was er niet veel sprake van liefde tussen een leermeester en het kind. Een slechte en gefrustreerde slaaf werd aangesteld voor deze taak en het kind moest luisteren. Dit is een hele andere relatie als tussen een vader en zoon. In de vijfde plaats was de leermeester tijdelijk aangesteld. Als het kind volwassen werd, had hij geen leermeester meer nodig. Als Paulus zei dat de wet van Mozes een leermeester was voor de Israëlieten, dan bedoelde hij dit voorbeeld uit de Romeinse geschiedenis en niet het voorbeeld van een positieve en lieve leermeester in onze tijd.

Nu wij weten wat een leermeester was in de tijd van Paulus, laten wij dan Galaten 3:23-24 nogmaals bestuderen.

Voordat het geloof echter kwam, werden wij door de wet bewaakt, als gevangenen opgesloten, totdat het geloof geopenbaard zou worden. (Galaten 3:23)

Alle zonde werd door de wet opgesomd en de mens die de wet las kon maar tot één conclusie komen: De zonde en de wet zijn een gevangenis voor de mens waar hij niet vandaan kan wegvlugten. De wet van Mozes zorgde ervoor dat de mens een slaaf werd van de wet en in onvrijheid leefde. Ook al wilde een Israëliet goed leven en Gods wetten in acht nemen, toch bleef hij gevangen zitten doordat hij niet verlost kon worden van zijn zondige natuur. Van de buitenkant zag hij er misschien goed uit, maar van de binnenkant bleef hij een zondige en slechte natuur bezitten. Dit duurde totdat het geloof kwam, oftewel totdat Jezus Christus kwam en mensen

via het geloof gerechtvaardigd konden worden en in de vrijheid werden gezet. De wet zorgde voor gebondenheid en de genade van Jezus en de Heilige Geest zorgen voor volkomen vrijheid.

Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus (...)
(Galaten 3:24)

Zoals de wet de mens bewaakte en hij als gevangene was opgesloten, zo was de wet van Mozes ook de leermeester van de mens. De wet was ten eerste vrijheidsberovend, omdat de wet werkte met geboden en bepalingen, terwijl de oorzaak van de zondigheid van de mens niet werd opgelost. Ten tweede werd de zonde zeer zwaar gestraft waarbij Israëlieten onder andere gestenigd werden of uit de gemeenschap werden gestoten. Ten derde was de wet van Mozes niet het juiste voorbeeld. Mensen worden namelijk gered door de genade van God en het geloof in Jezus Christus en niet door de werken van de wet. De wet is heilig en goed, maar het laat iets zien waar mensen zich nooit aan kunnen houden. De wet is bedoeld om de zondige natuur van de mens te laten zien, terwijl wij juist de gerechtigheid van Jezus nodig hebben. In de vierde plaats was er geen liefde of genade in de wet. Elk overtreden gebod vereiste een oordeel over een mens of dier. Daarom zei Paulus dat *'de letter doodt'*¹⁶⁷. God bleef uit zijn genade liefdevol naar Zijn volk, maar als God strikt de wet van Mozes zou gebruiken in iedere situatie dan verdiende iedereen de vloek en de dood. In de vijfde plaats waren de werken van de wet van tijdelijke aard, aangezien Jezus Christus zou komen en mensen vanaf Jezus Christus door het geloof gerechtvaardigd worden. Door Jezus leven wij niet meer onder de wet en de leermeester, maar onder Zijn genade en door het geloof.

¹⁶⁷ 2 Korinthe 3:6

Tijdelijke verzoening

Het volgende waar de wet voor diende was dat het zorgde voor tijdelijke verzoening. In hoofdstuk 4 zagen wij dat een dier niet kon leiden tot vergeving of verzoening. Toch stelde God de offerdiensten in als een geloofsdaad waarbij God de mens kon vergeven. Elk offer verwees naar het offer van Jezus en daardoor kon God de mens vergeven. Niet door het offer van het dier, maar door het offer van Jezus Christus.

*Als één persoon uit de bevolking van het land zonder opzet gezondigd heeft omdat hij iets gedaan heeft tegen een van de geboden van de HEERE, iets wat niet gedaan mag worden, zodat hij schuldig is geworden, of als zijn zonde die hij begaan heeft, hem later bekendgemaakt wordt, dan moet hij zijn offergave brengen: een geit, een vrouwtje zonder enig gebrek, voor zijn zonde, die hij begaan heeft. (...) Zo zal de priester verzoening voor hem doen, en **het zal hem vergeven worden**. (Leviticus 4:27-31)*

Het zondoffer voor verzoening was een beeld van Jezus. Het was een voorafschaduwing van het offer van Jezus Christus. Door de geloofsdaad van de Israëliet werd de zonde vergeven en hierdoor kon God te midden van Zijn volk wonen¹⁶⁸.

Want als het bloed van stieren en bokken en de as van de jonge koe, op de verontreinigden gesprenkeld, hen heiligt tot reinheid van het vlees, (Hebreeën 9:13)

Het bloed van stieren werd gebruikt om verzoening te brengen tussen God en de zondaar. De as van de jonge koe werd gebruikt om reinigingswater van te maken. Als een Israëliet een dood lichaam aanraakte, dan was hij volgens de wet van Mozes onrein. Om weer rein te worden moest hij gesprenkeld worden met deze reinigingswater en kon hij weer deelnemen

¹⁶⁸ Exodus 29:38-46

aan de ceremoniële diensten. De offerdiensten en bijbehorende bepalingen kon een Israëliet reinigen. Alleen bleef de reiniging beperkt tot het vlees, oftewel tot de buitenkant van een mens. De offerdiensten konden niet de slechte natuur van de mens die aan de binnenkant aanwezig was reinigen of herstellen. De wet van Mozes en de offerdiensten dienden tot verzoening tussen God en de mens, maar waren in veel opzichten beperkt en er was een andere oplossing nodig.

De rechtspraak

In Nederland zijn er ongeveer 2500 rechters. Zij hebben de taak om recht te spreken en te oordelen of een verdachte een misdrijf heeft gepleegd. De verdachte wordt veroordeeld als hij een strafbaar feit heeft gepleegd die bewezen kan worden door het openbaar ministerie of de tegenpartij en hij toerekeningsvatbaar is. Een rechter beoordeelt dit, maar doet dit niet uit de losse pols. Om dit te doen maakt hij gebruik van burgerlijke, strafrechtelijke en andere wetboeken. Deze wetboeken zijn nodig zodat iedere burger uit Nederland op dezelfde manier gestraft wordt voor zijn misdaad¹⁶⁹. Als de rechters geen wetboeken hebben, dan kunnen zij niet op een juiste en eerlijke manier rechtspreken. De ene rechter vindt het bijvoorbeeld niet erg dat de verdachte de boom van de burens heeft gekapt, terwijl een andere rechter dit als een misdrijf ziet. Om ervoor te zorgen dat iedereen op dezelfde manier wordt beoordeeld en bestraft, is het nodig dat de wetten zijn opgeschreven. Een land zonder wetboek wordt een wetteloos land, waarin niemand weet wat wel of niet mag.

Laten wij kijken naar de context waarin Mozes de wetten van God ontving. Exodus 1 en 2 laten het levensverhaal van Mozes zien. Wij leren dat Mozes werd geboren, diende bij de farao, een Egyptenaar doodde en uiteindelijk op de

¹⁶⁹ Rechters mogen natuurlijk een straf verminderen of verzwaren vanwege persoonlijke omstandigheden. Maar iemand wordt veroordeeld doordat hij een strafbaar feit heeft gepleegd die staat opgeschreven in de wet.

vlucht sloeg naar de woestijn. Exodus 3 tot en met 12 leert ons hoe God Mozes had geroepen, hoe Mozes terugkeerde naar Egypte en hoe er tien plagen over Egypte kwamen. Exodus 13 tot en met 17 leert ons hoe de Israëlieten uit Egypte wegtrokken, door de Schelfzee trokken en hoe God hun beschermde tegen de Egyptenaren, dorst, honger en de Amalekieten door verschillende wonderen te verrichten. Exodus 18 spreekt over de ontmoeting van de schoonvader van Mozes aan het volk en vanaf Exodus 19 werd de wet aan Mozes gegeven en zien wij alle geboden en bepalingen van de wet.

Van Exodus 1 tot en met 12 was de wet van Mozes niet nodig om recht te kunnen spreken en bestond deze nog niet. De Israëlieten vielen namelijk onder het Egyptische rechtssysteem. Pas op het moment dat de Israëlieten uit Egypte wegtrokken hadden zij een eigen rechtssysteem nodig. Exodus 18 is hierbij een belangrijk hoofdstuk omdat het laat zien hoe er recht werd gesproken voordat God de wet aan Mozes gaf. De schoonvader van Mozes, Jethro, bezocht Mozes en het volk en hij keek hoe Mozes het volk leidde, onderwees en rechtsprak.

*Het gebeurde dan de volgende dag dat Mozes zitting hield om recht te spreken over het volk. Het volk stond voor Mozes, van de morgen tot de avond. Toen de schoonvader van Mozes zag wat hij allemaal voor het volk deed, zei hij: Wat betekent dit wat je voor het volk doet? Waarom houd je alléén zitting, terwijl heel het volk van de morgen tot de avond tegenover je staat? Toen zei Mozes tegen zijn schoonvader: **Omdat het volk naar mij toe komt om God te raadplegen.** Wanneer zij een zaak hebben, komt men daarmee naar mij en oordeel ik tussen de een en de ander. Ik maak hun de verordeningen van God en Zijn wetten bekend. (Exodus 18:13-16)*

Zie je het voor je? Eén man die rechtsprekt over een volk van honderdduizenden of miljoenen mensen? Bij elke vraag of rechtszaak die het volk had ging Mozes God raadplegen.

Aan de hand van Gods antwoord gaf hij aan wat een Israëliet moest doen. De rechtspraak van Mozes klopte altijd, want hij tapte uit de wijsheid van God. Maar dit was niet een goede manier om recht te spreken, want één persoon kon nooit de last dragen van miljoenen mensen. Dit viel ook Jethro op.

Maar de schoonvader van Mozes zei tegen hem: Wat je doet, is niet goed. Je zult er zeker aan bezwijken, zowel jij als dit volk dat bij je is, want dit is te zwaar voor je. Je kunt dit niet alleen doen. (Exodus 18:17-18)

Vervolgens gaf Jethro Mozes advies.

*Luister nu naar mijn stem. Ik zal je raad geven en God zal met je zijn. Jij moet het volk bij God vertegenwoordigen en jij moet de zaken voor God brengen. Je moet hun de verordeningen en de wetten voorhouden en hun de weg bekendmaken waarop zij moeten gaan en het werk dat zij moeten doen. Jij echter, jij moet daarnaast onder heel het volk omkijken naar bekwame mannen, godvrezende, betrouwbare mannen, die een afkeer hebben van winstbejag. **Je moet leiders over duizend, leiders over honderd, leiders over vijftig en leiders over tien over hen aanstellen.** Zij moeten altijd over dit volk oordelen. Maar laat het zo zijn dat zij elke grote zaak bij jou brengen, en zelf over elke kleine zaak oordelen. Maak het zo voor jezelf lichter en laat hen die last samen met je dragen. Als je dit doet en God het je gebiedt, dan zul je staande kunnen blijven en zal dit hele volk ook in vrede naar zijn woonplaats gaan. (Exodus 18:19-23)*

Mozes luisterde naar Jethro en volgde zijn advies op. Hij stelde bekwame mannen op en stelde hun als leiders en rechters over het volk aan. Bij kleine geschillen kon de Israëliet terecht bij een leider van het volk en als een leider het niet wist, kon hij de rechtszaak aan Mozes voorleggen. Hierdoor hoefde Mozes minder te doen. Wat hadden de rechters nodig om

recht te spreken? De wet, waardoor zij een eerlijk oordeel konden vellen. Exodus 18 spreekt over de aanstelling van deze rechters en Exodus 19 spreekt over Mozes die de wet en geboden van God ontving. Waarom had Mozes de wet nodig? Omdat hij de wetten en geboden van God aan de rechters moest geven, zodat zij recht konden spreken en zij de mensen konden onderwijzen in de wet van God.

Toen Mozes de taak van rechter en leider als enige deed, had hij geen wetboek nodig. Zoals wij zagen kon hij elke rechtszaak aan God voorleggen en God wist in elke situatie wat het juiste was. De andere rechters konden dit niet, want God en Mozes hadden een unieke relatie in de tijd van het Oude Testament.

De HEERE sprak tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals een man met zijn vriend spreekt. (Exodus 33:11)

En er is in Israël geen profet meer opgestaan zoals Mozes, die de HEERE kende van aangezicht tot aangezicht, (Deuteronomium 34:10)

Vandaag kan iedere gelovige Gods stem verstaan door de vervulling van de Heilige Geest, maar in het Oude Testament was dit nog niet voor iedereen mogelijk. Om die reden kon Mozes zijn zaak voorleggen aan God en konden de individuele Israëlieten of rechters dit niet doen. Daarom hadden de rechters het wetboek nodig om te ontdekken hoe God over een situatie dacht.

Schaduwbeeld van Jezus

Laten wij kijken naar het volgende punt waar de wet voor diende. God heeft ons Zijn wetboek en het Oude Testament gegeven zodat wij Zijn geliefde Zoon Jezus ontdekken. Het Oude Testament spreekt over Jezus door de verhalen, personen en profetieën heen. Toen de apostel Filippus de apostel

Nathanaël ophaalde, zei hij dat hij de Messias, Jezus Christus, had gevonden. Hoe wist Filippus dit? Doordat hij de verhalen over de Messias kende vanuit de wet van Mozes en vanuit de profetenboeken. Toen hij Jezus zag wist hij dat dit de beloofde Messias was en dat God over Hem had geschreven.

Filippus vond Nathanaël en zei tegen hem: Wij hebben Hem gevonden over Wie Mozes in de wet geschreven heeft, en ook de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazareth. (Johannes 1:46)

Niet alleen Filippus zag dat Jezus in de wet van Mozes werd beloofd, ook Jezus Christus zei dat de wet en de profeten over Hem hadden geschreven.

En Hij (Jezus) zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen Ik nog bij u was, dat alles vervuld moest worden wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes en in de Profeten en in de Psalmen. (Lukas 24:44)

Toen Jezus was opgestaan uit de dood, verscheen hij aan twee mannen die onderweg waren naar het dorp Emmaüs¹⁷⁰. Deze mannen waren aan het spreken over Jezus en hoe het kon dat Hij werd gekruisigd. Zij dachten dat dit de Profeet was waar Mozes over schreef¹⁷¹ en dat Hij hun zou bevrijden van de Romeinse overheersing. Toch stierf de Profeet aan het kruis. Plotseling verscheen Jezus aan hen, maar zij hadden niet door dat het Hem was. Jezus vroeg waar zij over spraken en de discipelen vertelde het verhaal over Jezus de Nazarener. Hoe God Hem gebruikte, hoe Hij werd gekruisigd en dat zij dachten dat deze Man het volk Israël zou verlossen van de Romeinen. Vervolgens nam Jezus het woord en aan de hand van Mozes en de profeten legde Hij uit hoe de Messias moest le-

¹⁷⁰ Lukas 24:13-35

¹⁷¹ Deuteronomium 18:15-19

ven en dat de Messias gekruisigd moest worden aan het kruis. Jezus kon aan de hand van de wet van Mozes getuigen wat er gebeuren moest. Oftewel, de wet van Mozes profeteerde over Jezus Christus.

Want al de profeten en de Wet hebben tot Johannes toe geprofeteerd. (Mattheüs 11:13)

In het Oude Testament zien wij Jezus Christus en nadat Jezus terugging naar God de Vader, verkondigden Zijn discipelen het evangelie en daarbij gebruikten zij vaak teksten van de wet of de profeten¹⁷². Hierdoor konden zij aan de Israëlieten laten zien dat Jezus de beloofde Messias was en is. Filippus verkondigde bijvoorbeeld aan de hand van Jesaja 53:7-8 aan de Ethiopische kamerheer dat Jezus de Messias is.

En Filippus deed zijn mond open en, uitgaande van dat Schriftwoord, verkondigde hij hem Jezus. (Handelingen 8:35)

Of denk aan Paulus. Toen Paulus op doorreis was en in verschillende gebieden het evangelie verkondigde, ging hij vaak eerst naar de Israëlieten in de synagogen. Hij verkondigde dat Jezus Christus de Messias is en hiervoor maakte hij gebruik van het Oude Testament.

*En zij (...) kwamen in Thessalonica, waar een synagoge van de Joden was. En Paulus ging naar zijn gewoonte bij hen naar binnen en drie sabbatten lang ging hij met hen **in gesprek vanuit de Schriften**¹⁷³. Hij opende die en zette voor hen uiteen dat de Christus moest lijden en opstaan uit de doden, en dat deze Jezus de Christus is, Die ik – zo zei hij – u verkondig. (Handelingen 17:1-3)*

¹⁷² Zie bijvoorbeeld: Handelingen 2:16-21, 2:25-28, 2:34-36, 3:25-26 en 13:32-35.

¹⁷³ In de tijd van Paulus was er nog geen Nieuwe Testament geschreven. Als hij over de Schriften spreekt, dan bedoelt hij onze Oude Testament van de Bijbel.

Vervolgens vertrok Paulus naar Berea en ook hier verkondigde hij aan de hand van het Oude Testament Jezus in de synagoge. De mensen in de synagoge lazen ook zelf het Oude Testament om te kijken of Paulus gelijk had.

*En meteen stuurden de broeders Paulus en Silas 's nachts weg naar Berea. Die gingen, toen zij daar gekomen waren, naar de synagoge van de Joden. En dezen waren edeler van gezindheid dan die in Thessalonica, want zij ontvingen het Woord met grote bereidwilligheid en **onderzochten dagelijks de Schriften** om te zien of die dingen zo waren. (Handelingen 17:10-11)*

Ook een andere man, genaamd Apollos, verkondigde aan de Israëlieten dat Jezus de Messias is en hij bewees dit aan de hand van het Oude Testament.

*Want hij (Apollos) bestreed de Joden krachtig in het openbaar door uit **de Schriften te bewijzen dat Jezus de Christus is**. (Handelingen 18:28)*

Niet alleen in het boek Handelingen wordt verwezen naar het Oude Testament, maar ook in de brieven die de discipelen naar de verschillende gemeenten hadden geschreven wordt verwezen naar het Oude Testament om iets duidelijk te maken. Hierdoor kunnen wij zeggen dat het Oude Testament en de wet van Mozes een schaduwbeeld zijn van Jezus Christus en het Nieuwe Testament.

*Laat dus niemand u veroordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten. Deze zaken **zijn een schaduw van de toekomstige dingen**, maar het lichaam is van Christus. (Kolossenzen 3:16-17)*

De brief aan de Hebreëen verwijst vaak naar bepalingen die in de wet van Mozes staan. Aan de hand van een paar voorbeel-

den liet Paulus zien dat de wet van Mozes een schaduwbeeld, of zinnebeeld, was van deze tijd en van de hemelse dingen. Toen Jezus gekruisigd werd en weer opstand uit de dood heeft Hij belangrijke dingen gedaan op aarde, maar ook in de hemel. De tabernakel van de wet van Mozes verwees naar het heiligdom dat Mozes in de hemel zag. In deze hemelse heiligdom was Jezus binnengegaan met Zijn bloed om verzoening te brengen voor de mensheid¹⁷⁴. De wet van Mozes verwijst naar Jezus Christus en het werk dat Hij deed en nog gaat doen.

Deze priesters doen dienst in een afbeelding en schaduw van de hemelse dingen, overeenkomstig een aanwijzing van God die Mozes ontving bij het voltooiën van de tabernakel. Want zie erop toe, zegt Hij, dat u alles maakt overeenkomstig het voorbeeld dat u op de berg getoond is. (Hebreeën 8:5)

Hieronder staan een aantal losse Bijbelteksten die over het schaduwbeeld gaan van de tabernakel¹⁷⁵.

Deze was een zinnebeeld voor de tegenwoordige tijd. In overeenstemming daarmee werden er gaven en slachtoffers geofferd (...) toen is Christus verschenen, de Hogepriester van de toekomstige heilsgoederen. Hij is door de meerdere en meer volmaakte tabernakel gegaan, die niet met handen is gemaakt, dat is: die niet van deze schepping is. Hij is niet door bloed van bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed eens en voor altijd binnengegaan in het heiligdom en heeft daardoor een eeuwige verlossing teweeggebracht. (...) Het was dus noodzakelijk dat de afbeeldingen van de dingen die in de hemelen zijn, hierdoor gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelf door betere offers dan deze. Want Chris-

¹⁷⁴ Hebreeën 9:11-14

¹⁷⁵ Voor een diepere studie over het schaduwbeeld van de wet van Mozes raad ik aan om de hele Hebreeënbrieff te lezen.

tus is niet binnengegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is en dat een tegenbeeld is van het ware, maar in de hemel zelf, om nu voor het aangezicht van God te verschijnen voor ons (Hebreeën 9:9-24)

Want de wet, die slechts een schaduw heeft van de toekomstige heilsgoederen en niet het wezen van de dingen zelf. (Hebreeën 10:1)

De wet van Mozes laat Jezus Christus zien. Voor dit boek voert het te ver om alle schaduwbeelden van Jezus in de wet te behandelen. Voor dit hoofdstuk is het belangrijk om te beseffen dat de wet van Mozes diende om Jezus Christus te laten zien.

De wet laat de rechtvaardigheid van God zien

Het laatste punt dat wij behandelen is dat de wet het karakter van God laat zien. Hier zijn wij al op ingegaan, dus wij zullen dit punt kort en krachtig behandelen.

Jezus Christus gehoorzaamde elk gebod van de wet van Mozes. Als wij de wet bestuderen, dan zien wij het karakter van Jezus. Als er bijvoorbeeld in de wet van Mozes staat: ‘*U zult niet stelen*¹⁷⁶’, dan weten wij dat Jezus geen dief is, want Jezus heeft nooit de wet overtreden. Door de wet van Mozes te bestuderen leren wij het karakter van Jezus en God de Vader kennen. Wij zien Jezus’ hart voor de zieken, de vreemdelingen, de weduwen, de wezen en de armen zowel in Zijn levenswandel als in de wet van Mozes. Als de Israëlieten de wet van Mozes perfect zouden gehoorzamen, dan lieten zij aan alle volken het karakter en de rechtvaardigheid van God zien en zouden zij de heidenvolken tot jaloersheid brengen. Als de heidenvolken Gods zegen over Israël en de goedheid van de mensen zouden zien, dan zouden alle volken beseffen

¹⁷⁶ Exodus 20:15

dat de God van Israël de ware God is. Het volk zou heilig en rechtvaardig zijn.

Heilig uzelf en wees heilig, want Ik ben de HEERE, uw God. Houd Mijn verordeningen en doe ze. Ik ben de HEERE, Die u heiligt. (Leviticus 20:7-8)

De wet laat de rechtvaardigheid van God zien. Dit betekent dat de wetten en geboden goed, heilig en rechtvaardig zijn. Vandaag hebben wij de rechtvaardigheid van Jezus ontvangen en leidt de Heilige Geest ons. In het Oude Testament had bijna niemand de Heilige Geest ontvangen en voor veel Israëlieten was de wet van Mozes het enige wat zij van Gods leiding hadden. De Godvrezende Israëlieten wilden rechtvaardig leven en daarvoor probeerden zij de wetten en geboden van God te onderhouden. Dit was voor die tijd zeker niet verkeerd, maar de mens bleef door zijn zondige natuur beperkt en niemand was zijn hele leven altijd rechtvaardig. Toch werden de mensen in het Oude Testament gezegend als zij met een oprecht hart probeerden God te gehoorzamen en zich aan Zijn wetten te houden.

*Welzalig de man die niet wandelt in de raad van de goddelozen, die niet staat op de weg van de zondaars, die niet zit op de zetel van de spotters, maar **die zijn vreugde vindt in de wet van de HEERE** en Zijn wet dag en nacht overdenkt. (Psalm 1:1-2)*

De wet kon ervoor zorgen dat mensen er rechtvaardig uitzagen voor de mensen om hen heen en kon ervoor zorgen dat mensen onder de zegen van God kwamen. De wet leidde naar het leven, maar de wet was niet in staat het zondeprobleem op te lossen¹⁷⁷. Dankzij Gods barmhartigheid vergaf Hij de mensen uit het Oude Testament die met een oprecht hart God ge-

¹⁷⁷ Galaten 3:1-12

hoorzaam wilden zijn door de wet te onderhouden, maar dit niet altijd lukte, zoals koning David¹⁷⁸. God hield van hun gehoorzaamheid, maar de wet van Mozes heeft geen ziel kunnen behouden. Alleen Gods genade en het geloof in Hem zorgt ervoor dat mensen gerechtvaardigd worden en gered worden van de zondemacht.

Samenvatting

In dit hoofdstuk zagen wij waarvoor de wet van Mozes diende. Wij hebben de volgende onderdelen behandeld:

1. De wet moet vervuld worden. Jezus Christus heeft de wet vervuld en daardoor kan Hij mensen vrijkopen van de wet, kan Hij middelen tussen God en het volk en dient Hij als Hogepriester in de hemel.
2. De wet leert de zonde kennen. Door de wet weet de mens wat zonde is. Door de wet ziet iedereen in dat niemand door zijn eigen goede werken gered kan worden en iedereen de genade van Jezus Christus nodig heeft.
3. De wet doet de overtredingen toenemen. Door de wet ziet de mens dat hij een zondige en opstandige natuur heeft. Hierdoor wil de mens zondigen. Door de wet worden wij in verleiding gebracht om te zondigen. Hierdoor weet iedereen dat de mens een zondige en opstandige natuur heeft.
4. De wet diende als leermeester. Een leermeester in de tijd van Paulus was een strenge slaaf die de kinderen moest opvoeden en beschermen. Paulus gebruikte geen positief beeld voor de wet. Net als een leermeester was de wet van Mozes vrijheidsberovend, werden zonden zwaar bestraft, was de wet geen goed voorbeeld, had de wet geen liefde en was de wet een tijdelijke bepaling.
5. De wet diende als geloofshandeling om tijdelijk verzoening tot stand te brengen voor de Israëlieten.

¹⁷⁸ 2 Samuël 12:13

6. Door de wet konden rechters en leiders inzicht krijgen in de wetten en geboden van God en daardoor rechtspreken en straffen opleggen.
7. De wet van Mozes was een schaduwbeeld en zinnebeeld van Jezus Christus en het werk wat Hij zou en zal doen.
8. De wet laat de rechtvaardigheid van God zien en daagde de Israëlieten uit om rechtvaardig te leven.

H6 SLAAF VAN DE WET

In dit hoofdstuk gaan wij deel 1 afsluiten. Wij zagen in dit deel hoe de wet van Mozes tot stand kwam, wat de wet is, voor wie de wet bedoeld was, waarom de wet onvolmaakt was en waar de wet voor diende. De wet was een middel dat tot rechtvaardigheid kon leiden, maar door de zondige natuur van de mens gebeurde dit niet. De wet was bedoeld om vrijheid te brengen, maar werd uiteindelijk een gevangenis waar mensen niet uit konden ontsnappen. Oftewel, de wet van Mozes bracht slaven van de wet voort.

De wet was bedoeld tot vrijheid

Laten wij kort terugkeren naar Exodus 19 en zien wat de toekomstverwachting voor de Israëlieten waren als zij Gods wet zouden gehoorzamen.

Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. (...) (Exodus 19:5-6)

Wanneer de Israëlieten God gehoorzaam zouden zijn, dan zou God hun apart nemen en als Zijn persoonlijke eigendom beschouwen. Het volk zou gezegend worden en in vrijheid leven in het beloofde land. God wilde Zijn volk beschermen voor de wereld die onder de heerschappij van de duivel stond¹⁷⁹. God wilde het volk redden van de slavernij waar Egypte hen heeft ingezet.

*Ik ben de HEERE. Ik zal u uitleiden van onder de dwangarbeid van de Egyptenaren. **Ik zal u redden uit hun slavernij** en*

¹⁷⁹ Johannes 12:31, 2 Korinthe 4:4 en Efeze 2:2.

u verlossen door een uitgestrekte arm en door zware strafgerichten. Ik zal u tot Mijn volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn. (...) (Exodus 6:5-6)

God redde het volk uit slavernij en leidde hen naar het beloofde land. Als het volk Gods wet in acht nam, dan zou het volk voor eeuwig gezegend zijn en voor eeuwig vrij leven in een goed land. God zorgde ervoor dat het volk van slavernij naar vrijheid ging.

De wet werd een slavenjuk

Gehoorzaamheid aan de wet leidde tot vrijheid en zegen, maar de zondige natuur van de mens verstoorde dit en zorgde ervoor dat de wet een slavenjuk werd. De wet die God gaf was goed, maar de natuur van de mens was slecht.

Is dan het goede (de wet) de oorzaak van mijn dood geworden? Volstrekt niet! Maar de zonde heeft – opdat zij als zonde zichtbaar zou worden – door het goede voor mij de dood te weeggebracht, opdat door het gebod de zonde uitermate zondig zou blijken te zijn. (Romeinen 7:13)

Doordat de Israëliet zich nooit aan de wet van Mozes kon houden, belandde hij opnieuw in slavernij. God had de wet gemaakt zodat de Israëliet kon ontsnappen uit de slavernij van Egypte, maar eigenlijk belandde de Israëliet opnieuw in slavernij. God had de Israëliet bedoeld om rechtvaardig te leven en om een zegen te zijn, maar de zondige natuur van de Israëliet zorgde ervoor dat de wet hem de dood en vervloeking gaf. De wet van Mozes werd hierdoor een slavenmeester waar niemand uit kon ontsnappen. De volgende Bijbeltekst spreekt over de wet van Mozes.

Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus ons vrijgemaakt heeft, en laat u niet weer met een juk van slavernij belasten. (Galaten 5:1)

Paulus riep de Galaten op om niet weer met een juk van slavernij belast te worden. Een juk was het blok dat over de schouders van dieren gelegd werd, zodat de dieren goed naast elkaar konden lopen. Als Paulus zei dat de wet van Mozes een juk was, dan betekent dit dat de wet van Mozes belastend werkt. Oftewel, het leven werd een stuk zwaarder zonder goede reden. Om deze reden riepen de apostelen op om deze zware juk van de wet niet in te voeren voor de christenen¹⁸⁰. Geen Israëliet kon deze juk dragen. Waarom zouden wij gelovigen onnodig belasten met iets wat toch niet lukt? De wet was een juk van slavernij. Naast het feit dat de wet de mens onnodig belastte, zorgde de wet er ook voor dat mensen gevangen werden gehouden.

*Voordat het geloof echter kwam, werden wij door de wet bewaakt, **als gevangenen opgesloten**, totdat het geloof geopenbaard zou worden. (Galaten 3:23)*

Gevangen en onnodig zwaar belast. Dit zijn twee kenmerken van de verschrikkelijke slavernij. De wet van Mozes werd een slavenjuk dat leidde tot de dood en de vervloeking over alle mensen die de wet probeerden of proberen te onderhouden.

Probeer jij de wet van Mozes na te leven en vanuit jouw eigen kracht elke bepaling en gebod te onderhouden? Dan hoop ik dat dit deel van het boek jou heb laten zien dat dit niet de juiste weg is die tot volmaaktheid leidt. De wet is goed en de bepalingen zijn goed, maar de wet kan niet vervuld worden door jouw eigen kracht en goede werken. Misschien doe je alles uit een goed hart, maar het is niet de weg van God. Alleen de rechtvaardigheid van Jezus Christus en de

¹⁸⁰ Handelingen 15:10

leiding van de Heilige Geest kunnen jou tot volmaaktheid en in de hemel brengen.

Het einde van de wet

De wet van Mozes, het oude verbond, kon dus niet tot volmaaktheid leiden. Er was een nieuw verbond nodig om mensen te rechtvaardigen. In deel 3 van dit boek gaan wij in op dit nieuwe verbond. Nu is het tijd om het oude verbond af te sluiten. Hoe kunnen wij dat beter doen dan de volgende tekst:

Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat oud is verklaard en wat verouderd, staat op het punt te verdwijnen. (Hebreeën 8:13)

In deel 1 van dit boek werden de onvolmaaktheden van de wet behandeld. Als God bij de wet bleef en geen nieuw verbond sloot, was het rampzalig met ons afgelopen. Niemand zou gered worden en iedereen zou in de hel belanden. De wet moest tot het leven leiden, maar werd ons doodvonnis. Daarom heeft God een nieuw verbond gesloten en heeft Hij het eerste verbond voor verouderd verklaard. Niet omdat God zich niet aan het eerste verbond hield, maar doordat de mens zich niet aan het verbond hield. God had een andere oplossing nodig om de mens te redden.

De wet: het is goed om deze te lezen, maar het houden van deze bepalingen leidt niet tot rechtvaardiging en volmaaktheid. Niemand, behalve Jezus, komt in de hemel door zijn eigen goede werken en door het naleven van de wet. Iedereen heeft Gods genade nodig.

DEEL 2

**DE VRIJHEID VAN
DE HEIDEN**

H7 DE SCHIJNVRIJHEID

De wet van Mozes werd gegeven aan het volk Israël en niet aan de heidenen¹⁸¹. In de Bijbel en om ons heen zien wij hoe ongelovigen leven in de wereld en zien wij de daden die zij doen. Dit boek is niet bedoeld om mensen te veroordelen, maar juist om mensen te bemoedigen en op te bouwen in het geloof. Toch is het belangrijk om de twee uiterste levenswijzen van mensen te behandelen in dit boek. Niet iedereen is altijd honderd procent goed of honderd procent fout. Ongelovigen kunnen goede Christelijke waarden hebben, zonder dat zij hier bewust van zijn. Zij hebben bijvoorbeeld een afkeer tegen dronkenschap en overspel of geven geld aan de armen. Tegelijkertijd zijn er gelovigen die helaas gehoor geven aan de zondige natuur en in dronkenschap, overspel of egoïsme leven. In dit hoofdstuk behandelen wij een aantal punten van de schijnvrijheid en passen dit vooral toe op de ongelovige buitenwereld, maar besef dat ook gelovigen in deze begeerten kunnen leven. In dat geval is er bekering nodig.

Dit hoofdstuk vertelt wat zonde is. Het is belangrijk om de mens en de zonde los van elkaar te zien. Dit hoofdstuk is niet bedoeld om iemand onnodig te kwetsen of te veroordelen, maar is bedoeld om een duidelijk beeld te schetsen over de schijnvrijheid. Als jij merkt dat iets schuurt, vraag dan aan God of je hier iets mee moet doen. Ik geloof dat de Heilige Geest de beste Persoon is om ons te leren wat zonde is en dat de Heilige Geest jou het beste kan helpen om los te breken van verslavingen en zonden. Vraag daarnaast hulp aan broeders en zusters in de lokale gemeente om jou te helpen om van zondige patronen af te komen.

¹⁸¹ Hierna noemen wij heidenen ongelovigen. Deze term is bedoeld om onderscheid te maken tussen de gelovigen die gerechtvaardigd worden door Jezus Christus en de ongelovigen die Jezus Christus nog niet hebben leren kennen.

Onjuist begrip van genade

In hoofdstuk 10 behandelen wij wat genade betekent. In deze paragraaf zien wij wat genade niet betekent. Als ik zeg dat ik onder de genade van God leef, dan denken sommigen dat ik bedoel dat ik een zondig en immoreel leven leid en dat God mij toch wel vergeef voor de dingen die ik fout doe. Ik leef mijn eigen leven, geef gehoor aan mijn zondige verlangens en het is Gods taak om mij te vergeven. God is inderdaad barmhartig en wil mij vergeven, maar dit betekent niet dat ik moet zondigen. Als ik geloof dat ik mag zondigen en het God niet uitmaak wat ik doe, dan leef ik niet onder Gods genade, maar leef ik in de schijnvrijheid van de ongelovige. Ongelovigen denken dat zij in vrijheid leven en zelf mogen bepalen wat zij doen, maar het tegendeel is waar. Mensen die zondigen zijn onder de macht en heerschappij van de zonde¹⁸².

Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. (Johannes 8:34)

Als iemand een onjuist begrip heeft over genade, dan komt hij met Bijbelse principes in de knel. Het begrip genade is één van de belangrijkste Bijbelse onderwerpen. Genade houdt veel meer in dan ‘God is bereid om zonden te vergeven¹⁸³’. Wanneer ik meer van Gods genade ontvang, betekent dit niet automatisch dat ik meer gezondigd heb. Gods genade strekt zich verder uit dan het vergeven van zonde. Vergeving van zonden is maar een klein onderdeel van de allesomvattende genade van God.

Kenmerken van de schijnvrijheid

Als iemand leeft onder de schijnvrijheid, dan leeft hij in zonde. Zonde betekent dat iemand zijn doel mist, niet in harmonie leeft met zijn omgeving of ongehoorzaam leeft. Zonde is

¹⁸² Hier komen wij in hoofdstuk 8 op terug

¹⁸³ Mattheüs 26:28

rebellie tegenover God. Zonde maakt altijd mooie dingen of principes kapot. Zonde tast altijd iemand aan. Dit kan een medemens, jezelf, de schepping of God zijn. Het is altijd een combinatie tussen deze groepen. Laten wij bij elk punt een aantal voorbeelden bekijken.

Zonden die de medemens aantast: Als er wordt opge-licht, dan wordt de financiën en vertrouwen van het slachtoffer aangetast. De harmonie is weg en het slachtoffer zit met een financieel probleem of durft niemand meer te vertrouwen. Als er overspel wordt gepleegd, dan is het vertrouwen tussen de getrouwde man en getrouwde vrouw beschadigd en is de harmonie weg. Als iemand zijn familielid slaat, dan heeft de ander pijn, kan hij in angst leven en is de harmonie in de familie weg. Zonde tegenover een medemens tast altijd de harmonie aan. De enige manier om opnieuw harmonie te krijgen is door bekering, goedmaken en vergeving van zonden, maar dit wordt niet altijd geaccepteerd door de ander. Deze zonden kunnen natuurlijk ook jezelf benadelen.

Zonden die jezelf aantast: drugsverslaving, dronkenschap of vraatzucht tast je lichaam en ziel aan. Een gokverslaving tast je financiën aan. Hoererij tast jouw vermogen aan om gezonde relaties met mensen aan te gaan. Deze zonden tasten niet alleen jezelf aan, maar ook de naasten die jou liefhebben.

Zonden die de schepping aantasten: Door dierenmis-handeling heeft een dier pijn en angst. Door overmatig grond te gebruiken voor gewassen, wordt de vruchtbaarheid en rust van de grond aangetast¹⁸⁴. Door giftige stoffen in een rivier te lozen, wordt het water en de vissen aangetast. In de brief Romeinen staat niet voor niets dat de schepping zucht en in baren-snoed verkeerd¹⁸⁵.

¹⁸⁴ Exodus 23:10-11

¹⁸⁵ Romeinen 8:20-22

Zonden die God aantasten. God is een jaloerse God en Hij wil niet dat de mens een ander God aanbidt¹⁸⁶. Afgoden, afgodsbeelden en offers voor afgoden zijn zonden tegen God. Ook de voorgaande zonden of niet het juiste doen voor de medemens beschouwt God als zonde tegen Hemzelf¹⁸⁷.

Als iemand zou vragen: ‘aangezien ik onder de genade van God leef, mag ik dan zondigen?’ heeft hij de liefde van God gemist. Zonden tasten altijd iets of iemand aan en doen mensen pijn. Alleen al om deze reden is zonden doen verkeerd. God wil juist dat wij in harmonie leven met onszelf, de naaste, de vreemdeling, de schepping, met Hem en wie of wat wij ook tegenkomen.

Stel, je bent getrouwd en jouw partner heeft jou ontzettend lief, is altijd genadig en wil jou altijd vergeven. Is dit dan voor jou de reden om elke dag dronken thuis te komen, geen aandacht aan hem of haar te geven, overspel te plegen en andere zaken te doen om jouw partner te verwonden? Aangezien jouw partner jou toch wel vergeeft en altijd van je blijft houden, kun jij er toch op los zondigen? Ik hoop dat jij deze vraag met een absolute ‘nee, natuurlijk niet!’ beantwoordt. Ook al is er genade in een huwelijk, zonden horen hier niet in thuis, want je wilt niemand beschadigen en wilt altijd in liefde en harmonie leven. God verlangt dat wij elkaar liefhebben, zowel onze naaste als de vreemdeling.

(...) Ieder die de rechtvaardigheid niet doet, is niet uit God, evenmin als hij die zijn broeder niet liefheeft. Want dit is de boodschap die u vanaf het begin gehoord hebt, dat wij elkaar moeten liefhebben; (1 Johannes 3:10-11)

De liefde doet de naaste geen kwaad. Daarom is de liefde de vervulling van de wet. (Romeinen 13:10)

¹⁸⁶ Exodus 20:4-5

¹⁸⁷ Leviticus 6:2, Psalm 51:6 en Mattheüs 25:41-46.

Want de hele wet wordt in één woord vervuld, namelijk hierin: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. (Galaten 5:14)

Paulus riep de Galaten op om niet onder de wet van Mozes te leven, maar in vrijheid. Paulus wilde duidelijk maken dat hij niet de schijnvrijheid van de ongelovige bedoelde, maar de heilige vrijheid van God. Om deze reden maakte hij een opsomming van de schijnvrijheid. Het gaat om de werken van het vlees. Dit zijn de werken die de zondige natuur van de mens graag wil doen en waar hij in wil leven zonder verantwoord te worden door God, de Bijbel, de overheid of een andere autoriteit.

Het is bekend wat de werken van het vlees zijn, namelijk overspel, hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, vijandschappen, ruzie, afgunst, woede-uitbarstingen, egoïsme, onenigheid, afwijkingen in de leer, jaloersheid, moord, dronkenschap, zwelgpacten, en dergelijke; waarvan ik u voorzegg, zoals ik ook al eerder gezegd heb, dat wie zulke dingen doet, het Koninkrijk van God niet zullen beërven. (Galaten 5:19-21)¹⁸⁸

Het was niet Paulus bedoeling om een compleet overzicht te maken voor de Galaten met alle werken van het vlees. Het was Paulus zijn bedoeling om een belangrijk punt te maken en te onderwijzen dat mensen die onder Gods genade leven, niet horen te vervallen in de werken van de zondige natuur van de mens. Bovenstaande opsomming is hiervan een voorbeeld. Als iemand in deze dingen wandelt, dan verliest hij de liefde voor zichzelf, God en de medemens.

¹⁸⁸ Zie ook Romeinen 1:28-32, 13:9, 13:13, 1 Korinthe 6:9-10, 2 Korinthe 12:20 en Kolossenzen 3:5-10.

De uitkomst van de zonde

In deel 1 zagen wij de uitkomst als iemand besluit om onder de wet van Mozes te leven. Dan komt hij onder de vloek en de geestelijke dood. Zo'n persoon kan nooit rechtvaardig leven, mist de eeuwigheid met God en brengt de eeuwigheid door in een verschrikkelijke plek. Wat is de uitkomst voor mensen die kiezen voor de schijnvrijheid? Nogmaals, niet iedereen is even slecht, maar hier volgen een paar voorbeelden hoe het leven in de schijnvrijheid eruit ziet. Ik behandel het expres erg zwart-wit en simpel en weet dat de realiteit soms een stuk ingewikkelder kan zijn.

In de eerste plaats kunnen mensen in schaamte leven en bang worden dat hun slechte gedrag bekend wordt. Wat gebeurde er toen Adam en Eva zondigden en de vrucht van de boom aten? Ze schaamden zich, probeerden zich voor God te verstoppen en waren bang.

*En zij hoorden de stem van de HEERE God, Die in de hof wandelde, bij de wind in de namiddag. Toen **verborgen Adam en zijn vrouw zich** voor het aangezicht van de HEERE God te midden van de bomen in de hof. (...) En hij (Adam) zei: Ik hoorde Uw stem in de hof en **ik werd bevreesd**. (Genesis 3:8-10)*

Bij gelovigen zien wij dit beeld helaas vaak gebeuren. Sommigen schamen zich voor hun slechte gedrag en zijn bang voor afwijzing en daardoor durven zij hun zonden niet in het licht te brengen bij hun voorganger, broeder of zuster. Uit schaamte en angst lopen zij soms jaren met een verslaving en proberen zij er alles aan te doen om dit alleen te overwinnen, terwijl het veel beter is om het in het licht te brengen, zodat er gelovigen mee kunnen strijden in het gevecht tegen de verslaving. Gelovigen horen er voor elkaar te zijn en horen elkaar nooit te veroordelen als iemand zijn zondige daden in berouw vertelt en om hulp vraagt. Ongelovigen kunnen ook schaamte

en angst hebben. Denk bijvoorbeeld aan misdadigers die in de gevangenis horen, maar nog op vrije voeten zijn. Zij vrezen iedere dag dat zij door de politie gepakt worden of dat er bewijsmateriaal opduikt.

In de tweede plaats worden mensen egoïstisch en liefdeloos naar hun omgeving. Hun eigen belangen staan boven het belang van anderen. Als zij het zelf gemaakt hebben in de wereld, ook al hebben zij honderden mensen benadeeld, dan vinden zij dat goed. Voor een kort moment van ontspanning kunnen zij anderen of elkaar ernstig verwonden. Denk bijvoorbeeld aan de hoeveelheid van relaties die sommigen aangaan. Sommigen hebben al tientallen tot honderden bedpartners gehad en velen blijven in liefdesverdriet en minderwaardigheid achter. Of denk aan dronkenschap. Sommigen lopen midden in de nacht gillend en schreeuwend door de wijk omdat zij te veel gedronken hebben. Of sommigen worden door alcohol agressief en anderen vangen de klappen op. De schijnvrijheid zorgt voor egoïsme en liefdeloosheid. Mensen zien niet om naar elkaar en hebben alleen oog voor hun eigen behoeften.

De mensen zullen egoïstisch zijn, geldzuchtig, zelfingenomen en arrogant. Ze zullen God lasteren, geen ontzag tonen voor hun ouders, ondankbaar zijn en niets heilig achten. (2 Timotheüs 3:2, NBV21)

In de derde plaats wordt de zonde steeds een stapje erger en worden de grenzen langzaam verruimd. Mensen die leven in de schijnvrijheid verleggen steeds hun moraal. Zonde wordt goedgepraat en steeds meer is mogelijk. Ze beseffen niet dat de zonde een hellend vlak is. Denk bijvoorbeeld aan een drugsdealer. Er is geen mens die opeens dacht: 'ik heb vandaag nog niets met drugs te maken gehad, maar laat ik een drugsdealer worden.' De zonde wordt steeds met een kleine stap verlengd. Misschien probeerde een drugsdealer op zijn zestiende jaar een sigaret. Op zijn zeventiende jaar rookte hij

dagelijks. Op zijn achttiende jaar gebruikte hij zijn eerste drugs. Op zijn twintigste jaar deelde hij drugs met anderen en op zijn dertigste jaar besloot hij om zijn geld te verdienen aan drugshandel. Dit voorbeeld geldt ook voor andere zonden. Denk bijvoorbeeld aan prostitutie, belastingontduiking, een gewapende overval en een huurmoordenaar.

En omdat het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan verwerpelijk denken, om dingen te doen die niet passen. (Romeinen 1:28)

Is het jou opgevallen dat veel zonden die mensen doen grote gevolgen kunnen hebben als het uitkomt? Zij doen dingen die het daglicht niet kunnen verdragen. Denk bijvoorbeeld aan een leidinggevende van een bedrijf die ongepaste seksuele opmerkingen maakt over de vrouwelijke werknemers. Als je goed nadenkt is de zonde een onlogische en dwaze keuze¹⁸⁹. Als een werknemster contact zoekt met de politie of met de vrouw van de leidinggevende, dan is zijn carrière en huwelijk verwoest. De zonde doet altijd dingen die niet passen en als het naar buiten komt kunnen er grote gevolgen ontstaan. De zonde ontstaat door het verwerpelijk denken van de mensen. Het begint altijd eerst met een gedachte en als er gehoor wordt gegeven aan deze gedachte brengt het zonde en de dood voort.

Daarna, wanneer de begeerte bevrucht is, baart ze zonde, en wanneer de zonde volgroeit is, baart ze de dood. (Jakobus 1:15)

De zonde is een hellend vlak. Het begint met een gedachte, vervolgens komen er ‘kleine’ zonden en uiteindelijk belandt het in een verslaving of een grote zonde. De zonde is verkeerd

¹⁸⁹ Nogmaals, ik spreek over de keuze van zonde die onlogisch en dwaas is. Ik probeer geen mensen te kwetsen.

en wij als christenen mogen, met de hulp van God, mensen helpen om van hun zonden af te komen.

In de vierde plaats verslinden de ongelovigen elkaar die in de schijnvrijheid leven. Denk alleen al aan de moorden in het crimineel milieu, waarbij de ene drugsdealer een andere drugsdealer omlegt of aan grote ruzies of vechtpartijen door een onenigheid.

Maar als u elkaar bijt en verslindt, pas dan op dat u niet door elkaar verteerd wordt. (Galaten 5:15)

Deze tekst werd gegeven aan de gemeente in Galatië. Dit betekent dat ook gelovigen onder de schijnvrijheid kunnen leven en ze zich hiervan moeten bekeren. Bijten, verslinden en verteren past bij wilde beesten die elkaar opeten om hun honger te stillen. Zo waren de Galaten elkaar aan het verslinden met de ruzies en dwaalleren die zij hadden.

In de vijfde plaats moedigen ongelovigen die in zonde leven ook anderen ertoe aan om in zonde te leven.

*Zij kennen het recht van God, namelijk dat zij die zulke dingen doen de dood verdienen, en toch doen zij niet alleen zelf deze dingen, **maar stemmen ook van harte in met hen die ze doen.** (Romeinen 1:32)*

Dit beeld zien wij goed terug in de media. Mensen met een andere mening op het gebied van bijvoorbeeld homoseksualiteit, abortus of genderverandering worden monddood gemaakt. Onder het mom van vrijheid en de moderne tijd moet alles geoorloofd worden en het liefst doet iedereen hieraan mee en worden mensen die in zonde leven verheerlijkt.

In de zesde plaats wordt iemand die zondigt ongevoelig en wordt zijn hart verhard. Doordat zij egoïstisch leven, worden zij ongevoelig voor de buitenwereld. Een berover denkt alleen na over de buit en niet over de lichamelijke en geestelijke schade die hij aanbrengt bij het slachtoffer. Bij

elke herhaling van de zonde wordt een persoon ongevoeliger voor die zonde. Een berover, wat natuurlijk altijd fout is, kan eerst ‘liefdevoller’ met het slachtoffer omgaan door alleen te dreigen met woorden. De volgende keer wordt er bedreigd met een mes of wapen en vervolgens wordt direct geweld toegepast. Als iemand in de zonde blijft leven, wordt hij ongevoeliger voor de negatieve uitkomsten voor hemzelf of de medemens.

*Dit zeg ik dan en getuig ervan in de Heere, dat u niet meer wandelt zoals de andere heidenen wandelen, in de zinloosheid van hun denken, verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven dat uit God is, door de onwetendheid die in hen is, door de **verharding van hun hart**. Zij hebben zich, **ongevoelig als ze zijn geworden**, overgegeven aan losbandigheid, om alle onreinheid begerig te bedrijven. (Efeze 4:17-19)*

Een groot gevaar van de zonde is dat de zonde het hart verhardt. Dit geldt zowel voor gelovigen als ongelovigen. Als het hart verhard is, dan wordt het steeds moeilijker om Gods stem te verstaan, met Hem te leven en het geloof te behouden. Dit komt niet doordat God minder van zo'n persoon is gaan houden, maar het komt doordat de persoon God aan het vergeten is en vast komt in de zonde. De Bijbel leert dat wij slaaf zijn van datgeen wat wij gehoorzamen. Dit is of de zonde, of God. God heeft ons de keuze gegeven.

Weet u niet dat aan wie u uzelf als slaaf ter beschikking stelt tot gehoorzaamheid, u slaaf bent van wie u gehoorzaamt: óf van de zonde, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid? (Romeinen 6:16)

In de zevende plaats brengt de zonde de dood en de hel voort. Bij de dood bedoelt Paulus de geestelijke dood en niet de li-

chamelijke dood¹⁹⁰. Deze geestelijke dood geeft op aarde al veel beperkingen, maar vindt zijn volkomenheid in de hel. Op dit moment kunnen mensen die in zonde leven te maken hebben met mentale of lichamelijke klachten¹⁹¹, zoals wrok, bitterheid, jaloezie, depressie, angst, soa's of lichamelijk letsel door bijvoorbeeld een vechtpartij. Ook kunnen bepaalde zonden ervoor zorgen dat iemand onder de vloek komt¹⁹². Dus de geestelijke dood is vandaag op aarde aanwezig, maar zal volkomen zijn na het sterven van de mens en het eindoordeel van God over de zondaren die Jezus Christus niet hebben aangenomen als Heer en Verlosser. De trieste realiteit is dat ieder mens gezondigd heeft en dat iedereen die niet in het evangelie van Jezus Christus gelooft en daardoor niet in het boek des Levens staat, geoordeeld zal worden en in de hel geworpen wordt.

*En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat. Voor Zijn aangezicht vluchtten de aarde en de hemel weg, zodat er geen plaats meer voor hen te vinden was. En ik zag de doden, klein en groot, voor God staan. En de boeken werden geopend en nog een ander boek werd geopend, namelijk het boek des levens. En de doden werden **geoordeeld** overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, overeenkomstig hun werken. En de zee gaf de doden die in haar waren. Ook de dood en het rijk van de dood gaven de doden die in hen waren, en zij werden **geoordeeld**, ieder overeenkomstig zijn werken. En de dood en het rijk van de dood werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood. **En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen.** (Openbaring 20:11-15)*

¹⁹⁰ Ook de lichamelijke dood is door de zonde in de wereld gekomen, maar in dit vers bedoelt Paulus de geestelijke dood. Genesis 3:19

¹⁹¹ Let op! Niet alle ziektes of mentale klachten komen door zonden in iemands leven.

¹⁹² 2 Petrus 2:14

De zondaren die niet het evangelie van Jezus Christus geloven worden in de hel geworpen en missen voor eeuwig de nabijheid en zegen van God¹⁹³. Laat dit voor ons een aansporing zijn om zoveel mogelijk mensen te bereiken met Gods evangelie, zodat de hemel voller wordt en de hel leger. De zonde kent maar één loon, en dat is een hele negatieve. De zonde geeft recht op de geestelijke dood van de mens. Zowel hier op aarde, als in de eeuwigheid.

Want het loon van de zonde is de dood (...) (Romeinen 6:23)

Iemand die zegt: ‘Wij leven onder de genade, dus ik mag gewoon in zonde leven,’ begrijpt niet dat de zonde negatieve gevolgen heeft. Ja, God vergeeft ons, maar tegelijkertijd kunnen onze daden geestelijke of wereldse problemen veroorzaken. De ongelovige wereld moet naar christenen kijken en zeggen: ‘zij zijn anders. Zij zijn te vertrouwen en zij wandelen in liefde.’ Dit zal een grote indruk achterlaten voor de wereld, waardoor zij zien dat leven met God goede vruchten geeft. Door de levensstijl van christenen kunnen mensen gered worden of kunnen mensen een afkeer krijgen van het geloof. Sommige mensen zijn teleurgesteld in de kerk doordat er grote zonden in de kerk plaatsvonden en zijn daardoor van het geloof afgevallen. Dit is een trieste zaak! Ook kunnen zonden zorgen voor kapotte huwelijken, verstoorde familierelaties, gevangenisstraffen, geldproblemen en nog veel meer narigheid. Nee, laten wij niet leven in de zonde.

Samenvatting

Door een onjuist begrip van genade denken sommige gelovigen dat genade betekent dat een gelovige een zondig en immoreel leven mag leiden. Dis is natuurlijk niet waar. Ongelovigen denken vervolgens dat zij vrij zijn, maar eigenlijk gaan zij gebukt onder de zonde en zijn zij slaven van de zonde ge-

¹⁹³ Zie ook 1 Korinthe 6:9, Galaten 5:19-21 en Kolossenzen 3:5-9.

worden. Zonde betekent dat iemand zijn doel mist, niet in harmonie leeft met zijn omgeving of ongehoorzaam of in rebellie leeft. Zonden tast jezelf, de medemens, de schepping of God aan en zorgt altijd voor ellende. Door gehoor te geven aan de werken van het vlees, kan een (on)gelovige een zondig leven leiden. In dit hoofdstuk hebben wij de volgende gevolgen van de zonde behandeld:

1. De zonde zorgt voor schaamte en angst.
2. Mensen leven een egoïstisch en liefdeloos leven.
3. De zonde wordt steeds een stapje erger.
4. Mensen worden verslonden.
5. Mensen die in zonde leven moedigen anderen aan om ook in zonde te leven.
6. Mensen worden ongevoelig en verharden hun hart.
7. De geestelijke dood en de hel.

Christenen horen niet in zonde te leven, want de zonde geeft alleen maar narigheid en ellende.

H8 ZONDER GOD EN VERBOND

Wij zagen dat de Israëlieten bevrijd werden uit de slavernij uit Egypte en vervolgens de wet van Mozes ontvingen op de berg Sinaï. De Israëlieten ontvingen een verbond, zodat zij beschermd werden als zij God gehoorzaam waren. Tegelijkertijd beschouwde God het volk tot Zijn persoonlijk eigendom en zou het volk een koninkrijk van priesters zijn. Dit kwam doordat Abraham in God geloofde en in geloof met God wandelde. Om deze reden zorgde God voor de nakomelingen van Abraham en gaf hij hun het beloofde land. God voorzag in een persoonlijke relatie, een land en een verbond. Hoe zat dit met de andere heidenvolken?

Het verbond van de heidenen

Waarom koos God specifiek voor Israël en bijvoorbeeld niet voor Friezen, Egyptenaren of Grieken? Hier valt veel over te schrijven, maar wij gaan kort kijken naar het plan van God in het boek Genesis.

De eerste persoon waarmee God een verbond sloot was Adam, de eerste mens op aarde. Het was Gods bedoeling om Adam, zijn vrouw Eva en al het nageslacht dat zij ontvingen te zegenen en hen heerschappij te geven over de aarde.

En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen! (Genesis 1:27-28)

Het was nooit Gods bedoeling geweest om de ene wel te zegenen en een ander niet. God wilde Adam en zijn gehele nageslacht voor eeuwig onder de zegen plaatsen. Door de ongehoorzaamheid van Adam ging dit niet door. Adam nam de

vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad en daardoor viel hij uit de zegen en het verbond van God. Niet alleen hij, maar ook elk nageslacht dat hij zou verwerken. God wilde alle mensen zegenen, maar de mens was ongehoorzaam en vertrouwde de slang meer dan God.

Na Adam lezen wij het verhaal van Kaïn en Abel. Was het toeval dat God Abel zegende en Kaïn vervloekte? Nee. Abel gaf zijn eerstgeborenen van zijn vee uit geloof en Kaïn gaf God pas een offer na verloop van dagen¹⁹⁴. Daarna vermoordde Kaïn zijn broer Abel zodat de vloek over hem kwam.

Na Abel en Kaïn lezen wij over Noach en zijn generatiegenoten. Is het toeval dat God Noach en zijn kinderen redde van de watervloed en de andere mensen omkwamen? Nee. Noach werd gered doordat hij God diende, terwijl alle andere mensen verschrikkelijke zonden deden.

(...) Noach was een rechtvaardig, oprecht man onder zijn tijdgenoten. Noach wandelde met God. (Genesis 6:9)

Na de zondvloed sloot God een verbond met Noach. God begon opnieuw. Wat bij Adam was mislukt door de ongehoorzaamheid van Adam, lukte in eerste instantie wel bij Noach. Noach werd net als Adam gezegend en hij en zijn kinderen mochten heerschappij voeren over de aarde¹⁹⁵.

Maar ook Noach ging de fout in. Hij werd dronken. Niet alleen Noach ging de fout in, maar ook zijn zoon Cham, de vader van Kanaän. In de dronkenschap van Noach ontkleedde hij zichzelf en ging hij in zijn tent liggen. Zijn zoon Cham kwam de tent binnen en vertelde dat, waarschijnlijk spottend, tegen zijn broers. Zijn broers gingen met respect om met hun vader en dekten op een respectvolle wijze zijn naakt-

¹⁹⁴ Genesis 4:1-16

¹⁹⁵ Genesis 9:1-17

heid. Door deze gebeurtenis was de zonde teruggekeerd in de mensheid en kwam de vloek weer op het toneel.

Hij (Noach) zei: Vervloekt is Kanaän! Laat hij voor zijn broers een dienaar van dienaren zijn! Ook zei hij: Gezegend is de HEERE, de God van Sem! Laat Kanaän een dienaar voor hem zijn! Laat God Jafeth uitbreiden en laat hij in de tenten van Sem wonen! En laat Kanaän voor hem een dienaar zijn! (Genesis 9:25-27)

Is het toeval dat Cham en zijn nageslacht onder de vloek kwamen en de nageslachten van Sem en Jafeth onder de zegen? Nee, Cham zondigde en Sem en Jafeth gingen respectvol om met hun vader.

Na verloop van jaren werd de aarde bevolkt. Terwijl God verlangde dat de mensen de aarde bevolkte en verspreid werden over de gehele aarde, hadden de mensen een ander idee. Zij wilden bij elkaar wonen in de stad Babel, een grote toren maken en een naam voor zichzelf maken.

En zij zeiden: Kom, laten wij voor ons een stad bouwen, en een toren waarvan de top in de hemel reikt, en laten we voor ons een naam maken, anders worden wij over heel de aarde verspreid! (Genesis 11:4)

Dit was een zonde, want het ging rechtstreeks tegen het gebod van God in¹⁹⁶. Daarom zorgde God voor de Babylonische taalverwarring en konden de mensen elkaar niet meer verstaan. Hierdoor trokken zij van elkaar weg en verspreiden zij zich over de wereld. Is het toevallig dat mensen verschillende talen spraken? Nee, het kwam door de ongehoorzaamheid van ons voorgeslacht.

Vervolgens komen wij bij de roeping van Abraham. Abraham leefde met zijn familie in de stad Ur in het gebied

¹⁹⁶ Genesis 9:1

van de Chaldeeën en vervolgens vertrok hij naar het land Kanaän¹⁹⁷. Abraham kwam uit een familie die afgoden vereerde¹⁹⁸. Niet alleen Abrahams familie vereerde afgoden, maar ook (bijna) alle andere mensen in die tijd hadden afgodsbeelden. Er was sprake van polytheïsme: de mensen geloofden in verschillende goden. Waarschijnlijk werd Abraham continu geconfronteerd met de afgodsbeelden en rituelen van de Chaldeeën. De Chaldeeën beperkten zich niet tot enkele goden. Er zijn ‘godenlijsten’ uit die tijd gevonden waar maar liefst tweeduizend goden opstonden. Het is niet bekend of Abraham, voordat hij geroepen werd, alleen God diende of ook afgoden¹⁹⁹. Het is wel opvallend dat God Abraham riep en tegen hem zei:

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. (Genesis 12:1)

Oftewel, hij moest vertrekken uit de afgoderij van zijn land, familie en huis en moest verder trekken met God. Abraham deed dit en was God in alles gehoorzaam. Daardoor zegende God Abraham en zegende God het volk Israël. Was het toevallig dat God Abraham en zijn nageslacht uitkoos om een verbond te sluiten? Nee, God koos iemand uit die Hem in alles gehoorzaam was. Het verdere verhaal over de geschiedenis van Israël hebben wij in hoofdstuk 1 behandeld.

Waarom koos God het volk Israël uit om een verbond te sluiten en niet een ander volk? Dit kwam door de gehoorzaamheid en geloof van Abraham. God had iemand gevonden die Hem gehoorzaam wilde zijn en vanuit deze gehoorzaamheid sloot God een verbond. Alle andere volken diende andere

¹⁹⁷ Ur ligt in zuidoost Irak en Kanaän ligt in Israël in het Midden-Oosten.

¹⁹⁸ Jozua 24:2

¹⁹⁹ Joodse overleveringen vertellen dat Abraham het idee van verschillende afgoden raar vond en dat hij wel eens afgodsbeelden van zijn vader had vernietigd. Het is niet bekend of dit klopt.

goden, zoals Baäl, El, Ashera of Moloch. Deze volken hadden geen verbond gesloten met God, maar met een gevallen engel²⁰⁰. In deze tijd is er in de westerse wereld veel sprake van atheïsten of niet-gelovige mensen²⁰¹. In de tijd van het Oude Testament en Abraham was dit anders. Bijna iedereen vereerde goden en zij geloofden dat deze goden hun familie of land beschermde en hun zegende met welvaart en vruchtbaarheid. Elk land had een bepaalde demonische macht over zich. Een voorbeeld vanuit de Bijbel zien wij in het boek Daniël. Het volk Israël diende God en God stelde een belangrijke engel aan om het volk Israël te beschermen. Dit is de vorst Michaël. Deze Michaël moest de strijd aanbinden tegen twee vorsten of gevallen engelen. Eerst de vorst van Perzië en vervolgens de vorst van Griekenland.

*Toen zei hij: Weet u waarom ik naar u toe ben gekomen? Nu zal ik terugkeren om tegen **de vorst van Perzië** te strijden. En zodra ik vertrokken ben, zie, dan zal **de vorst van Griekenland** komen. Ik zal u echter vertellen wat is opgetekend in het boek van de waarheid – al maakt niet één zich met mij sterk tegen hen, **behalve uw vorst Michaël**. (Daniël 10:20-21)*

Deze vorsten zijn geen aardse koningen of heersers, maar zijn machten in de geestelijke wereld²⁰². Deze vorsten regeren over een land of gebied en staan onder de leiding van de duivel. Door de zonde van de mens is de duivel de vorst van de aarde geworden, en hij delegeert zijn macht onder de vorsten.

²⁰⁰ Een gevallen engel is een engel die God ongehoorzaam werd en de kant van de duivel koos.

²⁰¹ Ze noemen zich niet-gelovig, maar eigenlijk geloven zij in de wetenschap en in het verstandelijke vermogen van de mens.

²⁰² Dat vorsten gevallen engelen kunnen zijn, zien wij ook in Job 1:6, Johannes 12:31, 14:30, 16:11 en Efeze 6:12.

Ik (Jezus) zal niet veel meer met u spreken, want de vorst van deze wereld (de duivel) komt en heeft geen macht over Mij. (Johannes 14:30)

De reden waarom God een verbond met Abraham sloot was dat Abraham God wilde dienen. De reden dat God geen verbond met de heidenvolken sloot was dat de heidenvolken een afgod wilde dienen en een verbond met een gevallen engel hadden gesloten. Natuurlijk is de God van Abraham machtiger dan alle vorsten van de heidenvolken bij elkaar en God zal al deze vorsten oordelen en straffen. Maar God kon er niets aan doen dat de mensen zelf besloten om afgoden te vereren. Dat was de keuze van de mens zelf. De volgende Bijbeltekst spreekt dat God de vorsten, de gevallen engelen, zal oordelen.

Ik heb wel gezegd: U bent goden, u bent allen zonen van de Allerhoogste; toch zult u sterven als een mens, zoals iedere andere vorst zult u vallen. (Psalm 82:6-7)

Ik begrijp dat deze paragraaf moeilijk te begrijpen is, maar het is belangrijk om te zien dat God niet één volk wilde zegenen en alle andere volken aan hun lot wilde overlaten. Ook toen alle heidenvolken tegen God optrokken²⁰³ en tegen Hem rebelleerde, besloot Hij alsnog om hen terug te brengen onder Zijn macht. Ieder mens heeft vandaag de keuze om onderdeel uit te maken van het koninkrijk van God door Jezus Christus aan te nemen als Heer en Verlosser²⁰⁴. Toen God Abraham uitkoos sprak Hij al over dit plan.

Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. (Genesis 12:3)

²⁰³ Handelingen 4:25-26

²⁰⁴ Kolossenzen 1:13

Leven onder de heerschappij van de duivel

In de vorige paragraaf zijn wij hier al kort op ingegaan. Ieder mens maakt onderdeel uit van een geestelijk koninkrijk. Dit is of het koninkrijk van Jezus of het koninkrijk van de duivel. Iedereen die niet in Jezus geloof maakt onderdeel uit van het koninkrijk van de duivel en als iemand Zijn leven aan Jezus geeft, maakt hij vanaf dat moment onderdeel uit van het koninkrijk van Jezus.

Hij (God de Vader) heeft ons getrokken uit de macht van de duisternis en overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde (Jezus). (Kolossenzen 1:13)²⁰⁵

In mijn boek *Gods koninkrijk* gaan wij dieper in op Gods koninkrijk en het koninkrijk van de duivel. Dit boek raad ik aan om te lezen als jij een diepere studie wil over Gods koninkrijk, Zijn zegeningen en opdrachten voor Zijn burgers en het fysieke duizendjarig vrederijk. In deze paragraaf zoomen wij in op het koninkrijk van de duivel.

Eén van de belangrijkste dingen die wij moeten beseffen is dat iemand onderdeel uitmaakt van Gods koninkrijk of van het koninkrijk van de duivel. Er is niets tussenin. Sommigen denken dat satanisten de duivel als vader hebben en in de duisternis leven en een ongelovige vrij is en met rust wordt gelaten door de duivel. Dit is niet waar. Iedere aardbewoner die niet in het koninkrijk van God is, verblijft in het koninkrijk van de duivel. De gehele aarde is onder de macht van de duivel doordat de zonde in de wereld is gekomen. De onderstaande teksten laten duidelijk zien dat de duivel de vorst is van de aarde.

*Van hen, de ongelovigen, geldt dat **de god van deze eeuw** (de duivel) hun gedachten heeft verblind, (...) (2 Korinthe 4:4)²⁰⁶*

²⁰⁵ Zie ook Handelingen 26:18

²⁰⁶ Zie ook Efeze 2:2

In de brief aan de Korinthe noemde Paulus de duivel de god van deze eeuw. Dit komt doordat de duivel veel mensen in zijn macht heeft door de zonde en daardoor als god of koning kan heersen over deze mensen. Ook in het evangelie van Johannes noemde Jezus de duivel de vorst van deze wereld.

*Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal **de vorst van deze wereld** (de duivel) buitengeworpen worden.* (Johannes 12:31)

Toen Jezus verzocht werd door de duivel in de woestijn, verleidde de duivel Jezus om voor hem te knielen. Als Jezus dit zou doen, dan zou de duivel Hem alle koninkrijken op aarde geven.

*En daarna bracht de duivel Hem (Jezus) op een hoge berg en liet Hem in een ogenblik tijd al de koninkrijken van de wereld zien. En de duivel zei tegen Hem: Ik zal U al deze macht en de heerlijkheid van deze koninkrijken geven, **want die is aan mij overgegeven** en ik geef die aan wie ik maar wil;* (Lukas 4:5-6)

De duivel kreeg de macht over de aarde door de zonde van Adam en Eva en bood deze aan Jezus. Jezus bleef echter God trouw en aanbad de duivel niet.

Daarnaast zijn er veel Bijbelteksten die zeggen dat Jezus en God Koning zijn over de aarde. Wie is er nou koning? De duivel of God?

God en Jezus Zijn de hoogste Koning²⁰⁷. Het koninkrijk van God is vele malen machtiger dan het koninkrijk van de duivel. In Gods soevereiniteit heeft Hij bepaald om de aarde aan de mensen te geven, zodat de mens kon heersen over de aarde²⁰⁸. De mens heeft door de zondeval deze heerschap-

²⁰⁷ Jesaja 33:22, Klaagliederen 5:19, Zacharia 14:9 en 1 Timotheüs 1:17.

²⁰⁸ Genesis 1:28 en Psalm 115:16.

pij overgedragen aan de duivel²⁰⁹. De mens hoorde te heersen in de tuin van Eden, maar in plaats van te heersen werd hij onderdanig aan de slang en gehoorzaamde hij de slang. Nu hebben wij Jezus, de allerhoogste Koning, en de duivel, de tijdelijke koning van de aarde. Vandaag mag de duivel zijn gang gaan op aarde, maar er komt een moment dat Jezus al zijn heerschappij afneemt en de fysieke koning op aarde wordt tijdens het duizendjarig vrederijk²¹⁰.

Op dit moment is Jezus de hoogste Koning en Hij is Koning over alle gelovigen. Zowel Jezus als de gelovigen hebben alle macht over het koninkrijk van de duivel²¹¹. Tegelijkertijd bestaat vandaag het koninkrijk van de duivel en iedere niet-gelovige maakt onderdeel uit van dit koninkrijk en hebben de duivel als aanvoerder, god, vorst of vader over zich gesteld. Sommigen hebben hier een bewuste keuze ingemaakt, maar de meesten weten dit niet.

Laten wij naar een aantal kenmerken van de duivel kijken. Wij zien dat de verlangens en kenmerken van de duivel overeenkomen met de verlangens en kenmerken van degenen die in de schijnvrijheid leven. Om deze reden wordt de duivel de vader genoemd over de mensen die een zondige levensstijl hebben. In onderstaand schema zien wij een aantal voorbeelden van de dingen die de duivel wil doen.

Kenmerk	Bijbeltekst
Liegen	Johannes 8:44
Misleiden	Handelingen 13:10
Verleiden	Efeze 6:11
(het Woord van God) stelen	Markus 4:15
Angst geven	Romeinen 8:15
Bemoeizuchtig, een bemoeial zijn	1 Timotheüs 5:14
Lasteren	1 Timotheüs 5:14
Aanklagen	Zacharia 3:1

²⁰⁹ Genesis 3:1-19 en Lukas 4:6.

²¹⁰ Openbaring 20:1-4

²¹¹ Mattheüs 10:1, 28:18-20 en Markus 16:18-19

Kenmerk	Bijbeltekst
Haten	1 Johannes 3:10
Moorden	Johannes 8:44
Verzoeken met zonden / ongehoorzaamheid	Mattheüs 4:1
Gevangennemen en mensen laten lijden	Openbaring 2:10
Wil aanbeden worden/zijn als God	Lukas 4:7
Verraden	Johannes 13:2
Ziek maken / mensen overweldigen	Handelingen 10:38
Afgunstig en egoïstisch zijn	Jakobus 3:14-16
Wil mensen verslinden	1 Petrus 5:8
Valse apostelen, Messiasen of leraren sturen	2 Korinthe 11:14
Wetteloos leven	Mattheüs 13:41
Elke andere vorm van zonde	1 Johannes 3:8

Zoals God de Vader is voor de gelovigen, zo is de duivel de vader voor de mensen die in de schijnvrijheid leven. De duivel spoort de mensen aan om te zondigen en net als hem te zijn. Zijn grootste tactiek hiervoor is misleiding en het vertellen van leugens in de gedachten van de mensen. Hierdoor besluiten mensen om te zondigen.

In de Bijbel lezen wij dat de duivel de vader van degenen is die in zonde en de schijnvrijheid leven. In één van Jezus gelijkenissen vergeleek Hij het koninkrijk van God als iemand die goede tarwezaad zaaide in zijn akker²¹². Vervolgens kwam de vijand en die zaaide onkruid tussen het goede zaad. Beide gewassen groeide op, zodat de akker vol was met goede tarwe en slechte onkruid. Uiteindelijk gaf de man van de akker opdracht om de tarwe bijeen te brengen en het onkruid eruit te trekken en te verbranden. De discipelen begrepen deze gelijkenis niet en vroegen om uitleg. Jezus zei dat Hij Degene is die goed zaad zaaide in de akker, dat gelijk staat aan de wereld. Het goede tarwezaad dat opkwam zijn de

²¹² Mattheüs 13:24-30 en 13:36-43.

kinderen van Gods koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de duivel²¹³. De duivel heeft slecht zaad in de wereld en in de harten van mensen gestrooid en steelt het Woord van God²¹⁴, zodat mensen niet tot geloof komen en gered worden. De gelijkenis laat zien hoe de kinderen van God voor eeuwig in Gods koninkrijk leven en de kinderen van de duivel in de vurige oven geworpen worden en Gods heerlijkheid voor eeuwig missen. In de uitleg van de gelijkenis noemt Jezus degenen die de wetteloosheid doen en dus in zonde leven de kinderen van de duivel (of de boze).

De akker is de wereld, het goede zaad zijn de kinderen van het Koninkrijk en het onkruid zijn de kinderen van de boze. (Mattheüs 13:38)

Door misleiding zorgt de duivel ervoor dat mensen geen kinderen van God worden, maar kinderen van hemzelf of kinderen van het kwade blijven.

Ook in de eerste brief van Johannes wordt het onderscheid tussen een kind van God en de duivel aangehaald.

*Wie de zonde doet, is uit de duivel; want de duivel zondigt vanaf het begin. (...) Hieraan zijn de kinderen van God en **de kinderen van de duivel** te herkennen. Ieder die de rechtvaardigheid niet doet, is niet uit God, evenmin als hij die zijn broeder niet liefheeft. (1 Johannes 3:8-10)*

Johannes schreef dat degenen die in de zonde leven uit de duivel zijn. Oftewel, degenen die zondigen worden beïnvloed door de duivel en behoren tot zijn familie omdat zij dezelfde

²¹³ Theologen twifelen of deze Bijbeltekst spreekt over de kinderen van de duivel of de kinderen van het kwaad. Wat Jezus bedoelde maakt niet uit voor de conclusie van het verhaal. De duivel zaaide verkeerd zaad in de harten van de mensen en daardoor zorgde hij ervoor dat de kinderen van de duivel/kwaad niet in Gods koninkrijk konden komen.

²¹⁴ Mattheüs 13:9 en Johannes 10:10

zondige levensstijl hebben. Zij zijn geestelijke kinderen van de duivel. De duivel leeft in zonde en zijn kinderen leven in zonde. Johannes schreef dit ook in zijn evangelie. Jezus gaf onderwijs over de kinderen van Abraham en zei dat de kinderen van Abraham dezelfde werken zouden doen als Abraham. Vervolgens zei Jezus tegen het publiek dat zij niet (geestelijke) kinderen van Abraham waren omdat zij niet de werken van Abraham deden. Als zij daadwerkelijk kinderen van Abraham waren, dan zouden zij geloven in Jezus Christus en zouden zij Hem niet proberen te doden. Vervolgens zei Jezus dat zij niet kinderen van Abraham waren, maar kinderen van de duivel, omdat zij dezelfde dingen doen en van hetzelfde houden als de duivel.

U bent uit uw vader de duivel, en wilt de begeerten van uw vader doen; die was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen. (Johannes 8:44)

De bedoeling van dit hoofdstuk is om duidelijk te laten zien dat er twee mogelijkheden zijn. Iemand behoort tot Gods koninkrijk of tot het koninkrijk van de duivel. Iemand heeft God als Vader of de duivel als vader. Iemand zal voor eeuwig leven met God in de hemel of voor eeuwig in de hel verblijven met de duivel. Iemand leeft voor God en doet de werken van God of iemand leeft voor de duivel en doet de zonde. Iemand leeft in Gods verbond of leeft zonder verbond. Er is geen tussenweg. Deel 1 liet de onvolmaaktheid van de wet zien en dat door de wet niemand rechtvaardig is voor God. Niemand komt in Gods koninkrijk, kan God aanroepen als Vader en kan zonder zonde leven door de wet van Mozes. In dit deel zagen wij dat mensen die in zonde leven en niets met God te maken willen hebben ook niet gered zijn of gerechtvaardigd worden.

Samenvatting

God wilde Adam en al zijn nakomelingen zegenen. Door de ongehoorzaamheid van Adam viel hij uit de zegen en het verbond van God. In het boek Genesis lezen wij waarom God sommigen wel en anderen niet zegende. Degenen die Hem gehoorzaamden ontvingen de zegen en degenen die ongehoorzaam waren ontvingen de vloek. Door de gehoorzaamheid van Abraham ontving Israël de zegen en het verbond. De generatiegenoten van Abraham vereerden afgoden en waren de echte God ontrouw. Om deze reden ontvingen de andere volkeren verbonden van gevallen engelen en niet met God. Toch bleef God barmhartig en had Hij het plan om via Abraham alle heidenvolken te zegenen met Jezus Christus.

Mensen die niet onderdeel uitmaken van Gods koninkrijk maken automatisch onderdeel uit van het koninkrijk van de duivel. De duivel heeft de macht over de aarde gekregen door de zonde van Adam. Daarnaast noemt de Bijbel de zondaars de kinderen van de duivel. Zoals de duivel in zonde wil leven, willen de zondaars dit ook. De duivel spoort de mensen aan om in zonde te leven. Als iemand onder de schijnvrijheid leeft, dan is hij een kind van de duivel.

H9 SLAAF VAN DE ZONDE

In dit hoofdstuk gaan wij deel 2 afronden. Wij zagen wat de kenmerken waren van de schijnvrijheid en dat mensen die in deze vrijheid leven geen verbond hebben met God en geen zicht hebben op de rechtvaardiging van God. Zij staan onder de macht van de duivel en gaan hun eigen begeerten achterna. In dit hoofdstuk zien wij dat mensen onder de schijnvrijheid geen vrije mensen zijn, maar slaven zijn van de zonde en zij leven onder de toorn van God. De vrijheid die de wereld geeft is geen vrijheid.

Leven onder de toorn van God

Het boek Romeinen gaat over het feit dat de Israëlieten niet gered werden door de wet en dat de heidenen onder de toorn van God vallen door de zonde. Vervolgens legde Paulus uit dat God werkt met genade en geloof. Mensen die onder de schijnvrijheid en in zonde leven hebben en krijgen te maken met de toorn van God.

Vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen. (Romeinen 1:18, NBV21)²¹⁵

Gods toorn wordt op verschillende momenten gegeven. Het belangrijkste moment vindt in de toekomst plaats, waar God een oordeel velt over iedereen die niet Jezus heeft aangenomen als Verlosser²¹⁶. Een ander moment vindt op aarde plaats als de mate van zonde te groot is geworden. Denk bijvoorbeeld aan Ananias en Saffira die hadden gelogen tegen de Heilige Geest en daardoor de dood vonden²¹⁷. In Romeinen 1:18 spreekt God over een directe reactie van de zonden van

²¹⁵ Zie ook Johannes 3:36

²¹⁶ Openbaring 20:11-15

²¹⁷ Handelingen 5:1-11

de heidenen, alleen op een bijzondere manier. De toorn van God voor deze mensen is dat zij steeds verder afglijden in hun zonden en steeds verwerpelijke dingen doen, zoals wij al zagen in hoofdstuk 7. Kan de mens verweten worden dat hij God niet dient? Misschien kenden zij God niet en wisten zij niet dat zij fout bezig waren. Paulus gaat op deze vraag in en maakt duidelijk dat niemand zich kan verontschuldigen voor God, want iedereen heeft, volgens Paulus, een Godsbesef gekregen.

*Want wat een mens over God kan weten is hun bekend omdat God het aan hen kenbaar heeft gemaakt. Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken: zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. **Er is dus niets waardoor zij te verontschuldigen zijn.*** (Romeinen 1:19-20, NBV21)

De eerste zonde die de mens doet is God niet danken voor wie Hij is en wat Hij doet. Vervolgens glijdt de mens af in verwerpelijke zonden die staan opgesomd in Romeinen 1:21-32. Doordat de heidenen God niet kennen, heeft God hen in zijn toorn overgegeven in afgoderij, onreine relaties, leugens en andere verwerpelijke zaken. De zonde is geen zegen maar is juist een macht waar mensen in vast komen te zitten. De zonde belemmert de relatie tussen God en de mens.

Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God, (Romeinen 3:23)

Door de zonde zijn ongelovigen (let op: ik spreek niet over gelovigen die zondigen!) gevangen in hun eigen natuur. Zij kunnen niet meer tot God komen en ook al proberen zij zich bewust of onbewust aan de wetten van God te houden, hun zondige natuur is sterker en leidt hen van God af. De ongelovigen zijn gevangen in de zonde en vallen onder de toorn van God.

Wij weten immers dat de wet het werk van de Geest is, maar door mijn aardse natuur ben ik overgeleverd aan de zonde. Ik begrijp zelf niet wat ik doe, want ik doe niet wat ik wil, ik doe juist wat ik haat. (Romeinen 7:14-15, NBV21)

Lekker dan, niemand is rechtvaardig, de zonde trekt aan de mens en vervolgens komt Gods toorn over de zonde. De mens zit compleet klem en kan er uit eigen kracht niet meer uitkomen.

Slaaf van de zonde

In deel 1 zagen wij dat mensen die de wet van Mozes proberen te houden slaven waren van de wet. Mensen die in zonde leven zijn slaven van de zonde²¹⁸. Hoe zit dat precies?

Het evangelie van Johannes vermeldt een belangrijke onderwijzing van Jezus. Hij zei tot de Israëlieten dat Zijn waarheid hun zal vrijmaken. De Israëlieten vonden dit maar raar. Zij zijn toch helemaal geen slaven? Waarvan zou Jezus hun vrijmaken? Jezus legde vervolgens uit dat de Israëlieten wel slaven waren omdat zij gehoorzaam waren aan de zonde en daardoor slaven van de zonde waren.

Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ieder die de zonde doet, is een slaaf van de zonde. (Johannes 8:34)

Laten wij dit toepassen op vandaag. Als ik in de supermarkt loop, dan help ik deze winkel niet. Ik zet geen producten in de schappen en zit niet achter de kassa om mensen te helpen. Iemand met een mooi hesje aan doet dit wel. Waarom hij wel en ik niet? Simpel. Ik ben niet in dienst en ik hoef niet te gehoorzamen aan de baas. De jongen met het hesje is wel in

²¹⁸ In dit boek maken wij een onderscheid tussen de slaaf van de zonde en de slaaf van de wet. In werkelijk zijn beide groepen slaven van de zonde, ook de mensen die de wet proberen te onderhouden. Zij proberen goed te leven, maar hebben gezondigd.

dienst en hij gehoorzaamt zijn baas. Zo is het ook met de zonde. Als iemand werkelijk vrij is, waarom luistert hij dan naar de baas de zonde? Waarom stopt hij niet gewoon met zondigen? Dat kan niet want zoals de jongen moet gehoorzamen aan de supermarktbaas, zo moet hij, vanuit zijn zondige natuur, gehoorzaam zijn aan de zonde. ‘Maar dat is niet eerlijk, de jongen ontvangt een loon voor zijn werk en ik krijg niets van de baas de zonde.’ Deze gedachte klopt niet, als je iemand dient, dan ontvang je een loon. Zo ontvangt iedereen een loon voor de zonden die hij doet.

Het loon van de zonde is de dood (...) (Romeinen 6:23)

Oftewel, als iemand de zonde doet, dan is hij onder de geestelijke macht van de zonde en hij ontvangt de geestelijke dood voor zijn zondige inspanningen. De mens zit gevangen in zijn eigen zondige natuur en kan er niet zelfstandig uitkomen. Ook de natuurlijke dood brengt geen verlichting voor de zondige mens. Hij wordt namelijk veroordeeld door God, ontvangt toorn en blijft geestelijk dood in de hel. Wat een verschrikking!

Johannes 8:34 is niet de enige tekst die spreekt over een slaaf van de zonde. Ook Paulus en Petrus spraken in hun brieven over dit begrip. Paulus gaf in de Romeinenbrief aan dat de gelovige door de waterdoop één is geworden met Jezus. Het oude leven met de zondige begeerten heeft hij achter zich gelaten en hij is opgestaan in een nieuw leven. Het oude leven was een slaaf van de zonde en Paulus moedigde de Romeinen aan om geen gehoor meer te geven aan de zonde. Zij zijn namelijk opgestaan in een nieuw lichaam, zijn gedood voor de zonde en het is beter om gehoor te geven aan de gerechtigheid dan aan de zonde.

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen. (...) Weet

*u niet dat aan wie u uzelf als slaaf ter beschikking stelt tot gehoorzaamheid, u **slaaf** bent van wie u gehoorzaamt: óf **van de zonde**, tot de dood, óf van de gehoorzaamheid, tot gerechtigheid? Maar God zij dank: u was wel **slaaf van de zonde**, maar nu bent u van harte gehoorzaam geworden aan het voorbeeld van de leer waaraan u overgegeven bent. (Romeinen 6:6-16)*

In de brief aan de Galaten legde Paulus nogmaals uit dat het oude leven van een gelovige een slaaf van de zonde was, alleen gebruikte hij hiervoor andere woorden.

*Zo waren ook wij (...) als **slaven onderworpen aan de grondbeginselen** van de wereld. (Galaten 4:3)*

Paulus bedoelde met de grondbeginselen van de wereld de zondige en onverloste wereld met al haar verleidingen. Gelovigen waren in de tijd voordat zij tot geloof kwamen slaven van de zonde. Oftewel, mensen die nog niet tot geloof zijn gekomen zijn slaven van de zonde. Zij denken vrij te zijn in hun daden en handelen, maar eigenlijk zijn zij slaven van de zonde en de verdorvenheid. Ook Petrus sprak hierover in zijn tweede brief. Hij waarschuwde voor de dwaalleraren die de gelovigen probeerden te verleiden om in de zondige begeerten te leven.

*Zij beloven aan hen vrijheid, terwijl zij zelf **slaven van de verdorvenheid** zijn; want door wie iemand overwonnen is, van hem is hij ook een slaaf geworden. (2 Petrus 2:19)*

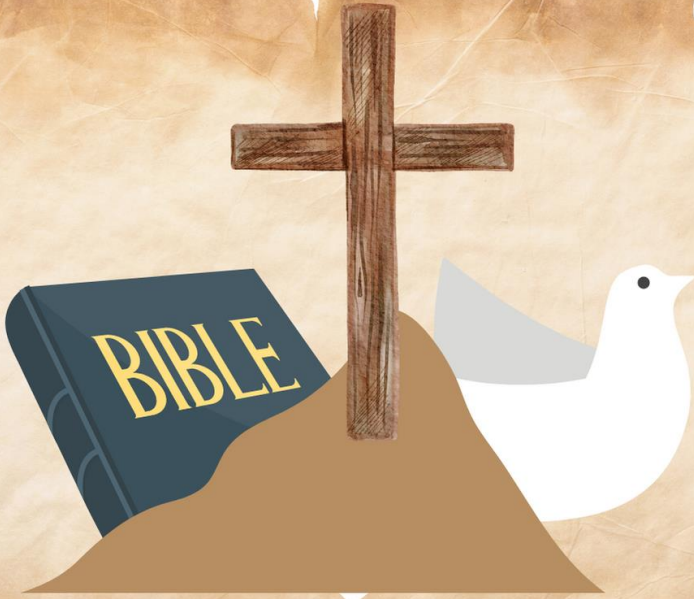
Conclusie

Het is nu tijd voor de conclusie. Tot nu toe is dit boek niet heel hoopvol geweest. Mensen die in zonde leven zijn slaven van de zonde en mensen die proberen de wet van Mozes te onderhouden zijn slaven van de wet. Het maakt niet uit waar

iemand onder zit, het leidt hem niet tot gerechtigheid en het eeuwige leven met God. Alle mensen hebben gezondigd, of ze nou de wet proberen te handhaven of niet, en alle mensen wacht een verschrikkelijk eindoordeel. Niemand staat recht voor God en niemand kan door zijn eigen goede werken in de hemel komen. De hele wereldbevolking zit in hetzelfde schuitje. Niemand zal door zijn eigen leven gered worden. Het maakt niet uit in welke religie je gelooft, hoe je omgaat met armen, hoeveel geld je aan goede doelen geeft, hoe goed je je best doet om niet te zondigen of wat je ook probeert te doen om gered te worden, het oordeel staat vast en er zal geoordeeld worden. Zowel de Israëliet als de heiden zal de toorn ontvangen.

Als wij kort vooruitblikken op deel 3 dan zien wij dat er één mogelijkheid is om gered te worden. Het oordeel staat vast en iedereen verdient Gods toorn, maar er is een Man, Gods Zoon, die de toorn en het oordeel van God heeft gedragen. Jezus Christus heeft alle zonden van de gehele wereld gedragen. Omdat Jezus de toorn en oordeel heeft gedragen zal iedereen die in Hem gelooft niet onder Gods toorn en oordeel komen, maar hij zal gered en gerechtvaardigd worden. Het is Gods genade die ons redt en het is ons geloof die daar gebruik van maakt. Maar dit behandelen wij in het volgende deel.

DEEL 3

DE GENADE VAN GOD

H10 WAT IS GENADE

Wij zijn alweer aangekomen bij het laatste deel van dit boek. Wij zagen dat de wet van Mozes en het leven in de schijnvrijheid niet tot gerechtigheid leiden. Daarom besloot God om een andere manier te bewerkstelligen, zodat mensen alsnog gerechtvaardigd kunnen worden en het eeuwige leven ontvangen. En dit is die manier: God werkt vandaag met genade en geloof. Over het begrip genade is al veel onderwijs gegeven en het is mogelijk om tien- tot honderdtallen boeken te schrijven om genade te onderwijzen. In de opzet van dit boek kunnen wij dus ook niet alles behandelen over genade.

In hoofdstuk 10 leren wij het begrip genade kennen en zoomen wij in op de genade van de rechtvaardigheid. Wij behandelen in hoofdstuk 11 hoe deze genade is gekomen, hoofdstuk 12 hoe wij de genade hebben ontvangen en hoofdstuk 13 en 14 geeft ons sleutels om optimaal onder Gods genade te leven door ons nieuwe leven en de leiding van de Heilige Geest. Vervolgens behandelt hoofdstuk 15 de relatie tussen genade en geloof, hoofdstuk 16 gaat over Gods genade doorgeven en hoofdstuk 17 over het zijn van een slaaf van Christus. Wij gaan ontdekken hoe God genade bedoeld heeft en hoe wij onder Zijn genade goede werken mogen doen. Wij behandelen in deze verschillende hoofdstukken 15 sleutels om goed in Gods genade te leven.

De betekenis van de genade

De Van Dale omschrijft genade als ‘de goedheid van God’ en als ‘vergevingsgezindheid van overwinnaars, rechters, enz.’ Dit is niet de genade van God zoals de Bijbel ons verteld. Het bevat mooie onderdelen van Gods genade voor ons, maar het is niet compleet. Ja, genade is de goedheid van God en ja, God is ons vergevingsgezind, maar Gods genade is nog vele malen bijzonder dan deze omschrijving. Als ik geloof dat God mij enkel vergevingsgezind is, dan hoeft dit mijn leven niet te

veranderen. Stel, land A valt land B binnen en land B overwint en heeft alle soldaten van land A gevangengenomen. Op het moment dat de president van land B zegt: ‘Land A heeft ons binnengevallen, wij hebben overwonnen, maar wij zijn vergevingsgezind richting de soldaten, wij sturen ze terug naar hun huis.’ dan is dit voor de soldaten geweldig nieuws. Maar zij blijven voor land B de vijand, ongeliefd, verliezers en verschrikkelijke personen.

Sommige gelovigen zien Gods genade als: ‘God is mij vergevingsgezind, maar ik blijf een zondaar, ongeliefd, ik ben niets waard, God moet mij eigenlijk niet, ik ben ongewenst, ik moet nog maar afwachten of ik gered word, ik ben in Gods ogen als een worm en ik ben onheilig.’ Dit komt doordat zij het begrip genade alleen toepassen op Gods vergevingsgezindheid. Zij denken dat God hun vergeeft, maar dat God eigenlijk geen zin in hun leven heeft. Zij denken dat God hun vergeeft en hun nog maar één kansje geeft, en als ze die verpesten is het klaar of is er dagenlang berouw nodig om Gods hart te veroveren om weer Zijn kind te mogen zijn. Dit is niet Gods genade. Gods genade bestaat uit vergevingsgezindheid, maar dit is een klein onderdeel van Gods allesomvattende genade.

Laten wij naar de betekenis van genade kijken. Genade komt van het Hebreeuwse woord ‘hēn’ en betekent onder andere ‘gratie’, ‘gunst’, ‘genade’, ‘aangenaam’, ‘kostbaar’ en ‘welwillend’. Wij komen dit woord tegen in het verhaal van de stad Sodom, waarbij Lot genade vond in Gods ogen om gered te worden uit de stad die God zou verwoesten. Door Gods genade bleef Lot in leven²¹⁹. Of in het verhaal van de Exodus, waarbij de Israëlieten genade vonden onder de Egyptenaren, zodat de Israëlieten veel bezit en cadeaus ontvingen van de Egyptenaren toen zij vertrokken naar het beloofde land²²⁰. Of Boaz die Ruth genade gaf en ervoor zorgde dat

²¹⁹ Genesis 19:19

²²⁰ Exodus 3:21, 11:3 en 12:36.

Ruth op zijn akker veel eten kon verzamelen voor haarzelf en haar schoonmoeder²²¹. Zie je dat genade niet alleen om vergevingsgezindheid gaat? Maar ook om onder andere leven, bezittingen en voldoende voedsel? Genade is niet alleen een geestelijke zegen of iets voor de toekomst, maar ook een materiële zegen en voor vandaag op aarde. En dit zijn nog verhalen uit het Oude Testament.

Het Nieuwe Testament is in het Grieks geschreven en het woord ‘genade’ komt van het Griekse woord ‘charis’ en betekent ‘genade’, ‘dank’, ‘gunst’, ‘welgevallen’ of ‘liefdebetoon’. Het mooie van Gods genade is dat dit niet verdiend kan worden, maar dat het een gunst of cadeau van God is.

Laten wij een menselijk voorbeeld van genade vanuit de Bijbel bestuderen. In de tijd van Paulus ontstond er een hongersnood in de gemeente in Jeruzalem²²². Paulus riep verschillende gemeentes op om hun broeders in Jeruzalem te zegenen met een liefdegave. Ook aan de gemeente in Korinthe vroeg hij of zij een liefdegave wilde gereedmaken.

Wanneer ik dan aangekomen ben, zal ik hen, die gij daarvoor geschikt acht, met brieven zenden om uw liefdegave (charis) te Jeruzalem af te dragen. (1 Korinthe 16:3, NBG51)

Waren de gemeenteleden in Korinthe verplicht om een liefdegave te geven? Waren zij verplicht om de gemeente in Jeruzalem genadig te zijn en hun financiële middelen te sturen? Nee. Het was een genadegave, een geschenk en een onverdiend gunstbewijs. De gemeente in Jeruzalem kon deze genadegave niet afdwingen en had hier geen recht op. Maar toch ontvingen zij het, omdat de gemeente in Korinthe hen wilde helpen. Ook vandaag zien wij dit veel gebeuren met goede doelen of het (financieel) meebouwen aan een kerk of bediening. Het is een genadegave. Wij zijn niet verplicht om geld te geven aan

²²¹ Ruth 2:13

²²² Handelingen 11:27-30

een goed doel. Wij kunnen ons hele leven elk goed doel negeren in ons leven. Wij kunnen de deur dichtdoen als iemand aan de deur staat. Wij kunnen onze ogen dichthouden als wij een reclamespotje op de tv zien en wij kunnen bij de kassa weigeren als de winkel ons wisselgeld wil gebruiken om aan een goed doel te geven. Wij zijn niet verplicht om te geven. Toch gaf 83 procent van de Nederlanders in 2022 iets aan het goede doel. Niet omdat het verplicht is, maar omdat zij genade hebben gevonden in een goed doel of in een erge nood. Zij geven het als een onverdiende gunst.

Een andere relatie dat op genade is gebaseerd is de relatie van een ouder en kind, vooral als het kind nog een baby is. De baby komt ter wereld en binnen een dag moet hij melk drinken. Heeft de baby melk verdiend? Heeft hij een huis, bed, eten, kleding en aandacht van de ouders verdiend? Nee! Nog voordat de baby werd geboren, waren papa en mama druk bezig om een kamer, bed en speelgoed te regelen. Waarom doen de ouders dit? De baby heeft nog geen dag gewerkt. Hij heeft nog geen goede daad gedaan en heeft dit allemaal niet verdiend. Sterker nog, de baby huilt en ‘eist’ liefde van zijn ouders, zonder iets te hebben gepresteerd in zijn leven. Hij verwacht dat papa en mama hem elke dag verzorgen en hem liefhebben, ook al poept en spuugt hij alles onder! Wil je weten waarom de ouders ervoor kiezen om de baby te verzorgen? Omdat zij van hem houden en zij willen hem overspoelen met genade en cadeaus. Ook al spuugt de baby elke dag, kost het veel moeite om hem te laten eten en zijn er vele nachten zonder slaap, de ouders van de baby blijven van hem houden, blijven hem verzorgen en geven hem liefde. En al na een paar dagen kunnen ze niet meer zonder de baby, ook al heeft de baby nog geen werk gedaan.

Als je een ouder bent zal je zeggen: ‘Dat is logisch dat ik van hem hou, hij is namelijk mijn kind. Mijn liefde voor hem zal niet stoppen als hij poept, spuugt of in de nacht huilt.’ Weet je dat God nog veel meer van ons houdt dan dat jij ooit van jouw kind kan houden? Als jouw liefde voor jouw baby

niet afneemt als je een luiertje moet verschoneren, waarom zou Gods liefde voor ons dan wel afnemen als Hij onze luiertje moet verschoneren²²³? Ik bedoel te zeggen: als de baby iets verkeerd doet, dan blijf jij van de baby houden. Zou God dan niet van ons blijven houden als wij een misstap maken in ons leven? En wil je weten waarom God altijd van ons zal blijven houden? Uit genade. Het komt niet door onze prestaties of goede werken, God houdt van ons omdat Hij onze Vader is. Misschien denk je ‘dat heb ik niet verdiend.’ En dat klopt. Wij hebben het niet verdiend, het is Gods genade gegeven uit liefde.

Gods genade betekent dus dat God ons dingen cadeau wil geven. Wij kunnen Gods genade niet verdienen, het is God die ons goede dingen schenkt. God verleent ons een onverdiende gunst.

Gods liefde

Waarom is God ons eigenlijk genadig? Dit komt door Zijn karakter van liefde voor ons. Toen Adam en Eva van de vrucht van de boom aten hadden zij gezondigd. God stond in Zijn recht om hun te straffen en om de mensheid te verlaten. Adam en Eva waren gehoorzaam aan de slang en de duivel²²⁴. God had kunnen zeggen: ‘Oké, jullie zijn Mij ongehoorzaam geweest en jullie zijn gehoorzaam geworden aan de duivel. Dus jullie moeten Mij verlaten en ik onderwerp jullie aan de duivel. Ik ben niet meer jullie Vader, maar de duivel is nu jullie vader. Ik zal niet meer naar jullie omzien en ik wens jullie succes met jullie keuze.’ Toch lezen wij door de hele Bijbel heen dat God van de mensen bleef houden en omzag naar hen. Als iemand besloot om God te gehoorzamen, dan was God altijd te vinden en zegende God hem. Denk bijvoorbeeld aan Abel, Noach, Abraham, Mozes en koning David. God zag naar hen om. Niet omdat Hij het verplicht was en

²²³ Niet oneerbiedig bedoelt

²²⁴ Genesis 3:1-7

ook niet omdat de mensen het verdienden, maar omdat God genadig en liefdevol is. God heeft de mens lief en wil de mens zegenen. Niemand kan vanuit zijn goede werken Gods liefde verdienen. Wij hebben allemaal gezondigd en zijn allemaal afgedwaald²²⁵. God staat in Zijn recht om wraak te koesteren tegen alle mensen. Alle mensen hebben Hem namelijk bena-deeld door niet goed tegen Hem, de medemens of de scep-ping te zijn. Het maakt niet meer uit hoeveel goede daden de mens doet of hoe heilig hij probeert te leven, God heeft het recht om zich te wreken en boos te blijven. Toch wil God aan iedereen liefde geven en wil Hij de liefdevolle Vader zijn van alle mensen. Dit is namelijk Gods karakter en God heeft be-sloten om ons uit genade lief te hebben. Hieronder volgen een aantal bekende Bijbelteksten waarin wij lezen dat God de mens liefheeft.

*(...) God is **liefde**. Hierin is de **liefde** van God aan ons ge-openbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon in de wereld ge-zonden heeft, opdat wij zouden leven door Hem. Hierin is de **liefde**, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft **liefgehad** en Zijn Zoon zond als verzoening voor onze zonden. (1 Johannes 4:8-10)*

*Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de **liefde van God** in Christus Jezus, onze Heere. (Romeinen 8:38-39)*

*Want zo **lief** heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn enigge-boren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. (Johannes 3:16)*

²²⁵ Romeinen 3:23

*Wij hebben Hem (God) lief, omdat Hij ons eerst **liefgehad** heeft.* (1 Johannes 4:19)

God heeft alle mensen lief. Of iemand nou gelovig of ongelovig, een zondaar of heilig, man of vrouw, jong of oud, arm of rijk, ziek of gezond is, het maakt allemaal niet uit, God heeft iedereen lief.

God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren. (Romeinen 5:8)

God hield al van ons toen wij nog zondaren waren en Jezus niet kende. Het is zelfs de liefde van God die ervoor zorgde dat wij Hem leerden kennen! God houdt van iedereen, niemand uitgezonderd. Betekent dit dat iedereen automatisch gered is en de eeuwigheid bij God mag doorbrengen? Als het aan God ligt mag iedereen de eeuwigheid bij Hem doorbrengen, maar de keuze is aan de mens. Geloof en vertrouw je op Jezus, dan mag je voor eeuwig leven met God. Doe je dit niet, dan zul je voor eeuwig afgezonderd van God leven. Elke genadegave die God geeft, mogen wij ontvangen in geloof. Zonder geloof is het niet mogelijk om (optimaal) te leven in de genadegave die God wil geven. Dit zullen wij in hoofdstuk 15 behandelen.

God heeft ons lief en uit Zijn liefdevolle hart wil Hij ons zegenen met genade en cadeaus. Niet alleen God de Vader is vol van genade, ook over Zijn Zoon Jezus lezen wij dat Hij vol van genade is.

*En het Woord (Jezus) is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (...) **vol van genade en waarheid.*** (Johannes 1:14)

Wanneer wij Gods genade in de praktijk willen zien, dan is het goed om de evangeliën over Jezus te lezen. Alles wat Jezus op aarde deed, dat deed Hij uit Zijn genade, liefde en be-

wogenheid. Jezus was niet alleen genadig tegenover Zijn tijdgenoten, maar ook vandaag is Jezus genadig en uit Zijn volheid van genade heeft Hij ons alles gegeven wat wij nodig hebben.

*En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel **genade op genade**. Want de wet is door Mozes gegeven, **de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen**. (Johannes 1:16-17)*

De genade van God is zo groot, dat Johannes spreekt over ‘*genade op genade*’.

Het evangelie van de genade

Toen Jezus op aarde kwam, liet Hij Zijn evangelie zien door Zijn onderwijs en Zijn werken. In mijn boek *Gods koninkrijk* staat dat Jezus het vaak had over het evangelie van het koninkrijk. Dit is niet de enige benaming voor het evangelie van Jezus. Het evangelie wordt ook het evangelie van de genade genoemd, omdat Jezus ons alles wil geven als geschenk. Dat is pas goed nieuws! Paulus trok de steden door en verkondigde het evangelie van de genade.

*De bediening die ik (Paulus) van de Heere Jezus ontvangen heb om te getuigen van **het Evangelie van Gods genade**. (Handelingen 20:24)*

Paulus verkondigde niet het evangelie van de wet, van goede werken, van het verdienen van onze positie in de hemel door ons eigen werken. Nee, Paulus verkondigde het evangelie van Gods genade. Paulus liet zien dat de mens alleen door genade gered en eeuwig leven kan ontvangen²²⁶.

Daarnaast bestaat Gods evangelie van genade niet uit één genadegave. God zei niet: ‘Ik ga jullie redden, maar voor

²²⁶ Romeinen 3:21-31

de rest moeten jullie werken om het te verdienen.’ Nee, Gods hele evangelie bestaat uit genade en Hij heeft ons allerlei genadegaven gegeven.

Laat ieder de anderen dienen met de genadegave zoals hij die ontvangen heeft, als goede beheerders van de veelsoortige genade van God. (1 Petrus 4:10)

Alles in de Bijbel is gefundeerd op Gods genade en wij kunnen er door geloof in leven. Alles wat God ons geeft, geeft Hij uit Zijn overvloedige genade. Niet omdat wij zo goed zijn en alles verdienen, maar omdat God het ons als geschenk wil geven. God wil iedereen overspoelen met Zijn goedheid en genade en het boek Psalmen laat dit duidelijk zien. Sla Psalmen maar open en onderstreep elk vers waarin God goedheid, gunst en zegen belooft aan Zijn kinderen²²⁷.

Ja, goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen al de dagen van mijn leven. (Psalm 23:6)

Geloofd zij de Heere; dag aan dag overlaadt Hij ons. Die God is onze zaligheid. (Psalm 68:20)

Barmhartig en genadig is de HEERE, geduldig en rijk aan goedertierenheid. (...) Want zo hoog de hemel is boven de aarde, zo is Zijn goedertierenheid machtig over wie Hem vrezen. (Psalm 103:8-11)

Gods evangelie is een evangelie van genade. Hij wil ons goedheid, gunst en alles wat wij nodig hebben overvloedig schenken. God heeft ons zelfs Zijn Zoon gegeven. Is er dan iets wat Hij ons niet wil geven?

²²⁷ God belooft vaak in de Psalmen goedheid en gunst aan de rechtvaardigen. Dit lijkt op werken, maar wij zullen zien dat iedereen die gelooft gerechtvaardigd is. Iedere gelovige is dus al gerechtvaardigd.

Hoe zal Hij, Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard maar voor ons allen overgegeven heeft, ons ook met Hem niet alle dingen schenken? (Romeinen 8:32)

Wij mogen wandelen en leven door genade. Alles is ons geschonken.

*Immers, Zijn Goddelijke kracht heeft ons **alles geschonken wat tot het leven en de godsvrucht behoort**, door de kennis van Hem Die ons geroepen heeft door Zijn heerlijkheid en Zijn deugd. Daardoor heeft Hij ons **de grootste en kostbare beloften geschonken**, opdat u daardoor deel zou krijgen aan de Goddelijke natuur, nadat u het verderf, dat er door de begeerte in de wereld is, ontvlucht bent. (2 Petrus 1:3-4)*

Alles wat wij bezitten en kunnen is Gods genade. Het is bijvoorbeeld ook de genade van God dat er regen en zon is. God heeft alles uit genade gegeven. ‘Maar God geeft toch ook regen aan de onrechtvaardigen?’ Dat klopt. Gods genade strekt zich uit naar iedereen. Iedereen ontvangt een deel van Gods genade.

Hij (God) laat Zijn zoon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. (Mattheüs 5:45)

God is ieder mens genadig. Maar niet iedereen is even begenadigd. Hoe kan dit? Dit komt doordat wij kunnen groeien in de genade van God. God geeft bijvoorbeeld de zon en de regen aan iedereen. En God heeft het aan iedereen geschonken om Zijn kind te worden²²⁸. Maar niet iedereen is een kind van God. Hoe kan dit? Wij kunnen dit vergelijken met een handdruk. God strekt, uit Zijn genade, Zijn hand uit naar iedereen. Iedereen die de hand van God pakt, door zijn geloof, is een

²²⁸ Johannes 1:12

kind van God geworden. Velen hebben Gods genade aangenomen en Zijn kinderen van God. Velen hebben Gods hand genegeerd, hebben Zijn genade niet aangenomen en zijn daardoor geen kinderen van God geworden. Door geloof wordt Gods genade over iemands leven geactiveerd. Dit geldt voor Gods redding en vergeving, maar ook over elk andere genadegave die God geeft. Daarom bidt Petrus het volgende:

Moge genade en vrede voor u vermeerderd worden door de kennis van God en van Jezus, onze Heere. (2 Petrus 1:2)²²⁹

Dit betekent dat genade vermeerderd kan worden. Dit betekent niet dat God genadiger kan zijn. God is genade en Zijn genade is eindeloos groot en Hij heeft altijd het allerbeste met ons voor. Dit betekent dat wij kunnen groeien in genade. Hoe groeien wij in genade? Doordat wij openbaring ontvangen over Gods genade en dit in geloof aannemen. Hoe zijn wij tot geloof gekomen? Doordat wij openbaring ontvingen dat wij zondig waren, het alleen niet kon redden en wij een Redder nodig hadden. Toen wij hoorden dat Jezus onze Redder wilde zijn, hebben wij dit aangenomen in geloof en is Gods genade over ons leven geactiveerd. Deze genade is er ook voor een ongelovige, alleen heeft een ongelovige deze genade nog niet geactiveerd door zijn geloof en kan hij geen gebruik maken van Jezus' redding. Voordat wij in de volgende hoofdstukken ingaan op hoe wij kunnen groeien in Gods genade, laten wij eerst kijken naar het begrip rechtvaardigheid en hoe God ons rechtvaardig maakt.

Gerechtigd uit genade

In dit boek stonden wij stil bij het begrip rechtvaardigheid en dat niemand door de wet van Mozes gerechtigd kon worden. Maar wat is nou precies rechtvaardigheid?

²²⁹ Zie ook 1 Petrus 1:2, Lukas 2:52, Efeze 1:15-23 en Judas 1:2.

Als iemand volkomen rechtvaardig is, dan zal hij in elke omstandigheid goed en juist handelen. Hij doet nooit iemand onrecht aan. Als iemand door zijn eigen werken rechtvaardig wil zijn, dan moet hij al de geboden van de wet van Mozes onderhouden en moet hij juist omgaan met de hulpbehoevendenden om hem heen. Als hij één foutje maakt, dan kan hij nooit meer rechtvaardig zijn of worden. Hij heeft gefaald en is nu een onrechtvaardige of een zondaar. Onrechtvaardige mensen zullen altijd veroordeeld worden door God. Rechtvaardige mensen zijn aanvaard door God en worden door Hem geaccepteerd. Oftewel: een rechtvaardige wordt niet veroordeeld door God, maar mag voor Zijn aangezicht staan en blijven. In onze samenleving zien wij hetzelfde. Als een rechtvaardige wordt opgepakt en voor de rechtbank komt, dan hoeft hij niet bang te zijn. Hij is rechtvaardig: hij heeft geen zonde of onrecht gedaan en zal niet veroordeeld worden. De rechtbank zal hem vrijspreken. Als een onrechtvaardige wordt opgepakt, dan heeft hij veel te vrezen. De rechtbank zal hem veroordelen omdat hij zonde en onrecht heeft gedaan en hij wordt gestraft.

Niemand op aarde is vanuit zijn eigen werken volkomen goed en rechtvaardig. Iedereen zal schuldig bevonden worden voor de hemelse rechtbank waar God zal oordelen. Alleen Jezus Christus, de Zoon van God, zal standhouden en zal niet veroordeeld worden. Nu is er iets heel moois en bijzonders aan de hand. God heeft besloten dat een Rechtvaardige (Jezus Christus) het oordeel mag dragen van onrechtvaardigen. Op deze manier zijn er twee mogelijkheden om rechtvaardig te zijn. Manier 1: het onberispelijk onderhouden van de wet (wat niemand zal lukken) en manier 2: Jezus laten betalen voor onze rechtvaardigheid.

*Maar nu is **zonder de wet** gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de Wet en de Profeten is getuigd: namelijk gerechtigheid van God door het geloof in Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven, want er is geen onder-*

*scheid. Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God, en worden om niet **gerechtvaardigd door Zijn genade**, door de verlossing in Christus Jezus. **Hem heeft God openlijk aangewezen als middel tot verzoening**, door het geloof in Zijn bloed. Dit was om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen vanwege het voorbijgaan aan de zonden die eertijds hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God. Hij deed dit om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen nu in deze tijd, zodat **Hijzelf rechtvaardig is én rechtvaardigt degene die uit het geloof in Jezus is.** (Romeinen 3:21-26)*

God de Vader heeft het toegestaan dat Jezus Christus het middel tot verzoening is voor onze rechtvaardigheid. Of, met andere woorden, Jezus Zijn offer aan het kruis zorgde ervoor dat er vrede is tussen God en de gelovige. Jezus heeft de onrechtvaardigheid van de mensen gedragen aan het kruis en daardoor mag Hij rechtvaardigheid uitdelen uit genade. Wie ontvangt rechtvaardigheid? Iedereen die uit het geloof van Jezus is. Dus niemand wordt gerechtvaardigd door de wet van Mozes, maar iedere gelovige wordt gerechtvaardigd door het geloof in Jezus Christus en Jezus geeft rechtvaardigheid uit genade en geschenk aan ons. Als wij wedergeboren zijn, dan zij wij rechtvaardig. Of wij vandaag gezondigd hebben of niet doet daar niets aan toe of af. wij zijn rechtvaardig voor God. Wij zijn geen zondaren meer, maar zijn tot in eeuwigheid rechtvaardig. Wij zijn ook niet net aan goed genoeg of een beetje rechtvaardig, wij zijn net zo rechtvaardig als Jezus Christus is.

Want Hem (Jezus) Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem. (2 Korinthe 5:21)²³⁰

²³⁰ Zie ook 1 Johannes 2:6 en 4:17.

Ik begrijp dat dit overweldigend is, dat dit nieuws is dat je niet kan geloven. Toch staat dit in de Bijbel en is het waar. Wij zijn volkomen rechtvaardig gemaakt in Christus Jezus.

De Romeinenbrief

Dit onderwijs vinden wij ook terug in de Romeinenbrief en hierin legde Paulus uit hoe mensen rechtvaardig worden. Dit komt door genade en geloof en niet door goede werken. Hieronder volgen een aantal verzen. Ik heb niet alle verzen uit de Romeinenbrief opgenomen die over geloof, genade en rechtvaardigheid spreken, omdat het anders veel te veel zou worden. Ik raad jou aan om de Romeinenbrief te lezen en te focussen op de begrippen ‘geloof’, ‘genade’, ‘rechtvaardigheid’ en ‘zaligheid’.

*Want ik (Paulus) schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot **zaligheid voor ieder die gelooft**, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek. Want de **gerechtigheid van God** wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: **Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven**. (Romeinen 1:16-17)*

*Wij komen dus tot de slotsom dat **de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt** zonder werken van de wet. (...) Het is toch immers één en dezelfde God, Die besnedenen (Israëlieten) **rechtvaardigen zal uit het geloof** en onbesnedenen (heidense volken) **door het geloof**. (Romeinen 3:28-30)*

Mensen worden alleen gerechtvaardigd door geloof. Zowel de Israëlieten, die de wet ontvangen hadden, als de heidenen, die geen wet ontvangen hadden, worden gerechtvaardigd door het geloof.

Aan hem nu die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar wat men hem verschuldigd is. Bij hem

*echter die niet werkt, maar gelooft in Hem Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt **zijn geloof gerekend tot gerechtigheid.*** (Romeinen 4:4-5)

In bovenstaande vers zien wij hoe belangrijk het is om werken en rechtvaardigheid los van elkaar te zien. Wil je daadwerkelijk gerechtvaardigd worden door jouw werken? Dan probeer je een loon te ontvangen. En wij hebben gezien dat het loon dat iedereen verdient de dood is²³¹. Het is onmogelijk om onze rechtvaardigheid te verdienen. De enige manier waardoor wij rechtvaardig kunnen worden is door de genade van God en ons geloof.

*Want niet door de wet is de belofte aan Abraham of zijn nageslacht gedaan dat hij een erfgenaam van de wereld zou zijn, maar door **de gerechtigheid van het geloof.*** (Romeinen 4:13)

In Romeinen 4 liet Paulus aan de hand van het leven van Abraham zien dat iemand gerechtvaardigd wordt door het geloof. Abraham leefde voor de tijd van de wet en kon zich dus niet aan deze wet houden. Sterker nog, als wij de wet naast het levensverhaal van Abraham leggen, dan komen wij fouten tegen in het leven van Abraham. Abraham verzweeg bijvoorbeeld dat Sara zijn vrouw was, waardoor de farao en de koning van Gerar bijna overspel pleegden met Sara²³². Paulus maakte duidelijk dat Abraham niet gerechtvaardigd werd doordat hij de wet gehoorzaamde, maar dat hij gerechtvaardigd werd door zijn geloof in God.

*Wij dan, **gerechtvaardigd uit het geloof,** hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus. Door Hem hebben wij ook de toegang verkregen **door het geloof tot deze genade***

²³¹ Romeinen 6:23

²³² Genesis 12:14-20 en 20:1-18.

waarin wij staan, en wij roemen in de hoop op de heerlijkheid van God. (Romeinen 5:1-2)

*Maar het is met de genadegave niet zoals met de overtreding. Want als door de overtreding van de ene (Adam) velen gestorven zijn, veel meer is **de genade van God en de gave door de genade** die er is door de ene mens Jezus Christus, overvloedig geweest over velen. (...) Want als door de overtreding van de ene de dood geregeerd heeft door de ene, veel meer zullen zij die **de overvloed van de genade en van de gave van de gerechtigheid ontvangen**, in het leven regeren door de Ene, namelijk Jezus Christus. Zoals dus door één overtreding de veroordeling gekomen is over alle mensen tot verdoemenis, zo komt ook door één rechtvaardigheid **de genade over alle mensen tot rechtvaardiging van het leven**. (Romeinen 5:15-18)*

In Romeinen 5 vergeleek Paulus Adam met Jezus. Door de zonde van Adam is de dood over iedereen gekomen en heeft iedereen een zondige natuur ontvangen. Door de rechtvaardigheid van Jezus is er genade en gerechtigheid over iedereen gekomen die in Hem gelooft en ontvangen zij het eeuwige leven.

*Want het loon van de zonde is de dood, maar **de genadegave van God is eeuwig leven**, door Jezus Christus, onze Heere. (Romeinen 6:23)*

*Wat zullen wij dan zeggen? Dit: dat de heidenen, die geen gerechtigheid hebben nagejaagd, **gerechtigheid verkregen hebben**, gerechtigheid echter die uit het geloof is. (Romeinen 9:30)*

Paulus vergeleek de Israëlieten met de heidenen. Israël probeerde rechtvaardigheid te verdienen door de wet van Mozes na te leven. Maar God besloot om rechtvaardigheid te geven

als geschenk. De heidenen jaagden niet naar rechtvaardigheid en leefden in zonde. Toch hadden zij de rechtvaardigheid gekregen van God door genade en geloof.

Als u met uw mond de Heere Jezus belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden. (Romeinen 10:9)

Wij hebben nu alleen de Romeinenbrief kort bestudeerd. Ik heb geeneens alle teksten die vermelden dat de rechtvaardigheid door genade en geloof komt opgesomd! Laat staan als wij alle andere brieven zouden bestuderen. God rechtvaardigt door geloof en niet door werken. Het maakt niet uit of wij vandaag gezondigd hebben, een goede daad hebben gedaan, hebben Bijbel gelezen, de kerkelijke samenkomst hebben bezocht of hebben gebeden. Wij zijn rechtvaardig en heilig en als God naar ons kijkt, ziet Hij hetzelfde als wanneer Hij naar Zijn Zoon Jezus zou kijken. Wij zijn rechtvaardig! ‘Maar ik moet toch wel een beetje mijn best doen? Ik moet toch wel proberen om goed te leven?’ Natuurlijk is het belangrijk om goed te leven, maar het doet niets af of toe aan de rechtvaardigheid die God aan ons geschonken heeft. De eerste stap om een heilig en rechtvaardig leven te leven is om te weten dat wij al rechtvaardig zijn.

Vergeven uit genade

Laten wij naar een belangrijke basis kijken om gerechtvaardigd te worden. Iemand die zondigt is onrechtvaardig en iemand die niet zondigt is rechtvaardig. Hoe kunnen wij rechtvaardig zijn als wij hebben gezondigd?

Het antwoord is simpel. God heeft ons vergeven van al onze zonden en er is niets meer dat ons kan aanklagen. Al het verkeerde dat wij deden is Hij allang vergeten!

Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan. (Psalm 103:12)

Stel, Wij komen bij het eindoordeel van God²³³ en de duivel klaagt ons aan. God de Vader pakt Zijn boek waar al onze ongerechtigheden instaan. Weet je wat er in dit boek staat? Helemaal niets. Het is compleet uitgewist, want Jezus heeft het oordeel van die overtredingen al gedragen. Er is geen grond meer om een christen te kunnen veroordelen, want wij zijn net zo rechtvaardig als Jezus Christus.

U was dood door uw zonden en door uw onbesneden staat, maar God heeft u samen met Christus levend gemaakt toen Hij ons al onze zonden kwijtschold. Hij heeft het document met voorschriften waarin wij werden aangeklaagd, nietig verklaard en het weggedaan door het aan het kruis te nagelen. (Kolossenzen 1:13-14, NBV21)

Zie je. God de Vader heeft het document met al onze tekortkomen voor eeuwig uitgewist. De duivel kan ons niet meer aanklagen. Vandaag niet, morgen niet en tot in alle eeuwigheden niet. De straf op onze zonden is al gedragen door Jezus Christus. En God vergeeft ons niet doordat wij goede werken doen of beloven goed te doen, God vergeeft ons door Zijn genade en door ons geloof.

In Hem (Jezus) zijn wij door zijn bloed verlost en zijn onze zonden vergeven, dankzij de rijke genade die God ons in overvloed heeft geschonken. (...) (Efeze 1:7-8, NBV21)

²³³ Christenen komen niet onder het eindoordeel van God, maar worden apart beoordeeld. Deze beoordeling gaat niet over de vraag of iemand gerechtvaardigd wordt, maar gaat over de vraag wie beloningen en wie schade ontvangt. Zie mijn boek *De opname & wederkomst*.

God werkt met genade

God werkt met genade. Alles wat wij krijgen op aarde of in de hemel heeft God uit genade gegeven. Gods genade is groter dan vergeving van zonde en gerechtvaardigd worden. In deze paragraaf behandelen wij kort en krachtig een paar genadegaven van God, maar weet dat God ons veel meer genadegaven heeft gegeven. Hierdoor zien wij dat God werkt op basis van genade en niet op basis van goede werken.

Loskomen van zonde: God vergeeft onze zonde en rechtvaardigt ons. Vervolgens wil God nog een stap verder gaan. Hij wil dat wij compleet losbreken van de zonde en nooit meer onder de heerschappij van de zonde staan. Ook al vergeeft en rechtvaardigt God ons, als wij blijven zondigen kan dit nare gevolgen hebben, welke wij in deel 2 van dit boek hebben behandeld. God wil ons helpen om compleet los te breken van de zonde zodat wij daadwerkelijk vrij zullen zijn. Dit kan alleen door Zijn genade en als wij onze problemen in geloof aan God overdragen.

Want de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade. (Romeinen 6:14)

Om los te breken van de zonde hebben wij de Heilige Geest nodig. En ook de Heilige Geest heeft God uit genade aan ons gegeven. Wij ontvangen de Heilige Geest niet door de goede werken die wij doen, maar wij ontvangen Hem als geschenk van God.

*Als u die slecht bent, uw kinderen dus goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader **de Heilige Geest geven** aan hen die tot Hem bidden? (Lukas 11:33)²³⁴*

De Heilige Geest geeft de gelovigen krachtgaven zodat zij elkaar en de wereld kunnen dienen. Ook deze gaven zijn ge-

²³⁴ Zie ook Galaten 3:1-5

nadegaven van God en kunnen niet verdiend worden door een heilig leven of door goede werken. De Heilige Geest wil deze gaven als cadeau geven.

Al deze gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest, die ze aan iedereen afzonderlijk toebedeelt zoals Hij wil. (1 Korinthe 12:11, NBV21)

Dit betekent dus dat elk wonder of teken van God uit genade gegeven wordt. Elke genezing, bevrijding, verlossing, voorziening of ander wonder van God komt door Zijn genade. De reden dat wij leven is omdat God ons genade heeft gegeven om te leven.

En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade op genade. (Johannes 1:16)

God wil ons ook genadig zijn in onze financiën. Hij wil ons zegenen zodat wij meer dan genoeg voor onszelf hebben en extra overhouden voor de mensen om ons heen. God wil ons vanuit Zijn genade zegenen met materiële bezittingen.

Want u kent de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij omwille van u arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden. (2 Korinthe 8:9)²³⁵

Daarnaast wil God ons Zijn plannen en wil bekend maken en wil Hij ons openbaringen geven over Zijn geheimenissen en voorzien in kennis zodat wij de juiste keuzes kunnen maken. God wil ons uit Zijn genade wijsheid en kennis geven.

En als iemand van u in wijsheid tekortschiet, laat hij die dan vragen aan God, Die aan ieder overvloedig geeft en geen verwijten maakt, en ze zal hem gegeven worden. (Jakobus 1:5)

²³⁵ Zie ook 2 Korinthe 9:8

Ook al het werk dat wij doen, alle talenten en energie die wij hebben ontvangen om te werken, is door God gegeven uit genade. Dit geldt voor het werk in de kerk, maar zeker ook voor de baan die wij in de wereld hebben.

*En dat u dan niet in uw hart zegt: Mijn eigen kracht en de macht van mijn hand heeft dit vermogen voor mij verworven. Maar u moet de HEERE, uw God, in gedachten houden, dat **Hij het is Die u kracht geeft om vermogen te verwerven**, opdat Hij Zijn verbond zou bevestigen, dat Hij onder ede met uw vaderen gesloten heeft, zoals het op deze dag nog is. (Deuteronomium 8:17-18)*

Zelfs de reden dat wij in God geloven en de reden dat wij God hebben leren kennen komt door Zijn genade. Hij heeft ons getrokken uit de duisternis, Hij heeft ons hart geopend voor het evangelie en Hij heeft ons het geloof geschonken om te kunnen geloven.

*Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is **een geschenk van God** (Efeze 2:8)²³⁶*

Wij hebben maar een aantal genadegaven behandeld. Er zijn er nog veel meer. De reden waarom wij deze punten hebben behandeld is om een beeld te schetsen van de allesomvattende genade van God. Zowel vandaag op aarde en in de toekomst in de hemel kan niemand zeggen: ‘dit heb ik zelf verdiend’. Wij zijn afhankelijk van Gods genade en alle zegeningen van God zijn en worden uit genade gegeven. Al het goede van God is genade en God heeft aan iedereen genade gegeven.

Want de zaligmakende genade van God is verschenen aan alle mensen, (Titus 2:11)

²³⁶ Zie ook 2 Petrus 1:1

Gods zaligmakende genade is verschenen aan iedereen. Zaligmakende genade houdt niet alleen de genade in om gered te worden, maar houdt ook de genade in om genezen, bevrijd, verlost en compleet hersteld te leven. Deze genade is aan iedereen gegeven, zowel aan gelovigen als ongelovigen, armen als rijken, zieken als gezonde mensen, mensen die gebukt gaan onder demonische machten en vrijen. Iedereen heeft de genade van God ontvangen, maar niet iedereen maakt gebruik van de genade van God. Sommigen wijzen Zijn genade af, anderen hebben geen openbaring over zijn genade, anderen geloven niet in Gods genade en weer anderen weten niet hoe zij de genade activeren in hun leven. Maar Gods genade is aan iedereen gegeven en iedereen mag gebruikmaken van Gods genade door geloof.

Samenvatting

Gods genade houdt veel meer in dan vergevingsgezindheid. Genade betekent dat God ons wil zegenen in alle gebieden van ons leven. Dit doet Hij niet omdat wij goede werken doen of heilig leven, dit doet God als gratis geschenk. Genade kan niet verdiend worden. Door Zijn liefde voor ons wil Hij ons genadig zijn en wil Hij ons overvloedig zegenen. Zelfs toen wij nog zondaren waren, zag Hij uit liefde naar ons om.

Toen Jezus op aarde kwam, liet Hij de genade van God zien. Hij verkondigde het evangelie van de genade. Alleen door genade worden mensen gered en ontvangen zij eeuwig leven. Alles wat God ons belooft en wil geven, geeft Hij uit genade.

Eén van de genadegaven van God is rechtvaardigheid. Als iemand rechtvaardig is dan handelt hij onder alle omstandigheden juist. Als hij wordt geoordeeld door de rechtbank, dan wordt hij rechtvaardig verklaard en hoeft hij geen straf te dragen. Iedereen heeft gefaald en zal schuldig verklaard worden voor de hemelse rechtbank. Nu heeft Jezus in alles rechtvaardig gehandeld en heeft Hij de macht gekregen om recht-

vaardigheid uit te delen aan Zijn volgelingen. En Jezus wil rechtvaardigheid geven uit genade en wij mogen dit ontvangen door geloof. Rechtvaardig zijn heeft dus niets met goede daden en levensstijl te maken, rechtvaardigheid is onze identiteit door het offer van Jezus. Dit onderwijs staat in het gehele Nieuwe Testament en met name in de Romeinenbrief. Uit genade zijn wij gerechtvaardigd en vergeven door God.

Naast de genade van de rechtvaardigheid geeft God ons veel meer genadegaven, zoals het loskomen van de zondemacht, de Heilige Geest, de krachtgaven, genezingen, bevrijdingen, verlossingen, voorzieningen, wonderen, openbaringen, kennis, wijsheid, talenten, kracht om te werken en het geloof. Gods genade is allesomvattend en God werkt altijd met genade voor iedereen.

H11 PRIJS VAN DE GENADE

Wij zagen in het vorige hoofdstuk dat Gods genade voor ons een geschenk en gratis is. Het is een cadeau van God voor ons. Maar deze genade was niet gratis voor God. Wanneer ik een cadeau koop dan moet ik een prijs betalen. Ik moet geld, tijd en moeite besteden om een cadeau uit te zoeken of te maken. Een cadeau is gratis voor de ontvanger, maar voor de gever kan een cadeau een hoop kosten. In dit hoofdstuk bekijken wij wat de prijs voor God was om ons rechtvaardigheid uit genade te geven.

Gods prijs: Zijn geliefde Zoon

God hield veel van de mens. God wilde de mens niet kwijt en wilde de relatie tussen Hem en de mens herstellen. Toen Adam en Eva zondigden in de hof van Eden had God direct een plan om de relatie te herstellen, alleen was dit plan niet goedkoop voor God²³⁷.

God bestaat uit een Drie-eenheid: God de Vader, God de Zoon (Jezus Christus) en de Heilige Geest. Dit is een volmaakte en heilige eenheid gebaseerd op liefde. God de Vader heeft Zijn Zoon lief, nog meer dan wij ons ooit kunnen voorstellen. Elke relatie op aarde valt in het niets bij de relatie tussen God en Zijn Zoon²³⁸. Toen God besloot om de mens te herstellen, kostte dat Hem alles wat Hij liefhad. God de Vader stuurde Zijn geliefde Zoon naar de aarde en Jezus ging vrijwillig. Jezus verliet Zijn heerlijkheid en kwam op de aarde zoals jij en ik.

Hij (Jezus), die de gestalte van God had, maakte er geen aanspraak op aan God gelijk te zijn, maar deed afstand van zijn positie en nam de gestalte aan van een dienaar. Hij werd ge-

²³⁷ Genesis 3:15

²³⁸ Johannes 3:35, 5:20, 10:17, 15:9 en 17:23.

lijk aan de mensen, en als mens verschenen heeft Hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis. (Filippenzen 2:6-8, NBV21)

De prijs voor God om ons als cadeau rechtvaardigheid te geven was niet goedkoop. Het kostte Hem Zijn enige geliefde Zoon. God moest zien hoe Zijn Zoon Zijn heerlijke positie in de hemel verloor, op de aarde kwam en moest leven als een dienaar. Vervolgens moest God zien dat de mensen op aarde Zijn Zoon als een misdadiger behandelden en Hem uiteindelijk kruisigden aan een hout en Hem bespotten. De prijs voor onze rechtvaardigheid heeft God alles gekost. Het was niet iets goedkoop, maar het was het waardevolste wat het gehele universum en Gods hemel bevat: de Zoon van God.

Het verhaal van Jezus Christus

Waarschijnlijk heb jij het verhaal van Jezus Christus vaak gehoord en kun je het misschien dromen. Toch is het belangrijk om elke keer terug te grijpen naar het verhaal van Jezus, want door Zijn dood zijn wij compleet hersteld. Het bloed van Jezus dat gevloeid heeft aan het kruis van Golgotha is het krachtigste middel op aarde en iedereen mag van Zijn bloed gebruikmaken. Daarnaast zien wij in het verhaal van Jezus de volmaakte liefde van God voor ons en de volmaakte genade die God aan ons gegeven heeft²³⁹. Al de genade die God ons kan geven is betaald aan het kruis. Laten wij dus kort induiken in het verhaal van Jezus.

Jezus Christus was gelijk aan God en kwam op de aarde om de mensen te dienen. Hij werd geboren uit de maagd Maria en in Zijn leven op aarde verkondigde Hij het evangelie, genas zieken, dreef demonen uit, wekte doden op en vergaf mensen²⁴⁰. Jezus kwam om te dienen. Hij heeft nooit in

²³⁹ Hebreëen 2:9

²⁴⁰ Zie de boeken Mattheüs, Marcus, Lukas en Johannes

zijn leven gezondigd²⁴¹ en Hij was bewogen over alle mensen die met een nood bij Hem kwamen. Jezus was perfect en zag om naar de mensen. Jezus wist ook hoe het leven van de mens eruit zag. Net als ons werd Jezus geboren en groeide Hij op als baby, kleuter, tiener totdat Hij een volwassene was en een baan had²⁴². Om deze reden weet Hij wat de verleidingen op aarde zijn en hoe de mensen verzocht kunnen worden. Jezus is in alles geweest zoals wij en daardoor kan Hij ons met bewogenheid en medelijden helpen.

Want wij hebben geen Hogepriester (Jezus) Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde. (Hebreeën 4:15)

Jezus was perfect, Hij wandelde in volkomen liefde en genade en zag naar ieder mens om. Maar Jezus was niet zomaar een mens, Hij is de Zoon van God en Hij is de enige weg waardoor Gods volmaakte genade kan stromen naar de mensen. Om deze reden verkondigde Jezus het volgende:

Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij. (Johannes 14:6)

Gods volmaakte genade stroomt door Jezus heen naar ons toe. Jezus heeft de genade betaald, zodat wij de genade als geschenk mogen aannemen. Nadat Jezus drie jaar lang predikte en mensen bediende, stonden de leiders van het volk van Israel tegen Hem op. Door valse beschuldigden stelden zij Hem terecht en stuurde Hem door naar de machthebber Pilatus om Hem te laten kruisigen als een misdadiger. Terwijl Jezus zonder zonde was, werd Hij veroordeeld. Eerst werd Hij gezeseld tot bloedens toe. De geseling van de Romeinen was een ver-

²⁴¹ 1 Petrus 2:22

²⁴² Markus 6:3

schrikkelijk martelwerktuig wat extreme pijn gaf. Vervolgens werd Hij gekruisigd samen met andere misdadigers. De Zoon van God hing aan het kruis, zodat Jezus de prijs voor onze rechtvaardigheid kon betalen. Jezus Christus stierf voor onze zonden, zodat wij vergeven zouden worden. Vlak voordat Jezus Zijn laatste adem uitblies, riep Hij: *'Het is volbracht²⁴³'*. Dit betekent dat het werk van Jezus tot een einde kwam en de prijs betaald werd. De prijs voor onze rechtvaardigheid was betaald door Jezus Christus. Dankzij Zijn leven en sterven kunnen mensen uit genade rechtvaardig worden. Jezus gaf Zijn eigen leven om ons leven te behouden. Jezus gaf Zijn vrijspraak op en liet zich veroordelen, zodat wij vrij van schuld zijn. Alle genade die God ons wil geven was betaald aan het kruis van Golgotha.

Het verhaal van Jezus Christus eindigt niet bij Zijn dood. Nadat Jezus stierf aan het kruis werd Hij in een graf-tombe gelegd en werd er een grote steen voor de ingang gerold. Bewakers hielden de wacht zodat niemand het lichaam kon stelen²⁴⁴. Jezus had Zijn leven op aarde meegemaakt van de kribbe tot het graf en had daardoor alles meegemaakt wat een mens kon meemaken, alleen zonder te zondigen. Doordat Hij nooit had gezondigd, had de dood geen grip op Hem. De dood is het loon van de zonde²⁴⁵, en aangezien Jezus nooit had gezondigd, had de dood geen recht om Hem vast te houden. Hierdoor kon de Here Jezus, dankzij de kracht van Gods Geest, opstaan uit de dood! Vervolgens liet Jezus zich aan Zijn discipelen zien en nam Hij Zijn plaats in aan de rechterhand van God²⁴⁶. In het verhaal van Jezus zien wij de grote genade van God. Wij zien wat het God kostte om ons rechtvaardig te maken en te herstellen. God houdt zoveel van ons

²⁴³ Johannes 19:30

²⁴⁴ Mattheüs 27:57-66

²⁴⁵ Romeinen 6:23

²⁴⁶ Handelingen 1:9

dat Hij Zijn Zoon aan ons gegeven heeft, zodat iedereen die in Hem gelooft voor eeuwig met Hem mag leven²⁴⁷.

Jouw probleem is betaald

Nu mogen wij weten dat Jezus aan het kruis onze pijn, moeite, ellende en oordeel heeft gedragen. Jezus is in onze plaats veroordeeld en heeft ons oordeel gedragen aan het kruis. Door Jezus zijn wij rechtvaardig gemaakt. Maar daar houdt het niet bij op. Jezus heeft een heleboel problemen waar wij tegen aan lopen opgelost en volbracht aan het kruis. Hieronder volgen een aantal voorbeelden.

1. Jezus droeg onze straf en schuld, zodat wij vergeving en vrede van God krijgen.

Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem (...) (Jesaja 53:5)

2. Jezus werd tot zonde gemaakt, zodat wij de rechtvaardigheid van God ontvangen.

Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem. (2 Korinthe 5:21)²⁴⁸

3. Jezus stierf onze dood, zodat wij een geheiligd leven ontvangen.

Want wat Zijn sterven betreft, is Hij eens en voor altijd voor de zonde gestorven, en wat Zijn leven betreft, leeft Hij voor God. Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde,

²⁴⁷ Johannes 3:16

²⁴⁸ Zie ook Romeinen 4:25

maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere. (Romeinen 6:10-11)

4. Jezus droeg de vloek van de wet van Mozes, zodat wij in de zegen wandelen.

Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden, want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die aan een hout hangt, opdat de zegen van Abraham in Christus Jezus tot de heidenen zou komen, en opdat wij de belofte van de Geest zouden ontvangen door het geloof. (Galaten 3:13-14)

5. Jezus droeg onze ziekten en zwakheden, zodat wij gezond leven.

(...) Hij genas allen die er slecht aan toe waren, opdat vervuld werd wat gesproken was door de profeet Jesaja toen hij zei: Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen, en onze ziekten gedragen. (Mattheüs 8:16-17)

6. Jezus werd arm gemaakt, zodat wij overvloed hebben.

Want u kent de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij omwille van u arm is geworden, terwijl Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden. (2 Korinthe 8:9)

7. Jezus onderging de verlatenheid van God, zodat wij voor eeuwig in Gods aangezicht verblijven. Toen Jezus stierf werd namelijk de scheiding tussen God en het volk, het voorhangsel, doormidden gescheurd. Dit is een teken dat God vrij te midden van Zijn volk kan wonen.

Ongeveer op het negende uur riep Jezus met een luide stem: (...) Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten? (...)

En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot beneden; (Mattheüs 27:46-51)

Dit overzicht is niet compleet, maar laat ons wel zien dat Gods genade tot stand werd gebracht toen Jezus Zijn leven gaf aan het kruis. God heeft ons genade gegeven zodat veel problemen in ons leven worden opgelost. Sommigen worden helaas pas in de toekomst opgelost, zoals de natuurlijke dood, het moeten missen van dierbaren die zijn overleden of de vervolgingen die wij kunnen meemaken omdat wij bij Jezus horen²⁴⁹. Maar veel problemen wil God vandaag in ons leven uit genade oplossen. Naast bovenstaande lijst kunnen wij bijvoorbeeld ook denken aan het leven zonder angst of zorgen, gebedsverhoring, het ontvangen van wijsheid, vrijheid, het ontvangen van kracht, etc.²⁵⁰

De genade van God is verschenen aan alle mensen en iedereen mag gebruikmaken van Gods genade.

Want de zaligmakende genade van God is verschenen aan alle mensen, (Titus 2:11)

Toch lopen velen Gods genade mis. Velen kennen God niet als hun Vader, maar er zijn ook christenen die tot geloof zijn gekomen, maar een probleem hebben in hun leven die is opgelost door Jezus aan het kruis. Denk aan mensen die gebukt gaan onder ziekte, demonie, armoede of een verslaving. Hoe kan het dat Jezus ons uit genade gezondheid, vrijheid, overvloed en het loskomen van zonde heeft gegeven, maar dat velen dit niet ervaren in hun leven? Dit behandelen wij in de volgende hoofdstukken met verschillende sleutels waarin wij ons verdiepen in de genade van Gods rechtvaardigheid, maar

²⁴⁹ 1 Korinthe 15:26, 15:23 en 2 Timotheüs 3:12.

²⁵⁰ 1 Johannes 4:18, 1 Petrus 5:7, Mattheüs 7:11, Jakobus 1:5, Johannes 8:32, Handelingen 1:8 en Jesaja 40:31.

het principe werkt hetzelfde met de andere zegeningen van God.

Samenvatting

Gods genade is voor ons gratis en een geschenk, maar voor God kostte dit alles wat Hij had, namelijk Zijn eniggeboren geliefde Zoon. Onze rechtvaardigheid heeft een hoge prijs en hier gaat Jezus' verhaal in de evangeliën over. Jezus verliet Zijn positie bij God de Vader en kwam als een mens op aarde. Hij werd geboren, groeide op en uiteindelijk begon Hij te prediken over het evangelie, genas Hij zieken en liet Hij het koninkrijk van God zien door Zijn werken. Jezus was in alles perfect en had nooit gezondigd. Gods volkomen genade stroomde door Jezus heen naar ons toe. Toch werd Hij door de mensen gekruisigd en gaf Hij de geest. Toen Hij Zijn laatste adem uitblies, riep Hij: 'Het is volbracht'. De genade van God voor de mens werd aan het kruis betaald. Aangezien Jezus nooit had gezondigd kon het graf Hem niet houden en stond Hij op uit de dood.

Aan het kruis heeft Jezus de genade van God betaald. Hierbij kun je onder andere denken aan: vergeving, vrede, rechtvaardigheid, geheiligd leven, zegen, gezondheid, overvloed en het verblijven in Gods aanwezigheid. Deze genade-gaven zijn aan iedereen gegeven, maar niet iedereen maakt hier gebruik van. Hoe dit precies zit behandelen wij in de volgende hoofdstukken.

H12 DE WEDERGEBOORTE

Nu wij weten wat de genade is en hoe de genade tot stand is gekomen, is het nu de tijd om te begrijpen hoe wij in de genade kunnen leven. Wij kunnen een prachtig studieboek schrijven over de genade van God en wat God ons allemaal wil geven, maar als wij niet weten hoe wij Gods genade kunnen ontvangen dan hebben wij er vrij weinig aan. God geeft ieder een overvloedige genade, maar niet iedereen leeft volkomen onder de volledige genade van God. Hoe kan dit?

Stel, ik ben enorm rijk en ik heb tientallen miljarden euro's op mijn rekening staan. Ik ben genadig tegenover mensen die in Nederland wonen, dus op een dag zeg ik: 'Ik wil iedere Nederlander duizend euro geven. Als iemand mij een mail stuurt met zijn naam en bankrekeningnummer, dan maak ik het geld over.' Nu gaan er een aantal situaties voordoen.

Situatie 1: Mensen van het buitenland ontvangen geen geld. Deze genade is er alleen voor Nederlanders. Als een Belg of een Duitser een mail stuurt, ontvangt hij niets.

Situatie 2: Mensen hebben mijn boodschap niet gehoord. Zij ontvangen mijn genade niet, want zij weten niet dat ik geld weggeef.

Situatie 3: Mensen willen mijn genade niet. Zij hebben misschien genoeg geld of willen mij niet belasten. Zij ontvangen mijn geld niet.

Situatie 4: Mensen hebben mijn boodschap gehoord, maar zij geloven mij niet. Zij laten door ongeloof mijn genade links liggen, ondernemen geen actie en lopen mijn duizend euro mis.

Situatie 5: Mensen horen mijn boodschap half. Zij horen dat ik duizend euro aan hen wil geven, alleen zijn zij niet op de hoogte van mijn eis dat iemand zijn naam en bankrekeningnummer naar mij moet mailen. Zij leven in verwachting, maar ontvangen mijn duizend euro niet.

Situatie 6: Mensen horen mijn boodschap, sturen mij een mail met hun naam en bankrekeningnummer en ontvangen duizend euro.

Ik wil genadig zijn tegenover alle Nederlanders, maar niet alle Nederlanders ontvangen mijn genade en dit kan door verschillende situaties komen. God wil genadig zijn tegenover alle wereldbewoners, maar niet iedereen leeft in de genade van God. Het is belangrijk om te beseffen dat je alleen (volkomen) leeft in Gods genade als je Zijn kind bent, Zijn genadeboodschap kent, Zijn boodschap wil ontvangen, de boodschap gelooft en de boodschap in de praktijk brengt. Dit werkt voor al Gods genadegaven, zoals genezing, vrij zijn, overvloed, de Heilige Geest en tongentaal, maar in dit boek zoomen wij in op de genadegave van de rechtvaardigheid.

In de komende hoofdstukken behandelen wij verschillende sleutels om volkomen in Gods genade te leven.

De onderdelen van de mens

Voordat wij aan de sleutels beginnen is het eerst belangrijk om een fundament te leggen over de mens. In deze paragraaf behandelen wij de basis en deze basis werken wij verder uit in de komende drie sleutels.

De mens bestaat uit verschillende onderdelen. Zoals de Drie-eenheid God bestaat uit God de Vader, God de Zoon en de Heilige Geest, zo ontdekken wij bij de mens ook een soort drie-eenheid. Dit is de geest, de ziel en het lichaam.

*En moge de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen, en mogen uw geheel oprechte **geest, de ziel en het lichaam** onberispelijk bewaard worden bij de komst van onze Heere Jezus Christus.* (1 Thessalonicenzen 5:23)

Het is belangrijk om te beseffen hoe de mens is opgebouwd, want als de Bijbel spreekt over de wedergeboorte dan bedoelt de Bijbel dat de geest van de mens opnieuw geboren wordt.

De ziel en het lichaam kunnen op het moment van wedergeboorte onveranderd blijven. Laten wij de onderdelen geest, ziel en lichaam bekijken.

Het lichaam is het makkelijkste om te onderscheiden. Het lichaam is het aardpak waarin wij rondlopen. Het is ons hoofd, buik, benen, armen, organen en alles wat zichtbaar is. Iedereen heeft een lichaam en daardoor kunnen wij elkaar zien en is het mogelijk om te bewegen. Dit lichaam is tijdelijk. Er komt een dag dat het lichaam wordt begraven en uiteindelijk vergaat het tot stof. Het lichaam zonder de geest en de ziel is een levenloos lijk. Toen God Adam schiep, schiep hij eerst zijn lichaam. Als het ware lag er een lijk op aarde. Toen blies God Zijn levensadem in Adam en ontving hij een ziel en een geest, zodat Adam begon te leven.

Toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen. (Genesis 2:7)

Uiteindelijk vergaat ons tijdelijk lichaam en ontvangen wij van God een eeuwig en volmaakt lichaam²⁵¹.

In het lichaam van Adam blies God de geest en de ziel. De geest en ziel bepalen wie wij echt zijn. Het is moeilijk om een duidelijk onderscheid te maken tussen de geest en de ziel, maar toch gaan wij dit in hoofdlijnen doen. Zelfs de Bijbel zegt dat het moeilijk is om deze twee van elkaar te scheiden, maar het is wel mogelijk.

Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot op de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg, en het oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart. (Hebreeën 4:12)

²⁵¹ 1 Korinthe 15:42-45

Het woord van God brengt scheiding tussen ziel en geest en van gewricht en merg. Ik ben geen dokter, maar ik heb gehoord dat het behoorlijk lastig is om goed aan te geven waar het bot stopt en het merg begint. Het bot en merg lopen namelijk in elkaar over. Zo is het ook met de geest en ziel. Wij gaan deze twee onderdelen scheiden, maar in de realiteit is het moeilijk aan te geven wanneer het precies geest en wanneer het ziel is.

De ziel is de menselijke of natuurlijke kant van de mens. In de ziel vinden wij bijvoorbeeld de wil, emoties, karakter, persoonlijkheid, gevoelens en gedachten. De ziel kan veranderd worden. Als iemand als kind vaak is gepest of in een onveilige huissituatie bevond, dan kan de ziel te maken hebben met negatieve gevoelens, gedachten of emoties. Maar ook leuke gebeurtenissen kunnen de ziel aanpassen, zoals een goed huwelijk. Het is mogelijk om je ziel te veranderen. Iemand die vandaag in een depressie leeft kan hier weer uitkomen en van het leven genieten. Onze ziel kunnen wij niet binnen een dag veranderen, maar het is een doorlopend proces. Bepaalde gebeurtenissen kunnen ervoor zorgen dat de verandering van de ziel in een stroomversnelling raakt, zowel ten negatieve als positieve, maar diegene die wij zijn is niet in één keer ontstaan. Onze ziel is gevormd door de omstandigheden in ons leven.

(...) Ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd.
(2 Korinthe 4:16, NBV21)

Laten wij dit aan de hand van een voorbeeld bekijken. Stel, je gedachten zijn voortdurend negatief en je kampt met een minderwaardigheidsgevoel. Elke minuut van de dag zeg je tegen jezelf: 'ik stel niets voor en ik ben een mislukkeling.' Stel dat je een openbaring in Gods woord ontvangt dat God van jou houdt, je ertoe doet en Hij je ziet als een overwin-

naar²⁵². Wat gebeurt er als je eenmaal zegt: ‘ik ben geliefd, ik doe ertoe en ik ben een overwinnaar,’ en vervolgens zeg je de rest van je leven weer: ‘ik stel niets voor en ik ben een mislukkeling.’ Is het minderwaardigheidsgevoel verdwenen doordat je eenmaal positief hebt gesproken? Nee, de ziel verandert niet zo snel. Het is een proces. Maar stel je pakt de openbaring van Gods Woord en vervolgens ben je elke dag positief over jezelf. Binnen een aantal weken of maanden is het minderwaardigheidsgevoel verdwenen, omdat jij je innerlijk bestaan, de ziel, van dag tot dag hebt vernieuwd. God wil dat iedereen zich waardig voelt en dat niemand negatieve gedachten heeft. Maar niet iedereen voelt zich waardig en ik denk dat ieder mens wel eens negatieve gedachten gehad. Dit komt niet doordat Gods genade over ons leven tekort schiet of dat wij nog een speciale extra aanraking van God nodig hebben²⁵³, dit komt doordat wij een belangrijke sleutel missen om Gods genade toe te eigenen. Wij moeten onze gedachten veranderen, waar wij in sleutel 5 op terugkomen. Tot slot bestaat de ziel van de mens voor eeuwig, maar deze wordt als wij naar de hemel gaan wel vernieuwd, zodat alle verwondingen en negatieve kanten van de ziel worden uitgewist²⁵⁴.

Dan is het nu tijd voor de geest van de mens. Dit is onze geestelijke persoonlijkheid. Met onze geest maken wij bijvoorbeeld contact met God, spreken wij mee in tongentaal en maken wij contact met de geestelijke wereld.

God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. (Johannes 4:24)

Wie namelijk in een andere taal spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand begrijpt het, maar in zijn geest spreekt hij geheimenissen. (1 Korinthe 14:2)

²⁵² Romeinen 8:36

²⁵³ Ik geloof in gebed in de gemeente en dat mensen krachtige ontmoetingen met God kunnen hebben, maar ik geloof niet dat je elk jaar een upgrade van God nodig hebt waarbij een probleem zich langzaam oplost.

²⁵⁴ Filippenzen 1:6

Voordat wij zijn wedergeboren, was de geest dood. Dit betekent niet dat iemand geen geest heeft, dit betekent dat iemands geest nog niet is geactiveerd. Zoals de televisie het niet doet zonder dat de stekker in het stopcontact is, zo doet de geest van de mens het niet als hij niet is wedergeboren. De relatie tussen God en de mens blijft dan dood. In de geest vinden wij de geestelijke gaven, talenten en roepingen die God in de mens heeft geplaatst. De geest van de mens leeft eeuwig en dit is wie de mens echt is. Zowel ongelovigen als gelovigen leven voor eeuwig, alleen door de wedergeboorte mag een mens de eeuwigheid bij God doorbrengen omdat de relatie is hersteld. Als iemand niet is wedergeboren, dan kan hij niet de eeuwigheid bij God doorbrengen. De Bijbel noemt dat de geestelijke of tweede dood²⁵⁵.

De mens is een geest, heeft een ziel en woont in een lichaam. Op het moment van de wedergeboorte komt de geest tot leven en is deze in één keer volmaakt. De geest is in één keer een nieuwe schepping geworden. De ziel en het lichaam zijn niet in één keer volmaakt, dit kan een proces zijn. In het leven van een christen is het de bedoeling dat de ziel verandert, zodat de geestelijke identiteit van de christen en de genade die God in de geest heeft gegeven, doorstroomt naar de ziel en het lichaam.

Sleutel 1: De wedergeboorte

De eerste drie sleutels om in genade te leven lopen door elkaar heen. Dit zijn de wedergeboorte, de openbaring en het onderwijs over de geest. Toch is het belangrijk om deze drie onderwerpen als drie aparte sleutels te behandelen.

De wedergeboorte kan als een vaag begrip klinken. Wat is dit nou precies? De wedergeboorte is het moment dat de geest van de mens geboren wordt. Zoals bij een bevalling het lichaam van de mens geboren wordt, komt bij de wedergeboorte de geest van de mens tot geboorte. Daarom spreken

²⁵⁵ Efeze 2:1 en Openbaring 20:14.

wij over de wedergeboorte: iemand wordt opnieuw geboren. De wedergeboorte van de mens is een belangrijke genadegave van God. Zonder de wedergeboorte is het onmogelijk om in Gods koninkrijk te wandelen, te genieten van Gods zegeningen en te leven in rechtvaardigheid.

Jezus antwoordde en zei tegen hem (Nikodemus): Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien. (Johannes 3:3)

De wedergeboorte is de belangrijkste sleutel om te leven in rechtvaardigheid. Sterker nog, zonder de wedergeboorte kunnen wij niet rechtvaardig zijn. De wedergeboorte is ook een genadegave van God. Wij hoeven de wedergeboorte niet te verdienen, God wil het aan ons geven.

*Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, **opnieuw geboren deed worden** tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, (1 Petrus 1:3)*

In de volgende sleutels behandelen wij wat er in de geest gebeurt als iemand wedergeboren is. In deze sleutel gaan wij bekijken hoe iemand wedergeboren wordt. Toen de Pinksterdag was aangebroken, verkondigde Petrus het goede nieuws van God in Jeruzalem. In zijn preek legde hij uit wat mensen moesten doen om behouden te worden. Ik zie deze drie stappen ook als belangrijke stappen om ‘volmaakt wedergeboren’ te zijn.

En Petrus zei tegen hen: Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden; en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen. (Handelingen 2:38)

De drie stappen die hier vermeld staan zijn:

1. Bekering
2. Waterdoop
3. Ontvangst van de Heilige Geest

De bekering is het moment dat iemand zich omkeert tot God. Eerst stond iemand met zijn neus richting de wereld, de zonde en de losbandigheid. Tijdens de bekering draait iemand zich om en kijkt hij naar Jezus, Zijn goedheid en Zijn heiligheid. Een logisch gevolg van de bekering is dat iemand stopt (of wil stoppen) met zondigen en het verlangen heeft om op Jezus Christus te lijken. Bekering houdt in dat de oude zondige mens van voor de wedergeboorte wordt afgelegd en iemand zijn nieuwe en heilige mens aantrekt die hij van God heeft ontvangen tijdens de wedergeboorte.

Namelijk dat u, wat betreft de vroegere levenswandel, de oude mens aflegt, die te gronde gaat door de misleidende begeerten, en dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken, en u bekleedt met de nieuwe mens, die overeenkomstig het beeld van God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid. (Efeze 4:22-24)

Bekering is de eerste stap van de wedergeboorte. Het is de keuze van iemand om voor Jezus te leven en niet meer voor zichzelf te leven in alle zondigheid. De bekering is ook niet een eenmalige gebeurtenis, maar is elke dag nodig. In sleutel 5 zullen wij dieper ingaan op de bekering door de vernieuwing van het denken.

De volgende stap is de waterdoop. De waterdoop is het moment dat de volwassen gelovige het water ingaat, gedoopt wordt door broeders of zusters en vervolgens opstaat uit het water. De gelovige laat zich onderdompelen. De babydoop is niet de doop die in de Bijbel wordt verkondigd. Als de Bijbel spreekt over mensen die zich laten dopen ging het altijd om mensen die een bewuste keuze voor Jezus hadden gemaakt. De waterdoop is een belangrijk onderdeel van de wederge-

boorte. Paulus noemt de doop zelfs: *'het bad van de wedergeboorte'*.

*Maar toen de goedertierenheid van God, onze Zaligmaker, en Zijn liefde tot de mensen verschenen is, maakte Hij ons zalig, niet op grond van de werken van rechtvaardigheid die wij gedaan hadden, maar vanwege Zijn barmhartigheid, door **het bad van de wedergeboorte** en de vernieuwing door de Heilige Geest. (Titus 3:4-5)*

En een paar verzen later koppelde Petrus het bad van de wedergeboorte en de vernieuwing door de Heilige Geest met de genadegave van God om mensen te rechtvaardigen.

*Opdat wij, **gerechtvaardigd door Zijn genade**, erfgenamen zouden worden, overeenkomstig de hoop van het eeuwige leven. (Titus 3:7)*

De waterdoop is erg belangrijk om wedergeboren te worden en de rechtvaardigheid van God te ontvangen. De waterdoop is niet een optie of symbolische handeling, het is een krachtig middel van God om mensen wedergeboren te laten worden. Dit komt ook in het gesprek van Jezus met Nikodemus naar voren.

*Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Als iemand niet **geboren wordt uit water en Geest**, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest. (Johannes 3:5-6)²⁵⁶*

Het is dus belangrijk om geboren te worden uit water en Geest, waarbij het water een beeld is van de waterdoop. Een vraag die vaak gesteld wordt is: 'Gaan mensen die niet ge-

²⁵⁶ Water is een beeld van de doop. Zie ook Johannes 1:26-31

doopt worden dan verloren?’ Ik geloof zeker dat wij mensen in de hemel tegenkomen die zich niet hebben laten dopen omdat dat bijvoorbeeld niet meer mogelijk was of zij geen openbaring hadden over de waterdoop²⁵⁷. Maar dit is geen excuus om je niet te laten dopen terwijl je weet dat Jezus dit van Zijn volgelingen vraagt. Dus in plaats van theologische redeneringen te zoeken waarom iemand alsnog wedergeboren of gered is zonder te dopen, is het veel makkelijk en Bijbels om de knoop door te hakken en je te laten dopen. Petrus gaf het bevel *‘laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus’*. Zijn wij gehoorzaam aan Gods Woord of niet?

De volgende stap van een ‘volmaakte wedergeboorte’ is de doop in de Heilige Geest. De Heilige Geest is aanwezig bij een ongelovige om hem te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel²⁵⁸. Bij dit werk heeft de Heilige Geest ons nodig. Hij heeft ons nodig om mensen te bereiken, te getuigen, te genezen en te bevrijden. Ik kan niemand overtuigen om Jezus aan te nemen. Het is de Heilige Geest die het hart van mensen opent. Tegelijkertijd werkt God door mensen heen. Als ik niet predik of niet het evangelie aan iemand verkondig, dan komt diegene ook niet tot geloof. De Heilige Geest en de mens werken samen om mensen te bereiken voor Koning Jezus. Op het moment dat iemand tot geloof komt, ontvangt hij direct de Heilige Geest, of diegene Hem ervaart of niet²⁵⁹. Iedereen heeft een deel van de Heilige Geest ontvangen.

Maar, er is nog een bijzondere doop beschikbaar, namelijk de doop in de Heilige Geest. Sommige gelovigen hebben deze bijzondere doop nog niet meegemaakt. Ze zijn tot geloof gekomen en dienen met heel hun hart de Heer, maar tegelijkertijd voelt God zover weg en zo afstandelijk. Er lijkt geen levende relatie te zijn. Ze geloven dat God bestaat en

²⁵⁷ Denk bijvoorbeeld aan de misdadiger aan het kruis: Lukas 23:43.

²⁵⁸ Johannes 16:7-11

²⁵⁹ Handelingen 16:14, Romeinen 8:9, 1 Korinthe 12:3, Galaten 3:2 en Efeze 1:13-14.

proberen Hem uit eigen werken te dienen, maar er is geen of een erg moeilijke relatie.

Ik had eens voor iemand gebeden. Zijn hele leven ging deze man naar de kerk, zong hij liederen en luisterde hij naar de preek. Maar God was volgens hem Iemand van ver weg, Iemand waar je niet zomaar naartoe kon komen. God was een Rechter die hem zou veroordelen als hij een misstap zou begaan en eigenlijk dacht hij dat God niet van hem hield. Ik mocht voor deze man bidden. Terwijl wij aan het bidden waren, viel de Heilige Geest op hem. Hij begon te huilen en moest een paar weken wennen aan het feit dat God een levende relatie met hem wilde en dat God een God van dichtbij was. Hij moest wennen aan het feit dat God ontzettend veel van hem hield en hij goed genoeg was. Zijn hele leven veranderde, doordat de Heilige Geest in Zijn leven kwam.

Er zijn veel lieve christenen aanwezig die net zo denken als deze man. Dit komt doordat zij nog niet de doop in de Heilige Geest hebben meegemaakt. Ze ervaren God niet, ervaren geen relatie en hebben het idee dat God hun eigenlijk niet moet. Maar dit is een leugen! God wil ons helemaal. God wil niet alleen een ‘beetje Heilige Geest’ in ons plaatsen, God wil ons helemaal onderdompelen met Zijn Geest. God wil dat er stromen van levend water uit ons binnenste vloeien²⁶⁰. God wil ons zo volmaken met Zijn Geest, dat ons hele binnenste overvloedt.

De wedergeboorte lijkt net een drie-eenheid. Wij hebben zowel de bekering, de waterdoop en de ontvangst van de Heilige Geest nodig. Maar tegelijkertijd zijn het drie aparte onderdelen die apart ontvangen worden. God wil deze drie onderdelen direct op dag 1 aan de gelovigen geven, alleen zien wij vaak dat mensen het niet direct ontvangen of uitvoeren. Dit ligt niet aan God, maar komt doordat wij nog niet een volle openbaring van Gods genade hebben ontvangen en dat God Zijn goedheid direct aan ons wil geven.

²⁶⁰ Johannes 7:37

Zo is de doop in de Heilige Geest een gebeurtenis die God op onze eerste dag van geloof wil schenken. De doop in de Heilige Geest gebeurt niet automatisch en gaat niet ongemerkt voorbij. Als je gedoopt bent in de Heilige Geest, dan weet je dat. Dan komt dat tot uitdrukking. Dit zien wij bijvoorbeeld in Handelingen 10, waar het huis van Cornelius de doop in de Heilige Geest ontving tijdens de preek van Petrus.

Terwijl Petrus deze woorden nog sprak, viel de Heilige Geest op allen die het Woord hoorden. En de gelovigen (...) waren buiten zichzelf dat de gave van de Heilige Geest ook op de heidenen uitgestort werd, want zij hoorden hen spreken in vreemde talen en God grootmaken. (Handelingen 10:44-46)

Dat de doop in de Heilige Geest niet automatisch gebeurt tijdens de bekering en waterdoop van mensen, lezen wij in Handelingen 8. De Samaritanen kwamen tot geloof en werden door Filippus gedoopt in water. Maar zij hadden nog niet de doop in de Heilige Geest ontvangen. Zij ontvingen deze doop pas nadat Petrus en Johannes hun de handen had opgelegd.

En toen die (Petrus en Johannes) aangekomen waren, baden zij voor hen dat zij de Heilige Geest mochten ontvangen. (Want Hij was nog op niemand van hen gevallen, maar zij waren alleen gedoopt in de Naam van de Heere Jezus.) Toen legden zij hun de handen op en zij ontvingen de Heilige Geest. (Handelingen 8:15-17)

Hoe ontvang je dan de doop in de Heilige Geest? Wij behandelen kort drie stappen om de Heilige Geest te ontvangen.

Stap 1: Vraag God om de Heilige Geest. God wil ons graag de Heilige Geest geven, dus het is belangrijk om God te vragen om het te geven.

En Ik zeg u: Bid, en u zal gegeven worden; (...) Want ieder die bidt, die ontvangt; (...) Als u die slecht bent, uw kinderen

us goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan hen die tot Hem bidden? (Lukas 11:9-13)

Stap 2: Dank en aanbidt God voor de genade die Hij aan ons geeft. Danken is een mooie Bijbelse manier om Gods genade en Gods Heilige Geest te ontvangen.

Word vervuld met de Geest, en spreek onder elkaar met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zing voor de Heere en loof Hem in uw hart, en dank altijd voor alle dingen God en de Vader in de Naam van onze Heere Jezus Christus. (Efeze 5:18-20)

Bid bijvoorbeeld het volgende: ‘Dank U Jezus voor de Heilige Geest. Dank U dat U Uw Geest geeft aan hen die daarvoor bidden en vragen. In geloof vraag ik U om mij te dopen met de Heilige Geest. Dank U dat U altijd Uw Woord nakomt en ik nu de Heilige Geest heb ontvangen.’ Ga vervolgens in jouw eigen woorden verder om God te verhogen en te prijzen. Het kan helpen om Christelijke aanbiddingsmuziek op te zetten en God te blijven prijzen, danken en grootmaken.

Stap 3: Het kan lastig zijn om in jouw eentje God te zoeken en te vragen om de Heilige Geest. Het kan helpen om een goede Geestvervulde gemeente in de buurt op te zoeken en daar te vragen of een broeder of zuster jou wil helpen om de doop in de Heilige Geest te ontvangen.

De wedergeboorte is de eerste en belangrijkste sleutel om Gods genade en rechtvaardigheid te ontvangen. Wij hebben deze sleutel in een paar bladzijden behandeld, maar het is mogelijk om verschillende boeken over dit prachtige onderwerp te schrijven.

Sleutel 2: Ontvang Gods openbaring

Dan is het nu tijd voor sleutel 2: Ontvang Gods openbaring. Openbaring komt van het Griekse woord ‘apokalypsis’ en betekent ‘onthulling’ of ‘openbaring’. Een openbaring onthult verborgen kennis of een geheimenis die wij in ons hart ontvangen. Het kan hierbij gaan om een geheimenis of een toekomstige profetie²⁶¹.

De tweede sleutel heeft te maken met een openbaring van wat God aan ons gegeven heeft. In de eerste plaats kan iemand kennis hebben over de genadegaven van God. Hij weet bijvoorbeeld dat God rechtvaardigheid geeft en Hij mensen wil genezen. Maar dit is niet hetzelfde als een openbaring en dat iemand in deze waarheden leeft. Wij kunnen het vergelijken met onderwijs over natuurkunde. Ik begreep bijvoorbeeld nooit hoe elektriciteit precies werkt. Ik heb onderwijs ontvangen op school, ik heb een aantal eigenschappen van elektriciteit uit mijn hoofd geleerd en daarmee haalde ik een voldoende voor mijn toetst. Ik had kennis in mijn hoofd, maar het onderwerp elektriciteit leefde niet in mij. Als ik na de toets gevraagd werd om het stopcontact van de school te maken, had ik zeker gefaald en zou ik voor mijn leven hebben gevreesd. Ik had kennis in mijn hoofd, maar had niet de openbaring om deze kennis toe te passen in de werkelijkheid en om erin te kunnen leven.

Zo kan er ook iemand leven die alle theologische kennis van de Bijbel heeft, elk vers uit zijn hoofd kent en op elke discussievraag van de Bijbel antwoord kan geven. Maar als er iemand met een ziekte of andere nood bij hem komt, lukt het hem niet om de zieke te genezen. Sterker nog, er lopen veel theologen met veel Bijbelkennis rond die geeneens in God geloven! Zij zien de Bijbel als een mooi literatuurwerk. Zij hebben alleen kennis en het is niet afgedaald naar het hart. Hun kennis leidde niet tot openbaring. Openbaring is datgene wat iedereen nodig heeft om een levende relatie met God te

²⁶¹ Romeinen 16:25 en Openbaring 1:1

hebben. Alleen Jezus Christus en de Heilige Geest kunnen ons hart openen zodat wij openbaring ontvangt.

Dit beeld zien wij terug bij de discipelen van Jezus. Ik denk dat iedereen weet dat Jezus de beste Leermeester ooit was. Hij gaf Zijn kennis over aan Zijn discipelen. Over sommige onderwerpen waar Jezus over sprak ontvingen zij openbaring, maar over andere onderwerpen begrepen zij er niets van. Misschien konden zij de woorden van Jezus herhalen om anderen te onderwijzen, maar diep in het hart begrepen zij niet wat Jezus bedoelde. Zij hadden geen openbaring ontvangen.

Nog veel heb Ik tegen u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen. (Johannes 16:12)

Maar zij begrepen dat woord niet en zij waren bevreesd Hem ernaar te vragen. (Markus 9:32)

Maar, er ontstond een moment dat de kennis die zij van Jezus hadden ontvangen werd omgezet naar openbaring en zij precies begrepen wat Jezus bedoelde. De geheimenis van wat ze niet begrepen werd voor hen onthuld.

Maar wanneer Die komt, de Geest van de waarheid, zal Hij u de weg wijzen in heel de waarheid, want Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken, maar wat Hij gehoord zal hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. (Johannes 16:13)²⁶²

Dit is de reden waarom de wedergeboorte zo belangrijk is. Het is de Heilige Geest die ons onderwijs en openbaring geeft over de dingen die Jezus gezegd heeft in Zijn Woord. Wanneer de Heilige Geest in ons woont, zal Hij ons openbaring geven en laten zien wat wij nodig hebben.

²⁶² Zie ook 1 Korinthe 2:10

Iedereen kent Paulus. Zijn kennis over Gods evangelie heeft ons veel geleerd. Paulus heeft veel brieven geschreven en komt met grote openbaringen. Maar hoe heeft Paulus al die kennis en openbaring ontvangen?

*Maar ik maak u bekend, broeders, dat het Evangelie dat door mij verkondigd is, niet naar de mens is. Want ik heb dat ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door **openbaring van Jezus Christus**. (Galaten 1:11-12)*

Jezus en de Heilige Geest willen ons openbaring geven over Zijn Woord, zodat wij in Zijn openbaring kunnen wandelen. Openbaring en kennis zijn dus verschillende begrippen. Sterker nog, kennis kan openbaring in de weg zitten. Jezus zei het volgende:

Op dat moment verheugde Jezus Zich in de geest en zei: Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard. Ja, Vader, want zo was het Uw welbehagen. (Lukas 10:21)

Jezus wil ons openbaren dat wij rechtvaardig zijn. Dit kan via drie manieren bij ons binnenkomen:

Manier 1: In ongeloof. ‘Dat staat wel in de Bijbel, maar wij weten allemaal dat wij zondaren blijven. Ik zal nooit rechtvaardig zijn.’

Manier 2: In kennis. ‘Het staat in de Bijbel en het is waar. Toch zie ik zonde in mijn leven. Hoe kan dit precies? Als anderen erom vragen zeg ik dat wij rechtvaardig zijn, maar ik begrijp het eigenlijk niet.’

Manier 3: In openbaring. ‘Ik ben rechtvaardig, ik leef rechtvaardig en ik zal voor eeuwig rechtvaardig zijn. Dit is mijn nieuwe identiteit die ik uit de genade van God ontvangen heb toen ik tot wedergeboorte kwam.’

Begrijp mij goed. Voel je niet veroordeelt als je vandaag via manier 1 of 2 leeft en nog niet in openbaring leeft op het gebied van rechtvaardigheid. Er zijn veel Bijbelse onderwerpen die ook ik begin te ontdekken. Er zijn onderwerpen waar ik momenteel in manier 2 leef. Ik weet dat het in de Bijbel staat, maar ik begrijp het nog niet goed genoeg om er volmaakt in te leven. Er zouden vast ook Bijbelse openbaringen zijn waar ik nog nooit over gehoord heb en ik vandaag nog niet in geloof door onwetendheid. Maar het is belangrijk om te beseffen dat wij alleen volmaakt in rechtvaardigheid leven als wij een openbaring van God ontvangen. God moet dit verborgen begrip voor ons onthullen, zodat wij erin kunnen leven.

Hoe ontvangen wij dan Gods openbaring? In de eerst plaats is openbaring iets wat God aan ons wil geven. Maar dit betekent niet dat wij passief moeten afwachten totdat wij de openbaring van God per toeval ontvangen. Door de volgende sleutels kunnen wij Gods openbaring beter ontvangen:

Sleutel 1: mediteer op Gods Woord. De Bijbel is het belangrijkste boek voor een christen. In de Bijbel ontdekken wij wie wij zijn, wat God voor ons heeft gedaan en wat Gods zegeningen en opdrachten voor ons zijn. Waarom is een christen rechtvaardig? Omdat de Bijbel het zegt en daarom is het de waarheid²⁶³. Laten wij als voorbeeld één Bijbeltekst lezen over rechtvaardigheid.

Wij (...) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus. (Galaten 2:16)

Deze Bijbeltekst laat duidelijk zien dat de mens niet rechtvaardig wordt door de wet na te leven, maar door het geloof van Jezus. Dit is een belangrijke waarheid, maar na één keer lezen is deze Bijbeltekst (waarschijnlijk) nog geen openbaring

²⁶³ Psalm 119:160 en Johannes 17:17

geworden. Sommige teksten moet ik honderd, tweehonderd of duizend keer lezen voordat het mijn openbaring is geworden. Het duurt tijd voordat ik een absolute zekerheid heb opgebouwd dat mijn rechtvaardigheid niet afhangt van mijn daden, maar van Gods genade en het geloof. Hoe lees je dan een Bijbeltekst? Ik geef jou een paar tips.

Tip 1: Lees de context. Bekijk waar de brief of boek over gaat en wat deze tekst aan de context toevoegt. Teksten horen altijd in een context thuis.

Tip 2: Lees de Bijbeltekst een aantal keren door en leg steeds op een ander woordgroep de nadruk. Dus:

*Wij (...) weten dat **een mens** niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus.*

*Wij (...) weten dat een mens **niet gerechtvaardigd** wordt uit werken van de wet, maar door het geloof in Jezus Christus.*

*Wij (...) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit **werken van de wet**, maar door het geloof in Jezus Christus.*

Door steeds op een ander woordgroep de nadruk te leggen, leer je de kracht kennen van elk woord van de tekst. In bovenstaand voorbeeld weten wij nu dat geen mens rechtvaardig wordt uit werken van de wet. Wij hoeven de werken van de wet geeneens te proberen, want het zal toch niet lukken.

Tip 3: Lees samen met de Heilige Geest. Vraag de Heilige Geest om jou te helpen om Zijn Woord te begrijpen en vraag aan Hem om jou openbaring te geven²⁶⁴.

Tip 4: Lees de Bijbeltekst in andere Bijbelvertalingen. Hierdoor begrijp je meer en kom je vaak nieuwe denkbeelden tegen.

²⁶⁴ Een voorbeeldgebed over openbaring vinden wij in Efeze 1:15-23

Tip 5: Lees Bijbelverklaringen, zodat je een nog beter beeld ontvangt van de context van de brief en of een Bijbeltekst ook op andere plaatsen in de Bijbel terugkomt.

Sleutel 2: Bid in tongentaal. Door in tongentaal te spreken, ontvangen wij van God dingen die wij nodig hebben. Dit kunnen ook openbaringen zijn. Door in tongentaal te bidden bouwen wij onszelf op²⁶⁵.

Sleutel 3: Bidden en vasten. Door te bidden en vasten zeg je nee tegen jouw natuurlijke lichaam met al zijn behoeften. Je besluit om een periode niet te luisteren naar jouw lichaam, maar alle aandacht te besteden aan de geestelijke mens en jouw relatie met God. Door bidden en vasten kunnen wij belangrijke openbaringen van God ontvangen, net zoals Daniël belangrijke openbaringen over de toekomst ontving toen hij aan het bidden en vasten was.

In die dagen was ik, Daniël, drie volle weken aan het rouwen. Smakelijk voedsel at ik niet, vlees of wijn kwam niet in mijn mond, en mijzelf zalven deed ik helemaal niet, totdat die drie volle weken voorbij waren. (...) Hij (Een afgezant van God vanuit de hemel) zei tegen mij: Daniël, zeer gewenste man, let op de woorden die ik tot u spreken zal (Daniël 10:2-11)

Sleutel 4: Luisteren naar getuigenissen en preken. Door naar getuigenissen te luisteren ontvang je openbaringen over hoe God een relatie aangaat met normale mensen. In de Bijbel staan veel getuigenissen van mannen en vrouwen die een levende relatie met God hadden en iets bijzonders hadden meegemaakt. Het verhaal van Abraham, Jozef, Mozes, Gideon en David laten zien hoe trouw God is en dat God hun verlostte uit hun moeilijkheden. De Bijbel staat vol met getuigenissen. Maar ook vandaag wil God relaties aangaan met mensen en de problemen waar mensen mee lopen oplossen. Door naar getuigenissen te luisteren, ontdek je hoe God mensen wil

²⁶⁵ Hier komen wij in hoofdstuk 14 op terug.

helpen. Stel, jij bent ziek. Door naar getuigenissen te luisteren van mensen die door het geloof zijn genezen door God, ontvang je geloof en openbaring in jouw hart om God te geloven voor genezing.

Ook door het luisteren van Bijbelse preken ontvang je geloof en openbaring. Voordat je naar de preek luistert, vraag dan aan God of Hij rechtstreeks tot jou wil spreken door de preker heen. Als je dit doet, dan gebeurt het vaak dat een woord of een gedeelte van de preek anders bij jou binnenkomt. Het woord daalt direct in jouw hart en het begint een openbaring te worden. Zoek ook sprekers uit die geloof prediken en geen ongeloof.

Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God. (Romeinen 10:17)

Sleutel 5: Lees Christelijke boeken. God heeft een speciale plaats gegeven aan Bijbelleraars²⁶⁶. Door naar hun onderwijs te luisteren of het te lezen, ontvang je Gods openbaring. Meestal is een Bijbelleraar ergens in gespecialiseerd en heeft hij veel openbaring van God ontvangen over een bepaald onderwerp. Denk bijvoorbeeld aan de onderwerpen eindtijd, geloof, genade, genezing, bevrijding of een bepaald Bijbelboek. Door zijn uitleg te horen of te lezen ontvang je de openbaringen die God aan hem heeft gegeven.

Sleutel 6: (Persoonlijke) profetieën. De laatste manier om openbaring te ontvangen die wij behandelen is dat God jou rechtstreeks een openbaring geeft door een droom, visioen of woord. Het is ook mogelijk dat God een woord geeft aan een broeder of zuster in de gemeente en hij of zij dit over jou profeteert. Op deze manier ontvang je Gods openbaring over jouw leven²⁶⁷.

²⁶⁶ 1 Korinthe 12:28

²⁶⁷ 1 Korinthe 14:6

Sleutel 3: Jouw geest is rechtvaardig

Zoals wij al lazen bestaat een mens uit een soort drie-eenheid. Een mens is een geest, heeft een ziel en woont in een lichaam. Als iemand tot wedergeboorte komt, dan komt zijn geest tot leven. God heeft de geest van de mens in één keer volmaakt gemaakt, terwijl de ziel en het lichaam nog verwond kunnen zijn en niet juist wandelen. Het is belangrijk om de openbaring te ontvangen dat onze geest net zo volmaakt is als Jezus Christus. In ons lichaam en ziel kunnen zonde aanwezig zijn, maar in onze geest niet meer.

*Als Christus echter in u is, dan is het lichaam wel dood vanwege de zonde, maar **de geest is leven vanwege de gerechtigheid**. (Romeinen 8:10)²⁶⁸*

*En dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken, en u bekleedt met de nieuwe mens, die overeenkomstig het beeld van God geschapen is, **in ware rechtvaardigheid en heiligheid**. (Efeze 4:23-24)*

Onze geest is al volmaakt en rechtvaardig en God heeft ons in onze geest al Zijn genadegaven gegeven.

En wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn. (1 Korinthe 2:12)

Jouw geest is ‘samengesmolten’ met de Heilige Geest van God, zodat God en jouw geest een eenheid vormen. Net zoals een getrouwd echtpaar een eenheid vormt, zo vorm jij samen met de Heilige Geest een eenheid.

Wie zich echter met de Heere verenigt, is één geest met Hem. (1 Korinthe 6:17)

²⁶⁸ Zie ook 1 Korinthe 1:30, 6:11, Galaten 5:5

Onze geest is dus net zo volmaakt en rechtvaardig als Jezus en de Heilige Geest. Als dit niet het geval was, dan konden wij niet één geest met God zijn. In de Bijbel staat vaak onderwijs die over de Heilige Geest in de mens gaat of over de geest van de mens zelf. Eigenlijk is het moeilijk om een onderscheid tussen de Heilige Geest en de geest te maken die aanwezig zijn in de mens, want zij zijn beiden één geworden.

Tijdens de wedergeboorte is onze geest tot leven gekomen en is onze geest perfect rechtvaardig. Wij zijn in onze geest een nieuwe schepping geworden.

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden. (2 Korinthe 5:17)

Wij zijn totaal vernieuwd. God heeft ons niet opgelapt, onze stukken aan elkaar gelijmd of ons een nieuw lakje gegeven, wij zijn nieuw geworden. Deze Bijbeltekst kan niet over ons lichaam spreken. Toen wij wedergeboren werden, begonnen niet opeens alle rimpels, bultjes of onvolmaaktheden te verdwijnen. Deze Bijbeltekst spreekt ook niet over de ziel. Ja, het voelt bijzonder om wedergeboren te zijn en waarschijnlijk leef je al een stuk heiliger, maar iedereen heeft wel het moment na de wedergeboorte gehad dat hij een zondige daad heeft gedaan. Onze ziel is nog niet volmaakt. Deze Bijbeltekst spreekt dus over onze geest.

Aangezien wij onze geest niet kunnen zien, voelen of ervaren weten wij niet hoe onze geest eruit ziet. Als jij in de spiegel kijkt, dan zie jij jouw lichaam. Als jij naar een psycholoog gaat, dan kun je een beeld krijgen van jouw ziel en wat jouw positieve en negatieve punten zijn. Maar hoe kunnen wij onze volmaakte geest zien? Dit doen wij door de Bijbel te lezen en te beseffen dat de Bijbel onze nieuwe wedergeboren geest laat zien²⁶⁹! Als wij de verhalen van Jezus le-

²⁶⁹ Jakobus 1:23-25

zen, dan mogen wij weten dat Jezus nu in ons leeft en dat onze nieuwe geest net zo rechtvaardig, heilig en vol kracht is als Jezus! Misschien denk je: ‘Dit kan niet waar zijn. Dit is Godslastering!’ Gelukkig ben ik het niet die dit zeg, maar is het de apostel Johannes.

*Want zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld. (1 Johannes 4:17)*²⁷⁰

Dit geldt voor onze geest en volgens Johannes zullen onze lichamen en zielen volgen op de dag dat wij Jezus van aangezicht tot aangezicht zullen zien.

Geliefden, nu zijn wij kinderen van God, en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Maar wij weten dat, als Hij geopenbaard zal worden, wij Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien zoals Hij is. (1 Johannes 3:2)

Door de wedergeboorte van de mens is één onderdeel van de mens perfect volmaakt geworden. De ziel en het lichaam zullen nog volmaakt worden, maar zijn het op dit moment nog niet. In de ziel zien wij de menselijke of natuurlijke kant van de mens en de ziel bevat hele mooie en waardevolle eigenschappen, maar kan ook verwond zijn. Velen denken echter dat zij de ziel zijn. Als iemand zich veroordeeld voelt, dan is hij een zondaar. Als iemand zich afgewezen voelt, dan is hij een eenzaam persoon. Als iemand een verschrikkelijke situatie heeft meegemaakt, dan is hij een slachtoffer. Als iemand vaak drinkt, dan is hij een dronkaard. Als iemand vaak woede-uitbarstingen heeft dan is hij een agressief persoon. Dit beeld klopt niet. De mens is namelijk een geest, heeft een ziel en woont in een lichaam. Wij zijn niet onze ziel, Wij zijn een geest. Om deze reden kan een gelovige een heilige zijn, ter-

²⁷⁰ Zie ook Johannes 14:12, 14:20, 17:18-21, Romeinen 6:3-11, 1 Korinthe 1:30, 2 Korinthe 5:21 en 1 Johannes 3:9.

wijl hij elke dag dronken is. Hij is namelijk in zijn geest een heilige, maar hij heeft nog wel (tijdelijk) een alcoholprobleem. Dit is een belangrijke sleutel om te beseffen.

Het is belangrijk om te beseffen dat onze geest volmaakt rechtvaardig is geworden. Wanneer wij een zonde hebben gedaan, is onze geest niet minder rechtvaardig geworden. Wanneer wij de Bijbel hebben gelezen, tienden hebben gegeven of een goede daad hebben gedaan, dan is onze geest niet rechtvaardiger geworden. Vanaf de wedergeboorte tot in alle eeuwigheid is onze geest stabiel rechtvaardig, net zoals Jezus rechtvaardig is. Het is belangrijk om dit te beseffen en hiervoor heb je Gods openbaring nodig, welke wij kunnen vinden in Zijn Woord.

Samenvatting

God wil zijn genade aan iedereen geven, alleen ontvangt niet iedereen Zijn genade. Om goed in Gods genade te leven behandelen wij verschillende sleutels.

De mens is een geest, heeft een ziel en woont in een lichaam. Het lichaam is het aardpak van de mens en hierin bewegen wij. De ziel is de natuurlijke kant van de mens en bevat de wil, emoties, karakter, persoonlijkheid, gevoelens en gedachten. De ziel kan positief of negatief veranderen door de gebeurtenissen die wij meemaken. De geest van de mens is de geestelijke persoonlijkheid en met de geest is het mogelijk om in contact te komen met God, in tongentaal te spreken of contact te maken met de geestelijke wereld. Tijdens de wedergeboorte komt de geest van de mens tot leven en is de geest in één keer volmaakt geworden.

Sleutel 1: de wedergeboorte. Tijdens de wedergeboorte komt onze geest tot leven en ontvangen wij Gods rechtvaardigheid. Om volmaakt wedergeboren te zijn is het nodig dat wij ons bekeren, laten dopen en de Heilige Geest ontvangen. God wil ons helemaal onderdompelen met Zijn Geest.

De wedergeboorte lijkt net een drie-eenheid. Wij hebben alle drie nodig, maar het zijn drie verschillende onderdelen.

Sleutel 2: Ontvang Gods openbaring. Een openbaring onthult verborgen kennis die wij in ons hart ontvangen. Kennis zit in ons hoofd, terwijl een openbaring door God gegeven is en in ons hart terechtkomt. Gods openbaring kan bij ons binnenkomen door ongeloof, door kennis of door openbaring. Door de volgende sleutels ontvangen wij Gods openbaring: Mediteer op Gods Woord; Bid in tongentaal; Bidden en vasten; Luister naar getuigenissen en preken; Lees Christelijke boeken; (Persoonlijke) profetieën.

Sleutel 3: Onze geest is rechtvaardig. Het is belangrijk om openbaring te ontvangen dat onze geest net zo volmaakt is als Jezus Christus. Onze geest vormt nu een eenheid met de Heilige Geest. God heeft onze geest totaal vernieuwd en om deze te ontdekken is het nodig om de Bijbel te bestuderen, want hierin staan de eigenschappen van onze wedergeboren geest.

H13 HET NIEUWE LEVEN

Nu wij gekeken hebben naar de wedergeboorte van de mens, is het in dit hoofdstuk tijd om te bestuderen hoe een mens na de wedergeboorte kan groeien in genade. De wedergeboorte is een momentopname. Er is maar één moment dat je tot geloof komt, één moment dat je je laat dopen en één moment dat je wordt gedoopt met de Heilige Geest²⁷¹. In het vorige hoofdstuk zagen wij dat de openbaring over de rechtvaardigheid een belangrijke sleutel is om te groeien in genade. Ook in dit hoofdstuk is de openbaring een belangrijke sleutel. God wil ons namelijk elke dag nieuwe openbaringen geven over Zijn Woord en Zijn plan met ons leven.

In dit hoofdstuk behandelen wij de sleutels om elke dag beter in Gods genade te leven. Zoals wij al zagen kunnen wij niet meer of minder rechtvaardig worden in onze geest. Tijdens de wedergeboorte heeft Jezus ons rechtvaardig gemaakt en deze rechtvaardig blijft. Maar, onze ziel en lichaam zijn nog niet direct rechtvaardig en heilig. Daarom roept de Bijbel ons op om een heilig leven te leiden.

Het is de wil van God dat u een heilig leven leidt (1 Thessalonicenzen 4:3)

Het is dus de bedoeling dat wij een heilig leven leiden. Gods genade is geen excuus om te zondigen. Gods genade betekent ook niet: het maakt niet uit of je wel of niet zondigt. Ja, Gods liefde en onze redding hangen niet af van de zonden die wij doen, maar het is niet de bedoeling om in zonde te leven. Of zoals de apostel Paulus zei:

*Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt? **Volstrekt niet!** (Romeinen 6:1-2)*

²⁷¹ De doop in de Heilige Geest is een eenmalige gebeurtenis, maar je kan wel nieuwe vervullingen of aanrakingen van de Heilige ervaren.

Een belangrijk gevaar van de zonde is dat het ons hart verhard en wij uiteindelijk God uit het oog verliezen en Hem de rug toekeren. Daarom is de zonde een gevaar. De zonde is als een slang die langzaam zijn staart om jouw buik trekt. Eerst merk je de slang niet op, maar langzaam trekt de slang zich steeds strakker om jouw buik heen, totdat alle lucht uit het lichaam is getrokken en je geen ruimte meer hebt om adem te halen. Net zoals een slang jouw stevig vast heeft en je niet meer los kan komen, zo functioneert ook de zonde. De zonde is geniepig, maar uiteindelijk is het te laat en voel je niets meer voor Gods relatie in je leven.

Maar vermaan elkaar elke dag, zolang men van een heden kan spreken, opdat niemand van u verhard zal worden door de verleiding van de zonde. Want wij hebben deel aan Christus gekregen, als wij tenminste het beginsel van de vaste grond van het geloof tot het einde toe onwrikbaar vasthouden, (Hebreeëen 3:13-14)

Gods genade is zo groot dat Hij ons vergeeft voor onze zonde en ons verlost van de zondemacht. Oftewel, als wij zondigen vergeeft God ons en tegelijkertijd geeft God ons de kracht om los te breken van de zonde. In dit hoofdstuk bestuderen wij hiervoor een aantal sleutels.

Sleutel 4: Jij leeft niet meer

De vierde sleutel gaat over het feit dat jij niet meer leeft. Dit klinkt heel vreemd, want je ademt en beweegt toch? Wij spreken natuurlijk niet over ons lichaam of ziel. Wij spreken over een onderdeel van ons lichaam en ziel, namelijk onze zondige natuur. Deze natuur is tijdens de wedergeboorte gestorven, gekruisigd met Jezus en bestaat niet meer. In plaats daarvan hebben wij een nieuwe Goddelijke natuur van Jezus ontvangen. Laten wij bekijken hoe dit precies zit.

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt? Volstrekt niet! Hoe zullen wij, die met betrekking tot de zonde gestorven zijn, nog daarin leven? (Romeinen 6:1-2)

Paulus stelde een vraag. Zullen wij in de zonde blijven leven? Dit doen wij niet, want wij zijn gestorven.

Stel je voor. Je hebt een erg vervelende man en vader. Hij pleegt overspel, slaat zijn kinderen en vrouw, is altijd aan het vloeken en is verslaafd aan de drank en sigaretten. Op een dag komt zijn vrouw binnen. De man zit in zijn stoel, maar hij vloekt niet, drinkt geen alcohol, slaat niet en pleegt geen overspel. Wil je weten waarom hij geen gehoor meer geeft aan deze zonden? Deze man is vandaag overleden. Hij kan niet meer zondigen en verkeerde dingen doen met zijn lichaam. Ons zondige natuur is net zoals deze man dood. Het heeft geen verlangen meer naar de zonde en doet de zonde niet meer. Ons zondige verlangen is overleden en het heeft geen nut meer om te leven in zonde.

Of weet u niet dat wij allen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn? (Romeinen 6:3)

Door de waterdoop tijdens de wedergeboorte zijn wij gedoopt in Jezus Christus. Net zoals Jezus overleed aan het kruis van Golgotha, is ons lichaam overleden aan het kruis van Golgotha. Wij stapten het doopbad in met een zondige natuur en zijn eruit gekomen met een Goddelijke natuur²⁷².

Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen. (Romeinen 6:4)

²⁷² 2 Petrus 1:4

Maar dit is niet het einde van het verhaal. Onze oude zondige natuur is gestorven, maar God heeft ons in de plaats van onze oude zondige natuur een nieuwe Goddelijke natuur gegeven en wij leven in Christus. Wij zijn compleet één geworden met Jezus Christus, zowel in Zijn dood als in Zijn opstanding. Wij leven niet meer in een leven met zonde, maar leven in een heilig nieuw leven samen met Jezus en de Heilige Geest.

Als wij delen in zijn dood, zullen wij ook delen in zijn opstanding. (Romeinen 6:5, NBV21)

Door onze zondige natuur te kruisigen en dood te houden, delen wij in de dood van Jezus. Dit kan soms pijn en moeite kosten. Maar wij delen tegelijkertijd in Jezus Zijn opstanding. Zowel vandaag doordat onze geest één met Jezus is²⁷³, maar ook in de toekomst als wij een verheerlijkt lichaam ontvangen.

De zondige natuur houden wij dood door het aan het kruis te houden. Jezus heeft uit Zijn genade de prijs betaald, onze zondige natuur gedood en ons een nieuw leven gegeven. Dankzij Jezus' genade hoeven wij geen slaven meer te zijn van de zonde en tegelijkertijd roept Paulus ons op om ons niet opnieuw tot slaaf te laten maken van de zonde.

Dit weten wij toch, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam van de zonde tenietgedaan zou worden en wij niet meer als slaaf de zonde zouden dienen. Want wie gestorven is, is rechtens vrij van de zonde. (Romeinen 6:6-7) Onze hele identiteit is veranderd. Wij zijn geen zondaren meer en hebben niet meer de noodzaak om te zondigen. Jezus heeft ons verlost van de zondemacht.

Misschien denk je: 'Dat klinkt mooi, maar ik zie in mijn leven zonde. Hoe kan dit?' God heeft jou een nieuwe

²⁷³ 1 Korinthe 6:17

identiteit gegeven en de noodzaak om te zondigen is weggenomen. Alleen mis je nog de openbaring over dit feit.

Stel je voor: Er woont een hond bij een verschrikkelijke eigenaar. De eigenaar mishandelt het dier en is nooit lief tegen hem. Op een dag wordt de hond uit huis geplaatst en komt terecht in een liefdevol gezin. Zijn leefwereld is veranderd, hij wordt alleen nog maar liefdevol behandeld, maar hij heeft nog veel tijd nodig om te beseffen dat hij niet mishandeld wordt als de nieuwe eigenaar naar hem toe loopt. In zijn hoofd blijft hij jarenlang onnodig bang voor zijn nieuwe eigenaar, terwijl dit niet nodig was. Hij werd bevrijd uit zijn verschrikkelijke situaties, maar in zijn hoofd bleef hij angstig en voor zijn gevoel was de situatie niet veranderd.

Zo is dit ook voor ons het geval. Wij kunnen blijven zondigen doordat wij ons zo geprogrammeerd hebben in ons hoofd. Wij beseffen alleen niet dat de zonde ons niet meer in zijn macht heeft en wij in vrijheid mogen wandelen. De zonde is tegen ons aan het bluffen. Wij denken dat de zonde ons in de greep houdt, maar eigenlijk zijn wij compleet in de vrijheid gezet en is het mogelijk om zonder zonde te leven.

Als wij nu met Christus gestorven zijn, geloven wij dat wij ook met Hem zullen leven. (Romeinen 6:8)

In plaats van de zondige natuur hebben wij nu een Goddelijke natuur ontvangen. Door de wedergeboorte zijn wij er niet op achteruitgegaan omdat wij met bepaalde levensstijlen moesten breken en niets meer mag, wij zijn er op vooruitgegaan omdat wij nu volgens de beste levensstijl leven en wij een nieuwe identiteit ontvangen hebben. Wij leven een leven samen met Jezus en mogen ons als geliefde kinderen gedragen.

Wij weten toch dat Christus, nu Hij is opgewekt uit de doden, niet meer sterft. De dood heerst niet meer over Hem. Want wat Zijn sterven betreft, is Hij eens en voor altijd voor de zonde gestorven, en wat Zijn leven betreft, leeft Hij voor God.

Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus, onze Heere. (Romeinen 6:9-11)²⁷⁴

Ons oude natuur is voorbijgegaan en is net als Jezus gestorven aan het kruis van Golgotha. En het goede nieuws is dat Jezus niet alleen is gestorven, maar ook is opgestaan. En net zoals Jezus is opgestaan uit de dood, zijn wij opgestaan en hebben wij een nieuw en heilig leven van Jezus ontvangen.

Wij zijn er al kort op ingegaan. Ons oude natuur is gekruisigd.

Maar wie van Christus zijn, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd. (Galaten 5:24)

De kruisiging was een verschrikkelijke straf voor misdadigers. Het deed enorm pijn en iedere misdadiger wilde, als het had gekund, zo snel mogelijk van het kruis afspringen. Vergelijk het met kokend water. Als ik mijn hand in een glas kokend water stop, dan gaan in mijn hoofd alle alarmbellen rinkelen en trek ik zo snel als het kan mijn hand terug uit het glas. Zo probeert de zondige natuur in ons leven terug te komen en kan het voor ons soms pijnlijk zijn om met bepaalde zonden of verkeerde vrienden te stoppen. Moeten wij ons dan allerlei beperkingen opleggen en onszelf verbieden om bepaalde zonden te doen? Nee, want zo keren wij terug naar de werken van de wet. Het is belangrijk om een wilsbesluit te maken en te zeggen dat wij niet meer in de zonde willen leven. Daarna is het zaak om gericht te zijn op Gods goedheid, heiligheid en Zijn Heilige Geest en ons te richten op de zaken die van God komen, waar wij in sleutel 5 en 6 op terugkomen.

Het is belangrijk om te beseffen dat wanneer wij de keuze maken om gericht te blijven op het vlees dat God ons dan niet kan veranderen. God wil ons niet domineren, God wil

²⁷⁴ Zie ook Efeze 2:1-10 en Kolossenzen 2:12-15

ons helpen en ons vanuit een liefdesrelatie leiden. Als ik besluit om vandaag te stelen, dan kan God tegen mij zeggen dat dat geen goed idee is, maar God zal mij niet met kettingen of touwen vastbinden zodat ik niet kan stelen. Het blijft onze eigen keuze om in zonde te leven of in heiligheid. Paulus riep in de brief aan de Galaten op om niet op ons vlees te letten die in zonde wil leven, maar op onze geest en de Heilige Geest die in heiligheid willen leven. Loskomen van de zondemacht is een genadegave van God, maar de mens kan deze genadegave verwerpen of links laten liggen.

Een belangrijke sleutel om te leven in Gods genade en in heiligheid is om een openbaring te ontvangen dat ons oude natuur van zonde dood is en dood blijft. Wij hoeven niet te zondigen en wij staan niet onder de macht van de zonde, omdat onze oude natuur is gestorven.

Sleutel 5a: Wees een slaaf van het goede

Nu wij hebben gezien dat wij niet meer onder de macht van de zonde leven, is het ook belangrijk om niet als slaaf de zonde te blijven dienen. Wij zijn door Jezus vrijgemaakt en er is geen noodzaak meer om een slaaf te zijn van de zonde.

Laat de zonde dan niet in uw sterfelijk lichaam regeren om aan de begeerten daarvan te gehoorzamen. En stel uw leden niet ter beschikking aan de zonde als wapens van ongerechtigheid (Romeinen 6:12-13a)

Deze Bijbeltekst staat in de gebiedende wijs: ‘*Laat de zonde niet regeren*’. Waarom niet? Omdat de zondige natuur dood is en aan het kruis hangt. Het hoort geen invloed meer te hebben op ons leven. Stel, je hebt een telefoon en je bent telefoonverslaafd. Je bent bij jouw vrienden en je zit de hele tijd op je telefoon en jij of je vrienden hebben geen oplader. Weet je wanneer je stopt met naar je telefoon te kijken? Op het moment dat de accu van de telefoon leeg is en het niet meer mo-

gelijk is om tijd aan de telefoon te besteden. Veel gelovigen weten niet dat de accu van hun zondige natuur ‘leeg’ is. Het heeft totaal geen zin meer om in zonde te leven, net zoals het totaal geen zin heeft om naar een lege telefoon te staren. De zondige natuur is geweest. Je hebt in zonde geleefd, maar dankzij de wedergeboorte is dit leven voorbijgegaan. Net zoals een vriend tegen jou zou zeggen: ‘leg die telefoon weg, hij is toch al leeg,’ zegt Paulus tegen ons ‘Laat de zonde niet meer regeren, want je oude zondige natuur is toch al dood. Het dient nergens meer voor om te zondigen.’

Stel, het is de volgende dag en met een opgeladen telefoon ben je weer terug bij je vrienden en ga je weer de hele dag op je telefoon doorbrengen. Jij vindt dit erg vervelend en vraagt jouw vrienden om hulp om van jouw telefoonverslaving af te komen. Hoe kunnen de vrienden jou helpen om niet meer aan jouw telefoon te denken? Is dit door telkens tegen jou te zeggen: ‘Je kunt niet meer op je telefoon zitten. Je mag niet op jouw telefoon zitten. Denk niet na over jouw telefoon?’ Of is dit door andere activiteiten te bedenken, waardoor je automatisch niet meer aan jouw telefoon denkt? Dit is precies wat Paulus tegen ons zegt met betrekking tot de zonde.

*En stel uw leden niet ter beschikking aan de zonde als wapens van ongerechtigheid, **maar** stel uzelf ter beschikking aan God, als mensen die uit de doden levend geworden zijn. **En** laat uw leden wapens van gerechtigheid zijn voor God. (Romeinen 6:13)*

Paulus zegt niet: ‘Je mag niet zondigen, dus denk de hele tijd na dat je niet mag zondigen en doe er alles aan om niet te zondigen.’ Paulus zegt dat wij onze focus moeten veranderen. Wij moeten onze leden ter beschikking stellen aan God en juist goede dingen doen met ons lichaam. Als wij goede dingen doen, hebben wij automatisch geen tijd, energie en zin om verkeerde dingen te doen. Kort samengevat, wees geen slaaf

van de zonde, maar wees juist een slaaf van de rechtvaardigheid en van goede werken.

Want zoals u uw leden beschikbaar gesteld hebt ten dienste van de onreinheid en van de ene wetteloosheid tot de andere wetteloosheid, stel zo nu uw leden beschikbaar ten dienste van de gerechtigheid, tot heiliging. (Romeinen 6:19)²⁷⁵

God wil ons uit Zijn genade verlossen van de zondemacht. Waarom? Omdat de zonde een verschrikkelijke slaafmeester is vol van ellende en dood. God wil ons juist brengen tot een punt van zegen en eeuwig leven.

Maar nu, van de zonde vrijgemaakt en aan God dienstbaar gemaakt, hebt u uw vrucht, die tot heiliging leidt, met als einde eeuwig leven. Want het loon van de zonde is de dood, maar de genadegave van God is eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heere. (Romeinen 6:22-23)

Laten wij dus goede dingen doen met ons lichaam en een zegen zijn. Gods genade gaat zelfs zo ver dat Hij ons helpt om hierin te kunnen leven en dat Hij ons het verlangen geeft om hierin te leven.

(...) werk aan uw eigen zaligheid met vrees en beven, want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen. (Filippenzen 2:12-13)

Een belangrijke sleutel om in Gods genade te leven is dus om niet alleen te stoppen met verkeerde dingen doen, maar ook te beginnen met het doen van goede dingen. Paulus schreef hier veel over en in zijn brieven vinden wij dit regelmatig terug. Kijk bijvoorbeeld naar de volgende Bijbelteksten:

²⁷⁵ Lees ook de context van deze Bijbeltekst: Romeinen 6:15-23.

*Wie gestolen heeft, moet niet meer stelen, **maar** zich liever inspannen om met de handen goed werk te doen, om iets te kunnen delen met wie gebrek heeft. Laat er geen vuile taal uit uw mond komen, **maar** wel iets goeds, wat nuttig is tot opbouw, opdat het genade geeft aan hen die het horen. (...) Laat alle bitterheid, woede, toorn, geschreeuw en laster van u weggenomen worden, met alle slechtheid, **maar** wees ten opzichte van elkaar vriendelijk en barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft. (Efeze 4:28-32)*

*Doe niets uit eigenbelang of eigendunk, **maar** laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten dan zichzelf. Laat eenieder niet alleen oog hebben voor wat van hemzelf is, **maar** laat eenieder ook oog hebben voor wat van anderen is. (Filippenzen 2:3-4)*

*Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, **maar** tot leven in heiliging. (1 Thessalonicenzen 4:7)*

*Pas op dat niemand een ander kwaad met kwaad vergeldt, **maar** jaag altijd het goede na, én voor elkaar én voor allen. (1 Thessalonicenzen 5:15)*

*Geldzucht is een wortel van alle kwaad. Door daarnaar te verlangen, zijn sommigen afgedwaald van het geloof, en hebben zich met vele smarten doorstoken. U echter, o mens die God toebehoort, ontvlucht deze dingen. **Jaag daarentegen** gerechtigheid, godsvrucht, geloof, liefde, volharding en zachtmoedigheid na. (...) Beveel de rijken in deze tegenwoordige wereld dat zij niet hoogmoedig zijn, en hun hoop niet gevestigd houden op de onzekerheid van de rijkdom, **maar** op de levende God, Die ons alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten; **ook om** goed te doen, rijk te zijn in goede werken, vrijgevig te zijn en bereid om samen te delen. (1 Timotheüs 6:10-18)*

Zie je het beeld wat Paulus aan ons wil duidelijk maken? Wij horen niet bezig te zijn met zonde, maar horen juist bezig te zijn met het doen van goede werken. Wij kunnen maar met één ding tegelijk bezig zijn. Zijn wij bezig met stelen of geven? Met vloeken of zegenen? Met egoïsme of vrijgevigheid? Paulus spoort ons aan om bezig te zijn met de goede dingen en automatisch zullen de zonden wegvallen.

Sleutel 5b: Verander jouw gedachten

Om sleutel 5a goed toe te passen is het nodig om onze gedachten te vernieuwen. Vroeger waren onze gedachten misschien egoïstisch, gericht op ons eigen zingenot en hadden wij verkeerde gedachten over mensen. In sleutel 5a zagen wij dat wij het kwade moeten vervangen door het goede. Voordat onze acties en daden goed worden, is het eerst nodig dat onze gedachten het besluit maken om goed te zijn. Ons lichaam en onze handelingen worden aangestuurd door onze gedachten die zich in onze ziel bevinden. Het is ons keuze: ga ik leven door de geestelijke principes die God in mijn geest heeft geplant, of blijf ik gehoorzaam aan mijn aardse en zondige verlangens die vanuit de zondige natuur waren binnengedrongen? Wij zagen dat onze zondige natuur is gestorven, maar sommige christenen proberen er alles aan te doen om deze zondige natuur te reanimeren en te blijven in de zonde. Dit is natuurlijk niet het plan van God voor ons leven. Het is belangrijk om vandaag een duidelijk wilsbesluit te maken en te zeggen: 'Ik ga voortaan mijn leven gebruiken om het goede te doen voor God en de mensen om mij heen.' Of 'Ik trek mijn oude mens van voor de wedergeboorte uit en trek mijn nieuwe mens die ik van God ontvangen heb aan.'

*Lieg niet tegen elkaar, aangezien u **de oude mens** met zijn daden uitgetrokken hebt, en **de nieuwe mens** aangetrokken hebt, die vernieuwd wordt tot kennis, overeenkomstig het*

beeld van Hem Die hem geschapen heeft. (Kolossenzen 3:9-10)

*Dat u, wat betreft de vroegere levenswandel, **de oude mens** aflegt, die te gronde gaat door de misleidende begeerten, en dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken, en u bekleedt met **de nieuwe mens**, die overeenkomstig het beeld van God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid. (Efeze 4:22-24)²⁷⁶*

Tijdens de wedergeboorte heeft God ons nieuw gemaakt. Iedere gelovige is een nieuw mens geworden²⁷⁷. Nu is het onze keuze om te wandelen volgens de behoeften en bepalingen van de oude mens of te leven volgens de behoeften en bepalingen van de nieuwe mens. Hoe kunnen wij die beslissing nemen? Door ons denken te vernieuwen. Wees niet meer gericht op je eigen genot en de aardse dingen, maar wees gericht op Gods heiligheid en de hemelse dingen.

Als u nu met Christus opgewekt bent, zoek dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, Die aan de rechterhand van God zit. Bedenk de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn, (Kolossenzen 3:1-2)

Wat zijn dan aardse dingen waar wij over kunnen denken? Dit zijn bijvoorbeeld ontucht, onreinheid, hartstocht, kwade begeerte, hebzucht, toorn, woede, slechtheid, laster, schadelijke taal en leugens²⁷⁸. De acties die mensen uitvoeren vloeien voort vanuit de gedachten. Eerst bedenken wij in ons hoofd een leugen voordat wij de leugen uitspreken. Door onze gedachten te vernieuwen, veranderen automatisch onze handelingen. Als onze gedachten gericht zijn om mensen te benade-

²⁷⁶ Zie ook Romeinen 12:1-2

²⁷⁷ 2 Korinthe 5:17

²⁷⁸ Kolossenzen 3:5-9

len, dan benadelen wij mensen. Als onze gedachten gericht zijn om mensen te zegenen, dan zegenen wij mensen. Stop met verkeerde gedachten en verander deze gedachten met positieve en goede gedachten van God.

Verder, broeders, al wat waar is, al wat eerbaar is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat welluidend is, als er enige deugd is en als er iets prijzenswaardigs is, bedenk dat. (Filippenzen 4:8)

Wij bedenken het goede, zodat verkeerde gedachten op de achtergrond komen. En wat moeten wij doen als er opeens een onreine of verkeerde gedachte opkomt? Die gedachte nemen wij gelijk krijgsgevangen en onderwerpen deze aan de gehoorzaamheid van Jezus.

Want wij breken valse redeneringen af en elke hoogte die zich verheft tegen de kennis van God, en wij nemen elke gedachte gevangen om die te brengen tot de gehoorzaamheid aan Christus, en wij staan gereed om elke ongehoorzaamheid te bestraffen, zodra uw gehoorzaamheid volkomen zal zijn. (2 Korinthe 10:5-6)

Iedereen kan een verkeerde gedachte hebben. Stel, ik heb een gedachte van angst. Ik vind het bijvoorbeeld eng om te spreken voor een groep mensen. Wat doe ik met deze verkeerde gedachte? Ik neem het direct weg. De gedachte is bijvoorbeeld: 'Straks sta ik voor een groep mensen en krijg ik een black-out'. Dan kan ik twee dingen doen: deze gedachten voeden en nog duizend-en-één gedachten toelaten over hoe erg deze angst wel niet is, of ik neem deze gedachte direct krijgsgevangen, denk hier niet meer over na en denk over het goede van God en hoe God over mij denkt. Wij moeten bewust onze gedachten controleren, kijken of de gedachte van God komt of uit het vlees komt, en ervoor zorgen dat onze

vleselijke en verkeerde gedachten niet de overhand krijgen in ons leven.

Volgens onderzoek heeft een mens tienduizenden gedachten per dag. Van deze tienduizenden gedachten zijn er veel 'normale' gedachten die niet van God komen, maar ook niet fout zijn. Denk bijvoorbeeld aan de gedachten: 'Wat ga ik op mijn brood smeren,' 'welke trui trek ik aan,' 'ga ik met de trein of de auto,' etc. Deze gedachten hoeven wij niet krijgsgevangen te nemen, het zijn gedachten om te kunnen leven en om kleine beslissingen te maken in het leven. Maar als er een verkeerde gedachte in ons opkomt, zoals: 'zal ik tegen mijn baas liegen,' 'zal ik te laat komen op mijn werk,' 'zal ik deze winkel uitlopen zonder te betalen,' dan nemen wij deze krijgsgevangen en luisteren wij naar de wil van God. De gedachtewereld van de mens: Hier gaan veel dingen in om en ik ben blij dat ik niet alle gedachten van de mensen ken, want ik ben bang dat wij zouden schrikken waar mensen soms over nadenken. Als mensen onze gedachten zouden zien²⁷⁹, laten het dan positieve en goede gedachten van God zijn.

Dit zijn dus manieren om jouw denken te vernieuwen:

1. Leer de waarheid kennen door het Woord van God te bestuderen en ontvang openbaringen.
2. Richt je op de dingen die boven zijn bij God.
3. Denk aan alles wat goed en eerbaar is.
4. Onderwerp je gedachten aan de gedachten van Jezus.
5. Vernieuw je gedachten door te leven in een relatie met God en andere gelovigen²⁸⁰.

Sleutel 6: Leef in relatie met God en gelovigen

De volgende sleutel om in Gods genade van rechtvaardigheid te leven is door een levende relatie met God aan te gaan en

²⁷⁹ Voor de duidelijkheid: mensen kunnen geen gedachten lezen en als mensen beweren dit te kunnen, dan is dit of een leugen of een occulte bezigheid.

²⁸⁰ 1. Psalm 1:2, 2. Kolossenzen 3:2 3. Filippenzen 4:8 4. 2 Korinthe 10:3-5 5. Spreuken 22:24-26 en Efeze 3:16-19

met Geestvervulde christenen. Is het jou wel eens opgevallen dat jouw vrienden, familieleden en de mensen met wie jij omgaat jou kunnen veranderen? Mensen zijn beïnvloedbaar zowel positief als negatief. Als wij elke dag omgaan met foute vrienden die continu in zonde leven, slechte grappen maken en vloeken, dan veranderen wij langzaam naar dat beeld. Wij worden meegezogen en elke dag lijkt de zonde die onze vrienden doen iets minder erg te worden en daardoor verleggen wij onze grenzen en doen wij meer verkeerde dingen in ons leven.

Ga niet om met een opvliegend man, en laat u niet in met een driftig iemand, anders raakt u gewend aan zijn paden en haalt u een valstrik over uzelf. (Spreuken 22:24-26)

Maar wat gebeurt er als wij goede vrienden hebben die goede daden doen, eervol spreken en voortdurend mensen zegenen met woorden en materialen. Dan veranderen wij naar een betere versie van onszelf. Het is belangrijk om met wijze en verstandige mensen om te gaan die een rechtvaardig leven leiden.

Wie met wijzen omgaat, zal wijs worden, maar wie omgaat met dwazen, zal het slecht vergaan. (Spreuken 13:20)

Elk mens heeft zijn tekortkomingen en iedereen kan nog groeien in genade. Maar er is één Persoon die volmaakt is in al Zijn handelingen en dat is God. Door een persoonlijke relatie met God aan te gaan, Hem te betrekken in ons leven en voortdurend met Hem te bidden veranderen wij. Wij merken dat de zonde waarin wij misschien wandelden steeds minder een verleiding wordt. De zonde geeft geen vreugde meer. Wij beseffen dat het enige waardevolle in het leven onze relatie met God is. En doordat God liefde, rechtvaardig en goed is, veranderen wij ook in een persoon met meer liefde, meer rechtvaardigheid en meer goedheid in ons dagelijkse leven.

Moge Hij (God de Vader) vanuit zijn rijke luister u innerlijke kracht en sterkte schenken door zijn Geest, zodat door uw geloof Christus kan gaan wonen in uw hart, en u geworteld en gegrondvest blijft in de liefde. Dan zult u met alle heiligen in staat zijn de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te begrijpen, ja de liefde van Christus te kennen die alle kennis te boven gaat, opdat u geheel vervuld zult raken van de volheid van God. (Efeze 3:16-19)

Ga de relatie met God aan en je zult veranderen naar Zijn beeld. Of, zoals Petrus zei:

Omgord daarom de lendenen van uw verstand, wees nuchter en hoop volkomen op de genade die u gebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus. Word als gehoorzame kinderen niet gelijkvormig aan de begeerten die er vroeger in de tijd van uw onwetendheid waren. Maar zoals Hij Die u geroepen heeft, heilig is, word zo ook zelf heilig in heel uw levenswandel, want er staat geschreven: Wees heilig, want Ik ben heilig. (1 Petrus 1:13-16)

Samenvatting

Vanaf de wedergeboorte is onze geest volmaakt rechtvaardig, maar onze ziel wordt elke dag vernieuwd. Het is belangrijk om te beseffen dat ons oude zondige natuur is gestorven. Het leeft niet meer en daardoor is er geen noodzaak meer om te zondigen. Ons zondige natuur is samen met Jezus gestorven en wij hebben een nieuw heilig leven samen met Jezus ontvangen. Daarom zijn wij geen slaven meer van de zonde, maar zijn wij slaven van de rechtvaardigheid geworden. Door het goede te doen overwinnen wij het kwade, doordat onze energie en tijd is gericht op het goede van God. Om dit te bereiken is het eerst nodig om ons denken te vernieuwen en te denken over al het goede van God. Laten wij ons oude mens uittrekken en ons nieuwe mens aantrekken, nadenken over de

goede dingen van God en onze gedachten krijgsgevangen nemen en onderwerpen aan Jezus. De laatste sleutel dat wij behandelden was dat wij leven in een persoonlijke relatie met God en omgaan met rechtvaardige gelovigen. Hierdoor worden wij vanzelf aangepast aan de goedheid van God.

H14 LEVEN DOOR DE GEEST

In dit boek behandelen wij sleutels waardoor wij door de Heilige Geest in Gods genade van rechtvaardigheid kunnen leven. De Heilige Geest is niet alleen een bepaalde kracht of gevoel. Hij is een Persoon met een wil, emoties, gevoelens en een verstand²⁸¹. De Heilige Geest wil een persoonlijke relatie met ons aangaan en ons leiden op onze weg.

God bestaat uit een Drie-eenheid: God de Vader, God de Zoon (Jezus Christus) en de Heilige Geest. Dankzij het offer van Jezus Christus is het mogelijk dat de Heilige Geest voor altijd woont in een gelovige. De scheiding tussen God en de mens is door Jezus weggenomen en daardoor mogen wij voor eeuwig vervuld zijn met de Heilige Geest. De Heilige Geest is niet een Persoon die af en toe op bezoek komt. Eerst naar gelovige A, dan naar gelovige B en vervolgens naar gelovige C. Nee, De Heilige Geest is overal tegelijk aanwezig. De Heilige Geest is op dit moment zowel bij mij, bij jou, bij de gelovigen in China en de gelovigen in Brazilië. Daarnaast zal de Heilige Geest ons nooit meer verlaten.

*En Ik (Jezus) zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat **Hij bij u blijft tot in eeuwigheid**, namelijk de Geest van de waarheid, (...)* (Johannes 14:16-17)²⁸²

Over de Heilige Geest valt veel te schrijven en Hij betekent veel voor de gelovige. Zo is de Heilige Geest onze Trooster, Helper, Leraar, Leidsman, Zegel, Bemoediger en Gids en geeft Hij ons kracht, gaven, rust, tongentaal en openbaart Hij aan ons de diepten van God²⁸³. De Heilige Geest leidt ons in

²⁸¹ Zie bijvoorbeeld: Johannes 16:7-13, Handelingen 13:2, 16:6-7, Romeinen 8:14, 1 Korinthe 12:11 en Efeze 4:30.

²⁸² Zie ook: Efeze 1:13-14

²⁸³ Johannes 14:16, 14:26, 16:13, Handelingen 1:8, 9:31, Romeinen 8:14, 8:26-27, 1 Korinthe 2:10-12, 12:4-11, Galaten 5:22-23, Efeze 1:13-14 en 2:18.

onze complete leven. Begrijp je waarom de wedergeboorte zo belangrijk is? Elke sleutel om te leven in rechtvaardigheid vindt zijn oorsprong tijdens de wedergeboorte. Door de doop in de Heilige Geest is het mogelijk om de Heilige Geest te horen en te ervaren in het leven. In dit hoofdstuk beperken wij ons op de punten die de Heilige Geest voor ons wil doen met betrekking tot rechtvaardig leven. Door de inwoning van de Heilige Geest is er vernieuwing gekomen in de mens. Wij luisteren niet naar een op papieren geschreven wet, wij luisteren en wandelen door de Heilige Geest.

*Maar nu zijn wij ontslagen van de wet, gestorven aan dat waaraan wij vastgebonden zaten, zodat wij in **nieuwheid van Geest dienen**, en niet in oudheid van letter.* (Romeinen 7:6)

De belofte in het Oude Testament

De Heilige Geest is niet plotseling op het toneel verschenen tijdens de Pinksterdag. God beloofde dat dit zou gebeuren en verkondigde dit door Zijn profeten. Nadat de discipelen vervuld werden met de Heilige Geest en in tongentaal spraken, stapte Petrus naar voren en hij nam het woord. Hij zei:

Maar dit is wat gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, uw jongemannen zullen visioenen zien en uw ouden zullen dromen dromen. En ook op Mijn dienaren en op Mijn dienaressen zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren. (...) En het zal zo zijn dat ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zalig zal worden. (Handelingen 2:16-21)

De Pinksterdag was een vervulling van de woorden van de profeten. Gods Heilige Geest werd uitgestort op iedereen die in geloof Jezus aannam en iedereen die de naam van de Heere

aanroept zal zalig, gered en gerechtvaardigd worden. Dit wordt niet bereikt of ontvangen door eigen werken, maar het is een geschenk van God en de Heilige Geest. In het Oude Testament zien wij duidelijk dat alleen de Heilige Geest de mens rechtvaardig kan maken.

Ik (God) zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven. Ik zal Mijn Geest in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en dat u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt. (Ezechiël 36:25-27)

Dit is een prachtige belofte vanuit het Oude Testament. Wie zorgt ervoor dat de gelovige in de verordeningen en bepalingen wandelt? Wie zorgt ervoor dat de gelovige gereinigd wordt? Wie verandert het hart? Wie geeft de gelovige een nieuwe geest? Wie geeft de gelovige de Heilige Geest? Dat is God zelf door de kracht van de Heilige Geest! God zag dat het de mens niet lukte om de wet van Mozes te houden. Daarom besloot God om de mens te hulp te komen door ons een rein hart te geven en Zijn Geest aan ons te geven, zodat wij daadwerkelijk Zijn geboden en verordeningen in acht kunnen nemen. Let op, God heeft ons genade gegeven om Zijn bepalingen en verordeningen in acht te nemen. God zorgt ervoor dat wij ten goede veranderen tot een rechtvaardig persoon met rechtvaardige daden. God heeft ons geen genade gegeven om Zijn bepalingen en verordeningen compleet te negeren en te zeggen: ‘Ik leef onder de genade, dus ik leef een zondig leven vol dronkenschap, overspel, afgoderij, etc.’

Ten eerste sprenkelt God water op de gelovige (of pasbekeerde). Dit is een prachtige verwijzing naar de waterdoop van de wedergeboorte. Ten tweede zal God de gelovige een nieuw hart en geest geven. Zijn geest komt tot leven, wat

weer een prachtige verwijzing is naar de wedergeboorte. Het hart is niet meer verhard, maar is ontvangbaar geworden voor de goedheid van God en is aangepast waardoor de gelovige in een relatie met God kan leven. Vervolgens ontvangt de gelovige de Heilige Geest, waardoor de wedergeboorte compleet is geworden. Met deze onderdelen heeft God ons in staat gesteld om te leven door de Geest en Zijn verordeningen en bepalingen in acht te nemen.

Sleutel 7: Leven door de Geest

Het is belangrijk om te leven door de Heilige Geest. Weet je nog dat God (de Heilige Geest) en de geest van de mens één zijn geworden?

Wie zich echter met de Heere verenigt, is één geest met Hem.
(1 Korinthe 6:17)

Dit betekent dat wanneer wij leven door onze eigen geest, wij ook gelijk leven naar de principes van de Heilige Geest. Onze geest is volmaakt geworden en heeft dezelfde rechtvaardigheid als Christus ontvangen²⁸⁴. Als Paulus zegt dat wij moeten leven door de Geest, dan maakt het niet zoveel uit of hij de Heilige Geest of de geest van de mens bedoelt, omdat wij één zijn gemaakt. Paulus legde sleutel 7 mooi uit in hoofdstuk 8 van de Romeinenbrief. In hoofdstuk 7 vermeldde Paulus dat hij een innerlijke strijd ervoer tussen zijn zondige natuur en zijn verstand. Zonder de Heilige Geest kunnen wij ook zo'n strijd ervaren. Vervolgens legde Paulus aan ons uit hoe wij deze strijd kunnen winnen. In de eerste plaats zijn wij verlost van de zondige natuur door Jezus Christus²⁸⁵. In de tweede plaats is het nu onze taak om niet meer door de zondige natuur (het vlees) te wandelen, maar door de Geest te wandelen.

²⁸⁴ 2 Korinthe 5:21

²⁸⁵ Romeinen 7:25

Dus is er nu geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. (Romeinen 8:1)

Paulus legde in dit hoofdstuk uit hoe wij moeten leven door de Geest. In de eerste plaats is het belangrijk om in Christus Jezus te zijn door de wedergeboorte. Door de bekering, waterdoop en de doop in de Heilige Geest zijn wij in Christus Jezus en is onze hele identiteit veranderd. Aangezien wij een nieuwe geestelijke identiteit hebben ontvangen is het belangrijk om gehoor te geven aan de Geest en geen gehoor te geven aan het vlees.

Want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood. (Romeinen 8:2)

Bij het woord ‘wet’ moeten wij denken aan ‘de heerschappij’ of ‘de macht’. De BGT vertaalt deze tekst als volgt:

Wij waren in de macht van de zonde en de dood. Maar de Heilige Geest heeft ons uit die macht bevrijd. En dankzij Jezus Christus krijgen we het eeuwige leven. (Romeinen 8:2, BGT)

Oftewel, de Heilige Geest heeft de gelovige vrijgemaakt van de macht van de zonde en geplaatst onder de macht van God. Wij zijn geen slaven meer van de zonde, maar zijn vrijgemaakt en mogen nu gehoorzaam zijn aan de Geest. Als wij de wet van Mozes vergelijken met de wet van de Heilige Geest, dan is de wet van Mozes gericht op onze eigen rechtvaardigheid en onze eigen inspanningen die nooit voldoende zijn, terwijl de wet van de Heilige Geest een bekrachtiging is van God om ons te bevrijden van de zonde²⁸⁶. Door te leven door

²⁸⁶ Filippenzen 3:9

de Geest vallen wij niet meer onder de wet van de zonde, maar ook niet onder de wet van Mozes.

Want wat voor de wet (van Mozes) onmogelijk was, krachteloos als zij was door het vlees, dat heeft God gedaan: Hij heeft Zijn eigen Zoon gezonden in een gedaante gelijk aan het zondige vlees en dat omwille van de zonde, en de zonde veroordeeld in het vlees, opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. (Romeinen 8:3-4)

Zoals wij in deel 1 zagen was de wet van Mozes krachteloos door de zondige natuur van de mens. De mens kan niet rechtvaardig worden door eigen goede werken doordat iedereen een zondige en opstandige natuur bezit. God had een andere oplossing nodig, en dat is de inwoning van de Heilige Geest in de gelovige²⁸⁷. Maar, God kon Zijn Geest niet aan de mensen geven want er was eerst verzoening nodig voor de zonden die de mens deed en doet. Daarom zond God Zijn Zoon naar de aarde. Jezus werd gelijk aan een mens en nam dezelfde menselijke natuur aan die verleid kan worden om te zondigen. Alleen gaf Jezus niet toe aan de zonde, maar Hij leefde rechtvaardig. Vervolgens werd Jezus aan het kruis van Golgotha gestraft voor alle zonden die alle mensen hadden gedaan, terwijl Hij zelf geen straf verdiende. Jezus werd aan het kruis tot zonde gemaakt en daardoor heeft Hij het oordeel van de zonde gedragen²⁸⁸. Doordat Jezus heeft afgerekend met de zonde en met de zondemacht, is voor ons de deur geopend om rechtvaardig te leven zonder beheerst te worden door de zondige natuur. Wij vervullen de eis van de wet door een rechtvaardig leven. Niet doordat wij zelf zo goed waren, maar omdat wij mogen delen in de rechtvaardigheid van Jezus en kracht ontvangen van de Heilige Geest. Wat de wet van Mozes niet luk-

²⁸⁷ Ezechiël 36:26-27

²⁸⁸ 2 Korinthe 5:21

te, lukt wel de wet van de Heilige Geest: namelijk dat wij rechtvaardig zijn en niet meer onder de macht van de zonde leven.

Daarom roept Paulus ons op om niet meer naar de zondige natuur te wandelen, maar door de Geest te wandelen. Door de wedergeboorte zijn wij verlost en nu is het tijd om met ons verstand een wilsbesluit te maken om niet meer de onnodige vleselijke verlangens te volgen, maar de Geest te volgen. Dit is mogelijk, doordat de Heilige Geest ons de kracht en macht geeft om dit te doen. De Heilige Geest heeft ons vrijgemaakt om te leven zoals God het bedoeld heeft.

Immers, zij die naar het vlees zijn, bedenken de dingen van het vlees, maar zij die naar de Geest zijn, de dingen van de Geest. Want het denken van het vlees is de dood, maar het denken van de Geest is leven en vrede. (Romeinen 8:5-6)

In Sleutel 5b zagen wij dat wij ons denken horen te vernieuwen. Bovenstaande Bijbeltekst geeft dit ook aan. Kiezen wij om onze gedachten te vullen met de zondige natuur of vullen wij onze gedachten met de dingen van de Geest? Eigenlijk geeft Paulus in dit hele hoofdstuk aan dat iemand die is wedergeboren automatisch niet meer hoort te wandelen door het vlees maar hoort te wandelen door de Geest. Zondige gedachten kunnen bij iedereen naar boven komen, maar wat besluiten wij, als Geestelijke personen, om met deze gedachten te doen? Nemen wij de gedachten krijgsgevangen of laten wij ons verleiden door de zonde? Om een keuze te maken geeft Paulus ook de uitkomst van deze levenswijzen. Kiezen wij voor het zondige vlees, dan beërven wij de geestelijke dood. Kiezen wij voor de Geest, dan beërven wij het leven en de vrede.

Immers, het denken van het vlees is vijandschap tegen God. Het onderwerpt zich namelijk niet aan de wet van God, want

het kan dat ook niet. En zij die in het vlees zijn, kunnen God niet behagen. (Romeinen 8:7-8)

Mensen die zeggen: ‘Ik leef in de genade van God, het maakt God niet meer uit of ik zondig, dus ik zondig er op los,’ begrijpen niet dat de zondige daden vijandschap brengen bij God. God wordt bedroefd van de zondige daden die wij doen²⁸⁹. God houdt evenveel van iedereen, maar God wordt bedroefd door de zondige daden. En dat is best logisch. Stel, jij bent een ouder van de 5-jarige Sem en de 4-jarige Jona en op een dag besluit Sem om Jona te slaan. Is jouw liefde voor Sem weg, of houd je nog steeds van hem? Ik denk het laatste. Tegelijkertijd ben je verdrietig omdat Jona pijn heeft gekregen. Je blijft van Sem houden, maar je hebt verdriet van de keuze die hij heeft gemaakt. Zo is het ook bij God. Als wij een zonde hebben begaan, dan blijft God van ons houden, maar God heeft verdriet van de keuze die wij hebben gemaakt. Onze keuze zorgde er namelijk voor dat iemand anders benadeeld werd, en aangezien God net zoveel van ons als de benadeelde houdt, doet dit voor God pijn en brengt dit vijandschap teweeg.

Daarnaast kan iemand niet tegelijk naar het vlees en naar de Geest leven. Het vlees is gericht op de eigen egoïstische verlangens, terwijl de Geest gericht is om ook anderen te dienen. Deze dingen kunnen niet samengaan en daardoor ontstaat er een strijdveld als iemand zowel naar het vlees als naar de Geest wil leven. Het is onmogelijk om beiden tegelijk te doen. Er ontstaat altijd een conflict, want de zondige natuur wil altijd rebelleren tegen God en doet nooit Gods wil.

Maar u bent niet in het vlees, maar in de Geest, wanneer althans de Geest van God in u woont. Maar als iemand de Geest van Christus niet heeft, die is niet van Hem. (Romeinen 8:9)

²⁸⁹ Efeze 4:30

In dit vers zien wij nogmaals hoe belangrijk de wedergeboorte is. Door de wedergeboorte is onze zondige natuur gestorven en zijn wij opgestaan in een nieuw lichaam samen met de Heilige Geest. Door de wedergeboorte leven wij niet meer onder de macht van de zondige natuur, maar leven wij samen met de Heilige Geest. Iemand die is wedergeboren is dus geestelijk rechtvaardig en iemand die niet is wedergeboren behoort God niet toe, hoe goed hij zijn best ook doet om rechtvaardig te leven. Er is één weg tot redding en rechtvaardigheid en dat is Jezus Christus²⁹⁰.

Als Christus echter in u is, dan is het lichaam wel dood vanwege de zonde, maar de geest is leven vanwege de gerechtigheid. (Romeinen 8:10)

In deze tekst lezen wij dat het belangrijk is om te beseffen dat een mens uit een geest, ziel en lichaam bestaat. Wij zijn rechtvaardig, omdat onze geest rechtvaardig is. Maar ons lichaam is nog (deels) onderworpen aan de zondemacht en is sterfelijk. Er komt een dag dat de mens zijn lichaam achterlaat op aarde en met de geest en ziel de eeuwigheid met God doorbrengt. Het leven op aarde is best raar. In de eeuwigheid is de gelovige volkomen volmaakt, zowel zijn geest, ziel als lichaam. Hier op aarde is alleen de geest volmaakt en de ziel en het lichaam groeien in volmaaktheid. Helaas zien wij de onvolmaaktheid om ons heen en als ik eerlijk ben, zie ik dat ik ook niet in elke situatie volmaakt heb gehandeld. Paulus gaf aan dat de geest van de gelovige leven geeft en rechtvaardig is, zelf op de momenten dat wij de plank volledig hebben misgeslagen. Laat deze Bijbeltekst ons aansporen om te luisteren naar het leven vanuit de geest en niet naar de dood vanuit het lichaam. Laten wij luisteren naar het heilige van God en niet naar de zonde die ons probeert te verleiden. Is het dan mogelijk dat wij losbreken van de zonde en de geestelijke

²⁹⁰ Johannes 14:6 en 1 Timotheüs 2:5-6

dood en het leven van de Heilige Geest ontvangen? Is de Heilige Geest hier wel sterk genoeg voor?

En als de Geest van Hem Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont. (Romeinen 8:11)

Paulus geeft aan wat de Heilige Geest al heeft gedaan. Hij heeft Jezus Christus opgewekt uit de dood en daardoor kan Hij ook onze sterfelijke lichaam levend maken. Dit gebeurt tijdens de opstanding van de doden²⁹¹, maar ook vandaag is de Heilige Geest in de gelovige aanwezig met Zijn levenskracht. Het is mogelijk om op aarde los te breken van de zonde en de geestelijke dood, niet door eigen kracht maar door de kracht van de Heilige Geest. In de volgende twee verzen legde Paulus dit uit.

Welnu, broeders, wij zijn aan het vlees niet verplicht om naar het vlees te leven. Want als u naar het vlees leeft, zult u sterven. Als u echter door de Geest de daden van het lichaam doodt, zult u leven. (Romeinen 8:12-13)

Zie je wat Paulus zei? Door de wedergeboorte zijn wij niet meer verplicht om naar de zondige natuur te luisteren. De zondige natuur is namelijk gestorven en wij zijn opgestaan in een nieuw leven met de Heilige Geest. Hoe stoppen wij met de zonde doen? Niet door eigen kracht, maar door de Heilige Geest kunnen wij de zondige daden van het lichaam doden. Wandel door de Geest en laat de Heilige Geest binnenin jou Zijn werk doen. En wees je bewust van het feit dat wij niet meer verplicht zijn om als slaaf de zonde te dienen.

²⁹¹ Johannes 5:28-29 en 1 Korinthe 15:

Immers, zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God. (Romeinen 8:14)

Ik denk dat iedere christen de Heilige Geest wil verstaan in Zijn leven. Maar willen wij ons ook door de Heilige Geest laten leiden? Ook als Hij iets van ons vraagt wat pijn doet of waar wij geen zin in hebben? Leven door de Geest is één ding. Wij maken het besluit om na te denken over de hemelse dingen en wij besluiten de zonde te doden. Maar wat als de Heilige Geest ons specifieke opdrachten geeft? Willen wij Hem dan ook gehoorzaam zijn? Bij het geleid worden gaat het niet alleen om het heilig leven. De Heilige Geest kan ons bijvoorbeeld ook leiden om te evangeliseren, goed werk te verrichten of offers te brengen voor ons naasten die iets nodig hebben. Geleid worden betekent ook dat wij nederig zijn richting de Heilige Geest. Hij is de Leider en wij mogen Hem volgen. Tegelijkertijd is het ook belangrijk om te beseffen dat de Heilige Geest geen dictator is, maar samen wil werken met ons. De Heilige Geest is liefde en is geduldig. Maar het is wel een belangrijke vraag om over na te denken. Als de Heilige Geest vandaag iets aan ons vraagt, gaan wij het dan direct doen of zoeken wij excuses om het niet te hoeven doen?

Romeinen 8 laat duidelijk zien dat het belangrijk is om te leven door de Geest en geleid te worden door de Heilige Geest. Maar niet alleen Romeinen 8 spreekt hierover. In de brief aan de Galaten legde Paulus hetzelfde uit.

(...) Wandel door de Geest en u zult zeker de begeerte van het vlees niet volbrengen. Want het vlees begeert tegen de Geest in, en de Geest tegen het vlees in; en die staan tegenover elkaar, zodat u niet doet wat u zou willen. Als u echter door de Geest geleid wordt, bent u niet onder de wet. (Galaten 5:16-18)

Want wie in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar wie in de Geest zaait, zal uit de Geest het eeuwige leven oogsten. (Galaten 6:8)

En ook Jezus heeft dit onderwerp in Zijn onderwijs aangehaald.

De Geest is het Die levend maakt, het vlees heeft geen enkel nut. De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven. (Johannes 6:63)

Bovenstaande tekst spreekt ook over het wel of niet begrijpen van de woorden van Jezus. Het evangelie en de woorden die Jezus spreekt kunnen wij alleen begrijpen als de Heilige Geest ons dit openbaart. Ons eigen verstand en begrip kunnen de woorden van Jezus niet begrijpen. Daarom is het belangrijk om God om openbaring te vragen, want met ons eigen verstand kunnen wij Gods Woord niet begrijpen. In alles hebben wij het nodig om geleid te worden door de Heilige Geest en door de Geest te leven. De Heilige Geest is geen optie voor de mens, maar een eerste levensbehoefte. Hoe kunnen wij leven door de Geest?

Ten eerste is het belangrijk om de Heilige Geest ruimte te geven in ons leven. Geef de Heilige Geest inspraak op jouw leven en zoek Hem actief op in jouw stille tijd en gebed. Ga ook bidden voor belangrijke keuzes die jij wil maken in jouw leven en vraag de Heilige Geest om wijsheid.

Ten tweede is het belangrijk om de Bijbel te lezen samen met de Heilige Geest. Vraag de Heilige Geest om de Bijbel uit te leggen en vraag voor openbaringen, zodat je steeds beter weet wat de Heilige Geest van jou verlangt en waarmee Hij jou tot zegen wil zijn.

En wij hebben niet ontvangen de geest van de wereld, maar de Geest Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons door God genadig geschonken zijn. (1 Korinthe 2:12)

Ten derde is het belangrijk om de Heilige Geest te gehoorzamen. Luisteren naar de Heilige Geest en Hem verstaan is goed, maar Hem gehoorzaam zijn is nog beter.

Ten vierde is het belangrijk om inzicht te hebben over de goedheid en karakter van God en hierop te willen lijken. Dit doe je door een levende relatie met de Heilige Geest. Hierdoor heb je meer kennis over de verschillen tussen het leven door de Geest en het leven door de zondige natuur.

Sleutel 8: De vrucht van de Geest

Paulus legde in de Galatenbrief uit wat de kenmerken zijn van de werken van de zondige natuur.

Het is bekend wat de werken van het vlees zijn, namelijk overspel, hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgoderij, toverij, vijandschappen, ruzie, afgunst, woede-uitbarstingen, egoïsme, onenigheid, afwijkingen in de leer, jaloersheid, moord, dronkenschap, zwelgpertijen, en dergelijke; waarvan ik u voorzeg, zoals ik ook al eerder gezegd heb, dat wie zulke dingen doen, het Koninkrijk van God niet zullen beërven. (Galaten 5:19-21)

Vervolgens legde Paulus uit wat de vrucht van de Geest is:

De vrucht van de Geest is echter: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. (Galaten 5:22)

Deze twee uitingen zijn tegenpolen. Wij kunnen niet in de vrucht van de Geest leven, terwijl onze gedachten en handelingen bezig zijn met overspel, hoererij, etc. Daarnaast wordt de ene uiting bereikt door ‘*de werken van het vlees*’, terwijl de andere uiting wordt bereikt door ‘*de vrucht van de Geest*’. Dit laat Gods genade aan ons zien. Wij kunnen niet werken om de vrucht van de Geest te verdienen, het wordt aan ons gegeven. Daarnaast is er sprake van één vrucht. Er zijn niet verschillende krachten of verschillende bronnen waardoor wij daad-

werkelijk in liefde, blijdschap, vrede, etc. kunnen wandelen, alles wordt gegeven door één bron en dat is de Heilige Geest. Wij kunnen deze uitingen niet bereiken door onze eigen werken, maar alleen door relatie en gehoorzaamheid aan de Heilige Geest. Daarom is het belangrijk om ons te richten op het versterken van onze relatie met de Heilige Geest en Hem vertrouwen geven om een goed werk in ons binnenste te verrichten.

Daarnaast zijn er twee bijzondere eigenschappen aan vruchten. Het eerste is dat een vrucht groeit. Laten wij als voorbeeld een peer nemen. Als ik naar een perenboom kijk en ik zie dat er nog geen één vrucht is opgekomen, dan weet ik dat ik de volgende dag nog geen peer kan plukken. Het kan nog honderd tot tweehonderd dagen duren voordat ik een peer van de boom kan plukken die volgroeid is. Als je net één dag tot geloof bent gekomen, dan heb je direct de vrucht van de Geest ontvangen en heb je bovenstaande uitingen in je leven gekregen. Maar tegelijkertijd moeten de vruchten volgroeid worden. Misschien heb je nog een paar maanden nodig om in liefde te wandelen in plaats van in woede-uitbarstingen. De Heilige Geest heeft ons de vrucht gegeven en helpt ons om de vrucht te laten groeien. Maar tegelijkertijd hebben ook wij verantwoording gekregen om de vrucht te laten groeien. Of, zoals Johannes de Doper zei:

Breng dan vruchten voort in overeenstemming met de bekeering, (Mattheüs 3:8)

Hoe kunnen wij groeien in de vrucht van de Geest? Door in Christus te blijven.

Blijf in Mij, en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft. Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen. (Johannes 15:4-5)

Blijf dicht bij Jezus, wees gehoorzaam aan de Heilige Geest en bestudeer Gods Woord en wij zullen zien dat de vrucht van de Heilige Geest in ons leven zal groeien. Door tijd met God te besteden, Hem te zoeken en Hem te aanbidden, zullen wij steeds meer op Hem lijken. Niet doordat wij zelf zo goed zijn, maar doordat wij Gods goedheid zien. Gods goedheid zorgt ervoor dat wij ons willen bekeren, want wij komen erachter dat de weg die God voor ons heeft de allerbeste weg is. Wij komen erachter dat het karakter van God het allerbeste is en daardoor willen wij op Hem gaan lijken. Niets op aarde kan het karakter en de goedheid van God evenaren.

Of veracht u zijn onbegrensde goedheid, geduld en verdraagzaamheid, en weet u niet dat zijn goedheid u tot inkeer wil brengen? (Romeinen 2:4, NBV21)

En weet je wat het mooie is van de vrucht van de Geest? Wanneer wij hierin wandelen vervullen wij automatisch de wet van God en hebben wij ons eigen zondige natuur samen met Jezus gekruisigd. Wij hebben het niet meer nodig om elke dag de wet van Mozes te horen, want wij vervullen de wet van God automatisch. De Heilige Geest gaat namelijk nooit tegen Zijn eigen Woord in en als wij wandelen met de Geest en de vrucht van de Geest hebben, dan gehoorzamen wij ook automatisch de wetten en geboden van God!

*De vrucht van de Geest is echter: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. **Daartegen richt de wet zich niet.** Maar wie van Christus zijn, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd. Als wij door de Geest leven, laten wij dan ook door de Geest wandelen. (Galaten 5:22-25)*

De tweede bijzondere eigenschap van vruchten is dat wij aan de boom zien wat voor vruchten er komen. Tegelijkertijd zien wij aan de vrucht aan wat voor boom hij heeft gehangen. Ie-

dereen weet dat een appel aan een appelboom hing en een peer aan een perenboom. Als ik zou zeggen ‘Deze peer groeide aan een appelboom,’ dan zou iedereen zeggen dat dat onjuist is. Door de uitingen in ons leven zien wij of een uiting van de Heilige Geest of van de zondige natuur is. Is ons uiting liefde, blijdschap, vrede, etc., dan komt de vrucht van de Heilige Geest. Is de vrucht afgoderij, hoererij, ruzie, afgunst, etc., dan is het een werk van de zondige natuur.

Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort en een slechte boom brengt slechte vruchten voort. Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen en een slechte boom kan geen goede vruchten voortbrengen. (Mattheüs 7:17-18)

Jezus gebruikte deze Bijbeltekst om ons te waarschuwen voor valse profeten. Wij herkennen hun aan de vruchten. Zijn hun vruchten wetteloosheid en zondigheid²⁹² dan zijn de boom (de bron waaruit de uiting stroomt) en de uitingen verkeerd. Zijn de vruchten liefde, blijdschap, vrede, etc., dan zijn de boom en de uitingen goed.

Vaak is er discussie of vallen of lachen in de Geest, genezingen en demonen uitdrijven waarbij er manifestaties zoals gillen plaatsvinden wel van de goede bron of boom komen. Dit ligt eraan. Als je deze mensen hierna spreekt, en ze verheerlijken Jezus, hebben liefde, blijdschap en vrede ontvangen, dan was de boom goed. Als je deze mensen hierna spreekt, en ze vervloeken Jezus, barsten direct uit in een woedeaanval en zijn heel angstig geworden, dan was de boom verkeerd²⁹³. Zo simpel is het om te bepalen of iemand een valse of goede dienstknecht van God is.

²⁹² Let op: iedereen, ook voorgangers en Kerkleiders, kunnen (zondige) fouten maken. Ik spreek over een levensstijl van zonde of voorgangers die mensen oproepen om te zondigen.

²⁹³ Hierbij spreek ik niet over incidentele gevallen, maar over groepen mensen die hetzelfde reageren.

Tot slot, wanneer wij in ons leven ervaren dat wij uitingen hebben die tot de zondige natuur behoren, dan hoeven wij ons niet hopeloos verloren te voelen. Zoek God op, blijf Hem aanbidden en Hem gehoorzamen en wij zullen zien dat de uitingen van ons leven veranderen van de zondige natuur naar de vrucht van de Geest.

Sleutel 9: Spreken in tongentaal

Een belangrijke gave van de Heilige Geest is het spreken in tongentaal. Tongentaal bouwt ons eigen geest op, waardoor dit een goede sleutel is om te groeien in Gods genade. Over dit onderwerp valt veel te schrijven, maar wij gaan er in vogelvlucht doorheen.

De eerste vraag die wij moeten stellen is: ‘wie kunnen er spreken in tongentaal, is dit een enkeling of iedere wedergeboren christen?’ Laat het duidelijk zijn. Je kunt wedergeboren zijn zonder in tongentaal te spreken, maar de Heilige Geest wil iedere wedergeboren gelovige tongentaal als cadeau geven. Het is ook erg belangrijk om tongentaal te spreken, aangezien dat ons veel (geestelijke) voordelen biedt.

En hen die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: (...) in vreemde talen zullen zij spreken; (Markus 16:17)

Jezus sprak niet over een klein groepje, apostelen of speciale kerkleiders, Jezus sprak over iedere gelovige.

Ook in de brief aan de Korinthe vinden wij belangrijke aanwijzingen om te zien dat iedereen in tongentaal kan spreken. Sterker nog, Paulus zei dat de Korintheleden niet de hele tijd in de dienst in tongen moesten spreken, want het verstoortte de dienst te veel. Wij mogen altijd in tongentaal spreken, maar het mag niet de orde van de dienst verstoren.

*Als nu de hele gemeente samen zou komen, en **allen** spraken in andere talen, en er kwamen niet-ingewijden of ongelovigen*

binnen, zouden zij dan niet zeggen dat u buiten zinnen bent?
(1 Korinthe 14:23)²⁹⁴

In de Bijbel lezen wij over twee verschillende tongentalen. De eerste tongentaal is tot opbouw van de gemeente of anderen. Deze tongentaal moet vertaald worden zodat de gemeente kan worden opgebouwd²⁹⁵. Hier gaan wij verder niet op in. De tweede tongentaal is de tongentaal die God aan de gelovige heeft gegeven om zichzelf op te bouwen in het geloof. De Heilige Geest geeft ons ‘onuitsprekelijke verzuchtingen’ die niemand kan verstaan. Het is een rechtstreekse verbinding tussen de geest van de mens naar God de Vader dat geleid wordt door de Heilige Geest. Deze tongentaal bouwt onze eigen geest op en één van de vruchten van tongentaal is dat wij meer gericht worden op de geest en minder gericht zijn op het vlees. Hierdoor wandelen wij meer in de geest en de rechtvaardigheid en minder in het vlees en de zonde.

*Wie namelijk in een andere taal spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand begrijpt het, **maar in zijn geest spreekt hij geheimenissen.** (...) **Wie in een andere taal spreekt, bouwt zichzelf op** (1 Korinthe 14:2-4)*

Door in tongentaal te bidden bouwen wij onszelf op. De Heilige Geest zorgt ervoor dat wij met een perfect gebed bidden tot God. Onze geest vraagt direct aan God wat wij nodig hebben.

En evenzo komt ook de Geest onze zwakheden te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen zoals het behoort. De

²⁹⁴ Lees ook Handelingen 2:4, 10:44-47, 19:6-7, Romeinen 8:26, 1 Korinthe 14:18 en 14:26, Efeze 6:18 en Judas 1:20.

²⁹⁵ Voorbeelden: Handelingen 2:4-12, 1 Korinthe 12:28-30, 14:5, 14:13 en 14:27-28. In een gemeentedienst is deze gave aan sommigen gegeven, waardoor Paulus oproept dat sommigen in tongentaal spreken en als het niet vertaald wordt hij moet zwijgen. Dit gaat niet over de persoonlijke tongentaal, maar over de tongentaal tot opbouw van anderen.

Geest Zelfechter pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij Die de harten doorzoekt, weet wat het denken van de Geest is, omdat Hij naar de wil van God voor de heiligen pleit. (Romeinen 8:26-27)²⁹⁶

Mooi hé? Als wij niet weten hoe wij in een bepaalde situatie moeten bidden, dan kunnen wij altijd in tongentaal bidden en zorgt de Heilige Geest ervoor dat wij naar de wil van God bidden. Dit is een handeling die gedaan wordt door onze geest en ons verstand snapt hier niets van.

Want als ik in een andere taal bid, bidt mijn geest, maar mijn verstand blijft zonder vrucht. (1 Korinthe 14:14)

Tongentaal is dus een perfecte manier om meer gericht te zijn op de geest en de rechtvaardigheid en minder gericht te zijn op de zondige natuur.

Hoe spreken wij in tongentaal? In de eerste plaats is het belangrijk om wedergeboren te zijn. Nadat wij zijn vervuld met de Heilige Geest is het direct mogelijk om in tongentaal te spreken. In het begin kan dit onwennig zijn, maar dat is iets waar wij doorheen moeten breken. Hier zijn een paar tips om te beginnen met tongentaal:

Tip 1: vraag God om de gave om te spreken in tongentaal en geloof dat God het aan jou wil geven²⁹⁷.

Tip 2: Luister naar aanbiddingsmuziek en aanbid God. Geef jezelf een tijd waarin jij jouw verstand volledig tot rust laat komen, zodat je niet steeds nadenkt over de dingen die je nog die dag moet doen en blijf God aanbidden. Ga op een gegeven moment over in tongentaal.

Tip 3: Open je mond en begin te spreken. Spreek desnoods eerst een letter van het alfabet uit en geloof God dat Hij jouw klanken laat overgaan in tongentaal.

²⁹⁶ Zie ook Judas 1:20

²⁹⁷ Mattheüs 7:7-11 en Lukas 11:9-13.

Tip 4: Zoek gelovigen op die al in tongentaal spreken en vraag hen om jou te helpen. Bid vervolgens samen in tongentaal.

Tip 5: Zorg ervoor dat je alle stappen van de wedergeboorte, dit zijn de bekering, waterdoop en de doop in de Heilige Geest, hebt ontvangen.

Tip 6: Blijf rustig, ook al ontvang je niet direct tongentaal. Blijf in geloof staan en weet dat je binnen de kortste keren in tongen zal spreken. Dank God alvast voor de tongentaal, ook al is de tongentaal nog niet zichtbaar.

Tip 7: wanneer je in tongentaal spreekt, blijf dan regelmatig in tongentaal spreken, zodat het een patroon wordt in jouw leven. Tongentaal is niet bedoeld als eenmalige gebeurtenis, maar het is bedoeld om voortdurend te blijven bidden in jouw geest tot God.

Hoe is het dan? Ik (Paulus) zal met mijn geest bidden, maar ik zal ook met mijn verstand bidden. Ik zal met mijn geest lofzingen, maar ik zal ook met mijn verstand lofzingen. (...) Ik dank mijn God dat ik in meer andere talen spreek dan u allen. (1 Korinthe 14:15-18)

Samenvatting

God heeft aan Zijn gelovigen de Heilige Geest gegeven en de Heilige Geest helpt ons op onze wegen. Al in het Oude Testament verkondigden de profeten dat de Heilige Geest ons zou rechtvaardigen. Daarom is het belangrijk om samen met Hem te leven. Door het offer van Jezus Christus hebben wij de Heilige Geest gekregen en zijn wij losgebonden van de macht van de zonde. Nu mogen wij leven met de Geest en hoeven wij geen gehoor meer te geven aan de zondemacht. De Geest van God heeft Jezus laten opstaan uit de dood en daardoor weten wij dat Hij ook ons kan bevrijden uit onze zondige natuur. De Heilige Geest wil ons ook leiden en inspraak hebben in ons leven, zodat wij goede keuzen maken en Hem gehoorzaam

zijn. Hoe kunnen wij leven door de Geest? Geef de Heilige Geest ruimte in jouw leven, besteed tijd samen met Hem, lees het Woord van God en gehoorzaam de Heilige Geest.

De volgende sleutel die wij behandeld hebben is de vrucht van de Geest. De zondige natuur en de vrucht van de Geest staan lijnrecht tegenover elkaar. De vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. De Heilige Geest geeft ons deze uitingen als genadegave en deze uitingen komen alleen tot stand door de Heilige Geest. De vrucht van de Geest kan groeien door in Christus te blijven en ons te laten leiden door de Geest. Door de vrucht van de Geest gehoorzamen wij automatisch de geboden van God. Daarnaast kunnen wij aan de uitingen in ons leven zien of deze voorkomen vanuit de geest of vanuit de zondige natuur.

Tot slot hebben wij gekeken naar tongentaal. Iedere wedergeboren gelovige kan spreken in tongentaal. Deze taal is bedoeld om onszelf op te bouwen en is een taal die ons geest, onder leiding van de Heilige Geest, spreekt tot God de Vader. Door in tongentaal te spreken zijn wij meer gericht op de Geest en minder gericht op het vlees. Vraag de Heilige Geest om in tongentaal te spreken en Hij zal het je geven.

H15 GELOVEN IN DE GENADE

Wanneer wij de Bijbelteksten over de rechtvaardigheid bekijken, dan zien wij dat dit vaak in relatie wordt gebracht met de begrippen ‘genade’ en ‘geloof’. Deze begrippen hebben wij beide nodig. God geeft iedereen genade om rechtvaardig te worden, maar dit is niet genoeg. Gods genade is voor iedereen, maar God verlangt van ons dat wij dit ontvangen in geloof. Pas als ons geloof gekoppeld is aan Gods genadegave, zal het vrucht brengen in ons leven en zullen wij Gods genade ontvangen. Dit geldt voor rechtvaardigheid, maar ook voor de andere genadegaven van God. In dit hoofdstuk bestuderen wij eerst het geloof voor rechtvaardigheid en vervolgens kijken wij naar de relatie tussen geloof, genade en volharding.

Sleutel 10: Ontvangen door geloof

Wij ontvangen Gods rechtvaardigheid door het geloof. Wat is geloven?

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. (Hebreeën 11:1)

Geloven is een zeker weten van dingen die nu nog niet zichtbaar zijn. Ik kan niet direct zien dat God mijn zonde heeft vergeven, dat God mij rechtvaardig heeft gemaakt en dat ik in de hemel mag komen. Tot op dit moment ben ik nog niet in de hemel geweest en toch weet ik dat ik bij mijn overlijden of tijdens de opname van de gemeente in de hemel kom. Niet omdat ik dit met mijn natuurlijke ogen zie, maar doordat ik een bovennatuurlijk vertrouwen en geloof heb in Gods Woord en in Zijn beloften. Ik weet dat ik rechtvaardig ben, omdat ik hier honderd procent in geloof en vertrouw. Het geloof is een zekerheid geworden en wat mensen ook zeggen, ik weet dat God mij rechtvaardig heeft gemaakt, dat God van mij houdt en ik Zijn geliefde kind ben. Misschien zeggen de omstandig-

heden in ons leven het tegenovergestelde en worden wij verzocht met gedachten van twijfel. In ons hart weten wij echter dat wij kinderen van God zijn en Hij ons zal ophalen om de eeuwigheid met Hem door te brengen.

Maar hoe kunnen wij geloven als wij het niet zien met onze eigen natuurlijke ogen? Wij kunnen niet zien dat God ons daadwerkelijk heeft vergeven en wij rechtvaardig zijn geworden, vooral als wij net een misstap hebben gemaakt. Ons gevoel en gedachten vallen ons aan met twijfel en ongelof, maar in ons hart mogen wij een bovennatuurlijk geloof ervaren dat wij nog steeds rechtvaardig zijn in Gods ogen. Wanneer wij Hebreeën 11 lezen, dan zien wij veel geloofshelden van God. Abel vertrouwde God en gaf Hem zijn eerstelingen. Abel vertrouwde erop dat God voor hem zou zorgen, ook al was er voor de natuurlijke ogen niets zichtbaar²⁹⁸. Noach bouwde uit geloof een ark. Voor de natuurlijke ogen is het zinloos om een ark te bouwen, want er viel in de tijd van Noach nooit water uit de lucht. Daarnaast vertrouwde Noach dat de ark zou drijven, de ark niet in tweeën zou breken door de storm, God uiteindelijk de regen liet ophouden en er weer droog land zou verschijnen²⁹⁹. De Bijbel staat vol met verhalen over geloof. Het bijzondere van geloof is dat geloof altijd actief en werkzaam is en nooit passief en afwachtend. Geloof en gehoorzaamheid aan God gaan hand in hand.

Stel, God zegt tegen jou: 'Ik zal het werk van je handen zegenen. Begin een bedrijf en Ik zal jou klanten geven.' Als jij zegt: 'Bedankt Heer, ik wacht het af totdat het geld binnenkomt,' dan gebeurt er niets. Geloof zegt: 'bedankt Heer, ik zal mijn baan opzeggen en een bedrijf beginnen, want ik geloof U. Ik vertrouw erop dat Uw zegen over mij komt en U het werk van mijn handen zegent³⁰⁰.' Zie je? Geloof zet ons in beweging en geloof vraagt gehoorzaamheid om

²⁹⁸ Genesis 4:1-5 en Hebreeën 11:4

²⁹⁹ Genesis 6:1-9:17 en Hebreeën 11:7

³⁰⁰ Deuteronomium 8:18

precies dat te doen wat God van ons vraagt, ook al is dit voor het natuurlijke oog een rare beslissing. Paulus zei het volgende over geloof en rechtvaardigheid:

*Maar nu is zonder de wet gerechtigheid van God geopenbaard, waarvan door de Wet en de Profeten is getuigd: namelijk gerechtigheid van God **door het geloof in Jezus Christus**, tot allen en over allen die geloven. (...) Hem heeft God openlijk aangewezen als middel tot verzoening, door **het geloof in Zijn bloed**. (...) Hij deed dit om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen nu in deze tijd, zodat Hijzelf rechtvaardig is én **rechtvaardigt degene die uit het geloof in Jezus is**. (...) Wij komen dus tot de slotsom dat de mens door **het geloof gerechtvaardigd** wordt zonder werken van de wet. (Romeinen 3:21-28)*

In het natuurlijke kunnen wij ons afvragen: wat hebben geloof en rechtvaardigheid nou met elkaar gemeen? Als ik God geloof dan zijn mijn daden toch niet gelijk goed? Ik kan toch niet afkomen van mijn zonde door enkel te geloven? Dit is kijken naar de natuurlijke omstandigheden zonder de kracht van God. God vraagt ons echter om te kijken naar de geestelijke omstandigheden. Onze geest is net zo rechtvaardig als Jezus Christus gemaakt en wij hebben de Heilige Geest ontvangen, zodat wij ook in ons lichaam en ziel rechtvaardig zullen zijn en worden. Jezus heeft de oplossing betaald en Zijn offer heeft ons rechtvaardig gemaakt. Door dit in geloof aan te nemen, zijn wij rechtvaardig, ook al zeggen de natuurlijke omstandigheden iets anders. Als wij daadwerkelijk geloven in Jezus Christus, dan zijn wij rechtvaardig, hebben wij vrede met God en zullen wij de eeuwigheid met Hem doorbrengen. Vervolgens zal er een verlangen in ons opstaan die zegt: ‘nu mijn geest rechtvaardig is gemaakt, wil ik ook dat mijn handelingen en mijn ziel rechtvaardig worden.’

Hoe is geloof in rechtvaardigheid dan werkzaam? Het is belangrijk om een duidelijk besef te hebben dat wij rechtvaardig zijn. Dit geloof moet een zekerheid worden in ons

leven. Wanneer wij dit geloven, dan mogen wij vanuit dit geloof gaan leven. Dit houdt dus in dat het geloof en ons geestelijke identiteit zichtbaar zullen zijn in onze handelingen op aarde. Ons geloof in rechtvaardigheid wordt zichtbaar, want mensen zien ons veranderen. Wanneer wij eerst verleid werden door de zonde, kunnen wij nu door het geloof de zonde weerstaan. Niet door onze eigen werken, maar doordat wij ons geloof en vertrouwen hebben gesteld op de belofte vanuit Gods Woord dat wij rechtvaardig zijn. Soms vraagt dit stappen van geloof en vraagt dit een radicale bekering, maar al onze stappen mogen wij in geloof nemen. Wij vertrouwen erop dat God ons de kracht geeft om te breken met de zonde en wij in al onze wegen rechtvaardig zullen wandelen. Wanneer de zondemacht in ons leven is gebroken, kunnen wij zeggen: ‘Dank u Heer, voor uw genade in mijn leven. Dank U dat Uw machtige hand mij heeft bevrijd van de zonde.’

Begrijp je het verschil tussen niet zondigen door onze eigen inspanning en niet zondigen door het geloof? Niet zondigen door onze eigen inspanning is op jezelf gericht. Wat kan ik doen om de zonde te breken? Hoe kan ik opklimmen om rechtvaardig te worden? Hoe kan ik vrede met God sluiten? Terwijl niet zondigen door geloof andersom werkt. Ik ben al losgebroken van de zondemacht, want Jezus heeft mij bevrijd. Ik ben al rechtvaardig, dus waarom zou ik nog in zonde leven? Ik heb vrede met God, dus ik leef niet meer voor mezelf, maar ik leef voor God. Zie je het verschil? Met eigen inspanningen willen wij iets zelf bereiken, terwijl wij met het geloof datgene wat wij hebben ontvangen van God willen uitleven. ‘God heeft mij rechtvaardig gemaakt, dus ik wil niet meer in de zonde leven.’ Dit zeggen wij in plaats van: ‘ik wil niet meer zondigen, zodat ik rechtvaardig wordt voor God.’

Ik wil jou een confronteerde vraag stellen. Misschien ben je al jaren christen en leef je op veel gebieden van je leven rechtvaardig en ben je gestopt met een aantal verslavingen. Zie jij dit als je eigen verdienste of zie jij dit als de genade van God? Is het jouw eigen kracht die hiervoor heeft ge-

zorgd, of is het Gods genade dat je los bent gebroken van de zondemacht? En nu wij toch bezig zijn met confronteerde vragen: Als je later in de hemel verschijnt voor Gods troon en God vraagt aan jou: ‘waarom zou ik jou in de hemel binnenlaten?’ Is jouw antwoord dan: ‘ik heb mijn best gedaan en ik heb geprobeerd om goed te leven.’ Of is jouw antwoord: ‘Doordat ik geloof in het bloed van Jezus Christus en dankzij Uw genade mag ik binnentreden.’

Begrijp mij goed: Het is belangrijk om een wilsbesluit te maken en te zeggen: ‘ik wil stoppen met de zonde.’ Maar dit wilsbesluit moet wel samen gaan met het geloof in de goedheid van God, het geloof dat Jezus jou rechtvaardig heeft gemaakt en het geloof dat de Heilige Geest jou kracht geeft om los te breken van de zonde.

Zoals wij zagen is geloof in rechtvaardiging een belangrijke voorwaarde om rechtvaardig te worden in onze handelingen. Zonder geloof is het onmogelijk om rechtvaardig en gered te worden. Dit zagen wij in Romeinen 3:21-28, maar komen wij ook op andere plekken in het Woord tegen.

Want de gerechtigheid van God wordt daarin geopenbaard uit geloof tot geloof, zoals geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven. (Romeinen 1:17)

In deze Bijbeltekst lezen wij duidelijk dat geloof niet een eenmalige gebeurtenis is, maar een voortdurende levensstijl. De rechtvaardige mensen zullen hun hele leven op aarde uit het geloof leven.

*Laat het u dan bekend zijn, mannenbroeders, dat door Hem (Jezus) aan u vergeving van de zonden verkondigd wordt en dat **ieder die gelooft, door Hem gerechtvaardigd wordt** van alles waarvan u door de wet van Mozes niet gerechtvaardigd kon worden. (Handelingen 13:38-39)*

De manier om rechtvaardig te worden is door het geloof in Jezus Christus en niet door de wet van Mozes. De wet van Mozes was krachteloos door de zondige natuur van de mens. Iedereen kan kiezen welke rechtvaardigheid hij wil hebben: de volmaakte rechtvaardigheid van het geloof of de rechtvaardigheid door eigen werken.

*Wat zullen wij dan zeggen? Dit: dat de heidenen, die geen gerechtigheid hebben nagejaagd, gerechtigheid verkregen hebben, **gerechtigheid echter die uit het geloof is**. Maar Israel, dat de wet van de gerechtigheid najaagde, is aan de wet van de gerechtigheid niet toegekomen. Waarom niet? **Omdat zij die niet uit geloof zochten, maar als uit werken van de wet.** (...) Omdat zij immers de gerechtigheid van God niet kennen en een eigen gerechtigheid tot stand proberen te brengen, hebben zij zich niet aan de gerechtigheid van God onderworpen. (Romeinen 9:30-10:3)³⁰¹*

Er is maar één manier om rechtvaardig te zijn en dat is uit het geloof. Er is geen andere manier mogelijk.

*Wij (...) weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken van de wet, maar **door het geloof in Jezus Christus**. En ook wij zijn in Christus Jezus gaan geloven, opdat wij gerechtvaardigd zouden worden **uit het geloof van Christus en niet uit werken van de wet**. Immers, uit werken van de wet wordt geen vlees gerechtvaardigd. (Galaten 2:15-16)³⁰²*

De Hele Bijbel spreekt over de rechtvaardigheid van God door het geloof. Hoe kunnen wij groeien in onze rechtvaardigheid vanuit geloof?

³⁰¹ Zie ook Filippenzen 3:9

³⁰² Zie ook: Romeinen 4:13, 5:1-2, 10:8-11, Galaten 3:6-12, 3:22, 5:5, Kolossenzen 2:12-15, Hebreeën 4:2, 10:22, 10:38-39 en 11:6.

Tip 1: Groei in openbaringskennis door Gods Woord te bestuderen en door geloofspreken te luisteren.

Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God. (Romeinen 10:17)

Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus. (Romeinen 10:17, NBV21)

Wanneer wij elke dag luisteren naar: ik ben een zondaar, ik ben slecht, ik ben onwaardig en ik doe er niet toe, dan gaan wij geloven wat wij horen en wandelen wij niet in de rechtvaardigheid van God. Maar wanneer wij het tegenovergestelde horen en horen dat wij rechtvaardig zijn gemaakt, wij de Heilige Geest hebben ontvangen die ons kracht is en wij zijn losgebroken van de zondemacht, dan beginnen wij dat te geloven. Het is belangrijk om te luisteren naar de juiste predikers, zodat ons geloof in Gods Woord groeit.

Sleutel 2: Spreek Gods Woord. Het is belangrijk om niet alleen Gods Woord te lezen en te horen, maar dit ook in geloof te spreken. Het is belangrijk om hetzelfde te belijden als wat de Bijbel over ons zegt.

*Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond **belijdt** men tot zaligheid. (Romeinen 10:10)*

Het woord ‘belijden’ komt van het Griekse woord ‘homologeō’. ‘Homo’ betekent ‘gelijk’ of ‘hetzelfde’ en ‘logeō’ betekent ‘zeggen’. Belijden betekent dus ‘hetzelfde zeggen’. Het is belangrijk dat wij hetzelfde zeggen als wat het Woord van God zegt. Als Gods Woord zegt dat wij rechtvaardig zijn gemaakt door het geloof, dan horen wij te zeggen: ‘wij zijn rechtvaardig’. Wanneer iemand zegt: ‘ik ben en blijf een zondaar’, dan klinkt dit wel vroom, maar het is niet wat de Bijbel zegt en is daardoor een leugen. Wanneer een wedergeboren christen dit zegt, dan gaat diegene (onbewust) tegen God Woord in.

Sleutel 3: vertrouwen op het werk van Jezus Christus in jouw leven. Jezus' offer is de prijs die ervoor heeft gezorgd dat wij rechtvaardig zijn geworden. Het is belangrijk om dit altijd te blijven beseffen. Wanneer wij worden aangevallen met zonde, mogen wij beseffen dat onze zondige natuur is gestorven samen met Jezus aan het kruis van Golgotha en Jezus ons heeft verlost van de zondemacht. Vertrouw op Jezus Christus, op Zijn rechtvaardigheid en niet op jouw eigen rechtvaardigheid.

Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing, opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heere. (1 Korinthe 1:30-31)

Wij hoeven niet te roemen op onze eigen prestaties, talenten en inspanningen. Wij mogen delen en roemen in de goedheid van Jezus Christus in ons persoonlijke leven.

Sleutel 11: Genade en geloof: hand in hand

Nu wij hebben gezien dat geloof een belangrijke sleutel is om gerechtvaardigd te worden, is het nu tijd om de relatie tussen genade en geloof te begrijpen. Aan de hand van bepaalde teksten zeggen sommigen dat alles mogelijk is door geloof. Denk bijvoorbeeld aan de volgende teksten:

En Jezus zei tegen hem: Als u kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft. (Markus 9:23)

Jezus zei tegen hen: Vanwege uw ongeloof, want voorwaar, Ik zeg u: Als u een geloof had als een mosterdzaad, u zou tegen deze berg zeggen: Verplaats u van hier naar daar! En hij zou gaan, en niets zou voor u onmogelijk zijn. (Mattheüs 17:20)³⁰³

³⁰³ Zie ook Mattheüs 21:21-22, Markus 11:23, Lukas 17:6 en 1 Korinthe 13:2

Geloof is ontzettend krachtig, maar geloof alleen is niet voldoende. Waarom niet? Omdat het een groot zootje op aarde wordt als letterlijk alles mogelijk wordt door geloof. Daarnaast zullen er tegenstrijdige dingen gebeden worden. Denk bijvoorbeeld na over het volgende:

Wat gebeurt er als iedere christen het weer kan veranderen? Iedereen wil een zonnige verjaardag zonder regen, dus er valt geen regen meer. Daarnaast wil de ene dat het dertig graden Celsius wordt en de ander wil graag schaatsweer met min tien graden Celsius. Dit wordt tegenstrijdig.

Wat gebeurt er als je als vrouw graag wil trouwen met een man die al een huwelijk heeft. Misschien kun je in geloof bidden dat de vrouw van de man komt te overlijden, zodat jij met deze man kan trouwen³⁰⁴.

Wat gebeurt er als je tijdens het autorijden door iemand wordt afgesneden en je zegt in verontwaardiging hardop: ‘ach, krijg toch de pest.’

Nee, niet alles is mogelijk door ons geloof. Dit komt doordat God grenzen heeft gesteld aan ons geloof. Of, beter gezegd, er zijn een aantal gebieden waar wij in geloof voor mogen staan en er zijn gebieden die niet onder ons geloofsgebied staan. Zo geeft God ons normaal gesproken geen macht over het weer, is het niet de bedoeling dat wij andere mensen manipuleren door het geloof en is het niet-Bijbels om mensen te vervloeken. Geloven is ontzettend krachtig, maar het heeft een aantal Bijbelse voorwaarden waardoor het werkt. Laten wij naar een aantal voorwaarden kijken:

Voorwaarde 1: Wij kunnen in geloof staan voor de genadegaven die God ons heeft beloofd. Hoe kunnen wij zeker zijn dat iets wat wij aan God vragen aan ons gegeven wordt? Doordat God het ons beloofd heeft. Toen ik vroeger als kind aan mijn ouders vroeg: ‘Wat gaan wij vanavond eten?’ En mijn ouders zouden zeggen: ‘patat,’ dan wist ik dat wij van-

³⁰⁴ Helaas zijn er echt verhalen bekend van vrouwen en mannen die hiervoor hebben gebeden...

avond patat gingen eten. Mijn ouders hadden het namelijk beloofd. Als ik om zes uur 's avonds zou zeggen: 'Ik heb zo'n zin in patat, mag ik met jullie mee naar de snackbar?' Dan wist ik het antwoord eigenlijk al. Het antwoord is ja, want mijn ouders hadden het al beloofd en het antwoord zou niet meer veranderen. Nu weet ik dat sommige ouders soms hun beloften niet nakomen om wat voor reden dan ook. Maar ik weet dat God altijd Zijn belofte houdt en deze nooit zal verbreken. Als God iets heeft beloofd, dan zal Hij dit nakomen.

Immers, zovele beloften van God als er zijn, die zijn in Hem ja en in Hem amen, tot verheerlijking van God door ons. (2 Korinthe 1:20)

Als God iets heeft beloofd in Zijn Woord, dan komt Hij dit na. Daarom is het belangrijk om openbaringen te ontvangen uit Zijn Woord. Want dan weten wij wat God aan ons geschonken heeft. En het mooie is, als wij zegeningen van God ontvangen, dan is dat een verheerlijking naar God toe! Sommige gelovigen vinden het disrespectvol om bepaalde zegeningen van God te vragen. Maar eigenlijk is het tegenovergesteld waar. Het verheerlijkt God als Hij ons Zijn zegeningen kan geven.

Wanneer je een ouder bent, dan wil je goed voor je kind zorgen. Ik begrijp dat het soms niet mogelijk is om bepaalde dingen of uitjes te kopen voor het kind omdat er niet genoeg geld aanwezig is. Maar als ouder wil je het beste voor je kind en als je ziet dat jouw kind blij en gelukkig is, dan ben jij ook automatisch een stuk vrolijker. Zo is het ook met God. God wil ons zegeningen geven waardoor wij kunnen genieten en doordat wij genieten van deze zegeningen, wordt God verheerlijkt. Er zijn gelovigen die zwaarmoedig en met pijn door het leven gaan en die niets durven te vragen aan God. Zij denken dat alle lichamelijke, financiële of geestelijke ellende die zij meemaken tot verheerlijking van God is. Zij denken dat God hen dit heeft gegeven, zodat zij beseffen dat het niet

om dit aardse leven gaat, maar dat het alleen om God draait. Dit is een leugen. Het leven draait inderdaad om onze relatie met God, maar het verheerlijkt God niet als wij ziek zijn, in de armoede zitten en geestelijk in de knel zijn. God wil dit niet voor ons leven. Hij wil ons juist zegenen, zodat wij blij en dankbaar zijn voor alles wat God gegeven heeft en daarvoor verheerlijken wij God³⁰⁵.

Wat wil God ons dan geven? Alles wat Hij in Zijn Woord belooft! Dit is bijvoorbeeld: vergeving, verlossing, een heilig leven, autoriteit, genezing, bevrijding, zegen, voorspoed, de Heilige Geest, bescherming, overwinning, genade, wijsheid, vrede, blijdschap en een relatie met God³⁰⁶. Al deze genadegaven wil God ons geven.

Zoals de sleutel die wij behandelen zegt horen geloof en genade hand in hand te gaan. Alleen aan Gods genade hebben wij niets, want Gods genade is aan iedereen verschenen, maar niet iedereen is een kind van God geworden of wandelt in alle genadegaven van God. Zonder Gods genade waren wij nergens, maar met alleen Gods genade zijn wij nog steeds verloren. Wanneer wij alleen geloven, bereiken wij alsnog niets. Iedere niet-christen gelooft ergens in. De één gelooft in Allah, de ander in bepaalde stenen, weer een ander in de wetenschap en weer iemand anders gelooft in zichzelf. Er is niemand op aarde die niet ergens in gelooft. Ook al zegt iemand: 'ik geloof nergens in, ik ben een atheïst,' dan is dit een leugen. Iedereen gelooft ergens in en deze atheïst gelooft bijvoorbeeld wel in de wetenschap, in de goede karakters van mensen of in zichzelf. Dus alleen geloven brengt ook geen voordeel. Er is een connectie nodig tussen Gods genade en het geloof van de mens en dan zal de mens rechtvaardig en gered worden.

Laten wij dit vergelijken met een handdruk. Stel, God wil ons de hand schudden. Uit genade strekt God Zijn hand

³⁰⁵ 1 Timotheüs 6:17-18

³⁰⁶ In deel 2 van mijn boek Gods koninkrijk behandelen wij deze zegeningen.

uit en uit geloof strekken wij ons hand uit naar God. Als genade ontbreekt of geloof ontbreekt, dan wordt er geen hand geschud. Beiden zijn nodig. Dus alleen wanneer God Zijn hand uitstrekt uit genade en wij Gods hand aanpakken door ons geloof is de handdruk gegeven.

Het mooie is dat God altijd Zijn hand naar iedereen uitstrekt. Gods genade is aan iedereen gegeven.

Want de zaligmakende genade van God is verschenen aan alle mensen, (Titus 2:11)

Nu is het aan de mens om in geloof Gods genade te ontvangen. Dit gaat om de genade van rechtvaardigheid en redding, maar kan ook gaan om de genade van genezing, bevrijding, blijdschap, etc. Gods antwoord op Zijn beloften is altijd ja, dus het hangt niet meer van God af of iemand rechtvaardig wordt. Het hangt nu af van het geloof van een persoon of hij rechtvaardig wordt of niet. God heeft Zijn deel al volbracht, nu is het aan ons om te geloven in Gods genadegaven.

Gods genade is oneindig groot. Gods genade zorgt er zelfs voor dat wij in Hem kunnen geloven. Ook ons geloof heeft God uit genade aan ons gegeven.

*Simeon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus, aan hen die een **even kostbaar geloof ontvangen hebben als wij**, door de gerechtigheid van onze God en Zaligmaker, Jezus Christus. (2 Petrus 1:1)*

Het geloof hebben wij als geschenk van God ontvangen. Ons geloof is even kostbaar als het geloof van de grote apostel Petrus. Welke zegeningen God aan de apostel Petrus gaf, wil Hij ook aan ons geven. Wij hebben dit geloof ontvangen door de rechtvaardigheid van Jezus Christus. God heeft ons zegeningen geschonken en schenkt ons zelfs het geloof om deze zegeningen te kunnen ontvangen. Dit betekent niet dat wij passief moeten zijn en moeten afwachten totdat de zegeningen

van God komen. God vraagt duidelijk van ons om te geloven en te volharden, waar wij straks op terug komen. Het is belangrijk om te beseffen dat wij niets van God verdienen, ook niet door de juiste handelingen te doen. Wij kunnen niets verdienen, want God heeft alles aan ons geschonken. Het enige wat wij kunnen doen is de genadegave van God ontvangen als cadeau en God te danken voor Zijn grote liefde aan ons.

Het geloof en de genade gaan dus hand in hand en zijn met elkaar verbonden. Beide onderdelen zijn nodig om gerechtvaardigd te worden.

Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit werken, opdat niemand zou roemen. (Efeze 2:8-9)

Paulus zegt dat wij uit genade door het geloof zalig zijn geworden. God heeft Zijn rechtvaardigheid als cadeau gegeven en wij ontvangen dit cadeau door ons geloof. In deze Bijbeltekst zien wij twee belangrijke onderdelen om rechtvaardig te worden: Gods genade en ons geloof.

Voorwaarde 2: Geloven mag nooit manipuleren worden. Vaak zien wij dat mensen anderen manipuleren met het geloof. Hierbij kun je aan het volgende denken:

- Ik heb een Woord van de Heere gehad: Jij moet mij aanstellen als voorganger.
- Als je dit en dat niet doet, dan ga je naar de hel.
- Op basis van deze uit de context getrokken Bijbeltekst, moet je dit doen.
- Je mag alleen naar deze kerk komen, je mag geen onderwijs ontvangen van andere bedieningen of kerken.

Manipulatie komt helaas voor onder gelovigen. Het is belangrijk om te beseffen dat God nooit manipulatie gebruikt om ons in beweging te brengen. Iedereen heeft een vrije wil gekregen. Iedereen mag bepalen of hij Jezus gehoorzaam is of niet. Bepaalde keuzes hebben gevolgen en Gods weg is altijd het beste, maar iedereen is vrij. Daarnaast wordt er vaak angst

gesproken om mensen tot bekering te brengen. Begrijp mij niet verkeerd, ik geloof in een eeuwige hemel en een eeuwige hel en ik wil dat iedereen gered wordt. Het is alleen niet de bedoeling om mensen te bewegen op basis van angst, want dit is een vorm van manipulatie.

Stel, jij bent getrouwd. En elke keer zegt jouw partner: ‘ik wil dat je het vuilnis buitenzet, anders gaan wij scheiden.’ ‘Ik wil dat je gaat afwassen, anders gaan wij scheiden.’ ‘Ik wil samen met jou op de bank een film kijken, anders gaan wij scheiden.’ Iedereen die dit verhaal zou aanhoren zou zeggen: ‘er is sprake van grote manipulatie in dat gezin en de partner doet alles uit angst voor een verkeerde afloop van het huwelijk.’ Is dit de manier om met elkaar om te gaan? Of is dit de manier waarmee God met ons omgaat? Toch wordt dit door sommigen verkondigd. ‘Als je niet stopt met deze zonde, dan ga je naar de hel.’ ‘Als je niet naar de kerk gaat, dan ga je naar de hel.’ Of ‘ik heb over jou geprofeteerd en als je niet direct doet wat ik je heb opgedragen, dan ga je echt God missen en heb je het verpest in je leven.’ Ik gebruik heftige voorbeelden, maar ik hoop dat je ziet wat ik bedoel. Angst en manipulatie zijn niet de manier om mensen tot geloof te brengen of mensen te helpen om rechtvaardiger te leven. Het is altijd Gods liefde en bewogenheid die mensen kan helpen en bekeren.

Of veracht u zijn onbegrensde goedheid, geduld en verdraagzaamheid, en weet u niet dat zijn goedheid u tot inkeer wil brengen? (Romeinen 2:4)

Ja, er zijn consequenties als iemand niet Jezus belijdt als Redder en Verlosser of wanneer iemand in zonde leeft en het is niet erg om deze consequenties te benoemen. Maar het is niet de bedoeling om met angst mensen tot Jezus te brengen. Stel dat iemand door angst tot Jezus komt, dan blijft diegene angstig voor God en heeft hij geen gezonde relatie met God. Zo'n persoon blijft bang omdat hij niet zeker weet of God Hem wel

echt vergeven heeft. Of hij is bang om zijn redding te verliezen als hij tekort geschoten is. Ons geloof en onze verlangens om rechtvaardig te leven mogen niet gebaseerd zijn op angst, maar mogen gebaseerd zijn op de goedheid van God. Doordat wij de goedheid van God zien, willen we lijken op Hem. Daarnaast beseffen wij, vanuit een liefdesrelatie met God, dat zonden ons narigheid brengen, een deur is voor de vijand en onze relaties met onze naasten kan verstoren. Geloven is geen manipulatie, geloven is een liefdesrelatie.

Voorwaarde 3: Geloven zonder te twijfelen. De laatste voorwaarde die wij in deze paragraaf behandelen is dat geloven een vaste zekerheid is en geen twijfel. Wanneer wij kijken naar het begrip 'rechtvaardigheid' dan is het belangrijk om te beseffen dat God ons echt rechtvaardig heeft gemaakt, zonder te twijfelen. Natuurlijk kunnen er gedachten van twijfel aandienen in ons hoofd. Dit heeft iedereen. Maar het is belangrijk om deze gedachten direct krijgsgevangen te nemen en aan Jezus te geven in plaats van over deze gedachten te mediteren.

Want wij breken valse redeneringen af en elke hoogte die zich verheft tegen de kennis van God, en wij nemen elke gedachte gevangen om die te brengen tot de gehoorzaamheid aan Christus, en wij staan gereed om elke ongehoorzaamheid te bestraffen, zodra uw gehoorzaamheid volkomen zal zijn. (2 Korinthe 10:5-6)

Het is belangrijk om te geloven dat Jezus het offer heeft gebracht zodat wij rechtvaardig zijn geworden en onze toegang tot de Vader tot stand is gebracht. Wij moeten beseffen dat God ons niet meer ziet als zondaars, maar als heiligen en rechtvaardigen.

Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus. Door Hem hebben wij ook de toegang verkregen door het geloof tot deze genade waarin wij

staan, en wij roemen in de hoop op de heerlijkheid van God.
(Romeinen 5:1-2)

Dankzij het geloof in Jezus Christus zijn wij gerechtvaardigd, hebben wij vrede Bij God en mogen wij bij God de Vader verschijnen. Wij zijn niet alleen gerechtvaardigd, maar hebben ook vrede met God. God houdt van ons en Hij wil ons nooit meer kwijt. Wij mogen zekerheid hebben in ons geloof en zekerheid hebben in het feit dat God ons echt rechtvaardig heeft gemaakt en Hij echt van ons houdt als Zijn geliefde kinderen.

Sleutel 12: Volharden in de genade

In sleutel 11 zagen wij het voorbeeld van de handdruk, waarbij genade Gods hand voorstelt en geloof ons hand. Toch is het mogelijk dat wij geloven in een genadegave, maar het toch uit onze handen wegglijpt. Hoe is dit mogelijk?

Jezus sprak tot het volk in gelijkenissen. Eén van de bekendste en belangrijkste gelijkenis is de gelijkenis over de zaaier die zaad zaaide in verschillende grondsoorten. Het zaad is het Woord van God³⁰⁷. Dit kan bijvoorbeeld een evangelist zijn die mensen over het goede nieuws van Jezus vertelt. De eerste grondsoort die Jezus behandelde was zaad dat viel langs de weg. Het gevolg hiervan was dat de vogels dit opaten. Jezus legde vervolgens aan Zijn discipelen uit wat dit betekent.

Dit is de gelijkenis: Het zaad is het Woord van God. Zij bij wie langs de weg gezaaid wordt, zijn zij die het horen; maar daarna komt de duivel en neemt het Woord uit hun hart weg, opdat zij niet geloven en zalig worden. (Lukas 8:11-12)

Dit is een duidelijk voorbeeld waarin God Zijn hand in genade uitstrekt naar een mens en de mens dit niet in geloof aan-

³⁰⁷ Markus 4:14

neemt. De mens begrijpt het niet en het gevolg is dat de vijand het Woord weg steelt. Hierdoor ontvangt iemand niet de rechtvaardigheid van God, of een andere genadegave die God geeft.

De tweede grondsoort is steenachtige grond. Het zaad komt op, maar doordat er niet genoeg vocht in deze grondsoort is droogt het uit. Dit is de uitleg van deze grondsoort:

Zij bij wie op de rots gezaaid wordt, zijn zij die het Woord met vreugde ontvangen, wanneer zij het gehoord hebben. Maar dezen, die maar voor een bepaalde tijd geloven, hebben geen wortel, en in een tijd van verzoeking worden zij afvallig. (Lukas 8:13)

Dit is precies waar sleutel 12 over gaan. Veel mensen zien de genade van God en geloven in de genade van God. Maar opeens komen zij in een moeilijke periode. Misschien geloofden zij dat zij rechtvaardig waren, maar zij hebben een tegenslag gekregen in een zondige daad. Hun geloof verdwijnt als sneeuw voor de zon en zij zeggen: 'zie je wel: ik ben helemaal niet rechtvaardig. Ik ben en blijf een zondige ellending.' Zij namen het Woord aan in geloof, maar in een moeilijke periode lieten zij het geloof los. Dit kan gaan om de genadegave van rechtvaardigheid, maar kan bijvoorbeeld ook gaan om genezing, bevrijding en voorspoed. Het is belangrijk om niet te geloven voor een bepaalde tijd, maar te volharden in geloof.

Als wij terugkeren naar de gelijkenis van de handdruk, dan is Gods genade de hand van God, ons geloof is onze hand en onze volharding zorgt ervoor dat wij voor altijd Gods hand vasthouden en niet meer loslaten. Als wij wandelen in Gods genade, in geloof en in volharding, dan zal elke belofte uit Gods Woord vervuld worden in ons leven.

Blijf juist volharden, want als u de wil van God doet, zult u ontvangen wat u beloofd is. (Hebreeën 10:36, NBV21)

Een prachtige Bijbeltekst die spreekt dat wij ontvangen wat God beloofd heeft, zolang wij maar de wil van God doen en blijven volharden. In de context gaat deze tekst in op de belofte dat Jezus terugkomt en wij de toekomstige belofte van het eeuwige leven met God in de hemel zullen ontvangen. Maar deze Bijbeltekst mogen wij ook toepassen op al Gods beloften en genadegaven die Hij aan ons heeft gegeven, want:

Immers, zovele beloften van God als er zijn, die zijn in Hem ja en in Hem amen, tot verheerlijking van God door ons. (2 Korinthe 1:20)

Door te volharden in het geloof zullen wij elke belofte van God ontvangen. Niet doordat wij God dwingen om het aan ons te geven, maar omdat God het aan ons gegeven heeft. Het is Gods wil om ons te zegenen, ons geloof en volharding is de manier hoe wij ‘dank U’ zeggen tegen God en Zijn cadeau in ontvangst nemen. Wij behagen God door ons geloven.

Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken. (Hebreeën 11:6)

Volharden en geloven is juist iets wat God behaagd, het is niet een arrogante houding dat God afstraft. Volharding in geloof is een belangrijk Bijbels principe dat altijd vrucht geeft, zolang wij volharden in iets wat God ons (persoonlijk) in genade gegeven heeft. Dit is rechtvaardigheid, genezing, verlossing van de geestelijke dood, bevrijding of een wonder voor iets waar God ons voor heeft geroepen. Hier volgen een aantal Bijbelteksten over volharding:

Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden. (Mattheüs 24:13)

Tot wanneer moeten wij volharden? Totdat wij de belofte hebben ontvangen! Voor het eeuwige leven na de dood is dit tot het moment dat wij onze laatste adem uitblazen en in de hemel zijn. Voor genezing is dit tot het moment dat je genezen ben³⁰⁸. Voor bevrijding is dit tot het moment dat je bevrijd bent. Dit geldt ook voor voorziening, voorspoed, rechtvaardigheid en al Gods andere beloften. Wij blijven net zolang volharden totdat wij de belofte van God zichtbaar zien in ons leven. Ik weet dat het soms moeilijk kan zijn. Wanneer je bijvoorbeeld ziek bent en je ziet nog geen doorbraak, dan is het moeilijk om te blijven volharden dat Jezus jouw Geneesheer is en Zijn striemen genezen hebben gegeven. Maar toch blijft Gods belofte voor genezing staan. Wanneer wij Gods wil doen en blijven volharden, dan zal de genezing zichtbaar worden. Gods Woord houdt stand!

*Dwaal niet: God laat niet met Zich spotten, want wat de mens zaait, zal hij ook oogsten. Want wie in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar wie in de Geest zaait, zal uit de Geest het eeuwige leven oogsten. En laten wij niet moe worden goed te doen, want te zijner tijd zullen wij oogsten, **als wij het niet opgeven.** (Galaten 6:7-9)*

Ook in de Galatenbrief staat er een aansporing om niet op te geven maar goed te doen voor onszelf, onze naasten en voor de mensen in de wereld. Wanneer wij de wil van God doen in ons leven en leven door de Geest, dan zullen wij het eeuwige leven ontvangen. Maar wanneer wij kijken naar onze zondige natuur en de werken van de zonde doen, dan zullen wij verderf ontvangen. Dit verderf wordt ontvangen tijdens het eindoordeel van God, maar kan ook in het leven zichtbaar zijn. De zonde heeft gevolgen, zowel voor de toekomst maar ook voor vandaag. Paulus roept op dat wij volharden in het goede, en

³⁰⁸ Daarna mag je in geloof blijven staan dat je gezond blijft. Dit geldt ook voor in geloof staan dat je vrij bent of rechtvaardig bent, etc.

niet opgeven. Wanneer iemand een verslaving heeft of in zonde leeft, is het belangrijk om, met de kracht van de Heilige Geest, te stoppen met de zonde en in plaats van de zonde het goede te gaan doen. Door te volharden geven wij steeds meer aandacht aan de Heilige Geest en steeds minder aandacht aan de zondige natuur, waardoor wij in onze handelingen rechtvaardiger worden en meer lijken op Jezus.

Laten wij kijken naar een aantal tips om in volharding te leven.

Tip 1: Blijf gericht op Jezus en het evangelie. In deze sleutel hebben wij de gelijkenis van de zaaier bestudeerd en zagen wij de eerste twee grondsoorten voorbijkomen. Er is nog één grondsoort die geen vrucht draagt. Dit is de grond waar allemaal dorens en distels tussen groeien en waar het zaad opgroeit, maar verstikt wordt door de dorens en daardoor geen vrucht draagt. Dit betekent het volgende:

En bij wie het zaad in de dorens valt, dat zijn zij die het hebben gehoord, maar die gaandeweg door de zorgen en rijkdom en genietingen van het leven verstikt worden en geen vrucht dragen. (Lukas 8:14)

Het leven kent veel verleidingen, zorgen, rijkdommen en genietingen. Door al deze zaken van het leven is het mogelijk om Jezus uit het oog te verliezen. Wanneer je succes hebt in je werk en werkdagen maakt van 14 uur, dan is er geen tijd meer voor God in jouw leven. Wanneer je veel vrienden hebt en elke dag gaat feesten en op bezoek gaat bij vrienden, dan is er geen tijd meer voor God. Dit geldt voor alles op aarde. Het is belangrijk om God op de eerste plaats te zetten in ons leven. Niet doordat God meer of minder van ons houdt als wij aandacht aan Hem geven, maar doordat wij meer van God gaan houden als wij tijd met Hem doorbrengen. Wanneer wij God op de eerste plaats zetten en Hem toelaten in ons gehele leven, dan zal Hij ons alle genadegaven geven die wij nodig hebben.

Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden. (Mattheüs 6:33)

Volhard dus om God te blijven zoeken, tijd met Hem te besteden en je ogen gericht te houden op Hem, ook al schreeuwt de hele wereld met al zijn zorgen en verleidingen tegen jou.

Tip 2: Mediteer op Gods Woord. Het is belangrijk om elke keer de Bijbel te bestuderen en te mediteren op het Woord. Hierdoor komen Gods beloften en Zijn bepalingen in ons hart en zal het vruchten geven. Dit is de laatste grondsoort waar Jezus over sprak.

En waar het zaad in de goede aarde valt, dat zijn zij die het Woord horen, het in een oprecht en goed hart vasthouden, en in volharding vruchten voortbrengen. (Lukas 8:15)

Het is belangrijk om Gods Woord te blijven horen en te blijven lezen, zodat het Woord afdaalt van het verstand naar het hart. Vervolgens is het nodig om het Woord vast te houden in het hart. Door één keer een Bijbeltekst te lezen is het Woord nog niet afgedaald in het hart. Het is belangrijk om continu Gods Woord te bestuderen en hierop te mediteren. Dit is een belangrijke vorm van volharding.

Tip 3: Dank God. De derde tip is om God te danken voor de genadegaven die Hij aan jou heeft gegeven, ook al is de genadegave nog niet zichtbaar. Blijf God danken dat je rechtvaardig bent gemaakt op grond van het offer van Jezus Christus en leef een leven vol met dankbaarheid.

Houd sterk aan in het gebed, en wees daarin waakzaam met dankzegging. (Kolossenzen 4:2)

Tip 4: Volhard in het gebed. Zoals Kolossenzen 4:2 laat zien is het belangrijk om te volharden in het gebed. Dit betekent dat wij elke zorg, verleiding, zonde of gedachte met God de-

len en Hem bij elke gebeurtenis van ons leven betrekken³⁰⁹. Blijf ook in vertrouwen vragen aan God. Dank Hem voor de dingen die Hij heeft gedaan en zal doen in jouw leven. Volharden in het gebed betekent niet dat wij elke dag bij God smeken of Hij alstublieft een wonder in ons leven doet. Volharden in gebed hoort altijd met dankzegging te gebeuren en dankt God dat wij Hem kunnen vertrouwen in welke situatie wij ons ook bevinden. Wij weten dat God ons de uitkomst biedt en daar mogen wij Hem vandaag al voor danken³¹⁰.

Tip 5: Verheug je altijd in God onder alle omstandigheden. Wanneer wij ons verheugen in God, dan heeft de vijand geen grond in onze gedachtewereld. Wanneer wij ons zorgen maken in ons verstand, Dan kan de vijand ons verontnemen en kan hij tegen ons fluisteren: ‘God zal jou niet te hulp komen. Je bent alleen. Je bent zondig. etc.’ Maar als wij onder alle omstandigheden God loven en blij zijn in Hem, dan houden wij stand. De vreugde van God is onze kracht.

Wees niet bedroefd, want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht. (Nehemia 8:11b)

Laten wij ons altijd verheugen in God.

Verblijd u altijd in de Heere; ik zeg het opnieuw: Verblijd u. (Filippenzen 4:4)

Tip 5: Heb een eeuwigheidsdenken. De laatste tip is om een eeuwigheidsdenken te ontwikkelen. Het is belangrijk om te beseffen dat het leven op aarde tijdelijk is en het leven na de aarde eeuwig. Soms zijn wij veel te veel bezig voor onze tijdelijke zorgen en als wij eerlijk zijn: veel zorgen die wij vorig jaar hadden, kunnen wij ons nu geeneens herinneren. Sommige zorgen lijken eerst zo belangrijk, maar wanneer wij deze

³⁰⁹ 1 Thessalonicenzen 5:17

³¹⁰ 1 Korinthe 10:13

zorgen bekijken in het licht van de eeuwigheid, dan verdwijnt er een hoop. Wat maakt het uit dat wij in dit leven onrecht ontvangen omdat sommige mensen ons belachelijk maken voor ons geloof? Na honderdduizend jaar in de eeuwigheid te hebben doorgebracht maak je je daar geen zorgen meer over. Volhard dus voor de zaken die eeuwigheidswaarde hebben, omdat deze zaken veel meer waarde hebben dan onze tijdelijke zorgen en pleziertjes.

Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig. (2 Korinthe 4:18)

Samenvatting

Gods genade kunnen wij alleen ontvangen door ons geloof. Geloven is een zeker weten van dingen die nu nog niet zichtbaar zijn. Geloof en gehoorzaamheid aan Gods Woord gaan altijd hand in hand. Dankzij het offer van Jezus Zijn wij gerechtvaardigd en wij mogen dit aannemen door in Hem te geloven. Het is belangrijk om niet te zondigen door onze eigen inspanningen, maar om niet te zondigen, omdat wij beseffen dat Jezus ons heeft verlost van de zondemacht en Hij ons rechtvaardig heeft gemaakt. Het is Gods werk door ons heen. Het geloof is niet een eenmalige beslissing, maar is een levensstijl. Elke dag leven wij door het geloof. De volgende tips kunnen hierbij helpen: 1. Groei in openbaringskennis van het Woord. 2. Spreek Gods Woord. 3. Vertrouw op het werk van Jezus.

De volgende sleutel liet zien dat geloof en genade hand in hand gaan. Beiden zijn nodig om Gods genade te activeren in ons leven. Wij hebben drie voorwaarden voor geloof bekeken. De eerste voorwaarde ging over het feit dat wij alleen in geloof kunnen staan voor zaken die God uit genade aan ons heeft gegeven. Als God iets heeft beloofd, dan zal Hij

het nakomen en hierop mogen wij vertrouwen. Zonder Gods genade waren wij nergens, maar zonder geloof blijven wij nog steeds verloren. Wij mogen Gods genadegaven in geloof ontvangen en God helpt ons zelfs om te kunnen geloven. De tweede voorwaarde ging erover dat geloven nooit manipulerend mag zijn. Wij moeten mensen wijzen op de goedheid van God en mogen mensen niet tot bekering brengen door angst te verkondigen. De derde voorwaarde is dat geloven niet twijfelen is. Laten wij de gedachten van twijfel krijgsgevangen nemen en mediteren op het Woord van God.

In de laatste sleutel van dit hoofdstuk zagen wij de kracht van volharding. Door volharding en geloof ontvangen wij alle genadegaven en beloften van Gods Woord. Sommigen horen de genade van God en geloven niet doordat de vijand het Woord heeft gestolen. Anderen geloven Gods genade, maar wanneer er een moeilijke tijd aanbreekt raken zij het geloof kwijt. Zij hebben niet volhard. Het is belangrijk om altijd te volharden, totdat wij datgeen ontvangen wat wij nodig hebben. Tot slot keken wij naar de volgende tips om te leven in volharding: 1. Blijf gericht op Jezus en het evangelie. 2. Mediteer op Gods Woord. 3. Dank God altijd. 4. Volhard in het gebed. 5. Verheug je altijd in God onder alle omstandigheden. 6. Heb een eeuwigheidsdenken.

H16 GODS GENADE DOORGEVEN

Een belangrijke manier om Gods genade te ontvangen is door Gods genade door te geven. Dit werkt op twee verschillende manieren. Iemand ontvangt een genadegave van jou en hierdoor kan diegene God danken voor de genadegave. Wanneer jij een gift geeft aan een broeder die geen eten kan kopen, dan zal deze broeder God danken voor Zijn genade die hij van jou ontvangen hebt. De tweede manier is dat God jou meer kan zegenen en genade geven als je andere mensen genade schenkt. God is een Gever en wil ons alle dingen schenken. Maar God wil dat wij net als Hij gevers zijn. Dit houdt in dat wij Gods genade niet vasthouden, maar dat wij Gods genade ontvangen en doorgeven. Hierdoor zijn wij een stroom die Gods genade ontvangt en door laat stromen naar onze omgeving. Het is natuurlijk ook mogelijk dat jij Gods genade ontvangt doordat een broeder of zuster in de gemeente jou zegent met een genadegave. Wij mogen elkaar zegenen met de genadegaven die God aan ieder van ons heeft gegeven.

Sleutel 13: De wet van Christus

In deel 1 lazen wij over de wetten en geboden van God aan het volk Israël. Dit waren meer dan zeshonderd geboden. Wanneer wij het Nieuwe Testament lezen dan komen wij twee geboden tegen die het hele doel van de wet van Mozes vervullen.

En een van hen, een wetgeleerde, vroeg om Hem te verzoeken: Meester, wat is het grote gebod in de wet? Jezus zei tegen hem: U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten. (Mattheüs 22:35-40)

Gods grote opdracht voor ons leven is liefde. God heeft ons kennis laten maken met Zijn grote liefde.

Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft. (1 Johannes 4:19)

En nu is het onze roeping om de liefde van God uit te delen aan de mensen om ons heen. De wet van Christus lijkt als een zware en moeilijke wet waar wij aan moeten voldoen. Maar eigenlijk is het heel simpel. God vraagt alleen van ons om een doorgeefluik te zijn van Zijn genade en liefde. Dit geldt voor alles waar God ons voor vraagt. Hij vraagt ons om Zijn liefde te delen met de wereld, Zijn goddelijke genezing en vrijheid uit te delen en Zijn zegen die Hij over ons heeft geboden te delen met onze medemensen. Wanneer wij beseffen dat alles wat wij op aarde bezitten, hebben en zijn van God afkomstig is, dan is het niet moeilijk om God dankbaar te zijn voor alles wat Hij ons gegeven heeft. Het is ook niet moeilijk om andere mensen te zegenen met de zegen van God. Onze hele identiteit hoort gefundeerd te zijn in Jezus Christus. Dit betekent dat wij op Jezus willen lijken.

*Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan **het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn**, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders. (Romeinen 8:29)*

En wat gebeurt er als wij gelijkvormig worden aan het beeld van Jezus? Dan zijn wij vol liefde, genade en waarheid³¹¹. ‘Maar als wij allemaal vol liefde en genade zijn, dan wordt het toch een groot zootje waarbij wij elke zonde goedkeuren?’ Nee, juist het tegenovergestelde is waar.

Stel, je bent een ouder van een eenjarige jongen. Je ziet dat hij naar het stopcontact kruipt en hij zijn vinger in het

³¹¹ Johannes 1:14

stopcontact wil steken. Wat is liefde? Denken: ‘ik zeg maar niets, ik leg hem geen beperkingen op. Het is namelijk niet liefdevol om hem terecht te wijzen.’ Of zeggen dat hij dit niet mag doen, zodat je ervoor zorgt dat hij niet geëlektrocuteerd wordt? Wanneer wij echt onze broeders en zusters liefhebben en wij zien dat zij een zonde doen in hun leven, dan willen wij er alles aan doen om hen te helpen om ervan af te komen. Zij zien misschien niet in dat zij op een weg gaan die hun ellende en dood voorbrengt, maar wij zien dit wel. Daarom roepen wij hen met zachtmoedigheid op om zich te bekeren, want zij zijn te waardevol om in de ellende en de dood te zitten. Begrijp je dat? Mensen oproepen tot bekering mag nooit een daad van veroordeling of betweterigheid zijn. Bekering hoort altijd in liefde te gebeuren. Ja, het kan in sommige gevallen goed zijn om te breken met een broeder die in zonde leeft, maar met het oog om hem te redden en niet om hem te veroordelen³¹². Alles wat wij doen moeten wij in liefde doen, want Jezus heeft alles aan ons gegeven vanuit liefde. De wet van Christus is dat wij wandelen in liefde.

Zoals de Vader Mij (Jezus) liefgehad heeft, heb ook Ik u liefgehad; blijf in Mijn liefde. Als u Mijn geboden in acht neemt, zult u in Mijn liefde blijven, (...) Dit is Mijn gebod: dat u elkaar liefhebt, zoals Ik u liefgehad heb. (Johannes 15:9-12)³¹³

Jezus roept ons op om in Zijn liefde te blijven en elkaar lief te hebben. Dit wordt ook wel het gebod of de wet van Christus genoemd. Dit zien wij ook terug in de volgende Bijbelteksten:

Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde, want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld. Want: ‘Pleeg geen overspel, pleeg geen moord, steel niet, zet uw zinnen niet op wat van een ander is’ – deze en alle andere geboden worden samen-

³¹² 1 Timotheüs 1:19-20

³¹³ Zie ook Johannes 13:34

gevat in deze ene uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.' Liefde berokkent de naaste geen kwaad, dus de wet vindt zijn vervulling in de liefde. (Romeinen 13:8-10)

Hoe vervullen wij de wet? Door elkaar lief te hebben. Wanneer wij onze naaste liefhebben, dan zullen wij hen geen pijn willen doen. Wij willen hen juist zegenen en willen dat ze in harmonie leven.

Want de hele wet is vervuld in één uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.' (Galaten 5:14)

Draag elkaars lasten, zo brengt u de wet van Christus tot vervulling. (Galaten 6:2)

Wanneer iemand een fout maakt of een (tijdelijke) tekortkoming heeft, dan moeten wij deze persoon niet veroordelen, maar wij moeten hem helpen om die last te dragen. Wij ondersteunen hem en helpen hem om weer op te staan. Dit is de wet van Christus en de wet van de liefde waar wij gehoorzaam aan mogen zijn. Wat is dan precies liefde volgens de Bijbel?

De liefde is geduldig, zij is vriendelijk, de liefde is niet jaloers, de liefde pronkt niet, zij doet niet gewichtig, zij handelt niet ongepast, zij zoekt niet haar eigen belang, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad, zij verblijdt zich niet over de ongerechtigheid, maar verheugt zich over de waarheid, zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen. De liefde vergaat nooit. (1 Korinthe 13:4-8)

Jezus vraagt aan ons om via deze manier om te gaan met onze broeders en zusters. Wat een zegen zou dat zijn als iedere gelovige op deze manier met elkaar omgaat! Wanneer je nog

steeds niet weet hoe wij anderen moeten behandelen, dan helpt de volgende Bijbeltekst ook om dit te beseffen.

Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo, want dat is de Wet en de Profeten. (Mattheüs 7:12)

Iedereen wil liefdevol behandeld worden. Wanneer ik mijn boodschappen afreken bij de kassa, dan wil ik dan de persoon achter de kassa mij vrolijk, liefdevol en met een glimlach helpt. Ik wil niet door een chagrijnig, zeurende en vloekende kassamedewerker geholpen worden. Sommige mensen willen zelf wel goed behandeld worden door de kassamedewerker, maar wanneer de medewerker per ongeluk een foutje maakt, dan wordt hij door deze mensen uitgescholden en sommigen worden zelfs agressief. Wat is liefde in deze situatie? Door de medewerker goed te behandelen, direct zijn foutje te vergeven en vriendelijk te blijven.

Jezus vraagt aan ons om altijd in liefde te reageren, zelfs al zou iemand ons slecht behandelen en vervolgen.

Ik zeg u: Heb uw vijanden lief; zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten; en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen; zodat u kinderen zult zijn van uw Vader, Die in de hemelen is, want Hij laat Zijn zoon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. (...) Weest u dan volmaakt, zoals uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is. (Mattheüs 5:43-48)

Door in liefde te wandelen zorgen wij ervoor dat de rechtvaardigheid van God die in ons wedergeboren geest is, doorstroomt naar onze ziel en lichaam. Wij zijn door het geloof in genade rechtvaardig gemaakt door Jezus. Daarom is het belangrijk om in deze rechtvaardigheid te wandelen. Ons oude egoïstische en liefdeloze leven is voorbijgegaan en wij zijn opgestaan in een liefdevol leven. Wij beseffen dat wij geliefd zijn bij de Vader en ons hart is erop gericht om deze liefde te

verspreiden naar de mensen om ons heen. Liefde is niet een eenmalige emotie of iets wat wij eenmalig weggeven, liefde is een levensstijl.

Laat alles bij u in liefde gebeuren. (1 Korinthe 16:14)

Liefde is een belangrijke eigenschap van Gods koninkrijk. Als wij goede werken doen voor God en voor de mensen, maar wij doen dit niet uit liefde, dan brengt het ons geen voordeel.

Al zou ik de talen van de mensen en van de engelen spreken, maar ik had de liefde niet, dan zou ik klinkend koper of een schallende cimbaal zijn geworden. En al zou ik de gave van de profetie hebben en alle geheimenissen weten en alle kennis bezitten, en al zou ik al het geloof hebben zodat ik bergen zou verzetten, maar ik had de liefde niet, dan was ik niets. En al zou ik al mijn bezittingen uitdelen tot levensonderhoud van de armen, en al zou ik mijn lichaam overgeven om verbrand te worden, maar ik had de liefde niet, het baatte mij niets. (1 Korinthe 13:1-3)

Sommige christenen doen goede werken uit angst of om zich te bewijzen. Zij denken dat God naar hen kijkt en als zij niet goed doen God hen direct afstraft. Dit is werken vanuit angst en dat brengt geen voordeel³¹⁴. Je kunt het net zo goed niet doen. Maar onze houding hoort juist liefde te zijn. Wij doen goede werken en wij zien om naar mensen in nood doordat wij God en de mensen liefhebben en voor hen willen zorgen. God gaf uit liefde Zijn eniggeboren Zoon. Wij mogen uit liefde onze tijd, energie, geld, bezittingen en talenten delen met de mensen om ons heen.

Maar stel nou dat ik mensen gewoon niet liefheb? Wat kan ik doen om liefde in mijn binnenste te laten opborrelen? Laten wij kijken naar een aantal tips.

³¹⁴ 1 Johannes 4:18

In de eerste plaats zagen wij dat wij liefhebben, omdat God ons als eerste heeft liefgehad. God is onze bron en wanneer wij tijd met God hebben, zullen wij automatisch in liefde gaan wandelen.

Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft. (1 Johannes 4:19)

Stel, ik heb de keuze uit twee bronnen. De eerste bron is Gods liefde. De tweede bron zijn mijn burens en bestaat uit haat, veroordeling, roddel, jaloezie en negativiteit. Ik heb nu de keuze om iedere dag twee uur door te brengen bij een bron. Ik mag zelf kiezen of ik iedere dag bij mijn negatieve burens doorbreng of bij God. Wanneer ik naar mijn burens ga, dan zal ik veranderen overeenkomstig het beeld van de burens. In mijn hart komt haat, veroordeling, roddel, jaloezie en negativiteit. Wanneer ik mensen tegenkom, dan denk ik automatisch negatief over hen. Maar als ik elke dag omgang met God heb, dan verander ik overeenkomstig het beeld van God. Wanneer ik mensen tegenkom, dan denk ik automatisch liefdevol en positief over hen en wil ik hen graag helpen als zij problemen hebben. De eerste tip om mensen lief te hebben is door de juiste bron te kiezen.

In de tweede plaats is het belangrijk om ons kwetsbaar op te stellen bij onze broeders, zusters en God. Misschien loop jij met onopgeloste problemen of pijnen rond. Misschien heb jij een verschrikkelijke jeugd gehad zonder liefde en daardoor heb je nooit een voorbeeld van liefde gezien. Het is dan moeilijk om iets wat je nooit hebt gehad uit te gaan delen naar anderen. Durf je kwetsbaar op te stellen, want God wil al de pijn en verdriet van jou wegnemen, zodat God jouw gebrokenheid wegneemt en liefde geeft.

Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden. (Psalm 147:3, NBV21)

Wanneer wij in aanraking komen met Gods liefde en Gods herstel in ons leven, dan zullen wij automatisch veranderd worden en in liefde gaan wandelen. Liefde voor onze broeders en zusters is een belangrijke eigenschap van een gelovige.

Geliefde broeders en zusters, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt uit God voort. Ieder die liefheeft is uit God geboren en kent God. Wie niet liefheeft kent God niet, want God is liefde. (1 Johannes 4:7-8)

In de derde plaats is het belangrijk om elkaar te beschouwen als een grote geestelijke familie. Wij zijn volgens de Bijbel één geestelijk lichaam geworden. Een lichaam werkt erg bijzonder. Wanneer ik een snijwond in mijn duim heb, dan zorgt het lichaam ervoor dat het wondje weer dicht gaat en geneest. Verschillende stofjes worden aangemaakt en vervoerd en in verloop van dagen is het wondje hersteld. Het lichaam heeft voor mijn duim gezorgd. Maar mijn duim hoort ook dingen te doen voor mijn lichaam. Mijn duim heb ik nodig om voorwerpen vast te houden, mijn overhemd dicht te knopen, te schrijven of te sporten. Als mijn duim denkt: 'Ik wil dat er voor mij gezorgd wordt, maar ik zal niet voor het lichaam zorgen,' dan mis ik een belangrijk onderdeel van mijn lichaam en ben ik beperkt in de dingen die ik kan doen. Zo is het ook met het lichaam van Christus. Het is goed om verzorgd te worden door onze broeders en zusters, maar wij horen ook hen te verzorgen en lief te hebben. Het is een wisselwerking.

*Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat (...) Zo is het ook met het lichaam van Christus. (...) God heeft juist alle lichaamsdelen hun eigen plaats gegeven, precies zoals Hij dat wilde. (...) God heeft ons lichaam zo samengesteld dat de delen die het nodig hebben ook zorgvuldiger behandeld worden, zodat het lichaam niet zijn samenhang verliest, **maar alle delen elkaar met dezelfde zorg omringen**. Wanneer één*

lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; wanneer één lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde. Welnu, u bent het lichaam van Christus en ieder van u maakt daar deel van uit. (1 Korinthe 12:12-27)

Niemand wil dat zijn eigen lichaam pijn doet en ziek is. Het hele lichaam ervaart die pijn en wil dat dit zo snel mogelijk over is. Wanneer iemand in het lichaam van Christus pijn heeft, dan horen wij in liefde naar diegene om te zien, want wij zijn een geestelijk lichaam.

Liefde voor onze broeders en zusters, maar ook liefde voor de buitenwereld is een logisch gevolg van onze relatie met God. God is liefde, dus wij hebben onze medemensen lief. Niet omdat wij dit verplicht zijn, maar omdat wij één geest zijn geworden met God en daardoor op Hem beginnen te lijken³¹⁵.

Sleutel 14: vergeef de mensen

Jezus Christus is aan het kruis gestorven om verzoening te brengen. Wanneer wij wedergeboren zijn dan heeft God ons van alle zonden en schuld vergeven.

Ik schrijf u, lieve kinderen, want de zonden zijn u vergeven omwille van Zijn Naam. (1 Johannes 2:12)

In Hem hebben wij de verlossing, door Zijn bloed, namelijk de vergeving van de overtredingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade, (Efeze 1:7)

God heeft ons vergeven van al onze misstappen. Alles wat wij fout hebben gedaan is dankzij het kostbaar bloed van Jezus vergeven. Iedereen had een grote schuld bij God en iedereen heeft God benadeeld, maar uit Zijn grote genade heeft God ons verzoend door Jezus Christus.

³¹⁵ 1 Korinthe 6:17

Nu wij vergeven zijn van onze grote schuld bij God de Vader, mogen wij ook vergevingsgezind zijn aan de mensen om ons heen.

Maar wees ten opzichte van elkaar vriendelijk en barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft. (Efeze 4:32)

Wij mogen anderen vergeven, zoals God ons heeft vergeven. Vergeving is het kwijtschelden van (morele) schuld en het loslaten van wraakgevoelens tegenover iemand die ons onrecht heeft aangedaan. Vergeving is een geloofsstap en gebeurt in genade. Een ander kan iets niet meer goed maken, maar toch besluit jij om diegene te vergeven en zijn schuld kwijt te schelden. Hierbij kun je letterlijk denken aan een geldschuld waarbij je zegt: ‘ik scheld die schuld kwijt, je hoeft niets terug te betalen.’ Maar het kan ook gaan om iets moreels of iets verschrikkelijks wat je bent aangedaan. Denk bijvoorbeeld aan een verschrikkelijke jeugd. Ouders kunnen iemands jeugd niet meer achteraf goed maken of herstellen. Het is al gebeurd. Maar toch besluit iemand om zijn ouders te vergeven en alle wraak en boosheid los te laten. Door vergeving zorgen wij ervoor dat alle bitterheid en woede waarmee wij lopen wegvallen en wij in liefde kunnen wandelen.

Dat wij andere mensen moeten vergeven is voor God geen bijzaak of optie. Het is een belangrijk onderdeel. Als wij anderen niet vergeven, dan zal God ons niet vergeven. Daarom is andere mensen vergeven een belangrijke sleutel om in Gods genade te kunnen leven.

Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven. Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven. (Mattheüs 6:14-15)

En wanneer u staat te bidden, vergeef als u tegen iemand iets hebt, opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, u uw overtredingen vergeeft. Maar als u niet vergeeft, zal uw Vader, Die in de hemelen is, ook uw misdaden niet vergeven. (Markus 11:25)

Waarom is vergeving zo belangrijk voor God? Petrus vroeg aan Jezus hoe vaak hij iemand moest vergeven. Jezus zei dat hij zeventig maal zevenmaal moest vergeven, oftewel hij moest in een levensstijl van vergeving leven en mensen continu vergeven. Waarom dit voor God belangrijk was legde Jezus uit in de gelijkenis van de onbarmhartige knecht. Wij gaan deze gelijkenis lezen in de Bijbel in Gewone Taal.

Luister, ik zal een voorbeeld geven over Gods nieuwe wereld. Een koning wil dat zijn dienaren al hun schulden aan hem terugbetalen. Eén voor één laat hij de dienaren bij zich komen. Er wordt ook een man bij de koning gebracht die hem vele miljoenen schuldig is. De man kan niets terugbetalen. De koning zegt: 'Verkoop die man, samen met zijn vrouw, zijn kinderen en al zijn bezittingen. Dan krijg ik nog iets terug.' Maar de dienaar knielt voor de koning. Diep gebogen blijft hij liggen en zegt: 'Heb alstublieft geduld met mij. Ik zal u later alles terugbetalen.' De koning krijgt medelijden met de man. Hij zegt: 'Ik laat je gaan. Je hoeft dat geld niet meer terug te betalen.' Als de man naar buiten gaat, ziet hij een andere dienaar van de koning. Die ander is hem nog een paar duizend schuldig. Hij grijpt hem bij zijn keel en zegt: 'Nu betalen!' De andere dienaar knielt voor hem en zegt: 'Heb alsjeblieft geduld met mij. Ik zal je later terugbetalen.' Maar de man zegt: 'Geen sprake van.' En hij laat de ander opsluiten in de gevangenis, totdat die zijn schuld terugbetaald heeft. (Mattheüs 18:23-30, BGT)

Zie je het al voor je? Hoe zal jij reageren wanneer iemand jou miljoenen euro's kwijtscheldt en je weer schuldeloos door het

leven kan gaan. Ik denk dat je een gat in de lucht springt en ontzettend dankbaar bent. Vervolgens kom je iemand tegen die jou maar een klein bedragje schuldig is. Wat doe je: ben je egoïstisch en eis je alles terug. Of denk je: ‘ik ben vrijgesteld en vergeven, dus zal ik ook vergevingsgezind zijn naar mijn broeder of zuster.’

Andere dienaren van de koning hebben gezien wat er gebeurd is. Ze zijn erg verdrietig. Ze vertellen alles aan de koning. Dan roept de koning die man weer bij zich en zegt: ‘Jij bent een slechte dienaar! Je vroeg mij om geduld met je te hebben. En ik zei dat je het geld niet terug hoefde te betalen. Ik had medelijden met jou. En jij had ook medelijden moeten hebben met die andere dienaar.’ De koning is woedend. Hij laat de man meenemen door de bewakers van de gevangenis. Die zullen hem pijn laten lijden, totdat hij zijn schuld heeft terugbetaald.’ (Mattheüs 18:31-34, BGT)

Toen de koning erachter kwam dat zijn dienaar onvergevingsgezind was, besloot hij zijn kwijschelding terug te draaien. De koning was een rechtvaardige man en een goed voorbeeld voor het volk. Hij wilde dat zijn dienaren zijn voorbeeld zouden volgen en elkaar vergevingsgezind zouden behandelen. Dat is toch wel het minste wat deze onbarmhartige dienaar kon doen. Maar dit was niet het karakter van deze dienaar. En aangezien hij anderen niet wilde vergeven, vergaf de koning ook niet meer zijn schuld die hij bij de koning had. God doet hetzelfde als deze koning.

Zo zal ook Mijn hemelse Vader met u doen, als niet ieder van u van harte de misdaden van zijn broeder vergeeft. (Mattheüs 18:35)

Nu kunnen wij twee dingen doen. Optie 1: wij houden onze wraakgevoelens vast en vergeven onze medemensen niet. Wij mogen hiervoor kiezen, alleen is het gevolg dat God ons ook

niet kan vergeven. Daarnaast houden wij wrok en bitterheid vast in ons hart waardoor wij ons eigen welzijn en onze relatie met God in gevaar brengen. Door wrok en bitterheid onderkennen wij lichamelijke en geestelijke problemen die ons blijven achtervolgen. Tot slot zal wrok en bitterheid niet onze relaties op aarde herstellen, maar juist vernietigen. Wij kunnen ook kiezen voor optie 2: wij leggen onze wraakgevoelens in Gods hand en nemen het besluit om onze medemensen te vergeven. Het gevolg is dat God ons kan vergeven, wij vrede ervaren in ons hart wat ons welzijn en relatie met God verbetert. Daarnaast kunnen onze relaties hersteld worden. Vergeven heeft alleen maar voordelen en wrok vasthouden kent alleen maar nadelen. Vergeven is belangrijk voor de mensen om ons heen, maar ook voor onszelf. Vergeving brengt ons Gods genade en vrede.

Laat het duidelijk zijn: wanneer wij mensen vergeven, dan keuren wij niet de dingen goed die zij hebben gedaan. Deze dingen waren fout en blijven fout. Door te vergeven laat jij je haat en wrok los en geeft dit over aan God. God zal het voor jou vergelden. Maar het zal nog mooier zijn als deze mensen tot geloof komen en ook vergeven worden door God.

Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen. Wreek uzelf niet, geliefden, maar laat ruimte voor de toorn, want er staat geschreven: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden, zegt de Heere. (Romeinen 12:18-19)

Er komt een dag dat iedereen die niet gelooft in Jezus Christus geoordeeld wordt voor de verkeerde dingen die zij op aarde hebben gedaan³¹⁶. Dan zal er plaats zijn voor wraak en toorn. Niet door jou, maar door God. Tegelijkertijd is het belangrijk om mensen te vergeven en er alles aan te doen om mensen te winnen voor Koning Jezus. Deze tekst is niet bedoeld voor: ‘ik laat voor nu mijn wraak los, maar ik zal straks

³¹⁶ Openbaring 20:11-15

genieten als God wraak voor mij uitoefent.’ Wanneer wij de liefde van God kennen, dan willen wij ervoor zorgen dat onze vijanden ook Jezus leren kennen en zijn wij goed voor hen³¹⁷.

Misschien denk je: ‘jij hebt makkelijk praten, je weet niet wat mij is aangedaan.’ Het klopt dat ik makkelijk kan praten en er in mijn leven geen erge dingen zijn gebeurd door anderen. Toch blijft Gods Woord en Zijn principes waar, of het makkelijk is of niet. Vergeven kan soms ontzettend moeilijk zijn, maar je hoeft dit niet alleen op te lossen. God wil jou hierbij helpen en wil jou kracht geven om mensen te vergeven. God wil jouw bron worden en wil voorzien in datgene wat anderen van jou hebben afgepakt. Wanneer je besluit om mensen te vergeven, zal dat je rust en vrede geven. Vergeven is ook voor jezelf van belang en zal jouw welzijn op aarde vergroten. Laten wij naar een aantal tips kijken om te leven in vergeving.

Tip 1: Wees snel in het vergeven van anderen. Het is makkelijker om mensen direct te vergeven, dan eerst een tijd te wachten. Dit komt doordat de duivel verschrikkelijke gedachten in ons hoofd wil plaatsnemen, zodat wij in verzoeking vallen en de anderen niet meer kunnen vergeven. Wanneer je een jaar lang over een misstap hebt nagedacht en jouw medemens elke dag hebt veroordeeld, dan is het moeilijker om het los te laten. De duivel wil ervoor zorgen dat jij anderen niet vergeeft, want onvergevingsgezindheid is een open deur voor hem en demonen. Hij kan je leven binnendringen en jou lichamelijk of geestelijk kwellen.

Degene wie u nu iets vergeeft, die vergeef ik ook; want ook ik heb, als ik al iets te vergeven heb, het hem vergeven omwille van u, voor het aangezicht van Christus, opdat de satan op ons geen voordeel zou behalen. (2 Korinthe 2:10)

³¹⁷ Romeinen 18:20-21

Tip 2: herinner hoe God jou heeft vergeven. Om verzoening te brengen moest God Zijn eniggeboren Zoon aan de mensen geven en God moest zien hoe de mensen Hem gedood hadden. Het kostte God een enorm dure prijs. Wij mogen dit ons altijd herinneren, zodat wij beseffen hoe belangrijk vergeving is voor God. Dit zagen wij terug in de gelijkenis van de onbarmhartige dienaar. Wees bereid om anderen te vergeven zoals God ons heeft vergeven.

Tip 3: Laat wrok en haat los. Het is belangrijk om in een pastoraal gesprek te vertellen wat er gebeurd is zodat wij losbreken van verdriet, boosheid of negatieve gevoelens. Maar maak wel het besluit dat je niet meer negatief wil nadenken of spreken over degenen die jou onrecht hebben aangedaan. Laat alle wraakgevoelens of ideeën om iemand terug te pakken of pijn te doen los en leef in vrede en vergevingsgezindheid. Het kan ook helpen om juist positief over mensen na te denken. Waarin hebben deze mensen jou wel geholpen? Of wat deden zij wel goed in hun relatie met jou?

Laat alle bitterheid, woede, toorn, geschreeuw en laster van u weggenomen worden, met alle slechtheid, maar wees ten opzichte van elkaar vriendelijk en barmhartig, en vergeef elkaar, zoals ook God in Christus u vergeven heeft. (Efeze 4:31-32)

Tip 4: Dit is een hele moeilijke tip. Maar wanneer je dit doet, dan zul je snel losgelaten worden van negatieve gedachten en wraakgevoelens. Als iemand jou benadeelt, zegen die persoon dan juist. Je kunt de zegen over hem uitbidden of je kunt hem zegenen met materiële middelen.

Maar Ik zeg tegen u die dit hoort: Heb uw vijanden lief; doe goed aan hen die u haten. Zegen hen die u vervloeken, en bid voor hen die u belasteren. (Lukas 6:27-28)

Tip 5: Vraag God en mensen om hulp. Vergeving is een geloofsstap en God wil ons helpen om mensen te vergeven. Je hoeft dit niet alleen te doen. Maak kenbaar richting God dat jij Zijn opdracht om te vergeven wil vervullen en vraag aan God om jou hierbij te helpen. Je kunt ook broeders en zusters vragen om jou te helpen met het vergeven van anderen. Mensen kunnen bijvoorbeeld luisteren naar de woorden die uit jouw mond komen en jou in herinnering brengen dat wij vergevingsgezind horen te zijn. Wanneer jij bijvoorbeeld roddelt over iemand en diegene uitscheldt en vervloekt, dan kan iemand tegen jou zeggen: ‘Let op, wij horen mensen te zegenen en niet te vervloeken. En wij horen mensen te vergeven en horen geen wraakgevoelens te koesteren.’

Sleutel 15: Delen in de goedheid van God

Geld. Velen praten hier liever niet over, vooral als de opdracht is om geld, of andere bezittingen, te delen met anderen die te kort hebben. Wanneer wij naar een gemeente van een paar honderd man kijken, dan hebben wij te maken met verschillende soorten mensen. De ene is misschien een weduwe met kleine kinderen die niet genoeg tijd heeft om fulltime te werken en daardoor een tekort aan geld heeft. De ander is een rijke zakenman die de ene miljoenendeal na de andere sluit. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat in een gemeente iedereen genoeg heeft en goed kan rondkomen? Door het geld te delen met elkaar! Dit is precies wat wij in de kerk van Handelingen zien. Dit is de reden dat iedereen genoeg had, omdat iedereen de liefde en noodzaak ervoer om hun bezittingen te delen met anderen.

En allen die geloofden, waren bijeen en hadden alle dingen gemeenschappelijk; en zij verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden die onder allen, naar dat ieder nodig had. (Handelingen 2:44-45)

Het is belangrijk om onze financiële middelen door te geven. En dit geldt niet alleen voor de rijke zakenman, maar voor ieder van ons. Ook mensen die het financieel moeilijk hadden of zelf niet veel overvloed hadden gaven geld om anderen die het moeilijker hadden te ondersteunen.

*Verder maken wij u bekend, broeders, de genade van God die in de gemeenten van Macedonië gegeven is, namelijk dat, te midden van veel beproeving door verdrukking, de overvloed van hun blijdschap en hun buitengewoon **diepe armoede** in overvloedige mate geleid hebben tot **de rijkdom van hun vrijgevigheid**. Want, zo getuig ik, zij gaven naar vermogen, ja, boven vermogen, en uit eigen beweging; en zij smeekten ons met veel aandrang dat wij hun genadegave en aandeel in het dienstbetoon aan de heiligen zouden aannemen. (2 Korinthe 8:1-4)*

Zelfs toen de gemeenten van Macedonië het zwaar hadden door verdrukkingen en armoede, wilden zij voorzien in de noden van anderen. Dit is een buitengewone vrijgevigheid!

Laat het duidelijk zijn: aan het bezitten van geld en (dure) bezittingen is niets mis mee volgens de Bijbel. Maar waar de Bijbel voor waarschuwt, is dat wij nooit op geld moeten vertrouwen, maar op God. Wij horen ook altijd een zegen te zijn voor de mensen om ons heen en wij horen God lief te hebben en niet het geld. Deze aansporing vinden wij terug in de brief aan Timotheüs.

Beveel de rijken in deze tegenwoordige wereld dat zij niet hoogmoedig zijn, en hun hoop niet gevestigd houden op de onzekerheid van de rijkdom, maar op de levende God, Die ons alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten; ook om goed te doen, rijk te zijn in goede werken, vrijgevig te zijn en bereid om samen te delen. Zo verzamelen zij voor zichzelf een schat: een goed fundament voor de toekomst, opdat zij het eeuwige leven verkrijgen. (1 Timotheüs 6:17-19)

In deze tekst staat duidelijk dat het niet verkeerd is om te genieten van geld. Je mag een mooi huis, auto, speelgoed voor de kinderen of vakantie kopen en er lekker van genieten. Maar, wanneer je alleen op je geld vertrouwt, gierig bent en meer van jouw bezittingen houdt dan van God, dan is er iets mis. God wil jou zegenen, maar God wil ook anderen door jou heen zegenen. Dit principe vinden wij terug bij onze geloofsvader Abraham. God zegende Abraham met het volgende:

Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. (Genesis 12:4)

Door een zegen te zijn voor anderen zullen anderen zich afvragen: ‘waarom ben jij zo genadig en liefdevol voor mij?’ Dit is een perfect moment om over de liefde en goedheid van God te spreken. Door Jezus Christus te laten zien door onze werken en vrijgevigheid, zullen mensen eerder naar ons luisteren.

Stel, je woont in een wijk en jij hebt een villa, een dure auto, zwembad en gaat tien keer per jaar op vakantie. Naast jou woont iemand in armoede. Zijn ramen zijn gebroken, zijn auto is stuk, hij zit diep in de schulden en hij eet alleen droog brood. Wanneer jij naar hem toe gaat en over de genade van Jezus vertelt, dan denkt hij: ‘Ja, Jezus is misschien genadevol voor jou en jij hebt het goed voor elkaar, maar ik zie niets en je bent een verschrikkelijke gierigaard. Ik geloof er allemaal niets van, ik heb nog nooit genade gezien.’ Wanneer jij besluit om jouw buurman te helpen, zijn ramen te maken, zijn auto te repareren en hem uit te nodigen aan jouw tafel, dan heb je respect en eerbied gewonnen bij je buurman. Je buurman is hierdoor in aanraking gekomen met genade. Het zal veel makkelijker gaan om het evangelie met hem te delen en hem mee te nemen naar de kerk. Waarom? Hij heeft niet alleen gehoord van de genade van God, hij heeft het ook ervaren door jouw handen heen. Laat het duidelijk zijn: wij mogen

nooit iemand omkopen om christen te zijn. Dit heeft geen enkele zin. Wij horen Gods liefde en genade te delen met anderen, zodat anderen denken: ‘het karakter wat hij heeft en de relatie die God met hem heeft, dat wil ik ook!’ Jezus riep ons op om slim om te gaan met ons geld, zodat wij vrienden maken door onze vrijgevigheid.

En Ik zeg u: Maak uzelf vrienden met behulp van de onrechtvaardige mammon (geld), opdat zij u, als u gebrek lijdt, zullen ontvangen in de eeuwige tenten. (Lukas 16:9)

Jezus vertelde aan Zijn discipelen een gelijkenis over de onrechtvaardige rentmeester. Hij werd ontslagen door zijn baas en hij zocht naar een manier om in de gunst te komen bij de schuldenaars van zijn baas. Hij dacht: ‘als ik ervoor zorg dat ik deze schuldenaars goed behandel, dan zullen zij mij goedgezind zijn en zullen zij voor mij zorgen.’ Hij besloot om nog gauw de schuldenaars bij zich te roepen en hun schulden te verlagen bij de baas. Hierdoor maakte hij vrienden met de schuldenaars, omdat hij hun schulden verminderden³¹⁸. In deze context zegt Jezus: ‘maak uzelf vrienden met behulp van geld.’ Een voordeel van vrijgevigheid is dat jouw vrienden ook eerder geneigd zijn jou te helpen als je (financiële) problemen hebt. Daarnaast ontvang je waardevollere relaties als jij een gever bent en niet alleen een nemer. Als je een arme man helpt en hem geregeld bij jou thuis uitnodigt, dan is deze man meer geïnteresseerd in de woorden die jij spreekt over Jezus dan wanneer je hem aan zijn lot overlaat.

Door Gods genade te delen met anderen zullen anderen rechtvaardig worden. Waarom? Omdat God met Zijn liefde en bewogenheid door ons heen werkt om de andere te bereiken. God houdt van iedereen, maar God heeft ons nodig om zijn liefde tastbaar en voelbaar te maken voor de mensen om ons heen. Er zijn veel verhalen bekend van mensen met een

³¹⁸ Lukas 16:1-13

depressie. Zij voelen zich verdrietig en sommigen zien het leven niet zitten. Totdat er een broeder of zuster verschijnt en voor diegene bidt en Gods liefde laat zien. Er zijn veel getuigenissen bekend van mensen die radicaal bevrijd zijn van hun depressie, tot geloof zijn gekomen en rechtvaardig zijn geworden doordat zij in Jezus Christus zijn gaan geloven. Laten wij de zegeningen die wij van God hebben ontvangen delen met anderen, zodat anderen Jezus en genade leren kennen.

Dit geldt niet alleen voor de bezittingen en voorspoed die wij van God hebben ontvangen. Dit geldt ook voor de genadegaven van genezingen en bevrijdingen. Wij hebben van Jezus de kracht en macht ontvangen om mensen in Jezus naam te genezen en bevrijden en Jezus vraagt aan ons om dit gratis te geven aan de mensen in nood.

Genees zieken, reinig melaatsen, wek doden op, drijf demonen uit. U hebt het voor niets ontvangen, geef het voor niets. (Mattheüs 10:8)

Wat zal de oogst groot worden als massaal de mensen genezen. Dit zorgt ervoor dat velen Jezus leren kennen en Hem zullen aannemen in hun hart.

Delen in de goedheid van God is dus een belangrijke sleutel om andere mensen gered en rechtvaardig te zien worden. Maar ook voor onszelf is delen in de goedheid van God ontzettend belangrijk. Wanneer wij een levende relatie met God hebben, dan hoort er een liefde en verlangen in ons hart te zijn die omziet naar de mensen om ons heen. Als wij ons hart bewust toesluiten voor de broeders en zusters en hen niet helpen, dan heeft dit grote gevolgen voor ons persoonlijke wandel met God.

Wie dan de goederen van de wereld heeft, en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn hart voor hem toesluit, hoe kan de liefde van God in hem blijven? (1 Johannes 3:17)

Het is belangrijk om de genade die God aan ons heeft gegeven door te geven aan de broeders en zusters om ons heen. Jezus heeft alles gegeven om ons zalig te maken. Nu vraagt God aan ons om Zijn instrument te zijn om doorheen te werken om de broeders en zusters te zegenen met datgeen wat zij nodig hebben. En wanneer wij anderen tot een zegen zijn, zal God ook ons weer meer kunnen zegenen. God zoekt geen opbergpotten waar Hij Zijn genade in kan stoppen en bewaren. God zoekt waterstromen, waardoor Hij ons continu zegent en wij de zegen door laten stromen in de wereld. Wanneer wij een opbergpot zijn kan God ons maar beperkt zegenen, maar wanneer wij een waterstroom zijn zal Hij ons overvloedig zegenen. Wanneer wij echt een openbaring hebben ontvangen hoe goed God is, dan zullen wij ook goed zijn voor de mensen om ons heen.

Als iemand zou zeggen: Ik heb God lief, en hij zou zijn broeder haten, dan is hij een leugenaar. Want wie zijn broeder, die hij ziet, niet liefheeft, hoe kan hij God liefhebben, Die hij niet gezien heeft? En dit gebod hebben wij van Hem, dat wie God liefheeft, ook zijn broeder moet liefhebben. (1 Johannes 4:20-21)

Liefde voor God en liefde voor de medemens. Dat zijn de twee grootste geboden die wij in sleutel 13 hebben behandeld. Als iedere gelovige zich hieraan houdt, dat zullen wij de wereld radicaal veranderd zien worden.

Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben. Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt. (Johannes 13:34-35)

Tot slot is het belangrijk om voor onze buurt, familie, stad en land te bidden en hen te zegenen in de Naam van Jezus.

Ik roep er dan vóór alles toe op dat smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen gedaan worden voor alle mensen, voor koningen en allen die hooggeplaatst zijn, opdat wij een rustig en stil leven zullen leiden, in alle godsvrucht en waardigheid. Want dat is goed en welgevallig in de ogen van God, onze Zaligmaker, Die wil dat alle mensen zalig worden en tot kennis van de waarheid komen. (1 Timotheüs 2:1-4)

Bidden is een krachtig wapen en middel om anderen en onszelf tot zegen te zijn. Een levensstijl van gebed voor anderen is erg nodig. Tegelijkertijd moeten wij niet alleen bidden, maar ook handelen. Het is goed om voor armen te bidden en God te danken dat Hij zal voorzien in hun noden. Maar wanneer een arme bijvoorbeeld geen jas heeft, dan is het ook belangrijk om diegene een jas te geven. Oftewel, bidden is enorm belangrijk, maar het neemt niet onze verantwoordelijkheid weg. God vraagt aan ons om te voorzien in de noden van armen en alleen bidden of de zegen uitspreken is niet voldoende.

Wat voor nut heeft het, mijn broeders, als iemand zegt dat hij geloof heeft, en hij heeft geen werken? Kan dat geloof hem zalig maken? Als er nu een broeder of zuster zonder kleding zou zijn en gebrek zou hebben aan dagelijks voedsel, en iemand van u zou tegen hen zeggen: Ga heen in vrede, word warm en word verzadigd, en u zou hun niet geven wat het lichaam nodig heeft, wat voor nut heeft dat dan? Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood. (Jakobus 2:14-17)

Oftewel, delen in de goedheid van God is een goede manier om Gods genade uit de delen, maar ook te ontvangen. God beloont ons namelijk als wij anderen dienen.

Wie zich ontfermt over de arme, leent uit aan de HEERE. Hij zal hem zijn weldaad vergelden. (Spreuken 19:17)

Samenvatting

Het is belangrijk om Gods genade door te laten stromen naar onze omgeving. Hierdoor ontvangen wij meer van Gods genade en beïnvloeden wij onze omgeving met Gods genade.

Wanneer wij de wet van Mozes lezen, dan zijn er twee geboden die het hele doel van de wet vervullen. Heb God lief en heb jouw naaste lief. God vraagt aan ons om een doorgeefluik te zijn van Zijn genade en liefde. De wet van Christus is dat wij elkaar liefhebben zoals Jezus ons liefheeft. Door elkaar lief te hebben vervullen wij het doel van de wet van Mozes. Wij moeten niet alleen onze naasten liefhebben, maar ook onze vijanden. Liefde hoort elke dag van het jaar onze levensstijl te zijn en volmaakte liefde zorgt ervoor dat alle angst verdwijnt. Om te groeien in liefde helpen de volgende tips: 1. Heb God als bron en ontvang Gods liefde in jouw leven. 2. Los zielsproblemen op. 3. Beschouw elkaar als een grote geestelijke familie en lichaam.

Daarnaast is het belangrijk om mensen te vergeven. God heeft ons vergeven en heeft daarvoor een dure prijs betaald. Jezus Christus is aan het kruis gestorven om verzoening te brengen tussen God en ons. Nu mogen wij net als God de Vader vergevingsgezind zijn naar de mensen om ons heen. Vergeving is het kwijtschelden van (morele) schuld en het loslaten van wraakgevoelens tegenover iemand die ons onrecht heeft aangedaan. Dat wij andere mensen moeten vergeven is voor God geen bijzaak of optie. Als wij anderen niet vergeven, dan zal God ons niet vergeven. Wanneer wij anderen vergeven keuren wij niet goed wat zij hebben gedaan. Wij besluiten alleen om ons wraakgevoel weg te sturen en vrede te geven aan de mensen. Als ons onrecht is aangedaan, dan zal God ons vergelden, maar wij mogen nooit onszelf vergelden. Een aantal tips om te leven in vergeving zijn: 1. Wees snel in het vergeven van anderen. 2. Herinner hoe God jou heeft vergeven. 3. Laat wrok en haat los. 4. Zegen degenen die jou benadeeld hebben. 5. Vraag God en mensen om hulp.

Tot slot hebben wij gekeken naar het delen in de goedheid van God. Het is belangrijk om ons geld, bezittingen, talenten en gaven te delen met de mensen om ons heen. Jij bent een kanaal waar Gods genade doorheen wilt stromen naar anderen toe. Door vrijgevig te zijn, zien anderen God door ons heen werken, zodat zij eerder geneigd zijn om te luisteren naar jouw woorden over Jezus. Jezus riep ons op om slim om te gaan met ons geld, zodat wij vrienden maken door onze vrijgevigheid. Wanneer wij Gods genade doorgeven zal God ons ook belonen en ons meer genade kunnen geven.

H17 SLAAF VAN CHRISTUS

Wij zijn alweer aangekomen in het laatste hoofdstuk van dit boek. Wij zagen dat wij geen slaven van de wet of slaven van de zonden horen te zijn. Wij zijn vrij. Maar dat wij vrij zijn betekent niet dat wij geen slaaf zijn. Dit klinkt raar, maar toch zijn wij slaven van een Heer. Gelukkig is deze Heer de beste Heer die wij ons kunnen bedenken. Jezus Christus is onze Heer en Hij heeft ons zo lief dat Hij zijn leven heeft gegeven om ons te kunnen terugbetalen van de zondemacht. Wij hadden zelf de beslissing genomen om ons te verkopen aan de zonde en Jezus heeft ons terugbetaald. Wij zijn eigendom geworden van Jezus Christus.

Samenvatting boek

Laten wij eerst een korte terugblik werpen op het boek. Wij hebben veel ontdekt over de wet en genade en het is belangrijk om dit te herhalen, zodat dit onderwerp goed in ons hoofd zit.

In deel 1 van dit boek zagen wij dat de wet van Mozes niet tot volmaaktheid leidde. Wij zagen hoe Adam en Eva ongehoorzaam waren, uit Gods verbond vielen en God uiteindelijk een nieuw verbond sloot met Abraham en later met Mozes. Als het volk zich aan het verbond met Mozes hield, zou God hen zegenen en anders ontving het volk de vloek. Wij zagen dat de wet van Mozes alleen voor Israël en voor vreemdelingen gold die in Israël woonden. De wet was niet bedoeld voor heidenen en christenen. Terwijl de wet van Mozes goed en geestelijk was, leidde de wet niet tot volmaaktheid. Dit kwam doordat de mens een zondige natuur heeft en niet vanuit eigen kracht God kan gehoorzamen. Er was een oplossing nodig. De wet kon niemand rechtvaardig maken, bracht de vloek, loste het zondeprobleem niet op en was krachteloos. De wet hoorde in ons hart geschreven te zijn, maar was geschreven op stenen tafelen en kon geen oplossing

voor ons bieden. Daarnaast werkte de wet met goede werken doen, terwijl God werkt op basis van beloften, genade en geloof. Om de mensen los te kopen van de zondemacht moest Jezus Christus op aarde komen om de wet te vervullen. Hij moest zonder zonde zijn en sterven aan het kruis. Wij kunnen wel mooie dingen leren uit de wet en de wet heeft voor ons belangrijk lessen. De wet leerde ons de zonde kennen, liet aan ons zien dat wij een zondige natuur bezaten, bracht tijdelijke verzoening door de offerdiensten, diende voor de Israëlitische rechtspraak en liet ons een beeld van Jezus en God de Vader zien. Alleen was de wet niet in staat om ons rechtvaardig te maken en iedereen die probeerde door de wet te leven werd een slaaf van de wet.

In deel 2 van dit boek zagen wij het leven in de schijnvrijheid. De mensen die hierin leven denken dat zij vrij zijn, maar eigenlijk zijn zij onderworpen aan de zondemacht. Door de zonden die zij doen, doen zij zichzelf, de mensen om hen heen, de schepping en God pijn. De zonde heeft ook een nare uitkomst. Door de zonde ontstaat er schaamte, egoïsme en liefdeloosheid. Daarnaast vallen mensen in steeds ergere zonden, verslinden zij elkaar, moedigen zij anderen aan om dezelfde zonden te doen en worden hun hart verhard. De ultieme uitkomst van de zonde is de geestelijke dood en de hel. Daarnaast leven deze mensen zonder verbond met God zodat zij de duivel als koning over zich hebben. En de duivel wil graag zijn persoonlijkheden plaatsen in zijn onderdanen. Hierdoor zijn mensen die denken dat zij vrij zijn in werkelijkheid bedrogen. Zij zijn slaven van de zonde en van de duivel en leven onder de toorn van God.

In deel 3 zagen wij de juiste manier hoe gelovigen moeten leven. Wij zagen dat Gods genade gratis is en God ons dit als cadeau wil geven. Dit deed God uit liefde voor ons en wij kunnen Zijn genade niet verdienen. Uit genade Zijn wij rechtvaardig geworden. Wij ontvangen Gods genade door ons geloof. Hoewel genade voor ons gratis is, was dit niet gratis voor God. Het kostte Hem Zijn eniggeboren Zoon. Jezus is

naar de aarde gekomen om te betalen voor onze genade. Hij is aan het kruis genageld en stond na drie dagen op uit de dood. Jezus werd aan het kruis tot zonde gemaakt, zodat wij rechtvaardig zijn geworden. Om goed in Gods genade van de rechtvaardigheid te leven is het belangrijk om te weten dat een mens uit drie delen bestaat: de geest, de ziel en het lichaam. Onze geest is onze geestelijke persoonlijkheid die contact maakt met God. In onze ziel vinden wij onze emoties, karakter, persoonlijkheid, wil en verstand en ons lichaam is ons aardpak waarin wij leven en bewegen. Om goed in Gods genade met betrekking tot rechtvaardigheid te leven zijn de volgende sleutels belangrijk:

Sleutel 1: De wedergeboorte. Dit is de bekering, waterdoop en doop in de Heilige Geest.

Sleutel 2: Het ontvangen van Gods openbaringen over rechtvaardigheid.

Sleutel 3: De openbaring dat wij weten dat onze geest volmaakt rechtvaardig is gemaakt en ons lichaam en ziel groeien in rechtvaardigheid. Wij zijn dus rechtvaardig voor God.

Sleutel 4: Beseffen dat ons oude zondige natuur niet meer leeft en gestorven is samen met Jezus.

Sleutel 5: Nu ons oude zondige natuur niet meer leeft, is het belangrijk om een slaaf te zijn van het goede en onze gedachten te veranderen.

Sleutel 6: Leef in een relatie met God en gelovigen, zodat wij veranderd worden naar het beeld van God.

Sleutel 7: Leef niet meer naar het vlees maar naar de Geest. Laat de Geest regeren in jouw leven.

Sleutel 8: Groei in de vrucht van de Heilige Geest.

Sleutel 9: Spreek in tongentaal, dit is de taal die de Heilige Geest aan ons gegeven heeft om te communiceren met God.

Sleutel 10: Ontvang Gods genade door het geloof.

Sleutel 11: Besef de relatie tussen genade en geloof. Geloof is ons positieve reactie op de genade van God.

Sleutel 12: Ontvang Gods genade door te volharden in het geloof. Blijf vaststaan op de beloften van God.

Sleutel 13: Wandel in liefde en vervul de wet van Christus.

Sleutel 14: Vergeef de mensen zodat God jou kan vergeven.

Sleutel 15: Deel samen in de goedheid van God, zowel in financiële, geestelijke of materiële middelen.

Vrije slaven van Jezus Christus

U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied. Ik noem u niet meer dienaren, want een dienaar weet niet wat zijn heer doet, maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, bekendgemaakt heb. (Johannes 15:14-15)

Jezus zei iets heel moois en tegelijkertijd apart tegen Zijn discipelen. ‘*U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied*’. Ik weet niet wat voor vrienden jij hebt, maar als zij zeggen: ‘wij zijn vrienden, zolang je maar doet wat ik zeg,’ dan is dat een rare vriendschap. Toch zei Jezus dit tegen Zijn discipelen en tegen ons. Dit is precies de sleutel om in complete vrijheid te leven, terwijl wij alsnog slaven zijn en een Heer dienen.

Voor ons is het moeilijk om deze twee relaties met Jezus samen te voegen. Hoe kun je zowel een slaaf als een vriend van Jezus zijn? Dat wij slaven van Jezus zijn, komt vaak terug in de Bijbel³¹⁹. Jezus heeft ons een opdracht gegeven om het evangelie van God te verkondigen aan alle mensen³²⁰. Jezus heeft ons nodig om mensen te bereiken en mensen te rechtvaardigen. Zij worden gerechtvaardigd doordat zij tot geloof komen. Jezus heeft arbeiders nodig om de aarde te bereiken met de goedheid van God. Daarnaast wil Jezus dat wij een radicale keuze voor Hem maken, Hem op de eerste plaats in ons leven zetten en ons leven voor Hem leven in complete gehoorzaamheid³²¹.

³¹⁹ Johannes 12:36, Romeinen 1:1, 1 Korinthe 7:22, Filippenzen 1:1, Titus 1:1, Jakobus 1:1, 2 Petrus 1:1, Judas 1:1 en Openbaring 1:1.

³²⁰ Mattheüs 28:19

³²¹ Mattheüs 10:37-39

Bij het woord ‘slaaf’ komen allerlei negatieve beelden in gedachten van mensen die uit hun woonplaats worden weggehaald en in een ander werelddeel hard moeten werken onder verschrikkelijke omstandigheden. In dit boek hebben wij naar drie ‘slaafmeesters’ of ‘heren’ gekeken. Twee heren zijn slecht en laten je inderdaad onder verschrikkelijke omstandigheden verblijven. Eén Heer is goed, houdt van jou en wil jou verlossen van alle verschrikkelijke omstandigheden waarin je verkeert. In het oude Romeinse Rijk was het niet erg om een slaaf te zijn van een goede heer. Je werd goed behandeld, had onderdak en ontving voedsel en spullen die je nodig had. Wanneer de heer van jou hield, had je het goed voor mekaar. Maar wanneer jouw heer een slavendrijver was, jou verschrikkelijk behandelde en te kort gaf aan alles, dan had je een groot probleem. Het was in het Romeinse Rijk niet verkeerd om een slaaf te zijn, zolang je de slaaf was van de juiste heer.

Laten wij terugkeren naar de drie heren die wij in dit boek hebben behandeld. De eerste heer was de wet van Mozes. Dit was een strenge heer die elke zonde afstrafte en de vloek gaf als je ongehoorzaam was. Dit was een heer dat je nooit zou helpen om jouw lasten te verlichten en dit leidde tot de dood³²². Mensen konden werken wat ze wilden, maar deze heer veroordeelde iedereen, ook al maakte iemand maar één klein foutje in zijn hele leven. De tweede heer was de vader van de zonde, oftewel de duivel en de dood. De duivel is een tiran die niets liever wil dan het leven van zijn onderdanen kapot maken en te verwoesten. Hij heeft geen liefde in zich en wil zoveel mogelijk mensen geestelijk dood houden. De derde heer is de goede Heer. Dit is de Here Jezus. Jezus heeft Zijn ‘slaven’ zo lief, dat Hij is gestorven en opgestaan zodat Zijn slaven zullen leven. Terwijl de wet en de dood vernietiging brengen en jou willen veroordelen, heeft Jezus jouw veroor-

³²² Galaten 3:23-25

deling gedragen aan het kruis zodat je rechtvaardig bent geworden.

De vraag voor ons is niet: ‘wil ik een heer dienen.’ De vraag voor ons is: ‘welke heer wil ik dienen.’ Je mag zelf de keuze maken. De eerste twee heren kunnen wij samenvoegen tot één heer, namelijk de duivel. Hij wil ons veroordelen en doden. Deze heer is verschrikkelijk, wreed en is erop uit om ons te veroordelen. De andere Heer is goed, liefdevol en is erop uit om ons te herstellen en ons als Zijn vrienden en kinderen te behandelen. Welke heer wil jij dienen? De duivel of Jezus? Er is geen andere mogelijkheid. Of je kiest voor Jezus en Zijn rechtvaardigheid of je kiest voor de duivel, zijn onge-rechtigheid en de dood. Wanneer je besluit om geen keuze te maken, dan heb je passief gekozen voor de duivel. Er is één goede Heer en één slechte heer. Er is één hemel en één hel. Er is maar één weg tot rechtvaardigheid, maar vele wegen tot de geestelijke dood. Er is maar één Heer waarbij wij ons geliefd, vrij en thuis voelen. Er is maar één Heer die ons genade schenkt. Er is maar één Heer die Zijn leven heeft gegeven om slaven rechtvaardig te maken. Er is maar één Heer die slaven een positie geeft op Zijn eigen troon³²³. Er is maar één goede Heer die de verlorenen zoekt totdat zij gevonden zijn³²⁴. Er is maar één Heer die dag in dag uit naar jou verlangt, jou wil omhelzen, jou wil schoonmaken met Zijn bloed en jou wil bevrijden van de zondemacht. De keuze is aan jou: kies je om een slaaf van Jezus te zijn, of blijf je een slaaf van de duivel.

Jezus: vol van genade

Wanneer wij wedergeboren zijn, maken wij onderdeel uit van Gods koninkrijk en leven wij in genade. Jezus Zijn genade is oneindig groot. Het is onmogelijk om in een mensenleven de volle genade van Jezus te begrijpen. God heeft in zes dagen de hemel en de aarde gemaakt. Maar het lukt God niet om in

³²³ Efeze 2:6 en Openbaring 3:21

³²⁴ Lukas 15:1-32

een mensenleven Zijn complete genade, liefde en goedheid te tonen aan ons. God heeft daar de eeuwigheid voor nodig.

Opdat Hij in de komende eeuwen de allesovertreffende rijkdom van Zijn genade zou bewijzen, door de goedertierenheid over ons in Christus Jezus. Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; (Efeze 2:7-8)

Gods genade. Wanneer wij de complete openbaring van Zijn genade ontdekken, dan kunnen wij niet anders dan iedere dag Hem te loven en te prijzen en mensen te vertellen over de genade van God. God heeft voorzien, wat jouw probleem ook is. Wanneer je verslaafd bent of in zonde leeft, kijk naar het volbrachte werk van Jezus. Hij heeft jou verlost en jij mag gewoon stappen in Zijn genade en rechtvaardig leven. Niet door jouw eigen werken, maar door het volbrachte werk van Jezus Christus. Jij bent verlost van de zondemacht, alleen moet jouw verstand dit nog begrijpen.

Gods genade is zo groot. Door dit boek begrijpen wij nog geen procent van de genade die God gegeven heeft. Het is belangrijk om te beseffen dat wij ons hele leven, en het toekomstige leven, nodig hebben om Zijn genade compleet te begrijpen en te bevatten. En zelfs dan vraag ik mij af of wij een procent van Zijn goedheid hebben begrepen of ervaren. Niet doordat God zuinig is in het geven van Zijn goedheid, maar doordat God een overvloed van goedheid heeft. Ik wil afsluiten met een gebed dat jij mag meebidden:

Dank U Jezus, voor Uw oneindig grote genade. Dank U dat U mij rechtvaardig hebt gemaakt en hebt bevrijd van de zonde. Dank U dat elke zonde waar ik vandaag nog in gewandeld heb, vandaag van mij afgebroken is en nooit meer terugkeert. Dank U dat Uw goedheid, liefde en genade mij altijd omringen en ik vol ben van Uw kracht. Geef mij openbaringen wanneer ik Uw Woord lees, zodat ik elke dag Uw genade zal

ontdekken en erin zal leven. Jezus, vergeef mij als ik op mijn eigen werken heb vertrouwd of wanneer ik in zonde heb geleefd. Jezus, vanaf vandaag vertrouw ik op Uw rechtvaardigheid, op Uw werken en op Uw genade. U bent mijn oplossing in elk probleem. Dank U voor alle openbaringen die ik heb en ga ontvangen over Uw genade en goedheid. Dank U dat ik verlost ben, vrij ben gemaakt en U toebehoor. Dank U dat na vandaag mijn leven nooit meer hetzelfde zal zijn. In Jezus naam, amen.

Vader, in de naam van Jezus Christus bid ik dat mijn geliefde broeder of zuster Uw overvloedige genade en goedheid ontdekt. Leer aan mijn broeder of zuster de rechtvaardigheid kennen die U al in hun geest heeft geplaatst en leer hun om in deze rechtvaardigheid te leven. Zegen hen overeenkomstig Uw oneindig grote genade. In Jezus naam, amen.

GODS GENADE ONTVANGEN

Nu wij al de sleutels over de genade van God hebben behandeld, is er nog maar één vraag. Wil jij wandelen in de genade van God, zodat jij een gezegende zoon of dochter van God wordt? Misschien heb jij deze keuze al gemaakt. Dan hoop ik dat dit boek een openbaring voor jou geweest is. Misschien heb jij nog geen keuze gemaakt. Weet dat iedereen tot Jezus kan en mag komen. Het maakt niet uit wat voor verkeerde dingen jij in je leven hebt gedaan: Jezus wil dat jij een kind van Hem wordt. Maar hoe word je een kind van God?

Het evangelie van God

De Bijbel spreekt over het evangelie van God. Evangelie betekent goed nieuws, maar waarom is dit goed nieuws? En volgt dit goede nieuws op slecht nieuws?

Slecht nieuws

In de Bijbel staat dat iedereen heeft gezondigd. Dit houdt in dat iedereen stoute en verkeerde dingen heeft gedaan. Hierbij kunnen wij denken aan een massamoordenaar die een aanslag heeft gepleegd, maar ook aan iemand die een snoepje heeft gestolen uit de kast van oma of heeft gelogen tegen zijn vrouw. Iedereen heeft gezondigd en daardoor kan niemand uit eigen kracht bij God komen³²⁵.

De Bijbel leert ons dat Adam en Eva, de eerste twee mensen, wandelden met God. Het was perfect en zij hadden een mooie relatie met God. Maar Adam en Eva besloten om verkeerd te handelen. Zij luisterden niet naar God, waardoor Adam en Eva niet meer met God konden wandelen. God is zo goed en zo heilig dat alles wat in Zijn buurt komt wat niet goed en heilig is direct dood neervalt. Oftewel, het was onmogelijk geworden voor Adam en Eva om met God te wande-

³²⁵ Romeinen 3:23

len en zo is het ook voor ons onmogelijk om met God te wandelen.

Tot slot heeft de zonde grote gevolgen. De zonde moet veroordeeld worden, omdat er anders geen rechtvaardigheid is. Vandaag zien wij dat in de rechtspraak gebeuren. Moordenaars, dieven, verkrachters en oplichters komen voor de rechter en de rechter beslist de straf die zij moeten dragen. Zo komt iedereen na zijn dood voor de Goddelijke Rechter. Jezus veroordeelt de zonde en aangezien Jezus en God de Vader goed en heilig zijn, geldt voor iedere zonde een eeuwigdurende straf vol pijn en verdriet³²⁶.

Goed nieuws

Gelukkig stopt het verhaal niet met de vorige zin, want God zelf (de Here Jezus) heeft voor een rechtvaardige oplossing gezorgd waardoor de straf van de zonde wordt betaald en er een hoopvolle toekomst is voor de mensen. Oftewel, Jezus is tegelijkertijd een rechtvaardige en genadige Rechter.

De Here Jezus heeft namelijk het volgende gedaan: Hij heeft Zijn Goddelijkheid opzijgeschoven en is naar de wereld gegaan als een mens³²⁷. Op de wereld heeft de Here Jezus alles goed gedaan: Hij heeft niet gezondigd³²⁸. Dit houdt in dat de Here Jezus geen straf verdient en ‘gewoon’ met God de Vader mag wandelen, zoals Adam en Eva dat vroeger konden. Maar de Here Jezus dacht aan de mensen en Hij heeft besloten om de straf van de zonde voor alle mensen te dragen, zodat de mensen dit zelf niet meer hoeven te doen. De Here Jezus liet Zich kruisigen en stierf aan het kruis. De Here Jezus heeft op dat moment de straf van de zonde gedragen³²⁹. Vervolgens stond de Here Jezus op uit de dood en heeft Hij de zeggenschap gekregen over wie veroordeeld gaan worden en wie mogen wandelen met God. Oftewel, de mensen hoeven niet

³²⁶ Romeinen 6:23 en Openbaring 20:11-15)

³²⁷ Filippenzen 2:6-7

³²⁸ Hebreëen 4:15

³²⁹ Efeze 1:7-8

meer een eeuwigdurende straf te ondergaan, maar mogen samen met God wandelen.

Jouw keuze

Alleen, God geeft de mens de keuze om gebruik te maken van de betaling van de Here Jezus. Ieder die blijft geloven dat de Here Jezus de Zoon van God is en blijft vertrouwen op het werk van de Here Jezus hoeft niet de straf van de zonde te dragen³³⁰. Maar ieder die niet gelooft in de Here Jezus is al veroordeeld³³¹. God wil dat niemand veroordeeld wordt, maar dat iedereen met Hem gaat wandelen. God zegt: ‘Kom!’ Wat doe jij³³²?

Ik wil Jezus volgen!

De Bijbel zegt: *“Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God hem uit de dood heeft opgewekt, zult u worden gered³³³”*. Het helpt om een gelovig gebed uit te spreken richting God en ik wil daarbij helpen met een voorbeeldgebed, dat je hardop mag uitspreken:

Vader in de hemel,
ik heb fouten gemaakt en ik heb tegen U gezondigd. Het lukt mij niet om op eigen kracht goed te zijn en bij U te komen. Ik geloof en vertrouw op het werk van de Here Jezus en ik geloof dat Jezus de Zoon van God is. Wilt U mij vergeven voor al mijn fouten en zonden? En wilt U in mij komen wonen en mij helpen om een goed leven te leiden? Here Jezus, leer mij om U te volgen en gehoorzamen en dank u wel dat ik nu een kind ben geworden van de allerhoogste God!
In de naam van Jezus, Amen.

³³⁰ Romeinen 3:23-27

³³¹ Johannes 3:18

³³² 2 Petrus 3:9 en Openbaring 22:17

³³³ Romeinen 10:9, NBV.

Als je dit met een gelovig hart hebt gebeden, dan ben je nu een kind van God geworden! Het is belangrijk om God steeds beter te leren kennen en te blijven geloven in de Here Jezus. Dit doe je vooral door het Woord van God te lezen, omdat hier de verhalen en teksten staan die God omschrijven en die laten zien wat God doet. Daarnaast aanbidden wij een levende God, wat inhoudt dat God met jou wil spreken. Dit doe je in jouw stille tijd. Zoek ook een gemeente bij jou in de buurt en zoek christenen op. Zij kunnen jou helpen met de vragen die jij hebt over God en de Bijbel. Weet ook dat een volgeling van Jezus altijd op weg is. Als je het voorbeeldgebed hebt gebeden ben jij begonnen met jouw mooie (en soms ook moeilijke) wandeling met God hier op aarde. Daarnaast is het belangrijk om je te laten dopen.

BIJLAGE 1: MOEILIJKE WETTEN

In deze bijlage behandelen wij verschillende wetten die wij zagen in hoofdstuk 2 van dit boek. Deze wetten vragen om extra uitleg. Wij gaan kort en krachtig op deze wetten in.

Rechtsregels

Wet 1: God liefhebben en vrezen en de mens liefhebben.

In de tijd van Jezus discussieerden de wetgeleerden en fari-
zeeërs vaak over welk gebod van de wet het belangrijkste
was. Eén van de wetgeleerde wilde van Jezus weten wat Hij
het belangrijkste gebod van de wet vond.

Meester, wat is het grote gebod in de wet? Jezus zei tegen hem: U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten. (Mattheüs 22:36-40)

Deze twee geboden waren de grondslag voor alle andere geboden in de wet. Wanneer het volk Israël God liefhad en de medemens net zoveel liefhad als zichzelf, dan wandelden zij in alles juist. Als een Israëliet het goed voor had met een ander Israëliet, dan zou hij hem niet bedriegen, bestelen, vermoorden, iets van hem begeren of hem benadelen. Als een Israëliet God liefhad, dan zou hij automatisch Godvrezend zijn en zou hij alles doen wat God van hem vroeg. Niet uit dwang, maar uit liefde. Daarom noemde Jezus deze twee geboden de belangrijkste geboden van de wet, want als iemand deze geboden onderhield, dan onderhield hij de gehele wet.

Jezus zei dat wij onze naaste moeten liefhebben als onszelf. De naaste is niet alleen onze familieleden of goede vrienden, maar ook onze vijanden en vreemdelingen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijkenis van de barmhartige Samari-

taan³³⁴. Wij moeten iedereen liefhebben: ook onze vijanden of vervolgers.

Zegen wie u vervolgen. Zegen hen en vervloek hen niet. (Romeinen 12:14)

Tot slot moesten de Israëlieten God vrezen.

*En neem de geboden van de HEERE, uw God, in acht door in Zijn wegen te gaan en **door Hem te vrezen**.* (Deuteronomium 8:6)

God vrezen betekent niet dat wij bang voor God zijn en aan het bibberen zijn als wij aan Hem denken. God vrezen betekent dat wij respect voor God hebben, respect hebben voor wat Hij heeft bepaald in het wetboek en wij Hem in alles gehoorzamen. Met andere woorden: wij hebben ontzag voor God. Wij weten dat God alle macht en kennis heeft en wij maken de keuze om onder zijn macht en kennis te leven. Als God zegt dat iets niet goed voor ons is, dan is het zo en gehoorzamen wij Hem. Als God iets belooft aan ons, dan weten wij dat Hij de belofte kan en wil volbrengen in ons leven. Door God te vrezen volbrengen wij Zijn wil en roeping in ons leven en blijven wij ver weg van de zonden die in de wet staan.

Wet 2: Slavernij.

Slavernij was niet onbekend voor de Israëlieten in de woestijn. Zij waren zelf in slavernij in Egypte en vluchtten onder leiding van Mozes weg naar het beloofde land. In de tijd tussen de Exodus van Egypte en het binnengaan van het beloofde land onder leiding van Jozua werd de wet gegeven. In de wet

³³⁴ Lukas 10:25-37. Samaritanen en Israëlieten hadden geen goede verhouding met elkaar. De 'slechte' Samaritaan bewees juist een goede dienst aan een Israëliet, terwijl hij een 'vijand' was. Zo moeten wij goed doen aan onze vijanden.

werd gesproken over slavernij en dit was toegestaan. Dit kon via verschillende manieren gebeuren. De Israëlieten konden een stad veroveren en de inwoners ‘bezitten’ als slaven. Zij moesten aan deze stad eerst vrede aanbieden en als een stad besloot om oorlog met Israël te voeren mochten de Israëlieten de stad veroveren en de vrouwen, kinderen en vee meenemen. Daarnaast konden zij een Israëlitische slaaf of een slaaf van een ander land kopen³³⁵.

Ons blik op slaven en slavernij is een onjuiste blik over datgeen wat de Bijbel had toegestaan. In de zeventiende en achttiende eeuw gebeurden verschrikkelijke dingen waarbij mensen uit Afrika werden ontvoerd en moesten werken op plantages in Zuid-Amerika waarbij geweld, mishandeling, uitbuiting, armoede en verkrachtingen aan de orde van de dag waren. Nogmaals: dit zou de Bijbel nooit toestaan.

In deze paragraaf zoomen wij in op de Israëlitische mannelijke slaaf. Ik vergelijk deze vorm van slavernij met (een strenge vorm van) de schuldhulpverlening in Nederland. Als een Nederlander schulden heeft kan hij de schuldhulpverlening aanvragen. Deze duurt drie tot vijf jaar. In die tijd wordt het inkomen van de Nederlander, zoals het loon, uitbetaald aan de schuldhulpverlener en deze verlener geeft de Nederlander ieder week leefgeld om van te leven. Het leefgeld is niet veel, het is alleen het broodnodige. De rest van het inkomen gebruikt de verlener om zoveel mogelijk schulden van de Nederlander te betalen. Degenen die geld krijgen van de Nederlander moeten dit aanvragen bij de verlener en kunnen niet bij de Nederlander terecht. Na drie tot vijf jaar komt de Nederlander uit de schuldhulpverlening. Hij heeft geprobeerd om zoveel mogelijk schulden te betalen. Alle schulden die nog overblijven worden vernietigd, waardoor hij met een schone lei kan beginnen en geen schulden meer heeft. Hij is weer een vrije man³³⁶.

³³⁵ Exodus 21:2, 21:7, Leviticus 25:44 en Deuteronomium 20:10-18

³³⁶ Dit is een vereenvoudigde weergave van deze regeling.

Bij een Israëlitische man werkte dit ongeveer hetzelfde. Als hij zijn schulden niet meer kon betalen en alles al had verkocht, kon hij zichzelf verkopen aan een ander. Hierdoor ontving hij geld om schulden af te betalen, had hij een dak boven zijn hoofd en kon hij eten in het huis van zijn heer. In ruil hiervoor werkte hij zes jaar bij zijn heer en was hij zijn slaaf. Na die zes jaar moest hij vrijgelaten worden, tenzij de slaaf wilde blijven bij zijn heer.

Wanneer u een Hebreeuwse³³⁷ slaaf koopt, moet hij zes jaar dienen, maar in het zevende mag hij zonder te betalen als vrij man vertrekken. (Exodus 21:2)

Wanneer de slaaf werd weggestuurd en weer een vrije man werd, moest de heer hem zegenen met een deel van zijn bezit.

*En als u hem (de Israëlitische slaaf of slavin) vrij van u laat weggaan, mag u hem niet met lege handen laten gaan. **U moet hem overvloedig geven** van uw kleinvee, uw dorsvloer en uw perskuip; van dat waarmee de **HEERE**, uw God, u gezegend heeft, moet u hem geven. (Deuteronomium 15:13-14)*

In de periode van zes jaar moest de slaaf goed werk verrichten voor zijn heer en de heer moest hem goed behandelen. Als de heer hem mishandelde, mocht de slaaf vertrekken en was hij een vrij man.

*Wanneer iemand zijn slaaf of slavin zodanig in het oog treft dat dit verloren gaat, moet hij hem of haar **als vergoeding voor dat oog vrijlaten**. En als hij zijn slaaf of slavin een tand uitslaat, moet hij hem of haar **als vergoeding voor die tand vrijlaten**. (Exodus 21:26-27)*

³³⁷ Wij gebruiken de term Israëlitische in plaats van Hebreeuwse.

De slaaf werd dan weer een vrij man. Hij kon zelf de keuze maken om bescherming te zoeken bij een andere heer of te wonen in een andere stad.

U mag een slaaf die bij zijn meester wegloopt en bij u redding zoekt, niet aan zijn meester uitleveren. Hij mag bij u blijven, in uw midden, in de plaats die hij uitkiest, binnen een van uw poorten, waar hij het goed heeft. U mag hem niet uitbuiten. (Deuteronomium 23:15-16)

Tot slot was het ontvoeren van een man of vrouw verboden en ontvoerde mannen of vrouwen mochten niet verkocht worden.

Wie een mens ontvoert, of hij hem nu verkocht heeft, of dat hij hem nog in zijn bezit heeft, moet zeker gedood worden. (Exodus 21:16)

Er valt nog een hoop te zeggen over slavernij in het wetboek van Mozes. Ik denk dat God slavernij had toegestaan als bescherming voor de slaaf of slavin in die tijd. De slaaf had de keuze tussen omkomen van de honger of het dienen van een heer en beschermd worden door de heer³³⁸. Met alle regelingen die wij in Nederland hebben voor mensen met schulden, is slavernij in deze tijd dus duidelijk niet de bedoeling.

Wet 3: Huwelijken en verkeerde gemeenschap.

De derde wet die wij behandelen gaat over het huwelijk en de gemeenschap. Het wetboek van Mozes sprak duidelijk over de gemeenschap. Zo was hoererij en overspel verboden en mocht gemeenschap tussen bepaalde groepen niet plaatsvinden. Het was verboden om gemeenschap te hebben met naaste

³³⁸ In de middeleeuwen komen wij dit ook tegen bij horigen (onvrije boeren) in Europa. Zij moesten herendiensten (klusjes) doen bij een heer en in ruil beschermde de heer hen voor rovers en vijandelijke soldaten. Zolang het een goede heer was, was dit een goede deal voor zowel de horig als de heer.

familieleden, met hetzelfde geslacht en met dieren³³⁹. Het huwelijk en de gemeenschap was tussen een man en een vrouw. Wel was het in die tijd toegestaan om als man met meerdere vrouwen te trouwen. Een reden hiervoor kon zijn dat er in de tijd van Mozes meer vrouwen dan mannen waren. Alle Israëlitische jongetjes werden door de Egyptenaren gedood, maar de meisjes mochten in leven blijven³⁴⁰. Misschien was dit nog merkbaar in de tijd na de Exodus? Daarnaast voerden mannen oorlog tegen elkaar en vrouwen hoefden niet mee te vechten. Ook dit kon ervoor zorgen dat er meer vrouwen dan mannen overbleven. Stel dat 33 procent van de mensen man en 67 procent vrouw was en iedere man trouwde één vrouw, dan bleven er veel vrouwen over. In onze tijd is er nauwelijks verschil tussen de hoeveelheid mannen en vrouwen in Nederland. In 2022 zijn er 8.745.000 mannen en 8.845.000 vrouwen in Nederland, waardoor het normaal is om een huwelijk tussen één man en één vrouw te hebben. Dit was in de tijd van Mozes anders³⁴¹. Tot slot was de vrouw in de tijd van Mozes afhankelijker van een man dan de vrouw vandaag. Alleenstaande vrouwen en weduwen hadden het moeilijker om te voorzien in hun levensbehoefte.

Wet 4: onreinheid.

Als iemand onrein was, betekende dit niet gelijk dat hij had gezondigd. Onreinheid kon onder andere komen door de volgende zaken:

- Iemand leed aan melaatsheid.
- Vloeiingen uit het lichaam.
- Contact met een onrein persoon of voorwerp.

³³⁹ Leviticus 20:10-23 en Deuteronomium 22:22-30

³⁴⁰ Exodus 1:22

³⁴¹ Ik geloof dat een huwelijk tussen één man en één vrouw altijd Gods wil was geweest (Genesis 2:24), maar dat God, om de vrouwen te beschermen, een huwelijk met meerdere vrouwen had toegestaan. In dit boek gaan wij hier verder niet op in.

- Contact met een dood lichaam of een kadaver (het lijk van een dier).

Iemand die aan melaatsheid leed was onrein. Melaatsen hadden witte vlekjes op de huid en dit kon na langdurig contact besmettelijk zijn. In de eerste plaats was melaatsheid een beeld van de zonde en daardoor was het onrein. In de tweede plaats was het belangrijk dat andere mensen op de hoogte waren dat iemand leed aan melaatsheid, omdat het besmettelijk kon zijn. Hierdoor moest iemand die leed aan melaatsheid buiten de stad of kamp verblijven. Als hij in de buurt van anderen kwam, moest hij roepen dat hij onrein was. Een persoon die aan melaatsheid leed werd pas rein als de melaatsheid stopte en hij genezen was.

Bepaalde vloeïngen die uit het lichaam stroomden maakten de Israëlieten onrein. Dit was bloed, zaad, vloeïngen tijdens de bevalling en vloeïngen uit de geslachtsdelen door medische oorzaken.

Contact met een dood lichaam, een kadaver, een onrein persoon of een onrein voorwerp kon ervoor zorgen dat iemand onrein werd.

Wat was het doel van de wetten van onreinheid? Wij behandelen drie redenen. In de eerste plaats konden besmettelijke ziektes niet goed overgebracht worden als iemand onrein werd verklaard en in (tijdelijke) afzondering moest leven. In de tweede plaats werd bloed geassocieerd met het leven. Als iemand bloed verloor, dan verloor hij leven en werd hij onrein. Daarom mochten de Israëlieten ook geen bloed eten.

Want het leven van het vlees is in het bloed, en Ik heb dat Zelf voor u op het altaar gegeven om voor uw leven verzoening te doen. Want het is het bloed dat door middel van het leven verzoening bewerkt. (Leviticus 17:11)

In de derde plaats moesten de Israëlieten rein zijn voordat zij in Gods heiligdom mochten komen³⁴². Zij mochten voordat zij in het heiligdom kwamen bijvoorbeeld geen gemeenschap hebben of een dood lichaam aanraken.

Wet 5: Sabbat en rustperiodes.

De sabbat was een belangrijke wet in het wetboek van Mozes en stond zelfs in de tien geboden.

*Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt. Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar **de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God**. Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienaar, noch uw dienares, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is. Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die. (Exodus 20:8-11)*

Op de sabbat mocht niemand werk verrichten. Zowel de leidinggevenden, de dienaren als de dieren mochten niet werken. Het was een dag van complete rust. De sabbat was een zegen voor de mensen en dieren en iedereen kon op adem komen. Het houden van de sabbat werd niet gezien als verplichting of een ‘offer’ dat gebracht moest worden, het was een grote zegen en een feestdag van God voor de mens³⁴³. De sabbat duurde van vrijdagavond tot zaterdagavond en werd elke week gehouden.

Naast de wekelijkse sabbat stelde God ook bijzondere sabbatten in. Dit gebeurde bijvoorbeeld tijdens de feestdagen, zoals de grote verzoendag, het Loofhuttenfeest en het bazuinenfeest. Op deze bijzondere feestdagen mocht er niet ge-

³⁴² Leviticus 15:31

³⁴³ Leviticus 23:1-3

werkt worden en werd er juist feest gevierd of iets gedaan om God te gedenken³⁴⁴.

Tot slot wilde God dat de grond rustperiodes kreeg. Zo mochten de Israëlieten zes jaar hun akkers zaaien en in het zevende jaar kreeg de grond rust. God zou ervoor zorgen dat de Israëlieten niets tekort kwamen en zij in het zesde jaar meer dan genoeg hadden om een jaar over te slaan³⁴⁵.

Wet 6: het jubeljaar.

De laatste wet die wij behandelen is de wet over het jubeljaar. Dit werd elk vijftigste jaar gehouden en er werd vrijlating uitgeroepen over iedereen. Iedereen werd een vrij man. Als iemand zich had verkocht als slaaf, dan werd hij vrijgelaten. Als iemand zijn akker of grond had verkocht, kreeg hij zijn akker of grond tijdens het jubeljaar weer terug. Alles werd tijdens het jubeljaar hersteld. Daarnaast kreeg de grond een jaar rust en mocht er niet gezaaid of geoogst worden.

Eredienst

Naast de morele en burgerlijke wetten waren er wetten om God te eren en om verzoening te brengen als iemand een zonde had begaan. Veel van deze wetten waren voorafschaduwingen van Jezus Christus en het offer dat Hij had gedaan³⁴⁶. Wij gaan kort in op de verschillende offers en de feestdagen.

Offer 1: Het hefoffer.

Het hefoffer was een offer dat afgezonderd werd. Het offer werd soms letterlijk opgetild en voor het aangezicht van God heen en weer bewogen en kon gegeten worden door de priesters. Het hefoffer kon ook iets anders zijn, zoals goud of munten. Het hefoffer werd voor de volgende redenen gegeven:

³⁴⁴ Leviticus 23

³⁴⁵ Leviticus 25:1-7 en 25:18-22

³⁴⁶ Zie ook de paragraaf 'Schaduwbeeld van Jezus' in hoofdstuk 5.

1. Als vrijwillige gaven. Dit waren bijvoorbeeld vrijwillige gaven om de tabernakel te maken en in stand te houden³⁴⁷. Dit bestond onder andere uit goud, dekens, olie of kostbare materialen.
2. Bij wettig voorgeschreven gaven, zoals het losgeld³⁴⁸, de eerstelingen van het land en het dankoffer.

Offer 2: Het brandoffer.

Het brandoffer was een vrijwillig of verplicht offer waarbij een rund, een schaap, een geit of een (tortel)duif werd geofferd aan God. Het hele dier werd verbrand en ging in rook op, als een aangename geur voor God. Het doel van het brandoffer was om verzoening te doen³⁴⁹ of het was een vrijwillig geschenk aan God. Soms werd het brandoffer samen met het zondoffer gebracht.

Offer 3: Het graanoffer.

Het graanoffer bestond uit een offergave van meelbloem. Dit kon bestaan uit losse meel, als gebakken broden of koeken en als gemalen meel. Er werd olie op gegoten en wierook op gelegd. Tot slot werd het offer met zout bereid, wat een teken is van Gods verbond met het volk.

Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. (...) (Leviticus 2:13)

Het graanoffer was onder andere bedoeld voor de volgende offers:

1. Het gedenkkoffer³⁵⁰. Er werd gedacht aan de goedheid van God en wat Hij voor de Israëlieten had gedaan.

³⁴⁷ Exodus 25:1-9 en 35:4-9

³⁴⁸ Als er een telling van de Israëlieten plaatsvond moest iedere Israëliet losgeld betalen voor zijn eigen leven aan God (Exodus 30:11-16).

³⁴⁹ Leviticus 1:4 en Numeri 8:12.

³⁵⁰ Leviticus 2:2

2. Het graanoffer van achterdocht³⁵¹. Dit werd geofferd als een man zijn vrouw beschuldigde van overspel, maar dit niet kon bewijzen. Hij offerde dan het graanoffer en God zou rechtspreken en met een straf komen als de vrouw overspel had gepleegd.

Offer 4: Het dankoffer.

Het dankoffer bestond uit een rund, een schaap of een geit en werd als vrijwillige gave aan God gegeven. Het dankoffer was geen verplichting, maar werd uit dankbaarheid gegeven. Een ander woord voor het dankoffer is het vredeoffer. Er werd vrede of vriendschap met God gezocht. Als een offeraar een dankoffer bracht, mocht hij zelf een deel van het offer eten. Wij kunnen het dankoffer onder andere onderverdelen in de volgende offers:

1. Het gelofteoffer. Iemand beloofde aan God om een dankoffer te brengen, als God zou voldoen aan zijn verlangen of vraag. Het was een vrijwillig dankoffer om God te danken voor wat Hij had gedaan.
2. Het vrijwillige dankoffer. Dit was een offer dat niet werd gebracht uit een gelofte, maar geheel vrijwillig werd gebracht om God te danken of om vrede te zoeken.
3. Als iemand besloot om nazireeër³⁵² te worden, dan werden verplichte dankoffers gebracht.
4. Bij het Pinksterfeest moesten twee lammeren als dankoffer bereid worden door de priester.

Offer 5: Het zondoffer.

Voordat Jezus stierf aan het kruis werden er dieroffers gebracht om verzoening te doen voor de zonden van de Israëlieten. Dit was een beeld van de Here Jezus die aan het kruis voor ons verzoening deed. Jezus was ons Offerlam. Het was ook een beeld voor de ernst van de zonde. De straf voor de

³⁵¹ Numeri 5:11-31

³⁵² Zie de wet op de nazireeërschap

zonde was de dood³⁵³ en er moest iemand gedood worden om verzoening te doen voor de zonde. Daarom moest een Israëliet een dier meenemen naar Gods heiligdom om het dier daar te laten slachten. Voordat het dier geslacht werd, moest de zondaar zijn hand op de kop van het dier leggen, waardoor zijn zonde ‘oversprong’ naar het dier³⁵⁴. Zo zag hij wat hij had verdiend, maar dat een dier voor zijn plaats de straf voor zijn zonde droeg. Het dier werd gedood en de zondaar werd verzoend en mocht in leven blijven.

Het zondoffer bestond uit een jonge stier, een rund, een schaap of een geit. Het offer werd gebracht wanneer een individu, een leider, een priester of het hele volk Israël had gezondigd. Door het zondoffer werd er verzoening gebracht voor elke onopzettelijke zonde of een zonde dat gedaan is in zwakheid.

Als een persoon zondigt door een onopzettelijke overtreding van enig gebod van de HEERE, iets wat niet gedaan mag worden, maar wat hij toch doet tegen één van de geboden (...) dan moet hij voor zijn zonde, die hij begaan heeft, als zondoffer aan de HEERE een jonge stier aanbieden (...) (Leviticus 4:2-3)

Offer 6: Het schuldoffer.

Het schuldoffer en het zondoffer lijken veel op elkaar. Beide offers werden gebracht om verzoening te brengen. Een verschil was dat het zondoffer werd gebracht voor een onopzettelijke zonde en het schuldoffer diende voor verzoening van iets waarvoor herstelbetalingen nodig waren of het werd gebracht om iets wat heilig was te verzoenen. Het is moeilijk om praktisch duidelijk te maken wat het verschil was tussen deze twee offers. Soms werden deze offers ook tegelijk gebracht.

³⁵³ Romeinen 6:23

³⁵⁴ Leviticus 4:4, 4:15, 4:24, 4:29 en 4:33.

Het nazireeërschap.

Het nazireeërschap was een bijzondere gelofte van een Israëliet. Hij beloofde dat hij voor een bepaalde tijd zich aan God zou toewijden. Hij mocht in die periode geen alcohol of druivensap drinken, hij mocht zijn hoofd niet scheren en mocht niet in contact komen met een dood lichaam. Als zijn periode als nazireeër voorbij was moest hij een offer aan God geven en mocht hij weer wijn drinken en zijn hoofd scheren.

De feestdagen.

Tot slot moesten de Israëlieten verplichte feestdagen vieren. Dit behoorde tot de eredienst en had als doel dat de Israëlieten God niet zouden vergeten en zij herinnerd werden aan datgeen wat God deed en nog zou (en zal) doen. De verplichte feestdagen waren:

1. Pesach. De Israëlieten herdachten de uittocht uit Egypte.
2. Het feest van het ongedesemde brood. Dit feest begon een dag na Pesach en de Israëlieten herdachten zeven dagen lang de periode in de woestijn na de uittocht uit Egypte.
3. Feest van de eerstelingen. Feest dat de tarweoogst begon. De eerste opbrengst van de oogst werd aan God gegeven.
4. Het wekenfeest of pinksterfeest. Dit feest werd veertig dagen na het feest van de eerstelingen gevierd. De Israëlieten herdachten het moment dat Mozes het wetboek ontving op de Sinaï.
5. De dag van de ramshoorn of bazuinenfeest. De ramshoorn werd geblazen om het volk op te roepen tot bezinning.
6. Grote verzoendag. De hogepriester ging het heilige der heiligen binnen om verzoening te doen voor het volk Israël. Hij sprenkelde bloed op de ark van het verbond en dit was een teken dat er verzoening was tussen God en het volk.
7. Loofhuttenfeest. De Israëlieten moesten in loofhutten verblijven om de tocht in de woestijn van Egypte naar het beloofde land te gedenken.

Woonplaats van God

Het was Gods verlangen om bij Zijn volk te wonen. Hiervoor had God een ‘woning’ nodig. God koos voor de tabernakel. Dit was een grote tent met verschillende ruimtes. In een ruimte van de tabernakel bevond zich het heilige der heiligen waar de ark van het verbond stond. Dit was de plek waar God verbleef en woonde te midden van Zijn volk.

En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen. Volgens alles wat Ik u zal tonen, een ontwerp van de tabernakel en een ontwerp van al zijn voorwerpen, zó moet u het maken. (Exodus 25:8-9)

Mozes gaf instructies aan het volk over hoe de tabernakel gemaakt moest worden. Mozes had dit niet zelf verzonnen, maar had instructies van God ontvangen, zowel in beeld als in woorden. God liet Mozes zien hoe de tabernakel gemaakt moest worden. De tabernakel was een beeld van het hemelse heiligdom.

*Zij verrichten hun dienst in wat een afspiegeling, **een schaduwbeeld is van het hemelse heiligdom**, zoals dat aan Mozes geopenbaard werd toen hij begon met het oprichten van de tabernakel: ‘Let erop,’ zegt God immers, ‘dat je alles vervaardigt volgens het ontwerp dat je op de berg getoond is.’ (Hebreeën 8:5, NBV21.)*

De tabernakel en de offerdiensten lieten veel voorafschaduwingen zien van de Here Jezus en het offer dat Hij bracht.

Laten wij kort kijken naar de voorwerpen die in de tabernakel waren en waarvoor deze voorwerpen gebruikt werden.

1. De tabernakel bestond uit tentdoeken en kleden. Hierdoor kon de tabernakel snel verplaatst worden in de woestijn. De tentdoeken zorgden er ook voor dat heilige voorwerpen waren

afgeschermd voor het volk en de priesters. De ark van het verbond lag bijvoorbeeld achter het voorhangsel, waardoor de priesters dit niet konden zien. De tabernakel was ingedeeld in drie plaatsen: het voorhof, het heilige en het heilige der heiligen. Het voorhof bevond zich buiten de tabernakel en het heilige en het heilige der heiligen bevonden zich in de tabernakel. In het voorhof mocht iedere Israëliet komen en hier vonden vooral de offerdiensten plaats. In het heilige mochten alleen priesters komen en in het heilige der heiligen mocht alleen de hogepriester eenmaal per jaar komen tijdens de grote verzoendag.

2. De ark van het verbond bevond zich in het heilige der heiligen. De ark was gemaakt van hout en had een deksel met twee cherubs³⁵⁵ erop. In de ark lagen de twee stenen tafelen van Mozes, een kruik met het manna³⁵⁶ en de staf van Aäron. De ark functioneerde als troon en woonplaats van God.

3. De tafel voor de toonbroden stond in het heilige. Dit was een tafel en op deze tafel waren twaalf toonbroden. Daarnaast waren er verschillende schotels, schalen, kannen en kommen betrokken bij deze tafel.

4. De gouden kandelaar stond in het heilige. De kandelaar bestond uit een voetstuk, zeven aparte armen en zeven lampen die op de armen stonden. Het licht moest altijd branden.

5. het koperen brandofferaltaar stond in het voorhof. Op dit altaar werden dieroffers gebracht om bijvoorbeeld verzoening te doen van een Israëliet met God.

6. Het reukofferaltaar stond in het heilige. Op dit altijd werd elke dag reukwerk verbrand door de priesters.

7. Het koperen wasvat stond in het voorhof. De priesters moesten hun handen en voeten in het wasvat wassen voordat zij in het heilige konden komen of dienst konden doen bij het brandofferaltaar.

³⁵⁵ Geestelijke wezens met vleugels. Zij bevinden zich dichtbij God. Psalm 80:2 en Jesaja 37:16.

³⁵⁶ Het brood dat tijdens de woestijnreis uit de hemel regende. Exodus 16.

8. De priesters verrichtten de werkzaamheden in de tabernakel en waren de middelaars tussen God en de mensen. Een belangrijk onderdeel van hun werkzaamheden was het verrichten van de offerdiensten. Eén van de priesters was de hogepriester. Hij mocht eenmaal per jaar in het heilige der heiligen komen om verzoening te doen voor het hele volk op de grote verzoendag.

9. De Levieten hielpen de priesters en zij zorgden ervoor dat de tabernakel verplaatst kon worden tijdens de woestijnreis.

LIVING GOSPEL

In dit hoofdstuk wil ik jou vertellen over mijzelf en Living Gospel.

Wie ben ik?

Ik ben Timo Groot en ik ben opgegroeid in een christelijk gezin. Vanaf mijn kindertijd kom ik in verschillende evangelische kerken en daar heb ik veel mooie preken, goede getuigenissen en lieve broeders en zusters meegemaakt. Maar het mooiste is dat God beweegt in de kerken en door preken, getuigenissen en contacten heen werkt! In mijn leven heb ik God op verschillende manieren meegemaakt en ontdekt.

Momenteel werk ik alleen aan deze bediening en de boeken. Sinds mijn achtste jaar ervaar ik dat de Heilige Geest mij trekt om de Bijbel te bestuderen. In dat jaar had ik de eerste keer de Bijbel van kaft tot kaft gelezen en in de loop van tijd kwamen er steeds meer keren bij. Ik heb een liefde voor God en Gods Woord en ik wil Gods Woord delen met iedereen die interesse heeft. Velen die het boek lezen denken dat ik een oudere man ben die zijn hele leven achter de rug heeft gehad. Dit is niet waar. Misschien vind je mij oud, maar ik ben pas geboren in 1999. Momenteel doe ik alles vrijwillig en heb ik een parttimebaan naast alles wat ik voor Living Gospel doe. Ik heb het verlangen om fulltime aan Gods koninkrijk te bouwen en die tijd zal zeker komen! Ik wil de wereld veranderd zien worden en dat de wereld overvloedig wordt met de kennis en kracht van God. Mensen hebben Jezus nodig, alleen weten velen dat nog niet. Ik wil, met Gods kracht, mensen bereiken zodat zij een radicale keuze maken voor Jezus. Daarnaast wil ik mensen opleiden om te gaan evangeliseren en te wandelen in Gods koninkrijk.

Op dit moment maak ik video's met een Bijbels onderwerp en schrijf ik boeken over Bijbelse onderwerpen. In deze bedieningen merk ik dat Gods Woord vandaag actueler

is dan ooit en dat wij een God hebben van wonderen en dat Gods liefde zich uitstrekt naar alle mensen. Het is mijn verlangen om mensen te bereiken met het Woord van God en te laten zien dat God een levende God is die vandaag werkzaam is in de gelovigen, zoals Markus 16 ons vertelt.

En hen die geloofd zullen hebben, zullen deze tekenen volgen: in Mijn Naam zullen zij demonen uitdrijven; in vreemde talen zullen zij spreken; slangen zullen zij oppakken; en als zij iets dodelijks zullen drinken, zal het hen beslist niet schaden; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen gezond worden. (Markus 16:17-18)

Ontstaan en sociale media

Living Gospel is ontstaan in april 2020. Sindsdien zijn honderdduizenden mensen bereikt met onderwijs en het evangelie van God via Facebook, Instagram, YouTube en de website www.LivingGospel.nl. Wij zien uit naar de toekomst en wat God gaat betekenen voor de wereld!

Living Gospel kun jij via de onderstaande kanalen bekijken.

Website

Op de website www.LivingGospel.nl ontdek je Gods Woord en zie je dat Gods Woord vandaag actueel is. Op deze website kun je video's bekijken en Bijbelstudies lezen. Tijdens het maken van de video's en Bijbelstudies ga ik ervan uit dat Gods Woord voor honderd procent geïnspireerd is door de Heilige Geest. Ik ga ervan uit dat elke Bijbeltekst gebruikt kan worden om van te leren en ons opvoedt om een goed leven te leiden. Ik hoop dat deze website jou doet groeien in het geloof en dat je God leert kennen zoals Hij Zich openbaart in de Bijbel. Op de website kun jij ook mijn boeken lezen.

Facebook

Living Gospel heeft een eigen Facebookpagina! Op deze Facebookpagina worden geloofsopbouwende berichten geplaatst. Je kunt mijn pagina op Facebook vinden via de link op de website.

YouTube

De video's van Living Gospel zijn te vinden op YouTube. YouTube is het eerste kanaal waar ik ben begonnen met video's plaatsen en hier kun je een overzicht vinden van al mijn video's.

Instagram

Instagram is de derde mogelijkheid om mij te volgen. Op Instagram worden geloofsopbouwende berichten geplaatst.

E-mail

Voor vragen, opmerkingen of bemoedigingen kun je gebruikmaken van info@LivingGospel.nl

Visie, doelen en meebouwen

De visie van Living Gospel is mensen uit Nederlandstalige gebieden bereiken met het Woord van God, toe te rusten met (Bijbel)kennis en helpen met het ontwikkelen van een levende relatie met God. Dit wordt bereikt door:

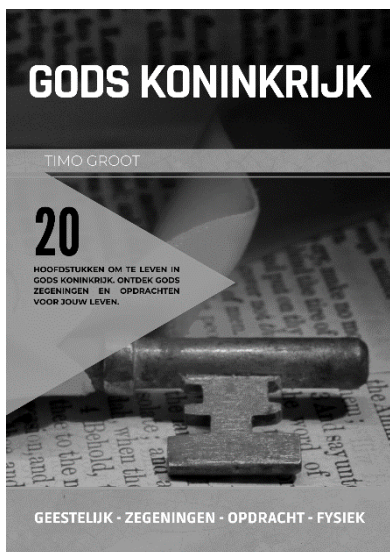
- Het uploaden van korte Bijbelstudievideo's.
- Geschreven Bijbelstudies op de website over Bijbelse onderwerpen, Bijbelse personen en commentaar op Bijbelboeken.
- Het schrijven van boeken over Bijbelse onderwerpen en commentaren.
- Het gebruiken van socialemediakanalen.

Ben jij gezegend door dit (e-)boek en wil jij mij helpen om nog veel meer mensen te bereiken en toe te rusten met het evangelie van God? Word dan partner van Living Gospel of geef een eenmalige gift. Door partner te worden kun jij meebouwen aan Gods koninkrijk en helpen met het bereiken van mensen met het evangelie van God. Geef jouw (periodieke) gift via de volgende link.

www.LivingGospel.nl/giften-partner

Het is ook mogelijk om een eenmalige gift te geven. Dit kan via dezelfde link. Tot slot wil ik jou bedanken voor het lezen van dit boek. Gods zegen!

Boek Gods koninkrijk

Wat is het evangelie van het koninkrijk? Veel christenen weten niet wat dit is, terwijl Jezus continu sprak over het koninkrijk van God. Het offer van Jezus heeft veel meer tot stand gebracht dan vergeving van zonden en later in de hemel komen. Dankzij Jezus leven wij in een geestelijk koninkrijk met tal van zegeningen. In dit boek behandelen wij o.a. vergeving, verlossing, in Christus, genezing, bevrijding, zegen, voorspoed en Heilige Geest.

Jezus heeft ons ook opdrachten gegeven zodat steeds meer mensen de zegeningen van Zijn koninkrijk ontdekken. Het is onze taak om het evangelie van het koninkrijk te verkondigen en uit te dragen aan de wereld. Jezus heeft ons de volgende tools gegeven om Zijn koninkrijk te vergroten: getuigen, zieken genezen, demonen uitdrijven, mensen dopen, discipelen en elkaar bemoedigen.

Vandaag kun jij leven in Gods koninkrijk. Het is een geestelijke realiteit waar Jezus regeert. Vandaag wandelen wij als afgezanten van Jezus op aarde. In de toekomst zal Jezus fysiek Koning zijn over de aarde tijdens het vrederijk. Wil jij vandaag gebruikt worden in Zijn koninkrijk en van Zijn zegeningen genieten? Lees dit boek en het zal jouw leven veranderen!

Dit boek kun jij bestellen op:
www.LivingGospel.nl/boeken

Boek De opname & wederkomst

De opname van de gemeente is een bijzondere profetie uit het Woord van God. Door de vele theorieën en denkbeelden over deze gebeurtenis weten velen niet meer wat wel en wat niet Bijbels is. Timo Groot neemt jou mee in de Bijbelse gegevens over de opname en waarom de opname vandaag actueler is dan ooit tevoren. De opname is de hoop om te ontkomen aan de verschrikkelikheden die op de aarde gaan gebeuren en is het

moment dat de gemeente de Here Jezus van aangezicht tot aangezicht gaat zien in het Vaderhuis van God.

De wederkomst van Christus wordt verward met de opname. Toch zijn dit twee verschillende gebeurtenissen. Dit boek vertelt wat de wederkomst is en wat na deze komst gaat gebeuren. De Here Jezus komt fysiek terug en zal een duizendjarig vreedrijk stichten op aarde. Na het lezen van dit boek heb jij kennis over de toekomstige tijden en zie jij uit naar een spoedige komst van Jezus.

Naast dit studieboek is er ook een speciaal opdrachtenboek beschikbaar, waardoor jij nog meer ontdekt over de eindtijd.

Dit boek kun jij bestellen op:
www.LivingGospel.nl/boeken